

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία

ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

**ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
«ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΜΕΣΙΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ»**

Συγγραφική ομάδα

Δημήτριος Δαπόντας

Γεώργιος Δαμασκηνίδης

Σπυρίδων Κοττώρης

Αντώνιος Μανιάτης

Γεδεών-Δημήτριος Προκοπίου

Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης

του εκπαιδευτικού εγχειριδίου

Χρήστος Κακαρούγκας

Γλωσσική επιμέλεια

Εκδόσεις Σοκόλη

Σχεδιασμός-σελιδοποίηση

Mr. Moschos / WINK DESIGN

Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού εγχειριδίου της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» (κωδικός ΟΠΣ [MIS] 5069281) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε με σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και, ειδικότερα, από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρο της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Κ.Τ.). Το παρόν εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αναπτύχθηκε με την ευθύνη του ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, τα επιστημονικά στελέχη του οποίου παρακολούθησαν και υποστήριξαν τον συντονισμό του έργου σε όλες του τις φάσεις.

Περιεχόμενα

1	Πρόλογος	7
2	Εισαγωγή	9
A	Περιγραφή ειδικότητας	11
1	Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	11
1 . 1	Τίτλος ειδικότητας	11
1 . 2	Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	11
2	Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	12
2 . 1	Ορισμός ειδικότητας	12
2 . 2	Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	13
2 . 3	Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	14
2 . 4	Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	15
B	Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	16
1	Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	16
2	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	17
Γ	Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	22
1	Ωρολόγιο πρόγραμμα	23
2	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	25
2 . 1	ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	25
2 . 1 . A	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ	25
2 . 1 . B	ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	31
2 . 1 . Γ	ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	37
2 . 1 . Δ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	45
2 . 1 . Ε	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ	52
2 . 1 . ΣΤ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Α΄	58
2 . 2	ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	65
2 . 2 . A	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	65
2 . 2 . B	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ	70

2 . 2 . Γ	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	76
2 . 2 . Δ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	83
2 . 2 . Ε	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ	89
2 . 2 . ΣΤ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Β΄	96
2 . 3	ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	103
2 . 3 . Α	ΝΑΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	103
2 . 3 . Β	ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ ΧΥΔΗΝ ΦΟΡΤΙΩΝ	110
2 . 3 . Γ	ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	116
2 . 3 . Δ	ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΕΣ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ	122
2 . 3 . Ε	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Γ΄	128
2 . 4	ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	135
2 . 4 . Α	ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ	135
2 . 4 . Β	ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	141
2 . 4 . Γ	ΣΥΝΤΑΞΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ	147
2 . 4 . Δ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	155
2 . 4 . Ε	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Δ΄	162
3	Διδακτική μεθοδολογία	169
4	Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	172
4 . 1	Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	172
4 . 2	Μέσα ατομικής προστασίας	173
Δ	Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης	174
1	Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	175
2	Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η	177
2 . 1	Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	177
2 . 2	Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/-ης	177
2 . 3	Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	179
3	Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης	180
4	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης	181
5	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης	187
5 . 1 . Α	ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΠΛΟΙΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΤΙΟΥ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	187
5 . 1 . Β	ΠΑΡΟΧΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ, ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ	188

5 . 1 . Γ	ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ, ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ Ή ΤΗΝ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ Η ΤΗ ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΗ	189
5 . 1 . Δ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ ΠΛΟΙΩΝ Ή ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ	189
5 . 1 . Ε	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΧΡΟΝΟΥ, ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΤΑΞΙΔΙΟΥ	190
5 . 2	Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης	191
	Βιβλιογραφία	193
A	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	194
B	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων	204
Γ	Σχετική εθνική νομοθεσία	207

1 | Πρόλογος

Το Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο της ειδικότητας «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281], η οποία υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και την ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία, αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του θεσμού. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε μια συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Εμπερικλείοντας μια καινοτόμο δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
 - Επικαιροποιημένοι «οδηγοί κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης,
 - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια, για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/-τριών,
 - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκ-

παίδευσης και της πιστοποίησής της λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των οδηγιών κατάρτισης, των εγχειριδίων και των τραπεζών θεμάτων, ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντίστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα, και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2 | Εισαγωγή

Απευθύνεται κυρίως στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες, αλλά και στους/στις εκπαιδευτές/-τριες των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τα στελέχη σχεδιασμού, τους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους –τις Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης–, αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/-ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εγχειρίδιο αυτό αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει βασικά στοιχεία για την κατανόηση του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας, αλλά κυρίως εστιάζεται στην ανάλυση των μαθησιακών ενοτήτων και των εκπαιδευτικών προδιαγραφών της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα όπως και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αποτελείται από τέσσερα (Α΄-Δ΄) Μέρη.

- **Το Μέρος Α΄ παρέχει συνοπτικά τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας.**
Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των κύριων εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, ενώ γίνεται αναφορά σε βασικές πηγές πληροφόρησης σε σχέση με την ειδικότητα.
- **Το Μέρος Β΄ εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων, αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.**
Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.
- **Το Μέρος Γ΄ εστιάζεται στο περιεχόμενο και τη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και σε βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές υλοποίησής του.**
Το Μέρος Γ΄ περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα, τις βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά, ένα κείμενο αναφοράς και τις προτεινόμενες

πηγές μελέτης κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία, όπως και σε σημαντικές πληροφορίες που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.

- **Το Μέρος Δ΄ εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.**

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες και τους/τις εκπαιδευτές/-τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης, ενδεικτικές εργασίες τις οποίες θα εκτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, καθώς και οι ειδικές προδιαγραφές υλοποίησης που αφορούν τον εξοπλισμό. Αναλύονται οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, ενώ προτείνονται βασικές μεθοδολογικές αρχές για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο και η τράπεζα θεμάτων της ειδικότητας συνδέονται οργανικά με τον αντίστοιχο οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία» (Δαπόντας, Αναγνωστέλος & Παπαδοπούλου, 2023).

Για τη συγγραφή της μεθοδολογίας ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Ελένη Θεοδωρή, Κωνσταντίνος Μαρκίδης και Δέσποινα Μπαμπανέλου, η οποία ανέλαβε και τη συντακτική της επιμέλεια. Αυτή εκπονήθηκε στο πλαίσιο της «Οριζόντιας Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας» της εν λόγω Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» και με βάση μια κατάλληλα προσαρμοσμένη εκδοχή του προτύπου ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (Γούλας, Μαρκίδης & Μπαμπανέλου, 2021).

A

Περιγραφή ειδικότητας

1 | Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 • Τίτλος ειδικότητας

«Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία»

1.2 • Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα ανήκει στον Τομέα: «Διοίκησης και Οικονομίας» και στην Ομάδα Προσανατολισμού: «Διοίκησης και Οικονομίας».

2 | Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 • Ορισμός ειδικότητας

Το «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία» ενεργεί μέσα από διάφορες μεσιτικές πράξεις ως μεσολαβητής/-τρια ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη, όπως η πλοιοκτήτρια ή η ναυλώτρια εταιρεία, στην περίπτωση της ναύλωσης, η αγοράστρια ή η πωλήτρια εταιρεία στην περίπτωση της αγοραπωλησίας πλοίου/σκάφους αναψυχής, και η πλοιοκτήτρια ή η ασφαλιστική εταιρεία στην περίπτωση της ναυτασφάλισης. Ενεργεί με γνώμονα το συμφέρον ενός εκ των εμπλεκόμενων μερών, αλλά και το συνολικό συμφέρον της εκάστοτε συνεργασίας, με τελικό σκοπό το κλείσιμο της συμφωνίας, την επιτυχή ολοκλήρωσή της και την απολαβή της μεσιτικής αμοιβής του/της (προμήθεια). Επιπλέον, ενδέχεται να ενεργεί ως πληροφοριοδότης/-τρια, δηλαδή ανταποκριτής/-τρια μεσίτης/-τρια (Correspondent broker) σε κάποιο ναυτιλιακό κέντρο, συνεργαζόμενος/-η με άλλους/-ες ναυτιλιακούς μεσίτες/-τριες, που βρίσκονται σε κάποιο άλλο ναυτιλιακό κέντρο, με σκοπό τη μεταβίβαση πληροφοριών για το κατάλληλο φορτίο ή το κατάλληλο πλοίο, ανά περίπτωση, ώστε οι δεύτεροι να κλείσουν σχετικές συμφωνίες για τα μέρη που εκπροσωπούν.

Βάσει των εκτελούμενων μεσιτικών πράξεων που διενεργεί το στέλεχος στον χώρο της ναυτιλίας, αλλά και της εξειδίκευσης που απαιτείται, το ίδιο αναλαμβάνει τον ρόλο του/της:

- Μεσίτη/-τριας ναυλώσεων,
- Μεσίτη/-τριας αγοραπωλησιών πλοίων/σκαφών αναψυχής,
- Μεσίτη/-τριας ναυτασφαλίσεων,
- Μεσίτη/-τριας ανεφοδιασμού (τροφοδοσίας) πλοίων.

Ως ναυλομεσίτης/-τρια (Chartering Broker), το στέλεχος ενεργεί ως μεσολαβητής/-τρια ανάμεσα στην πλοιοκτήτρια εταιρεία (ή/και όποια εταιρεία εκπροσωπεί το πλοίο) και τη ναυλώτρια εταιρεία (ή/και όποια εταιρεία εκπροσωπεί το φορτίο), είτε ως εκπρόσωπος της πρώτης (μεσίτης/-τρια πλοιοκτησίας-owner's broker/shipbroker) είτε της δεύτερης (μεσίτης/-τρια της φορτώτριας εταιρείας-cargo broker), με ενεργή διαμεσολάβηση σε όλα τα στάδια της ναύλωσης ενός εμπορικού πλοίου, από τη διαπραγμάτευση ως την ολοκλήρωσή της. Στην ίδια κατηγορία υπάγεται και ο/η ναυλομεσίτης/-τρια ναύλωσης επιβατηγού πλοίου/σκάφους αναψυχής (yacht charter broker).

Ως μεσίτης/-τρια αγοραπωλησιών (Sale & Purchase [S&P] broker), το στέλεχος ενεργεί ως μεσολαβητής/-τρια ανάμεσα στην πωλήτρια εταιρεία (ναυπηγείο ή εταιρεία που έχει την κυριότητα του πλοίου/σκάφους ή/και την εκπρόσωπο εταιρεία αυτής) και την αγοράστρια εταιρεία (ή/και την εκπρόσωπο εταιρεία αυτής ή/και δια-

λυτήριο πλοίων), προωθώντας τα συμφέροντα της μεριάς που εκπροσωπεί, αλλά και της επερχόμενης συμφωνίας στο σύνολό της.

Ως μεσίτης/-τρια ναυτασφαλίσεων (Marine insurance broker), το στέλεχος ενεργεί ως μεσολαβητής/-τρια ανάμεσα στον ασφαλιστικό φορέα (Ασφαλιστική εταιρεία) και την ασφαλιζόμενη εταιρεία (δηλαδή την καλυπτόμενη από κινδύνους της θαλάσσιας ασφάλισης), στο πλαίσιο της ναυτιλιακής ασφαλιστικής πρακτικής.

Ως μεσίτης/-τρια ανεφοδιασμού, το στέλεχος ενεργεί ως μεσολαβητής/-τρια ανάμεσα στο τμήμα προμηθειών (ή τον/την αντίστοιχο/-η υπεύθυνο/-η ανεφοδιασμού ως εκπρόσωπος του πλοίου/σκάφους) και στην εταιρεία προμηθειών (προμηθευτής).

Το Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία μπορεί να εργαστεί στη ναυτιλιακή αγορά σε ελεύθερο επάγγελμα, υποστηρίζοντας τα συμφέροντα του πελατολογίου του, με δυνατότητες διεύρυνσής του (Competitive broker/Freelancer/Separate individual) ή κατ' αποκλειστικότητα σε ένα ναυτιλιακό γραφείο, όπου διαφυλάσσει τα συμφέροντά του (In-house broker). Σε όλες τις κατηγορίες μεσιτών, όπως περιγράφονται παραπάνω, οι ενέργειες ενδέχεται να είναι πληροφοριακές, έχοντας ενημερωτικό ή/και συμβουλευτικό χαρακτήρα ή να εκτείνονται σε πιο ενεργή διαμεσολάβηση και εκτέλεση πράξεων εμπορικού, νομικού και οικονομικού χαρακτήρα.

2.2 • Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Το «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Αναζητεί το κατάλληλο φορτίο προς θαλάσσια μεταφορά από το πλοίο ευθύνης του,
- Αναζητεί κατάλληλο πλοίο για τη θαλάσσια μεταφορά του φορτίου ευθύνης του,
- Μεσολαβεί στη διαπραγμάτευση του ναύλου (Freight rate) ή του μισθώματος (Hire) και τον τρόπο πληρωμής αυτού, στο στάδιο της διαπραγμάτευσης της ναύλωσης ταξιδιού ή της χρονοναύλωσης αντιστοίχως,
- Παρέχει εμπορικές, νομικές και οικονομικές πληροφορίες και συμβουλές αναφορικά με τη ναύλωση ή την αγοραπωλησία, σε όλα τα στάδια της σχετικής σύμβασης,
- Παρακολουθεί και καταγράφει τις τάσεις των ναυλαγορών και των ναυλοδεικτών που τις περιγράφουν, με σκοπό την εύρεση και υπόδειξη των πλέον κερδοφόρων ευκαιριών και εναλλακτικών προτάσεων, στο πελατολόγιό του ή στην εταιρεία που εκπροσωπεί,
- Συμμετέχει ενεργά και επιμελείται τη σύνταξη του ναυλοσυμφώνου ή της σύμβασης αγοραπωλησίας, καθώς και άλλων συναφών εγγράφων,
- Υπογράφει τη σύμβαση ναύλωσης ή αγοραπωλησίας ή και άλλων επακόλουθων εγγράφων, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης για λογαριασμό των συμβαλλόμενων μερών που εκπροσωπεί,

- Αναλαμβάνει τη διευθέτηση των οικονομικών ζητημάτων μιας ναύλωσης, όπως την προώθηση του τιμολογίου με το ύψος του ναύλου (freight invoice) και την παρακολούθηση της πληρωμής και λήψης του ναύλου στον συμφωνημένο χρόνο,
- Μεσολαβεί στη διαπραγμάτευση της τιμής πώλησης (Purchase price) που πρέπει να καταβληθεί, στο στάδιο των διαπραγματεύσεων της συμφωνίας αγοραπωλησίας,
- Επικοινωνεί με τις εμπλεκόμενες τράπεζες για την εκκαθάριση των σχετικών με τη ναύλωση ή την αγοραπωλησία τραπεζικών συναλλαγών,
- Προτείνει εναλλακτικές ασφαλιστικές καλύψεις, αναλόγως με τις ασφαλιστικές ανάγκες της πλοιοκτήτριας εταιρείας που εκπροσωπεί,
- Μεσολαβεί ανάμεσα στην ασφαλιστική και την ασφαλιζόμενη εταιρεία σε όλα τα στάδια διαπραγμάτευσης ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου μέχρι και την υπογραφή του,
- Μεσολαβεί ανάμεσα στην ασφαλιστική και την ασφαλιζόμενη εταιρεία σε περίπτωση αξίωσης αποζημιώσεων από ζημιές καλυπτόμενες από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

2.3 • Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία» μπορεί να εργαστεί σε τμήματα και διευθύνσεις των διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών, των μονάδων του ιδιωτικού ή δημοσίου τομέα που ασχολούνται με τη ναυτιλία, τις μεταφορές, το διεθνές εμπόριο, καθώς και σε διεθνείς οργανισμούς. Ειδικότερα, μπορεί να εργαστεί σε:

- Ναυτιλιακές εταιρείες (τμήμα ναυλώσεων ή αγοραπωλησίας πλοίων ή ναυτασφαλίσεων),
- Ναυλομεσιτικά γραφεία,
- Ναυτασφαλιστικά γραφεία,
- Μεσιτικά γραφεία αγοραπωλησιών πλοίων,
- Ναυτιλιακούς και ναυτικούς οργανισμούς,
- Γραφεία κρουαζιέρας και ακτοπλοΐας,
- Μαρίνες,
- Εταιρείες ναυτιλιακής χρηματοδότησης,
- Εταιρείες εμπορίας πετρελαιοειδών και λιπαντικών,
- Επιχειρήσεις διεθνούς εμπορίου,
- Διαμεσολαβητές φορτίου,
- Ναυπηγεία και διαλυτήρια πλοίων/σκαφών,
- Εταιρείες συνδυασμένων μεταφορών και εταιρείες logistics,
- Εταιρείες παροχής υπηρεσιών σε όλο το φάσμα του ευρύτερου ναυτιλιακού τομέα,
- Ως ελεύθερος/-η επαγγελματίας/-ανεξάρτητος/-η μεσίτης/-τρια στην αγορά της ναυτιλίας.

2.4 • Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Ελληνική Ακτοπλοΐα:
<https://ellinikiaktoploia.net/>
- Ένωση Λιμένων Ελλάδος (ΕΛΙΜΕ):
<https://www.elime.gr/>
- Επαγγελματικό περίγραμμα «Υπάλληλος Ναυτιλιακής Επιχείρησης», ΕΚΕΠΙΣ. Ανακτήθηκε από:
<https://ergonesti.eopep.gr/>
- Ναυτιλία.gr:
<https://nautilia.gr/>
- Ναυτιλιακή πολιτική της ΕΕ:
<https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries>
- Οδηγός σπουδών της ειδικότητας «Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα της Ναυτιλίας», ΓΓΕΕΚΔΒΜ. Ανακτήθηκε από:
https://gsvetlly.minedu.gov.gr/publications/docs2023/16.%CE%A3%CE%A4%CE%95%CE%9B%CE%95%CE%A7%CE%9F%CE%A3_%CE%94%CE%99%CE%9F%CE%99%CE%9A%CE%97%CE%A3%CE%97%CE%A3_%CE%9A%CE%91%CE%99%CE%9F%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%9D%CE%9F%CE%9C%CE%99%CE%91%CE%A3_%CE%A3%CE%A4%CE%9F%CE%9D_%CE%A4%CE%9F%CE%9C%CE%95%CE%91_%CE%A4%CE%97%CE%A3_%CE%9D%CE%91%CE%A5%CE%A4%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%91%CE%A3.pdf
- Ομοσπονδία Εθνικών Ενώσεων Ναυλομεσιτών και Πρακτόρων (FONASBA). Ανακτήθηκε από:
www.fonasba.com
- Τελωνειακή Υπηρεσία:
<https://www.aade.gr/customs>
- Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ):
<https://www.ynanp.gr/el/>
- International Maritime Organization (IMO):
www.imo.org
- Portnet.gr, Πύλη για τη ναυτιλία και τον Πειραιά:
<https://www.portnet.gr/>
- The sea nation, Πύλη για την ποντοπόρο ναυτιλία, ακτοπλοΐα και άλλα:
<http://www.theseanation.gr/>

B

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

1 | Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία».

2 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα.

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
A. «Αναζήτηση του κατάλληλου συνδυασμού πλοίου και φορτίου προς θαλάσσια μεταφορά»	• Αναζητούν τον καλύτερο συνδυασμό πλοίου και φορτίου για τη διεκπεραίωση της ναύλωσης, από τη μεριά του εμπλεκόμενου μέρους που εκπροσωπούν, βάσει ποιοτικών χαρακτηριστικών πλοίου, φορτίου και γεωγραφικής τοποθεσίας λιμένα, χρησιμοποιώντας πλατφόρμες που κοινοποιούν τα διαθέσιμα πλοία και φορτία, • Ανταποκρίνονται σε ζητήσεις, δηλαδή διαθέσιμα φορτία που ζητούν θαλάσσια μεταφορά, και προσφορές, δηλαδή διαθέσιμα πλοία που προσφέρονται για θαλάσσια μεταφορά φορτίων (orders και positions, αντίστοιχα), χρησιμοποιώντας την ειδική επαγγελματική ορολογία και μέσα σε δεδομένο χρονικό περιορισμό, • Επισημαίνουν τα ειδικά χαρακτηριστικά εξειδικευμένων φορτίων ή πλοίων ή επικίνδυνων φορτίων που πρόκειται να καθορίσουν την εκτέλεση της ναύλωσης, • Βρίσκουν χώρο ή μισθώνουν εμπορευματοκιβώτια, ώστε να εξυπηρετήσουν μικρότερους ναυλωτές που δεν μπορούν να φορτώσουν το σύνολο του πλοίου, • Συνεργάζονται με τρίτους μεταφορείς, προκειμένου να εξασφαλιστεί απασχόληση στο πλοίο που εξυπηρετούν.
B. «Παροχή εμπορικών, νομικών και οικονομικών πληροφοριών και συμβουλών» συνέχεια >>	• Διαχειρίζονται εισερχόμενες και εξερχόμενες επικοινωνίες τηρώντας τα χρονικά πλαίσια και τους κανόνες δεοντολογίας του επαγγέλματος, • Παρέχουν πληροφορίες στις ενδιαφερόμενες πλευρές σχετικά με τις τάσεις της ναυτιλιακής αγοράς, λειτουργώντας συμβουλευτικά,

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
« συνέχεια Β. «Παροχή εμπορικών, νομικών και οικονομικών πληροφοριών και συμβουλών»	- Μεσολαβούν σε όποιο στάδιο της θαλάσσιας μεταφοράς κρίνεται απαραίτητο, μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας με το πλοίο, την πλοιοκτήτρια ή διαχειρίστρια εταιρεία, τη ναυλώτρια εταιρεία και τον ναυτιλιακό πράκτορα στα λιμάνια φόρτωσης/εκφόρτωσης, - Ερευνούν ευκαιρίες στη διεθνή ναυτιλιακή αγορά, χρησιμοποιώντας πλατφόρμες που κοινοποιούν επικαιροποιημένα δεδομένα, - Υποδεικνύουν ευκαιρίες κέρδους και συμφέροντος στα εμπλεκόμενα μέρη (πλοιοκτήτη/-τρια και ναυλωτή/-τρια) λειτουργώντας συμβουλευτικά, - Διευκολύνουν την επίλυση διαφορών και προβλημάτων ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη (πλοιοκτήτη/-τρια και ναυλωτή/-τρια), - Προτείνουν την κατάλληλη συσκευασία του φορτίου ανάλογα με τις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή του πλου και τη φύση των μεταφερόμενων αγαθών, - Εισηγούνται την καταλληλότερη διαδρομή για την πραγματοποίηση της θαλάσσιας μεταφοράς, - Ενημερώνονται σχετικά με την πολιτική κατάσταση, τη νομοθεσία και άλλους παράγοντες που ενδέχεται να επηρεάσουν τη μεταφορική διαδικασία ή την εκτέλεση της συμφωνίας πληροφορώντας τα εμπλεκόμενα μέρη, - Ενεργούν με βάση τα συμφέροντα του εκπροσώπου τους, τηρώντας τις απαιτήσεις των προτύπων ποιότητας με βάση τα οποία πραγματοποιείται η διαδικασία της μεταφοράς με γνώμονα τις δεσμεύσεις πιστοποίησης της εταιρείας, - Δημιουργούν και διατηρούν αρχείο/βάση δεδομένων με διαθέσιμα πλοία προς πώληση, καθώς και λίστες τιμών πώλησης, στο πλαίσιο της μεσιτείας σε αγοραπωλησίες πλοίων/σκαφών, - Παρακολουθούν τις τάσεις της διεθνούς αγοράς αναφορικά με τις τιμές των συναλλαγών, προκειμένου να παραμένουν ανταγωνιστικοί στις αγορές.

συνέχεια »

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
Γ. «Επιμέλεια σύνταξης, υλοποίηση και παρακολούθηση των συμβάσεων και συναφών εγγράφων σχετικά με τη ναύλωση ή την αγοραπωλησία ή τη ναυτασφάλιση» συνέχεια >>	• Προτείνουν στο εμπλεκόμενο μέρος το οποίο εκπροσωπούν το πρότυπο/υπόδειγμα συμφωνητικό που θεωρούν πιο κατάλληλο, μέσα από εγκεκριμένες μορφές τυποποιημένων ναυλοσυμφώνων, συμβάσεων και άλλων εγγράφων, • Παρεμβαίνουν στην κατάρτιση της σύμβασης ναύλωσης ή αγοραπωλησίας ή ναυτασφάλισης, στοχεύοντας στην ορθότητα των αναφερόμενων πληροφοριών σε όλα τα πεδία του εγγράφου, • Επιβεβαιώνουν ότι εντάσσονται στη σύμβαση ναύλωσης όροι που τηρούν τις νόμιμες προδιαγραφές και τους κανόνες ασφαλείας με βάση τη φύση του εκάστοτε μεταφερόμενου φορτίου και τις γενικές αρχές φόρτωσης και στοιβασίας, • Διαχειρίζονται ειδικότερους πρόσθετους όρους που αφορούν τη θαλάσσια μεταφορά εξειδικευμένων, ευαίσθητων ή επικίνδυνων φορτίων και άλλων εξειδικευμένων χαρακτηριστικών της εκάστοτε συμφωνίας ναύλωσης, • Μεσολαβούν για την προετοιμασία, τη συγκέντρωση και την ανταλλαγή των απαραίτητων εγγράφων και πιστοποιητικών που ζητώνται για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων, τη συμπλήρωση και την υπογραφή της σύμβασης και τη διεκπεραίωση της συμφωνίας ως την επιτυχή ολοκλήρωσή της, • Διεξάγουν τον τελικό έλεγχο του συμφωνημένου, αλλά μη υπογεγραμμένου συμφωνητικού για επιβεβαίωση της ορθότητας των εισαγμένων πληροφοριών, την ένταξη όλων των συμφωνημένων σημείων, αλλά και την ορθογραφική επιμέλεια του κειμένου, • Επιβεβαιώνουν την πληρωμή και τη λήψη του ναύλου ή της τιμής πώλησης ή του ασφαλίστρου και άλλων χρεώσεων στον συμφωνημένο χρόνο και με τον συμφωνημένο τρόπο, • Διαχειρίζονται δευτερεύουσες διαδικασίες εξόφλησης των συμφωνημένων χρηματικών ποσών, παρέχοντας οδηγίες στις εμπλεκόμενες τράπεζες, • Φροντίζουν για την ομαλή και εύρυθμη εκτέλεση της σύμβασης εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών και των συμφωνημένων όρων σε συνεργασία με πελάτες, συναδέλφους άλλων τμημάτων και τρίτους εκτός εταιρείας, • Συντάσσουν στατιστικές και οικονομικές αναφορές προς τη διοίκηση της εταιρείας που εργάζονται ή τον πελάτη που εξυπηρετούν, • Μεσολαβούν σε επαφές με ασφαλιστικές εταιρείες σε περίπτωση αξίωσης αποζημιώσεων, σύμφωνα με το δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλισης, συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
« συνέχεια Γ. «Επιμέλεια σύνταξης, υλοποίηση και παρακολούθηση των συμβάσεων και συναφών εγγράφων σχετικά με τη ναύλωση ή την αγοραπωλησία ή τη ναυτασφάλιση»	- Εποπτεύουν τη θαλάσσια μεταφορά ως προς την τήρηση του χρονοδιαγράμματος και των διαδικασιών σε συνεργασία με φορτωτές, ναυλωτές, αποστολείς και παραλήπτες, προκειμένου να προγραμματιστούν σωστά οι χρόνοι και οι διαδικασίες της, - Τηρούν αρχείο δραστηριοτήτων σχετικών με τη θαλάσσια εκτελούμενη μεταφορά, στο οποίο ανατρέχουν για οποιαδήποτε διευκρίνιση, - Ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους σχετικά με την πορεία της θαλάσσιας μεταφοράς.
Δ. «Συμμετοχή στις διαδικασίες αγοραπωλησίας πλοίων ή σκαφών αναψυχής» συνέχεια »	- Διερευνούν πιθανή ευκαιρία πώλησης ή αγοράς πλοίου/σκάφους αναψυχής με σκοπό να ενημερώσουν την ανώτερη διοίκηση της εταιρείας που εργάζονται ή τον πελάτη που εξυπηρετούν αντιστοίχως, - Μεσολαβούν στην επικοινωνία αγοραστή και πωλητή, προωθώντας πρωτίστως τα συμφέροντα της μεριάς που εκπροσωπούν, αλλά με τελικό σκοπό το κλείσιμο της συμφωνίας αγοραπωλησίας, - Παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στον εμπλεκόμενο που εκπροσωπούν αναφορικά με την οικονομική αξία ενός πλοίου/σκάφους, ως περιουσιακό στοιχείο (asset), βάσει του πιστοποιητικού αποτίμησης (Valuation certificate) που του έχει αποδοθεί, - Διευρύνουν το υπάρχον πελατολόγιο και το δίκτυο επικοινωνίας, επικοινωνώντας καθημερινά με πλοιοκτήτες, πιθανούς αγοραστές, τρίτους ναυλομεσίτες, τραπεζίτες, επενδυτές, άλλους μεσίτες, - Συμμετέχουν στον προγραμματισμό της επιθεώρησης του πλοίου/σκάφους αναψυχής προς πώληση από τον νηογνώμονα, - Αναζητούν πληροφορίες αναφορικά με το ιστορικό του προς πώληση πλοίου/σκάφους αναψυχής, με σκοπό να ενημερώσουν την ανώτερη διοίκηση της εταιρείας που εργάζονται ή τον πελάτη που εξυπηρετούν αντιστοίχως, - Συμμετέχουν στην προετοιμασία και τη συγκέντρωση των εγγράφων και πιστοποιητικών απαραίτητων για την τελική αγοραπωλησία του πλοίου/σκάφους αναψυχής, - Διευθετούν πιθανά νομικά ή οικονομικά ζητήματα που ενδέχεται να προκύψουν από τη διαδικασία αγοραπωλησίας πλοίου ή σκάφους αναψυχής,

συνέχεια »

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
« συνεχίεια Δ. «Συμμετοχή στις διαδικασίες αγοραπωλησίας πλοίων ή σκαφών αναψυχής»	• Συμμετέχουν στην προετοιμασία των εγγράφων της τελικής αγοραπωλησίας του πλοίου/σκάφους αναψυχής, • Διαμεσολαβούν στις διαδικασίες που αφορούν τη μεταφορά του πλοίου/σκάφους αναψυχής στο διαλυτήριο και τη διαγραφή του από το αντίστοιχο νηολόγιο.
Ε. «Υπολογισμός και εκτίμηση χρόνου, κόστους και αποτελέσματος ταξιδιού»	• Εκτιμούν πιθανές εναλλακτικές διαδρομές του ναυλωμένου πλοίου με βάση τον χρόνο και το κόστος εκτέλεσης ενός ταξιδιού, χρησιμοποιώντας στοιχεία που τους δίνονται σχετικά με το πλοίο (όπως η κατανάλωση καυσίμων, η τιμή καυσίμων, πρόσθετα ασφάλιστρα, η υπηρεσιακή ταχύτητα, η ταχύτητα πλου κ.λπ.) και συνδυάζοντάς τα με τα κόστη ταξιδιού που προκύπτουν ανά διαδρομή, • Εξετάζουν τα αποτελέσματα διαφορετικών τύπων ναύλωσης (ναύλωση ταξιδιού έναντι χρονοναύλωσης) βασιζόμενοι/-ες στις αρχές της ναυτιλιακής οικονομικής και χρησιμοποιώντας ειδικούς αριθμητικούς τύπους μετατροπής του ναύλου ταξιδιού σε μίσθωμα χρονοναύλωσης, • Συγκρίνουν διαφορετικές ζητήσεις, δηλαδή διαθέσιμα φορτία που ζητούν θαλάσσια μεταφορά (orders), για να συμπεράνουν την επικερδέστερη επιλογή, • Παρουσιάζουν στα στελέχη του τμήματος ή τα εμπλεκόμενα μέρη τα οικονομικά αποτελέσματα των ταξιδιών (κέρδος ή ζημία), χρησιμοποιώντας ειδικά σύμβολα της ναυτιλιακής οικονομικής, σε πίνακες και γραφήματα, • Ορίζουν τον χρόνο των σταλιών (χρόνος αναμονής του πλοίου σε καθορισμένο σημείο) με βάση τις ανάγκες μεταφοράς, τις καιρικές συνθήκες, αλλά και την αντίστοιχη νομοθεσία του ναυτικού δικαίου, με βάση τις οδηγίες του εντολέα τους, • Υπολογίζουν το χρηματικό ποσό των επισταλιών (συνεχιζόμενος χρόνος αναμονής ενός πλοίου σε καθορισμένο σημείο) με βάση τα συμφωνηθέντα στο ναυλοσύμφωνο, μετά το πέρας της ναύλωσης.

Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

1 | Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ) και εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
A/A	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ	5		5									
2	ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	3		3									
3	ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	3		3									
4	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ	3		3									
5	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ	3		3									
6	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Α΄		3	3									
7	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ				2		2						
8	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ				4		4						
9	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ				3		3						
10	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ				5		5						
11	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ				3		3						
12	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Β΄					3	3						
13	ΝΑΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ							3		3			
14	ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ ΧΥΔΗΝ ΦΟΡΤΙΩΝ							5		5			
15	ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ							4		4			
16	ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΕΣ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ							5		5			
17	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Γ΄								3	3			

συνέχεια >>

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
18	ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ										5		5
19	ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ										5		5
20	ΣΥΝΤΑΞΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ										3		3
21	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ										4		4
22	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Δ'											3	3
ΣΥΝΟΛΟ		17	3	20	17	3	20	17	3	20	17	3	20

2 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1 • ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.A • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Εισαγωγή στη ναυτιλία» έχει στόχο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τον ναυτιλιακό τομέα, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να εισαχθούν στις διαφορετικές πτυχές της ναυτιλιακής βιομηχανίας και της ελληνόκτητης ναυτιλίας. Εισάγει κατά βάση τις έννοιες του πλοίου, του φορτίου, της επιβατηγού και της εμπορικής ναυτιλίας, ενώ παράλληλα διερευνά τα χαρακτηριστικά της θαλάσσιας μεταφοράς με γνώμονα τα πλεονεκτήματά της, δίνοντας έμφαση στην ασφάλεια, την ταχύτητα και τις οικονομίες κλίμακας, συγκριτικά με άλλους τρόπους μεταφοράς.

Επιπλέον, η ενότητα πραγματεύεται (α) την κατηγοριοποίηση πλοίων και φορτίων και τον τρόπο κατηγοριοποίησής τους, (β) τα βασικότερα είδη φορτίων, και (γ) την ταξινόμηση πλοίων και φορτίων βάσει μεγέθους, τύπου και ιδιαίτερων χαρακτηριστικών. Επίσης, παρουσιάζονται οι μεγαλύτεροι εμπορικοί λιμένες, οι διεθνείς θαλάσσιες οδοί μεταφορών και τα θαλάσσια περάσματα (όπως η διώρυγα του Σουέζ). Επιπρόσθετα, αναλύονται οι τέσσερις αγορές της ναυτιλίας και παρουσιάζεται η μεταξύ τους σύνδεση. Τέλος, γίνεται επισκόπηση της παγκόσμιας εμπορικής ναυτιλίας, με έμφαση στην αναλογία του ελληνικού και του ελληνόκτητου στόλου σε σχέση με τον παγκόσμιο, αλλά και στον ρόλο και τη σημασία της ελληνικής και ελληνόκτητης ναυτιλίας στην παγκόσμια ναυτιλιακή αγορά.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τα εμπορικά πλοία βάσει του τύπου του πλοίου,
- Ταξινομούν τα πλοία βάσει της χωρητικότητάς τους,
- Αναπαράγουν τις κύριες κατηγορίες φορτίων,
- Συγκρίνουν τις διαφορετικές αγορές της ναυτιλίας και να εξηγούν πώς συνδέονται μεταξύ τους,
- Ονομάζουν τους βασικότερους εμπορικούς λιμένες ανά ήπειρο και χώρα,
- Ερμηνεύουν τα ειδικά χαρακτηριστικά ενός φορτίου προς θαλάσσια μεταφορά,
- Χρησιμοποιούν ναυτιλιακούς όρους που αφορούν το πλοίο και το φορτίο,
- Αναλύουν τους διαφορετικούς τρόπους μεταφοράς αγαθών,

- Αντιπαραβάλλουν την αριθμητική υπεροχή της ελληνικής και ελληνόκτητης ναυτιλίας σε σχέση με την παγκόσμια ναυτιλία,
- Αποκωδικοποιούν στοιχεία και χαρακτηριστικά των πλοίων που τα κατατάσσουν στην εκάστοτε κατηγορία,
- Εξετάζουν τις προοπτικές της παγκόσμιας ναυτιλίας μέσα από πηγές πληροφόρησης διεθνών οργανισμών και διεθνή ειδησεογραφία,
- Συζητούν για οικονομικά και θεσμικά ζητήματα που αφορούν την παγκόσμια εμπορική ναυτιλία,
- Συνθέτουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της πλωτής έναντι της αεροπορικής μεταφοράς επιβατών,
- Δικαιολογούν πιθανές ευκαιρίες ανάπτυξης της ναυτιλιακής αγοράς στην Ελλάδα.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Μεταφορά διά θαλάσσης / Ναυτιλιακή βιομηχανία / Πλοίο μεταφοράς χύδην ξηρού φορτίου (Bulk carrier) / Δεξαμενόπλοιο (Tanker ship) / Εμπορευματοκιβωτιοφόρο πλοίο (Container ship) / Μεγέθη αναφοράς: Ολικό μήκος πλοίου (LOA), πλάτος / Λιμενική βιομηχανία / Ναυλαγορές / Ελληνόκτητη ναυτιλία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (5), Εργαστήριο (0), Σύνολο (5).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
2	Η ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ
3	ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΩΣ ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
4	ΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΦΟΡΤΙΑ ΤΟΥΣ
5	ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ
6	ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
7	Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΟΚΤΗΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.A.1 | Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στο αντικείμενο και συγκεκριμένα στην οικονομική σημασία της ναυτιλίας και στην εφαρμογή της στις διεθνείς συναλλαγές. Σκοπός της ναυτιλίας είναι η μεταφορά προσώπων ή και εμπορευμάτων από τον έναν τόπο σε κάποιον άλλο με υποκείμενο οικονομικό όφελος για

τον/τη μεταφορέα. Οι αγορές έρχονται πιο κοντά και στην ουσία ενοποιούνται, ενώ υπάρχουν και αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους διακριτές ομάδες αγοραστών/-τριών (ζήτηση) και πωλητών/-τριών (προσφορά) της αντίστοιχης υπηρεσίας παροχής μεταφοράς έναντι αντιτίμου (ναύλος). Γίνεται σαφές ότι οι προσπάθειες των ομάδων αυτών συντονίζονται, προκειμένου να αυξηθεί η κλίμακα παραγωγής και να αρθούν οι όποιες φύσης περιορισμοί. Η αγορά ναύλων (ναυλαγορά) αποτελεί την έκφραση της συμφωνίας και της επιθυμίας των συμμετεχόντων/-ουσών για την πραγματοποίηση της μεταφοράς. Παρουσιάζεται το πώς οι περισσότερες χώρες μέσα από την ανάπτυξη των αγορών δημιουργούν εισόδημα για τους/τις κατοίκους τους. Η βασική διάκριση σε χερσαίες, αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές πρόκειται να αναλυθεί στις επόμενες μαθησιακές υποενότητες και να εξειδικευτεί στη θαλάσσια μεταφορά και τα χαρακτηριστικά της, αλλά και να γίνει αντιληπτή ως κρίκος μιας αλυσίδας συνδυασμένης μεταφοράς.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στο περιβάλλον της επαγγελματικής τους εξειδίκευσης, στο πλαίσιο της πρακτικής τους άσκησης και της ευρύτερης διεύρυνσης των γνώσεών τους. Στο πλαίσιο της υποενότητας, μπορεί να γίνει μια βασική αναφορά στον διαχρονικό χαρακτήρα της αξίας των μεταφορών από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, με την παρουσίαση στοιχείων που αφορούν τη διαχρονική εξέλιξη και σημασία τους και το πώς οι μεταφορές έχουν διαμορφώσει τον χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία του σύγχρονου πολιτισμού.

2.1.A.2 | Η ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Μετά την εισαγωγή στις μεταφορές, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τη θαλάσσια μεταφορά ως διακριτό κλάδο των μεταφορών, η οποία φέρει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Γενικότερα, ο χαρακτήρας της θαλάσσιας μεταφοράς έχει δύο παραμέτρους: την αύξηση του όγκου μεταφοράς και τη μείωση του κόστους, οι οποίες και καθιστούν τη θαλάσσια μεταφορά τη βασική επιλογή μεταφορών που απαιτούν μεγάλο όγκο και απόσταση. Παράλληλα, δίνεται έμφαση και στα χαρακτηριστικά τα οποία καθιστούν τη μεταφορά ποιοτική. Η μεγαλύτερη ταχύτητα, η αυξημένη ασφάλεια, η συχνότητα και η κανονικότητα της εξυπηρέτησης, αλλά και η άνεση μπορούν να αποτελέσουν κριτήρια επιλογής του μεταφορέα πέρα από το κόστος. Γίνεται σαφές ότι η μεταφορά με πλοίο συνδυάζει τόσο τα οικονομικά όσο και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της μεταφοράς, και χρησιμοποιεί φυσικές θαλάσσιες οδούς χωρίς να έχει ιδιαίτερη απαίτηση για εκτεταμένες επενδύσεις σε υποδομές, αξιοποιώντας σχετικώς περιορισμένο ανθρώπινο δυναμικό αναλογικά με τον όγκο μεταφοράς. Ωστόσο, μειονέκτημα αποτελεί η χαμηλή ταχύτητα σε σχέση με το αεροπλάνο, το οποίο όμως κρίνεται ως σημαντικό μόνο στην περίπτωση που απαιτείται λόγω μεγάλης αξίας ή ευπάθειας του φορτίου, αλλά και την ανάγκη για άμεση μεταφορά. Μέσα από την παρουσίαση πραγματικών μεγεθών της ναυτιλιακής αγοράς, αλλά και πραγματικών παραδειγμάτων, στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες επισημαίνονται τα βασικά χαρακτηριστικά της βιομηχανίας όπως αυτή λειτουργεί σήμερα.

2.1.A.3 | ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΩΣ ΜΟΝΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με το πλοίο ως κατασκευή, η οποία διέρχεται με ασφάλεια στο νερό, παράγοντας τη μεταφορική υπηρεσία. Παρουσιάζονται τα κύρια χαρακτηριστικά, αλλά και η αντίστοιχη ονοματολογία, τόσο του σκάφους όσο και του μηχανολογικού εξοπλισμού. Παράλληλα, γίνεται αναφορά στα συστήματα πρόωσης του πλοίου, στα καύσιμα που σήμερα χρησιμοποιούνται, αλλά και στις τρέχουσες εξελίξεις, που διέπουν την «πράσινη» ναυτιλία. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην ονοματολογία των μερών του πλοίου, προκειμένου να πραγματοποιηθεί μια επιτυχημένη εισαγωγή στην κοινή γλώσσα, την οποία χρησιμοποιούν τα στελέχη του γραφείου, όπως οι εκπαιδευόμενοι/-ες και τα πληρώματα των πλοίων. Παράλληλα, εξυπηρετείται η ανάγκη επικοινωνίας μεταξύ του χώρου παραγωγής, του πλοίου και του γραφείου. Γίνεται μια εισαγωγή στις αρχές της μέτρησης και στις αντίστοιχες μονάδες, αλλά και στη διαστασιολόγηση των πλοίων και τη διάκρισή τους σε αντίστοιχα μεγέθη.

Στη μαθησιακή υποενότητα, αναφέρονται στοιχεία που αφορούν τους πέντε τύπους χωρητικότητας, που ισχύουν με βάση τη σύμβαση για τη μέτρηση της χωρητικότητας των πλοίων (IMO, 1969). Ακόμη, γίνεται αναφορά στις βασικές συνθήκες, οι οποίες ισχύουν στη ναυτιλία, αναφορικά με τις γραμμές φόρτωσης, ανά καθορισμένη περιοχή, ή και ιδιαίτερες απαιτήσεις λιμενικών αρχών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από εμπλουτισμένη διάλεξη και την παρουσίαση μελετών περίπτωσης (case studies), έρχονται σε επαφή με την τρέχουσα ορολογία και αποκτούν τη βάση για την περαιτέρω εμβάθυνση στο αντικείμενο των σπουδών τους ή της πρακτικής τους άσκησης.

2.1.A.4 | ΟΙ ΤΥΠΟΙ ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΦΟΡΤΙΑ ΤΟΥΣ

Μετά τη γενική παρουσίαση του πλοίου, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την εξειδίκευση και την κατηγοριοποίησή τους σε ευρύτερες κατηγορίες ή αγορές. Η βασική διάκριση είναι ανάμεσα στα πλοία, τα οποία μεταφέρουν χύδην (χύμα) φορτία, καταλαμβάνοντας συνήθως όλη τη χωρητικότητα του πλοίου, και σε γενικά φορτία, όπου δεν καταλαμβάνεται το σύνολο του όγκου του πλοίου. Περαιτέρω διάκριση μπορεί να γίνει ανάλογα με τη φύση του φορτίου, που μεταφέρεται χύδην, σε υγρά, στερεά και αέρια. Αντίστοιχα, για το γενικό φορτίο, υπάρχει μεγαλύτερη πολυμορφία και διάκριση ανάλογα με τη φύση, αλλά και τον τύπο φορτίων που ενδέχεται να συνυπάρχουν σε ένα πλοίο. Τα ειδικά πλοία είναι, συνήθως, μεγάλο μέγεθος και μπορούν να μεταφέρουν, αποκλειστικά, συγκεκριμένους τύπους φορτίων.

Γίνεται σαφές ότι αυτή η διαφοροποίηση είναι προς το συμφέρον όλων των εμπλεκόμενων, δεδομένου ότι έχουν όφελος από την αύξηση του όγκου μεταφοράς και από την κατασκευή και την εκμετάλλευση όλο και μεγαλύτερων και περισσότερο εξειδικευμένων πλοίων, για την παροχή της ναυτιλιακής υπηρεσίας. Η διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών της μεταφοράς είναι τέτοια, ώστε, δυνητικά, κάθε τύπος φορτίου και ο αντίστοιχος τύπος πλοίου να αποτελεί και μια διακριτή αγορά εντός της ναυτι-

λιακής βιομηχανίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από την παρουσίαση των βασικών αγορών και των αντίστοιχων τύπων πλοίων, που τις εξυπηρετούν, διακρίνουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και αποκτούν μια ευρύτερη άποψη για το παζλ, το οποίο συνθέτει την παγκόσμια ναυτιλία.

2.1.A.5 | ΟΙ ΤΡΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στη μέχρι τώρα ανάλυση της ενότητας, και με τις όποιες δι-ακρίσεις έχουν ήδη παρουσιαστεί, έχουν εστιαστεί αποκλειστικά στις ναυλαγορές. Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, παρουσιάζονται και οι άλλες τρεις αγορές, οι οποίες συνδέονται άμεσα με την προσφορά των πλοίων. Πιο συγκεκριμένα, αναλύε-ται η αγορά των ναυπηγήσεων, όπου την προσφορά αντιπροσωπεύουν τα ναυπηγεία, τα οποία παράγουν το τονάζ των πλοίων, και τη ζήτηση οι πλοιοκτήτες/-τριες, οι οποί-οι/-ες παραγγέλλουν και παραλαμβάνουν νέα πλοία για την κάλυψη της μεταφορικής ζήτησης. Δεύτερη αγορά είναι η αγορά μεταχειρισμένων πλοίων, όπου τα πλοία μετα-βιβάζονται από τον/την πλοιοκτήτη σε κάποιον/-α ή κάποιους/-ες άλλους/-ες, χωρίς να μεταβάλλουν το συνολικό τονάζ. Τέλος, υπάρχει και η αγορά των διαλύσεων των πλοίων, όπου την προσφορά εκφράζουν πλοιοκτήτες/-τριες, οι οποίοι/-ες επιθυμούν να διαθέσουν τα πλοία τους για ανακύκλωση (σκραπ), σε κάποιο διαλυτήριο πλοίων, λαμβάνοντας την αξία των υλικών κατασκευής.

Οι παραπάνω αγορές, λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους, συνήθως αποτελούν αντι-κείμενο μεσολάβησης κάποιου/-ας τρίτου/-ης, ναυλομεσίτη/-τριας, ο/η οποίος/-α θα αναλάβει τη διαδικασία της εκπροσώπησης του/της ενδιαφερόμενου/-ης στην εκά-στοτε αγορά. Βάσει αυτού, κεντρικός σκοπός της εκπαίδευσης των εκπαιδευομένων είναι η απόκτηση γνώσης σχετικά με τον ρόλο του/της ναυλομεσίτη/-τριας στους διαφορετικούς τύπους αγορών, που προαναφέρθηκαν. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνε-ται μέσα από την παρουσίαση απλοποιημένων οικονομικών υποδειγμάτων, τα οποία υποστηρίζονται και με υπολογιστικά και αριθμητικά δεδομένα, καθώς και μελέτες περίπτωσης ακραίων συμπεριφορών των αγορών ή και κρίσεων.

2.1.A.6 | ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Όπως έχει γίνει σαφές, η ναυτιλία λειτουργεί σε παγκόσμια κλίμακα, πέρα και πάνω από εθνικούς ή περιφερειακούς περιορισμούς. Οι ευκαιρίες, που αναδύονται, αλλά και οι απειλές, που προκύπτουν από πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές ή και στρατι-ωτικές εξελίξεις, είναι πολλές. Η ναυτιλιακή επιχείρηση επηρεάζεται σημαντικά από εξελίξεις, που δεν αφορούν άλλους κλάδους, όπως, για παράδειγμα, ο καιρός ή και μονομερείς αποφάσεις τρίτων. Η φύση του ανταγωνισμού, ιδιαίτερα στη χύδην ναυ-τιλία, είναι τέτοια, ώστε μικρές, μονοβάπορες, επιχειρήσεις να συνυπάρχουν και να ανταγωνίζονται ευθέως με κολοσσούς της παγκόσμιας ναυτιλίας. Οι δυσκολίες αυξά-νονται από την απόσταση ανάμεσα στην παραγωγή της μεταφοράς, που γίνεται στο πλοίο, και τη διοίκηση, η οποία διασπάται συνήθως ανάμεσα στην έδρα της ναυτιλι-

ακής επιχείρησης, στη χώρα καταγωγής του/της πλοιοκτήτη/-τριας, και κάποιο/-α ναυτιλιακό/-ά κέντρο/-α του εξωτερικού. Στο ναυτιλιακό περιβάλλον, επίσης, εμπλέκονται διάφορες χώρες, με βάση την εθνικότητα (σημαία) του πλοίου, τον λιμένα προσέγγισης, καθώς και τον νηογνώμονα, που επιθεωρεί το πλοίο.

Η σημασία της σωστής κατανόησης του ευρύτερου, παγκοσμιοποιημένου, ναυτιλιακού περιβάλλοντος και του ρόλου του γραφείου της επιχείρησης σε αυτό αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επιτυχημένη μελλοντική καριέρα των εκπαιδευομένων. Μέσα από την παρουσίαση των συνθηκών που επικρατούν, με εμπλουτισμένη εισήγηση, αλλά και από την ανάλυση πραγματικών καταστάσεων, αναδεικνύεται η σημασία της λειτουργίας του κλάδου για την παγκόσμια οικονομία.

2.1.A.7 | Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΟΚΤΗΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα, διασαφηνίζεται η διάκριση ανάμεσα στην ελληνική και την ελληνόκτητη ναυτιλία. Η ελληνική ναυτιλία, ως όρος, αποκαλείται διαφορετικά και εθνική ναυτιλία, και αφορά τα πλοία, τα οποία έχουν τουλάχιστον το 50,1% της ιδιοκτησίας τους από πλοιοκτήτη/τες/-τριες ελληνικής ιθαγένειας και φέρουν την ελληνική σημαία, άρα υπόκεινται στους νόμους του ελληνικού κράτους και θεωρούνται ελληνικό έδαφος. Αντίθετα, αν η σημαία που φέρουν δεν είναι η εθνική, αλλά σημαία ευκαιρίας από κάποιο άλλο νηολόγιο, υπολογίζονται και καταχωρούνται στην ελληνόκτητη ναυτιλία, με την προϋπόθεση ότι τα πλοία ανήκουν σε άτομα ελληνικής ιθαγένειας κατά πλειοψηφία. Συνήθως, τα πλοία αυτά δεν έχουν βρεθεί ποτέ εντός των ελληνικών χωρικών υδάτων, αλλά έχουν μεταφέρει φορτία τρίτων χωρών σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του κόσμου. Η διάκριση αυτή μειώνει σημαντικά τις φορολογικές υποχρεώσεις των πλοιοκτητών/-τριών και διέπει τις εργασιακές σχέσεις των πληρωμάτων, διότι η χρήση σημαίων ευκαιρίας αίρει τους περιορισμούς που προκύπτουν, αναφορικά με την υποχρέωση απασχόλησης Ελλήνων ναυτικών σε υποχρεωτικό ποσοστό και θέσεις απασχόλησης υπαλλήλων. Στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες γίνεται μια ιστορική αναδρομή στις αιτίες που οδήγησαν στην ανάπτυξη των σημαίων ευκαιρίας και στην ευρεία χρήση τους, καθώς και στην εξήγηση του πώς μια χώρα, μικρή σε έκταση, κυριάρχησε σε μια παγκόσμιας κλίμακας βιομηχανία και θεωρείται υπερδύναμη διεθνώς.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Storfjord, M. (2025). *Ναυτιλιακή οικονομική* (2η έκδοση), (μτφρ. Γ Μ. Μελάς). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. McConville, J. (2021). *Οικονομικά των θαλάσσιων μεταφορών: Θεωρία και πράξη* (μτφρ. Α. Στρατάκης). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Συμπληρωματικές

1. Βλάχος, Γ. Π. (2019). *Ναυτιλιακή οικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Unibooks.
2. Θεοτοκάς, Ι. (2001). *Εισαγωγή στις ναυτιλιακές σπουδές* (Πανεπιστημιακές σημειώσεις). Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
3. Branch, A. E. & Robarts, M. (2014). *Branch's Elements of Shipping* (9th edition). London-New York: Εκδόσεις Routledge.

2.1.B • ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα επικεντρώνεται και προάγει την ανάπτυξη των γνωστικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων των εκπαιδευόμενων, με στόχο την αποτελεσματική προφορική επικοινωνία στην αγγλική γλώσσα, αναπτύσσοντας παράλληλα την ικανότητα γραφής και ανάγνωσης. Η μαθησιακή ενότητα προσανατολίζεται στην αναγνώριση της γραμματικής και του συντακτικού της αγγλικής γλώσσας, αναλύοντας βασικές δομές, όπως χρόνους παρόντος, παρελθόντος και μέλλοντος, σε συνδυασμό με τον χειρισμό τόσο βασικού όσο και εκτεταμένου λεξιλογίου. Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στη βασική αγγλική εμπορική ορολογία, ικανοποιώντας τις ανάγκες της εμπορικής επικοινωνίας εντός του εργασιακού περιβάλλοντος.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τόσο τη γραμματική όσο και τη σύνταξη της αγγλικής γλώσσας, καθώς και τις βασικές δομές της (όπως χρόνοι παρόντος, παρελθόντος και μέλλοντος),
- Χειρίζονται τόσο βασικό όσο και εκτεταμένο λεξιλόγιο στην αγγλική γλώσσα,
- Μεταφράζουν απλές και σύνθετες προτάσεις από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα και αντίστροφα,
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά την προφορική και γραπτή επικοινωνία στην αγγλική γλώσσα,

- Δημιουργούν σύντομα κείμενα και επιστολές τόσο με θέματα επαγγελματικού όσο και γενικού ενδιαφέροντος,
- Χρησιμοποιούν τη βασική αγγλική εμπορική ορολογία,
- Ερμηνεύουν την ορολογία και τις έννοιες-κλειδιά που σχετίζονται με τις εμπορικές σχέσεις στην αγγλική γλώσσα,
- Αξιοποιούν τις γνώσεις που ήδη κατέχουν για να επιτύχουν τους επικοινωνιακούς στόχους στα αγγλικά,
- Υποστηρίζουν τις απαιτήσεις της εμπορικής επικοινωνίας εντός του εργασιακού περιβάλλοντος και στον επιχειρησιακό κόσμο,
- Υιοθετούν τους τύπους των επίσημων και άτυπων μεθόδων ευγένειας σε μια εμπορική επικοινωνία.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Business communication / Business meetings and negotiations / Business proposals / Communicative competence / Documents and reports / Commercial correspondence / Global communication network / Official documents and reports / Persuasive argumentation / Strategic competence.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΓΡΑΠΤΗ ΚΑΙ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ (WRITTEN AND ORAL COMMUNICATION IN INTERNATIONAL WORKING CONTEXTS)
2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (CHARACTERISTICS OF THE INTERNATIONAL BUSINESS COMMUNICATION)
3	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (ELECTRONIC COMMUNICATION AND SOCIAL MEDIA IN COMMUNICATION)
4	ΠΕΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ (PERSUASIVE ARGUMENTATION IN ENGLISH COMMERCIAL CORRESPONDENCE)
5	ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (OFFICIAL DOCUMENTS AND REPORTS IN ENGLISH)
6	ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ (INTERNATIONAL BUSINESS MEETINGS AND NEGOTIATIONS)

Κείμενο αναφοράς

2.1.B.1 | ΓΡΑΠΤΗ ΚΑΙ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΧΩΡΟ (WRITTEN AND ORAL COMMUNICATION IN INTERNATIONAL WORKING CONTEXTS)

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών αρχών της γραπτής επικοινωνίας και, ιδιαίτερα, του ηλεκτρονικού ταχυ-

δρομείου ως το κύριο μέσο επικοινωνίας στον διεθνή εργασιακό χώρο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται, επίσης, στην επικοινωνία μεταξύ διεθνών οργανισμών μέσω εναλλακτικών ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, επιπλέον, χρησιμοποιούν την αγγλική ορολογία που είναι απαραίτητη για την άμεση ανταλλαγή μηνυμάτων, τα wikis, την κοινωνική δικτύωση, το blogging, το microblogging και την τηλεδιάσκεψη (video conference). Με αυτόν τον τρόπο, είναι σε θέση να ανταλλάσσουν αποτελεσματικότερα γνώσεις, να συντονίζουν ομάδες εργασίας και να προάγουν διεθνείς συνεργασίες (international collaborations).

Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλύπτουν την ανάγκη χρήσης της προφορικής αγγλικής γλώσσας ως μια επαγγελματική ικανότητα. Ως επαγγελματίες στον χώρο της εμπορικής ναυτιλίας διεξάγουν τηλεδιασκέψεις, αναπτύσσουν κοινωνική δικτύωση και κάνουν προφορικές παρουσιάσεις για διάφορα επικοινωνιακά σενάρια. Πέραν από τη δεξιότητα της προφορικής επικοινωνίας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασκούνται και στη γραπτή επικοινωνία, ώστε να αποκτήσουν ευχέρεια χρήσης της αγγλικής γλώσσας, ως καθοριστικού παράγοντα στην επαγγελματική σταδιοδρομία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συντάσσουν, ενδεικτικά, ηλεκτρονικά μηνύματα, αναφορές (reports) και υπομνήματα (memos), μελετούν πρακτικά διεθνών συναντήσεων και τηλεδιασκέψεων και διεξάγουν παρουσιάσεις στα αγγλικά. Επίσης, αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να αντιλαμβάνονται τη σημασία της ορθής χρήσης των χρόνων του παρόντος (present), του παρελθόντος (past) και του μέλλοντος (future), των κανόνων γραμματικής και του λεξιλογίου, ανάλογα με την ιεραρχική θέση του επαγγελματία στον χώρο της εμπορικής ναυτιλίας, τόσο στις εμπορικές συναλλαγές όσο και στην ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων (interpersonal relations).

2.1.B.2 | ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (CHARACTERISTICS OF THE INTERNATIONAL BUSINESS COMMUNICATION)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, γίνεται μια εισαγωγή στα γενικά χαρακτηριστικά της αγγλικής γλώσσας στον χώρο εργασίας, στην ανάπτυξη και τη σημασία των αγγλικών παγκοσμίως, καθώς και σε άλλα χαρακτηριστικά, όπως η χρήση της ενεργητικής, αλλά και της παθητικής φωνής, η αποφυγή ονομαστικοποίησης, η συντομία και η απλότητα, που είναι σημαντικές για την αποτελεσματική εμπορική επικοινωνία (business communication). Επίσης, εισάγεται η έννοια της επικοινωνιακής ικανότητας (communicative competence), που καλύπτει διάφορα στοιχεία που καθιστούν την επικοινωνία αποτελεσματική. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τις έννοιες της επικοινωνιακής ικανότητας, της γραμματικής ικανότητας, της κοινωνιογλωσσολογικής ικανότητας, της ανάλυσης λόγου (discourse competence) και της στρατηγικής ικανότητας (strategic competence). Επίσης, βελτιώνουν τις επικοινωνιακές δεξιότητες για την αντιμετώπιση επιχειρηματικών θεμάτων και δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων παρουσιάσεων, της συμμετοχής σε συναντήσεις και της τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Μια ακόμη δεξιότητα που είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στον κόσμο των επιχειρήσεων είναι η κοινωνικοποίηση (socialization) (χαιρετισμοί και συστάσεις στο πλαίσιο επαγγελματικών συναντήσεων, συνομιλία και ψυχαγωγία πελατών). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν την ικανότητα να επικοινωνούν αποτελεσματικά στον εργασιακό χώρο για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, τη λήψη αποφάσεων και άλλους σκοπούς. Αυτή η υποεπάρκεια καλύπτει τις διαφορές και τα χαρακτηριστικά της επιχειρηματικής αγγλικής γλώσσας, προκειμένου να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ως επαγγελματίες με το κατάλληλο ύφος (register) για την επικοινωνία στον χώρο εργασίας να:

- Επιλέγουν σύντομες λέξεις,
- Χρησιμοποιούν οικείες και κοινές λέξεις,
- Προτιμούν την ενεργητική φωνή,
- Παραλείπουν λέξεις που δεν χρειάζονται, όταν αυτό είναι δυνατόν.

Για τον σκοπό αυτό προτείνεται η διεξαγωγή παιχνιδιών ρόλου (role play), ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναλάβουν διάφορους ρόλους και, βάσει αυτών, να επικοινωνήσουν μεταξύ τους στα αγγλικά.

2.1.B.3 | ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (ELECTRONIC COMMUNICATION AND SOCIAL MEDIA IN COMMUNICATION)

Έχει καταστεί πλέον απαραίτητη και καθημερινή ανάγκη η επικοινωνία μέσω του διαδικτύου και ιδιαίτερα μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) και άλλων πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης (social networks). Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο έχει τα δικά του ιδιαίτερα δομικά στοιχεία (π.χ. ηλεκτρονικές διευθύνσεις, γραμμή θέματος, κυρίως κείμενο, κλείσιμο, συνημμένα αρχεία) και η γλώσσα τα δικά της χαρακτηριστικά και μορφές τυπικότητας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ώστε να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις της διεθνούς επικοινωνίας στον χώρο της εμπορικής ναυτιλίας. Γνωρίζουν τους διαφορετικούς σκοπούς της επαγγελματικής αλληλογραφίας ανάλογα με τον εργασιακό χώρο και επικοινωνούν για διάφορους λόγους, όπως η ενημέρωση, η αναφορά και η υποβολή αιτημάτων ως κυρίαρχοι επικοινωνιακοί σκοποί. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, επίσης, εισάγονται στα ταχέως αναπτυσσόμενα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως ένας σύγχρονος τρόπος επαγγελματικής επικοινωνίας.

Σε συνέχεια των παραπάνω, ανεξάρτητα από το ποιος είναι ο σκοπός, η σαφής επικοινωνία με το κοινό αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα. Για να εξασφαλιστεί η αναγνωσιμότητα, υπάρχουν ορισμένες αρχές που πρέπει να ακολουθηθούν. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εκπαιδεύονται να επιλέγουν έναν αντιπροσωπευτικό τίτλο για τη γραμμή θέματος. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ανταλλαγή μηνυμάτων μεταξύ των εκπαιδευομένων για διάφορα ναυτιλιακά θέματα. Ο λόγος τους χαρακτηρίζεται από

σαφήνεια, συντομία και περιεκτικότητα. Οργανώνουν και ομαδοποιούν μια σειρά μηνυμάτων. Επιλέγουν τον/την κύριο/-α παραλήπτη/-τρια (recipient), τις κοινοποιήσεις και τις κρυφές κοινοποιήσεις. Προσδιορίζουν τον τόνο και τον βαθμό τυπικότητας ενός μηνύματος, ανάλογα με το ευρύτερο πλαίσιο της επικοινωνίας. Ρυθμίζουν τη διακειμενικότητα (δηλαδή, τη συνάφειά του με άλλα παρόμοια κείμενα) και τη συνοχή του μηνύματος ευρύτερα.

2.1.B.4 | ΠΕΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ (PERSUASIVE ARGUMENTATION IN ENGLISH COMMERCIAL CORRESPONDENCE)

Στη μαθησιακή υποενότητα «Πειστική επιχειρηματολογία στην αγγλική εμπορική αλληλογραφία», οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις διαθέσιμες τεχνικές πειθούς που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να εφαρμοστούν σε διάφορες πτυχές της επαγγελματικής ζωής τους. Παρέχει μια επισκόπηση των βασικών στρατηγικών επικοινωνίας (communication strategies) για την επιρροή, τη δέσμευση και την ενδυνάμωση των εκπαιδευομένων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με πειστικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται από επαγγελματίες σε διάφορους τομείς της εργασίας και τονίζεται ο αντίκτυπός τους. Για να αποκτήσουν αυτή την ικανότητα της πειθούς, καλλιεργούν τις δεξιότητες πρόσβασης, ανάλυσης, αξιολόγησης και δημιουργίας διαφόρων στρατηγικών επικοινωνίας σε διαφορετικές επικοινωνιακές καταστάσεις. Επίσης, χρησιμοποιούν τα βασικά γλωσσικά χαρακτηριστικά για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ξεχωρίζουν τα δύο κυριότερα γλωσσικά χαρακτηριστικά: τις λέξεις περιεχομένου και τις γραμματικές λέξεις. Οι λέξεις περιεχομένου φέρουν συγκεκριμένα νοήματα, όπως ουσιαστικά, επίθετα και ρήματα. Οι γραμματικές λέξεις εκφράζουν μια λειτουργική ή δομική σχέση με άλλες λέξεις σε μία πρόταση, όπως οι προθέσεις που παρέχουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα ουσιαστικά, τα οριστικά άρθρα, για να περιγράψουν τους λόγους ή τους σκοπούς, και οι σύνδεσμοι που υποδεικνύουν τη σχέση μεταξύ ιδεών ή γεγονότων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν επίγνωση του διαρκώς μεταβαλλόμενου ναυτιλιακού εργασιακού περιβάλλοντος εντός ενός παγκοσμιοποιημένου δικτύου επικοινωνίας (global communication network). Αποκτούν την ικανότητα καθορισμού κριτηρίων και αξιολόγησης της πειστικότητας στην επαγγελματική τους ζωή, μέσα από την ανάλυση παραδειγμάτων επικοινωνίας σε ναυτιλιακά πλαίσια.

2.1.B.5 | ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (OFFICIAL DOCUMENTS AND REPORTS IN ENGLISH)

Στην υποενότητα «Επίσημες αναφορές και επιστολές στα αγγλικά», οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την επιχειρηματική αναφορά-επιστολή ως μια οργανωμένη και αντικειμενική παρουσίαση των γεγονότων που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων (decision-making) και την επίλυση προβλημάτων (problem-solving). Κα-

τηγοριοποιούν τα έγγραφα, που περιέχουν πληροφορίες και απόψεις, ως αποτέλεσμα προσεκτικής έρευνας και εξέτασης, με σκοπό την προώθηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ενός ναυτιλιακού οργανισμού για την εκπλήρωση των στόχων του. Αναλυτικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συντάσσουν ισχυρές και πειστικές αναφορές και εκθέσεις. Κατηγοριοποιούν τη συγγραφή εκθέσεων ανάλογα με το είδος του οργανισμού, όπως εκθέσεις σε μεγάλους οργανισμούς, σε πολυεθνικές επιχειρήσεις και σε διεθνείς οργανισμούς. Ενώ οι επιχειρηματικές αναφορές διερευνούν ένα πρόβλημα ή μια ανάγκη και αναφέρουν με πραγματολογικό τρόπο τι διαπιστώθηκε, οι προτάσεις (business proposals) χρησιμοποιούνται για την αίτηση ανάληψης περαιτέρω μελετών, ερευνών ή αναγκών για ένα πρόβλημα.

Επίσης, εντοπίζουν τις αναφορές που αναφέρονται σε ανάγκες ή προβλήματα, ώστε να ληφθεί η άδεια από τους προϊσταμένους/πελάτες για την εφαρμογή των προτεινόμενων λύσεων. Κατηγοριοποιούν τους τύπους επιχειρηματικών εκθέσεων ανάλογα με τη λειτουργία τους (πληροφοριακές-αναλυτικές), τον χρόνο (περιοδική-προοδευτική-κατά περίπτωση), την τυπικότητα (προσωπική-απρόσωπη) και τη μορφή (σημείωμα-επιστολή, έντυπο-αναφορά). Συνοψίζοντας, η υποεπένδυση επικεντρώνεται στις επίσημες αναλυτικές επιχειρηματικές εκθέσεις, συμπεριλαμβανομένων όχι μόνο των δεδομένων ή των πληροφοριών που συλλέγονται, όπως στις ενημερωτικές εκθέσεις, αλλά και των συμπερασμάτων (conclusions) και των συστάσεων (recommendations). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, επίσης, εντοπίζουν τις διαφορές μεταξύ επιχειρηματικών εκθέσεων και προτάσεων.

2.1.B.6 | ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ (INTERNATIONAL BUSINESS MEETINGS AND NEGOTIATIONS)

Στη μαθησιακή υποεπένδυση «Εμπορικές συναντήσεις και διαβουλεύσεις σε διεθνές επίπεδο», οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την έννοια της συνάντησης που λαμβάνει χώρα στον χώρο εργασίας για διάφορους λόγους. Η μελέτη τέτοιων επαγγελματικών συναντήσεων βασίζεται σε πραγματικές περιπτώσεις (case study). Με τη δημιουργία πρακτικών εργασιών (workshops) και παιχνιδιών ρόλων (role play), οι εκπαιδευόμενοι/-ες συζητούν προβλήματα, αναπτύσσουν λύσεις, παράγουν ιδέες, επιτυγχάνουν συναίνεση και λαμβάνουν αποφάσεις στην αγγλική γλώσσα. Η μελέτη επαγγελματικών συναντήσεων αφορά τον εργασιακό χώρο της ναυτιλίας, όπως: η δημιουργία εντυπώσεων, η επιρροή της ηγεσίας (leadership effect), η οικοδόμηση εμπιστοσύνης (confidence building), η δυναμική της ομάδας, οι συγκρούσεις (conflicts) και η διαμόρφωση των στάσεων των επαγγελματιών.

Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποσαφηνίζουν ζητήματα, καθορίζουν κατευθύνσεις και εστιάζονται σε προβλήματα. Επιπλέον, καλούνται να αναλάβουν ρόλους επικοινωνούντων σε τηλεφωνικές συνομιλίες, τηλεδιασκέψεις και παρουσιάσεις, εν είδει σύντομων προφορικών διαλέξεων, στην αγγλική γλώσσα. Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμπλέκονται σε δύο τύπους συνεδρι-

άσεων: ενημέρωσης και λήψης αποφάσεων. Στο πρώτο είδος συνεδριάσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνουν τους/τις υπόλοιπους/-ες εκπαιδευόμενους/-ες για τις απαραίτητες πληροφορίες, ενώ στο δεύτερο είδος επιλύουν προβλήματα μέσω συζητήσεων, ώστε να ληφθούν αποφάσεις. Αυτό περιλαμβάνει διαπραγματεύσεις, οι οποίες είναι μια άλλη σημαντική δεξιότητα που αναπτύσσουν, ώστε να επικοινωνούν με επιτυχία στον εργασιακό χώρο.

Συνοψίζοντας, η υποενότητα περιγράφει τι είναι αυτό που καθιστά τις συναντήσεις αποτελεσματικές, τι είναι η διαπραγμάτευση (negotiation) και πώς να διαπραγματεύονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποτελεσματικά. Καθορίζουν ποιος/-α είναι ο/η αποτελεσματικός/-ή ηγέτης/-ίδα, ποια είναι η σωστή προετοιμασία των συμμετεχόντων/-ουσών, πώς τηρούν σωστά τα πρακτικά μετά τις συνεδριάσεις και, εν τέλει, γνωρίζουν τι είναι η διαπραγμάτευση και πώς να διαπραγματεύονται σωστά.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Chan, M. (2020). *English for Business Communication*. London-New York: Εκδόσεις Routledge
2. Καλπαξίδης, Π. Γ., Καρυοφύλλης, Α. Α., Ράμφορ, Α. Δ. & Τσαούσης, Κ. Δ. (2008). *Λεξικό ναυτικών και ναυτιλιακών όρων (Αγγλοελληνικό-Ελληνοαγγλικό)*. Αθήνα: Εκδόσεις Δ. Α. Σταφυλίδη.

Συμπληρωματικές

1. Coxhead, A. & Pecorari, D. (2025). *Introducing English for Academic Purposes*. London-New York: Εκδόσεις Routledge.
2. Sheppard, S. T., Evans, V. & Dooley, J. (2018). *Career Paths: Merchant Navy* (Student's Book with DigiBooks Application). Newbury, Berkshire: Express Publishing.

2.1.Γ • ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Αρχές οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων» έχει στόχο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εισαχθούν στις βασικές έννοιες και λειτουργίες της διοίκησης που σχετίζονται με τον προγραμματισμό, την οργάνωση, τη διεύθυνση και τον έλεγχο μιας επιχείρησης. Στην ενότητα αναπτύσσονται οι βασικές λειτουργίες μιας επιχείρησης, βάσει των θεωριών λήψης διοικητικών αποφάσεων, ενώ εκτιμάται το έργο των διοικητικών στελεχών, παρουσιάζοντας τις τυπικές γνώσεις και τις δεξιότητες που πρέπει να διαθέτουν σε μια ομάδα εργασίας (task force). Επιπρόσθετα,

εξετάζεται η δομή της επιχείρησης μέσω του «οργανογράμματος» και προσδιορίζεται το εννοιολογικό και θεωρητικό υπόβαθρο της επιστήμης της διοίκησης επιχειρήσεων. Τέλος, στην ενότητα διερευνάται η έννοια της οργανωσιακής κουλτούρας και ο ρόλος της στις δραστηριότητες και στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Περιγράφουν τις βασικές έννοιες και λειτουργίες της διοίκησης,
- Διατυπώνουν το εννοιολογικό και θεωρητικό υπόβαθρο της επιστήμης της Διοίκησης Επιχειρήσεων,
- Ορίζουν την επιχείρηση ως οικονομική μονάδα,
- Αναλύουν το επιχειρησιακό περιβάλλον,
- Αναλύουν τη δομή μιας επιχείρησης μέσω του «οργανογράμματός» της,
- Υποστηρίζουν τη σημασία των λειτουργιών προγραμματισμού, οργάνωσης, διεύθυνσης και ελέγχου σε μια επιχείρηση,
- Αναλύουν το όραμα, την αποστολή και τις αξίες μιας επιχείρησης,
- Διακρίνουν τον τρόπο λειτουργίας των τμημάτων μιας επιχείρησης,
- Εκτιμούν το έργο και τους ρόλους των διοικητικών στελεχών, ιδιαίτερα στο σύγχρονο, δυναμικά εξελισσόμενο, παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον των επιχειρήσεων,
- Συσχετίζουν τις λειτουργίες μιας επιχείρησης, βάσει των θεωριών λήψης διοικητικών αποφάσεων,
- Αναγνωρίζουν τη συμβολή της ηγεσίας στη διοίκηση επιχειρήσεων,
- Αναπτύσσουν ηγετικές και ομαδοσυνεργατικές δεξιότητες,
- Σχεδιάζουν διαφορετικά οργανογράμματα επιχειρήσεων,
- Υιοθετούν την οργανωσιακή κουλτούρα της εκάστοτε επιχείρησης, με σκοπό την καλύτερη προσαρμογή τους σε αυτήν.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Επιχείρηση / Διοίκηση / Προγραμματισμός / Οργάνωση / Διεύθυνση / Έλεγχος / Οργανόγραμμα / Ηγετικές δεξιότητες / Λήψη αποφάσεων / Οργανωσιακή κουλτούρα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
2	ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
4	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
5	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
6	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
7	ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
8	ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
9	ΗΓΕΣΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Γ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα στοχεύει στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις βασικές αρχές της διοίκησης επιχειρήσεων, παρέχοντας μια συνολική εικόνα της εξέλιξης και της σημασίας της στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο. Αρχικά, η ιστορική αναδρομή θα βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναγνωρίσουν τις ρίζες της διοίκησης επιχειρήσεων, ξεκινώντας από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης έως σήμερα. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στις σημαντικές σχολές και θεωρίες διοίκησης που έχουν αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια των δεκαετιών. Από την επιστημονική διοίκηση του Frederick Taylor, που έθεσε τις βάσεις για τη συστηματική διαχείριση των εργασιών, μέχρι τη θεωρία των ανθρώπινων σχέσεων του Elton Mayo, η οποία τόνισε τη σημασία των ανθρώπινων παραγόντων στο εργασιακό περιβάλλον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν μια πλήρη κατανόηση της εξέλιξης των θεωριών διοίκησης.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προσδιορίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη διοίκηση επιχειρήσεων στο σύγχρονο περιβάλλον. Μελετώντας τις διαφορετικές σχολές σκέψης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς αυτές επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων και την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στις σύγχρονες προσεγγίσεις διοίκησης, όπως η ευέλικτη διοίκηση και η διοίκηση της καινοτομίας, που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της ταχέως εξελισσόμενης αγοράς. Η μαθησιακή υποενότητα, μέσω αυτής της σφαιρικής προσέγγισης, επιδιώκει να εξοπλίσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις απαραίτητες γνώσεις για την κατανόηση και την εφαρμογή των αρχών διοίκησης επιχειρήσεων στην πράξη. Για να επιτευχθεί αυτό με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αξιοποιήσουν μελέτες περίπτωσης και θα παρακολουθήσουν αποσπάσματα από βίντεο, για σχολιασμό και συζήτηση στην τάξη.

2.1.Γ.2 | ΣΚΟΠΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η μαθησιακή υποεπενότητα «Σκοπός επιχείρησης και επιχειρηματικότητα» προσφέρει μια βαθιά κατανόηση των διαφορετικών τύπων επιχειρήσεων και του ρόλου της επιχειρηματικότητας στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική πρόοδο. Οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε δύο κύριες κατηγορίες: τις κερδοσκοπικές και τις μη κερδοσκοπικές. Οι κερδοσκοπικές επιχειρήσεις λειτουργούν με κύριο σκοπό τη δημιουργία κέρδους για τους ιδιοκτήτες ή τους μετόχους τους. Αυτές περιλαμβάνουν διάφορους τύπους, όπως οι ατομικές επιχειρήσεις, οι προσωπικές επιχειρήσεις και οι κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις. Κάθε τύπος και η νομική μορφή έχει τα δικά του χαρακτηριστικά και νομικές απαιτήσεις που καθορίζουν τον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισής τους. Από την άλλη πλευρά, οι μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις έχουν ως κύριο σκοπό την εξυπηρέτηση κοινωνικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών ή φιλανθρωπικών σκοπών. Δεν επιδιώκουν τη δημιουργία κέρδους, αλλά επανεπενδύουν τυχόν πλεονάσματα για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Η μαθησιακή υποεπενότητα αυτή εξετάζει επίσης τον ρόλο της επιχειρηματικότητας, η οποία είναι η διαδικασία δημιουργίας και διαχείρισης νέων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών. Οι επιχειρηματίες εντοπίζουν ευκαιρίες, αναλαμβάνουν ρίσκα και καινοτομούν για να δημιουργήσουν αξία, είτε σε κερδοσκοπικό είτε σε μη κερδοσκοπικό πλαίσιο. Η επιχειρηματικότητα μέσω νεοφυών επιχειρήσεων (start-ups) είναι κρίσιμη για την οικονομική ανάπτυξη, καθώς προωθεί την καινοτομία, δημιουργεί θέσεις εργασίας και συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Με τη μελέτη πραγματικών παραδειγμάτων και τη χρήση διαδραστικών μεθόδων διδασκαλίας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πρακτικές γνώσεις για την ποικιλία των επιχειρήσεων και τη σημασία της επιχειρηματικότητας. Η γνώση αυτή είναι θεμελιώδης για την κατανόηση του πώς οι διαφορετικοί τύποι επιχειρήσεων συμβάλλουν στην ευρύτερη κοινωνική και οικονομική δυναμική.

2.1.Γ.3 | ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών εννοιών που αφορούν την εξέταση των παραγόντων που επηρεάζουν τη λειτουργία και τη στρατηγική μιας επιχείρησης. Στη μαθησιακή υποεπενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προσδιορίζουν και αξιολογούν τους εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες που επηρεάζουν την απόδοση της επιχείρησης. Οι εξωτερικοί παράγοντες περιλαμβάνουν τους πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς, τεχνολογικούς, περιβαλλοντικούς και νομικούς παράγοντες, ενώ τα τελευταία χρόνια έχει προστεθεί και ο ηθικός παράγοντας (PESTELE analysis). Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ανάλυση του ανταγωνισμού μέσω του μοντέλου των πέντε δυνάμεων του Porter. Αντίστοιχα, οι εσωτερικοί παράγοντες αφορούν το μικροπεριβάλλον της επιχείρησης, όπως οι πόροι, οι ικανότητες, οι διαδικασίες, οι κρίσιμοι παράγοντες επιτυχίας και η εταιρική κουλτούρα που καθορίζουν τα δυνατά και αδύνατα σημεία

της. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν τις συνιστώσες που διαμορφώνουν αυτά τα περιβάλλοντα (εσωτερικό και εξωτερικό), κατανοώντας την αλληλεπίδραση μεταξύ αυτών των παραγόντων και της στρατηγικής της επιχείρησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη χρήση εργαλείων όπως η SWOT, που βοηθά στην ανάλυση των δυνατοτήτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών που αντιμετωπίζει η επιχείρηση, και είναι απαραίτητη για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Για να ενισχύσουν τη μάθησή τους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν περιπτώσεις πραγματικών επιχειρήσεων, αναλύοντας πώς αυτές προσαρμόζονται στο εξελισσόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον. Μέσω αυτής της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν την ικανότητα να παρακολουθούν συνεχώς τις αλλαγές στο επιχειρησιακό περιβάλλον και να ερμηνεύουν την αλληλεπίδραση των διαφόρων παραγόντων. Αυτό τους εξοπλίζει με τις γνώσεις και τις δεξιότητες, ώστε να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αποτελεσματικής διαχείρισης και στην επίτευξη των στρατηγικών στόχων της επιχείρησης.

2.1.Γ.4 | ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Λειτουργία προγραμματισμού» αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών αρχών και τεχνικών του προγραμματισμού στο πλαίσιο της διοίκησης επιχειρήσεων. Η λειτουργία προγραμματισμού αποτελεί ζωτικό στοιχείο για την επιτυχή διαχείριση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, καθώς εξασφαλίζει την ομαλή και αποδοτική λειτουργία της επιχείρησης. Σε αυτή την υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στις διαδικασίες του προγραμματισμού, μαθαίνοντας να προσδιορίζουν στόχους, να αναπτύσσουν στρατηγικά σχέδια και να κατανέμουν πόρους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, επιπλέον, αναγνωρίζουν τη σημασία της θέσπισης σαφών και εφικτών στόχων, καθώς και της ανάπτυξης λεπτομερών και ρεαλιστικών σχεδίων δράσης. Μέσω αυτής της μαθησιακής υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες προσδιορίζουν τους κρίσιμους παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα του προγραμματισμού, όπως η αξιολόγηση κινδύνων, η ανάλυση κόστους-οφέλους και η συνεχής παρακολούθηση της προόδου.

Η υποεπάρκεια αυτή δίνει επίσης έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για την προσαρμογή των σχεδίων σε περίπτωση αλλαγών στο επιχειρησιακό περιβάλλον. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να μελετήσουν πραγματικά παραδείγματα επιχειρήσεων που πέτυχαν ή απέτυχαν λόγω του προγραμματισμού, αναλύοντας τους λόγους πίσω από την επιτυχία ή την αποτυχία τους. Αυτή η σφαιρική προσέγγιση βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναπτύξουν μια έντονη αίσθηση ευελιξίας και προσαρμοστικότητας, απαραίτητη για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο. Μέσω της κατανόησης και της εφαρμογής των αρχών του προγραμματισμού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφοδιάζονται με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να σχεδιάζουν και εκτελούν αποτελεσματικά επιχειρησιακά σχέδια, ενισχύοντας έτσι τη συνολική απόδοση και επιτυχία της επιχείρησης.

2.1.Γ.5 | ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Λειτουργία οργάνωσης» είναι κεντρικής σημασίας για την κατανόηση του πώς δομούνται και λειτουργούν οι επιχειρήσεις. Σκοπός της υποενότητας είναι να εξοπλίσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη δημιουργία και τη διαχείριση μιας αποτελεσματικής οργανωτικής δομής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις βασικές αρχές της οργάνωσης, όπως η κατανομή εργασιών, η ανάθεση αρμοδιοτήτων και η καθιέρωση ιεραρχικών δομών. Μέσα από τη μελέτη των διαφόρων τύπων οργανωτικών δομών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια βαθύτερη κατανόηση του πώς οι διαφορετικές προσεγγίσεις μπορούν να επηρεάσουν την αποδοτικότητα και την ευελιξία της επιχείρησης. Η υποενότητα δίνει επίσης έμφαση στη σημασία του σαφούς καθορισμού των ρόλων και των ευθυνών εντός του οργανισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντονισμένη και αποδοτική λειτουργία της επιχείρησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν εργαλεία και τεχνικές οργάνωσης, όπως τα οργανογράμματα, για να σχεδιάζουν και να απεικονίζουν τη δομή της επιχείρησης. Επιπλέον, εξετάζουν τη σημασία της τυπικής και άτυπης επικοινωνίας και της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων τμημάτων και επιπέδων της επιχείρησης, καθώς και τις προκλήσεις που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των οργανωτικών αλλαγών. Μέσω της ανάλυσης πραγματικών περιπτώσεων επιχειρήσεων που υιοθέτησαν επιτυχημένες οργανωτικές δομές, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις πρακτικές εφαρμογές των θεωρητικών εννοιών. Αυτή η προσέγγιση βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναπτύξουν κριτική σκέψη και να αξιολογούν τις οργανωτικές δομές με γνώμονα την αποτελεσματικότητα και την ευελιξία τους. Η υποενότητα αυτή εξοπλίζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τα απαραίτητα γνωστικά εφόδια, προκειμένου να γίνουν ικανοί/-ές στη διαχείριση και τη βελτίωση των οργανωτικών δομών, προάγοντας έτσι τη συνολική αποτελεσματικότητα και επιτυχία της επιχείρησης.

2.1.Γ.6 | ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η μαθησιακή υποενότητα «Λειτουργία διεύθυνσης και ελέγχου» είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση του πώς καθοδηγούνται και ελέγχονται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες με σκοπό την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων. Η υποενότητα αυτή επικεντρώνεται στις βασικές αρχές και τεχνικές που απαιτούνται για την αποτελεσματική διεύθυνση και τον συνεχή έλεγχο των διαδικασιών και των επιδόσεων της επιχείρησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις κύριες λειτουργίες της διεύθυνσης, όπως ο σχεδιασμός, η καθοδήγηση, η ηγεσία και η λήψη αποφάσεων. Ειδικά, η λήψη αποφάσεων και η ηγεσία, λόγω της σπουδαιότητάς τους, θα αναλυθούν σε χωριστές υποενότητες που ακολουθούν (8 και 9 της μαθησιακής ενότητας). Παράλληλα, η μαθησιακή υποενότητα αυτή εστιάζεται στις μεθόδους και τα εργαλεία ελέγχου, όπως οι δείκτες απόδοσης (Key Performance Indicators, KPI), οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και τα συστήματα ανατροφοδότησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαί-

νουν πώς να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικά συστήματα ελέγχου που επιτρέπουν την παρακολούθηση της προόδου και τον εντοπισμό αποκλίσεων από τα προγραμματισμένα αποτελέσματα. Επίσης, εξετάζουν τη σημασία της προσαρμοστικότητας και της συνεχούς βελτίωσης μέσα από τη διαδικασία του ελέγχου.

Μέσω της ανάλυσης πραγματικών επιχειρηματικών περιπτώσεων και πρακτικών εφαρμογών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια βαθύτερη κατανόηση των προκλήσεων και των ευκαιριών που συνδέονται με τη διεύθυνση και τον έλεγχο. Αυτή η προσέγγιση βοηθά στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και στην ικανότητα λήψης στρατηγικών αποφάσεων με βάση αξιόπιστα δεδομένα. Η υποενότητα «Λειτουργία διεύθυνσης και ελέγχου» εφοδιάζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις απαραίτητες δεξιότητες για να καθοδηγούν και να ελέγχουν αποτελεσματικά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, προωθώντας την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

2.1.Γ.7 | ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα είναι απαραίτητη για την κατανόηση των θεμελιωδών στοιχείων όπως το όραμα, η αποστολή, ο σκοπός και η κουλτούρα που συμβάλλουν στην επιτυχία και τη βιωσιμότητα μιας επιχείρησης. Το όραμα μιας επιχείρησης αποτελεί τη μακροπρόθεσμη πρόβλεψη για το μέλλον της, περιγράφοντας πού θέλει να φτάσει και πώς φαντάζεται την ιδανική της κατάσταση. Είναι ένας οδηγός που κατευθύνει όλες τις στρατηγικές αποφάσεις και κινητοποιεί τους εργαζομένους, εμπνέοντάς τους και ενώνοντας όλα τα μέλη της επιχείρησης. Η αποστολή της επιχείρησης, από την άλλη, είναι μια σύντομη δήλωση που περιγράφει τον βασικό λόγο ύπαρξής της, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που προσφέρει και τον τρόπο με τον οποίο εξυπηρετεί τους πελάτες της. Η αποστολή καθορίζει την καθημερινή λειτουργία και τις βραχυπρόθεσμες δραστηριότητες της επιχείρησης. Ο σκοπός της επιχείρησης συνδυάζει το όραμα και την αποστολή και εστιάζεται στο τι επιδιώκει να επιτύχει σε μακροπρόθεσμο επίπεδο. Ο σκοπός είναι αυτό που δίνει νόημα στις δράσεις της επιχείρησης και την καθοδηγεί πέρα από τα οικονομικά αποτελέσματα. Η κουλτούρα της επιχείρησης, τέλος, αποτελεί το σύνολο των αξιών, των πιστεύω και των συμπεριφορών που διαμορφώνουν το εργασιακό περιβάλλον και την ταυτότητα της επιχείρησης. Μια ισχυρή κουλτούρα προάγει τη δέσμευση και τη συμμετοχικότητα των εργαζομένων, το αίσθημα ασφάλειας και εμπιστοσύνης, ενώ παράλληλα ενισχύει τη φήμη της επιχείρησης προς τους εξωτερικούς φορείς. Με την κατανόηση αυτών των στοιχείων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τα εργαλεία για να αναπτύξουν και να διαχειριστούν στρατηγικά την ταυτότητα και τη λειτουργία μιας επιχείρησης, συμβάλλοντας στην επίτευξη μακροπρόθεσμης επιτυχίας και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος.

2.1.Γ.8 | ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα είναι καθοριστική για την κατανόηση του πώς οι ηγέτες και τα στελέχη λαμβάνουν στρατηγικές και καθημερινές αποφάσεις που επη-

ρεάζουν την πορεία της επιχείρησης. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων περιλαμβάνει μια σειρά βημάτων που διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις είναι ορθολογικές, ενημερωμένες και ευθυγραμμισμένες με τους στόχους και τις αξίες της επιχείρησης. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων ξεκινά με τον εντοπισμό του προβλήματος ή της ευκαιρίας, που περιλαμβάνει τη συγκέντρωση πληροφοριών, την ανάλυση δεδομένων και την κατανόηση των παραμέτρων που επηρεάζουν την κατάσταση. Αφού το πρόβλημα καθοριστεί με σαφήνεια, αναπτύσσονται διάφορες εναλλακτικές λύσεις, καθεμία από τις οποίες εξετάζεται προσεκτικά με βάση τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Η επόμενη φάση περιλαμβάνει την αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων. Αυτή η διαδικασία συχνά περιλαμβάνει τη χρήση αναλυτικών εργαλείων και μοντέλων, όπως, μεταξύ άλλων, το δέντρο αποφάσεων, τα έξι καπέλα σκέψης και η ανάλυση κόστους-οφέλους. Με την αξιολόγηση των πιθανών συνεπειών και την εξέταση των κινδύνων, οι εμπλεκόμενοι στη λήψη αποφάσεων μπορούν να επιλέξουν την πιο αποτελεσματική και βιώσιμη λύση. Η εφαρμογή της απόφασης απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό και διαχείριση, ώστε να διασφαλιστεί ότι η εκτέλεση θα είναι επιτυχής και σύμφωνη με τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Τέλος, η διαδικασία λήψης αποφάσεων ολοκληρώνεται με την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της απόφασης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ωφελούνται από την πρακτική εφαρμογή λήψης μιας απόφασης, λαμβάνοντας ένα σενάριο και εφαρμόζοντας όσα έμαθαν. Μέσα από αυτή τη μαθησιακή υποεπενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να λαμβάνουν ενημερωμένες και στρατηγικά ευθυγραμμισμένες αποφάσεις, συμβάλλοντας στην επιτυχία και την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησης.

2.1.Γ.9 | ΗΓΕΣΙΑ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπενότητα είναι θεμελιώδης για την κατανόηση του ρόλου της ηγεσίας στην επίτευξη των στόχων μιας επιχείρησης και στη διαμόρφωση της οργανωσιακής κουλτούρας. Ένας/Μία μάνατζερ χρειάζεται να διαθέτει ικανότητες διαχείρισης, όπως να οργανώνει, να προγραμματίζει, να ελέγχει και να κάνει διαμοιρασμό αρμοδιοτήτων. Όμως, συχνά αυτές οι δεξιότητες διαχείρισης (managerial skills) δεν αρκούν, ώστε ένας/μία διευθυντής/-τρια (μάνατζερ) να επιτύχει στον ρόλο του/της, καθώς είναι εξαιρετικής σημασίας ο/η διευθυντής/-τρια να μπορεί να εμπνέει, να παρακινεί, να υποστηρίζει, να ενδυναμώνει και να καθοδηγεί τα μέλη της ομάδας του/της για την επίτευξη υψηλών επιδόσεων. Συνεπώς, ένας/μία διευθυντής/-τρια καλείται να παίξει επιπλέον και τον ρόλο του/της ηγέτη/-τιδας. Ένας/Μία επιτυχημένος/-η ηγέτης/-τιδα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζει και να εκτιμά τις ατομικές δεξιότητες και ταλέντα των μελών της ομάδας του/της, να δημιουργεί ένα περιβάλλον που προάγει τη συνεργασία και την καινοτομία και να προσαρμόζεται σε αλλαγές και προκλήσεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με σημαντικά εργαλεία ηγεσίας, όπως η επιβράβευση, η ανατροφοδότηση, η ενδυνάμωση (coaching) και η καθοδήγηση (mentoring). Επίσης, μέσα από μελέτες περι-

πτώσεων και παιχνίδια ρόλων ανακαλύπτουν τα διάφορα στυλ ηγεσίας που μπορούν να εφαρμοστούν ανάλογα με την κατάσταση και τις ανάγκες της επιχείρησης. Είναι εξαιρετικής σημασίας να γίνει συζήτηση, με αφορμή την προβολή βίντεο ή μελέτες περιπτώσεων, για τον σύγχρονο ρόλο του/της μάνατζερ-ηγέτη/-τιδας, προτείνοντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να δημιουργήσουν το δικό τους πλάνο δράσης για να αναπτύξουν την ικανότητα ηγεσίας. Συνοψίζοντας, η ηγεσία είναι μια πολύπλευρη και δυναμική διαδικασία που παίζει καθοριστικό ρόλο στη βιώσιμη ανάπτυξη και την επιτυχία της επιχείρησης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μπουραντάς, Δ. Κ. (2015). *Εισαγωγή στη διοίκηση επιχειρήσεων* (νέα έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου Ε.
2. Bennett, R. (2001). *Εισαγωγή στη διοίκηση επιχειρήσεων (μάνατζμεντ)*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Συμπληρωματικές

1. Χολέβας, Ι. Κ. (1995). *Οργάνωση και διοίκηση: Αρχές οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων (Management)*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
2. Κοττώρης, Σ. (2013). *Δημιουργώ τη δική μου επιχείρηση*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης.
Ανακτήθηκε από: https://gsvetlly.minedu.gov.gr/publications/docs2023/%CE%9A%CE%94%CE%92%CE%9C-%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%B9%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CF%8E_%CF%84%CE%B7_%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%BC%CE%BF%CF%85_%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7.pdf

2.1.Δ • ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Βασικές αρχές γενικής λογιστικής» έχει σκοπό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναγνωρίσουν τη λογιστική επιστήμη ως αναπόσπαστο τμήμα κάθε επιχείρησης, ανεξαρτήτως κλάδου δραστηριότητας, και να εισαχθούν στις λογιστικές αρχές, διαδικασίες και πράξεις. Βασικός στόχος της ενότητας είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τη λειτουργία του λογιστικού συστήματος σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την εφαρμογή λογιστικών εγγραφών με βάση το διπλογραφικό σύστημα, κατηγοριοποιώντας τους λογαριασμούς ανάλογα με τη φύση και το περιεχόμενό

τους. Επιπλέον, παρουσιάζονται λογιστικά μεγέθη, όπως το κέρδος και η ζημία, και αναλύονται στοιχεία ισολογισμού, με διάκριση σε ενεργητικό και παθητικό. Παράλληλα, η μαθησιακή ενότητα παραθέτει τη λογιστική διαχείριση παγίων στοιχείων και τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων χρήσης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν βασικές λογιστικές έννοιες, όπως ενεργητικό, παθητικό, έσοδα, έξοδα κ.ο.κ.,
- Αναγνωρίζουν λογιστικά μεγέθη, όπως το κέρδος και η ζημία,
- Ερμηνεύουν τα περιουσιακά στοιχεία αυτοτελώς και αναλυτικά,
- Κατηγοριοποιούν λογαριασμούς σε ενεργητικό και παθητικό,
- Αναπτύσσουν τις έννοιες των στοιχείων που συνθέτουν την περιουσία μιας επιχείρησης,
- Καταγράφουν τις μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης,
- Αναλύουν βασικά συμπεράσματα μέσα από οικονομικές καταστάσεις, όπως είναι ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσης,
- Υπολογίζουν αποσβέσεις παγίων,
- Υποστηρίζουν τη σύνταξη οικονομικών καταστάσεων,
- Καταχωρούν λογιστικές εγγραφές,
- Αντιπαραβάλλουν οικονομικά αποτελέσματα (κέρδος ή ζημία) μεταξύ διαφορετικών επιχειρήσεων ή/και διαφορετικών χρήσεων,
- Υιοθετούν λογιστική σκέψη για κάθε ενέργεια της επιχείρησης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ενεργητικό / Παθητικό / Έσοδα / Έξοδα / Μεταβολές περιουσιακών στοιχείων / Οικονομικές καταστάσεις / Ισολογισμός / Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης / Αποσβέσεις παγίων / Αποτίμηση αποθεμάτων.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ
2	ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
3	ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
4	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ
5	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
6	ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
7	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Εισαγωγή στη λογιστική και λογιστικές αρχές» αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών αρχών και εννοιών της χρηματοοικονομικής λογιστικής. Το λογιστήριο βρίσκεται στην «καρδιά» κάθε επιχείρησης, καθώς κάθε οικονομική δραστηριότητα της επιχείρησης αποτυπώνεται σε λογαριασμούς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τις σημαντικότερες αρχές που τηρούνται στη λογιστική παρακολούθηση της επιχείρησης και καθορίζουν την ορθότητα και την αξιοπιστία των λογιστικών καταστάσεων. Αρχές, όπως είναι η αρχή της αυτοτέλειας της λογιστικής οντότητας, της συνεχούς δραστηριότητας, της περιοδικότητας, του ιστορικού κόστους, της αντικειμενικότητας, της νομισματικής μονάδας και της σταθερότητας της χρηματικής μονάδας, της πραγματοποίησης των εσόδων, της συσχέτισης των εσόδων με τα έξοδα, της αυτοτέλειας των χρήσεων, της συντηρητικότητας, της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων, του ουσιώδους των λογιστικών πληροφοριών, της αποκάλυψης, είναι εξαιρετικής σημασίας και τηρούνται στην καθημερινότητα της λογιστικής δραστηριότητας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διακρίνουν τις κύριες λογιστικές έννοιες, όπως το ενεργητικό, το παθητικό, τα έσοδα και τα έξοδα. Επίσης, διακρίνουν τα λογιστικά βιβλία σε απλογραφικά (Β΄ Κατηγορίας) ή διπλογραφικά (Γ΄ Κατηγορίας), ανάλογα με τον τζίρο και τη νομική μορφή των επιχειρήσεων. Επίσης, εξοικειώνονται με το διπλογραφικό σύστημα και τις λογιστικές αρχές που καθορίζουν την ορθότητα και την αξιοπιστία των λογιστικών καταστάσεων. Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την κατανόηση και εφαρμογή της λογιστικής επιστήμης. Σημαντική θεωρείται η ανάγκη για προσεκτική μελέτη των λογιστικών αρχών και της εφαρμογής τους σε διαφορετικές περιπτώσεις. Είναι σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοούν τη σύνδεση μεταξύ των αρχών αυτών και της πραγματικής οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης.

2.1.Δ.2 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη φύση και την καταγραφή των λογιστικών γεγονότων, καθώς και με τη διαχείριση των λογιστικών βιβλίων. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να αναγνωρίζουν ποια γεγονότα είναι λογιστικά γεγονότα και ποια είναι απλά γεγονότα. Τα λογιστικά γεγονότα είναι αυτά που μεταβάλλουν τουλάχιστον δύο στοιχεία της λογιστικής ισότητας: Ενεργητικό = Καθαρή Περιουσία + Πραγματικό Παθητικό και περιλαμβάνουν αγορές, πωλήσεις, πληρωμές και εισπράξεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να περιγράφουν και να αποτυπώνουν τις μεταβολές που συμβαίνουν σε τουλάχιστον δύο λογαριασμούς, δηλαδή αν αυξάνονται ή μειώνονται, ανάλογα με το αν είναι λογαριασμοί Ενεργητικού, Παθητικού, Εσόδων ή Εξόδων, ώστε να καταγράψουν τη χρέωση ή την πίστωσή τους.

Η αναγνώριση και η κατανόηση των λογιστικών βιβλίων είναι κρίσιμη για την άσκηση της ειδικότητάς τους, καθώς τα λογιστικά βιβλία αποτελούν τη βάση για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων και την παρακολούθηση της οικονομικής θέσης της επιχείρησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διαχειρίζονται βιβλία όπως το Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμού, το Γενικό Ημερολόγιο, το Γενικό Καθολικό και τα Αναλυτικά Καθολικά. Σε κάθε περίπτωση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να ανατρέχουν στον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Στοιχείων (ΚΦΑΣ) για να επιβεβαιώνουν τα υποχρεωτικά βιβλία που απαιτούνται ανάλογα με την επιχείρηση στην οποία εργάζονται. Για να ενισχύσουν την κατανόησή τους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι ωφέλιμο να ασκηθούν με τη δημιουργία και τη διαχείριση εικονικών λογιστικών βιβλίων, καταγράφοντας διάφορα λογιστικά γεγονότα και ελέγχοντας την ακρίβεια των εγγραφών τους. Οι πρακτικές αυτές θα βοηθήσουν στην εμπέδωση των εννοιών και στη βελτίωση των δεξιοτήτων τους στην καταγραφή και τη διαχείριση των λογιστικών γεγονότων.

2.1.Δ.3 | ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Απογραφή και ισολογισμός» αποσκοπεί στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τη διαδικασία της απογραφής και την κατάρτιση του ισολογισμού. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να εκτελούν την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων, των απαιτήσεων, των εμπορευμάτων και των υποχρεώσεων της επιχείρησης μέσα από την αναγνώριση, την καταμέτρηση, την καταγραφή και την αποτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού με λεπτομερή τρόπο. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τον ισολογισμό ως μια εξαιρετικά χρήσιμη οικονομική κατάσταση που περιλαμβάνει συνοπτικά όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού σε χρηματικές μονάδες, σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Η κατανόηση της διαδικασίας απογραφής και της κατάρτισης του ισολογισμού είναι απαραίτητη για την άσκηση της λογιστικής εργασίας, καθώς αυτά τα εργαλεία βοηθούν στη διαχείριση των πόρων της επιχείρησης και στην αξιολόγηση της οικονομικής της θέσης. Σημεία προσοχής περιλαμβάνουν την ακρίβεια και την πληρότη-

τα αποτύπωσης των στοιχείων της απογραφής, καθώς και την κατανόηση της δομής και του περιεχομένου του ισολογισμού. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι σε θέση να ερμηνεύουν τα στοιχεία του ισολογισμού και να κατανοούν τις επιπτώσεις τους στην οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Για την καλύτερη κατανόηση των εννοιών της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας, προτείνεται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εκτελέσουν μια εικονική απογραφή στοιχείων στον χώρο στον οποίο βρίσκονται, σε ένα βιβλίο απογραφών. Επίσης, είναι χρήσιμο να εντοπίσουν από το Διαδίκτυο δημοσιευμένους ισολογισμούς επιχειρήσεων που τους/τις ενδιαφέρουν και να αναγνωρίσουν τα σημεία που έχουν μάθει, προσπαθώντας να αξιολογήσουν με μια πρώτη ματιά την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

2.1.Δ.4 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τεχνικές που αφορούν τη διαχείριση αποθεμάτων. Μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να καταγράφουν τα αποθέματα, που είναι τα εμπορεύματα, τα υλικά παραγωγής, οι πρώτες ύλες, η παραγωγή σε εξέλιξη και τα έτοιμα προϊόντα. Στην προηγούμενη μαθησιακή υποενότητα, αναλύθηκε η διαδικασία της απογραφής μέσα από την οποία γίνεται η καταμέτρηση και η καταγραφή των αποθεμάτων σε μια αποθήκη ή στην επιχείρηση. Το πρόβλημα που δημιουργείται είναι σε ποια τιμή είναι σωστό να αποτιμηθούν τα αποθέματα. Σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Στοιχείων (ΚΦΑΣ), μετά την αρχική αναγνώριση, τα αποθέματα επιμετρούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα αποθέματα παρουσιάζονται πάντοτε σε ποσό που είναι ανακτήσιμο.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις μεθόδους προσδιορισμού του κόστους κτήσης, όπως είναι η μέθοδος First In First Out (FIFO). Με τη μέθοδο αυτή, πρακτικά το απόθεμα δημιουργείται από τις τελευταίες αγορές, αφού οι πρώτες έχουν ήδη εξαχθεί από την αποθήκη και πουληθεί ή χρησιμοποιηθεί. Επίσης, αποδεκτές μέθοδοι είναι η μέθοδος του σταθμικού μέσου όρου σε όλες τις εκδοχές της και η μέθοδος της λιανικής. Η μέθοδος Last In First Out (LIFO), κατά την οποία τα αποθέματα δημιουργούνται από τις παλιότερες παραλαβές/αγορές, δεν είναι πλέον αποδεκτή μέθοδος. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διαχειρίζονται τα αποθέματα με τρόπο που ελαχιστοποιεί το κόστος και βελτιστοποιεί την απόδοση της επιχείρησης. Προτείνεται, για την καλύτερη κατανόηση και εφαρμογή όσων διδάχθηκαν, οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εμπλακούν σε ατομικές ή ομαδικές ασκήσεις, χρησιμοποιώντας διαφορετικές μεθόδους αποτίμησης αποθεμάτων.

2.1.Δ.5 | ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τη διαδικασία και τις μεθόδους υπολογισμού των αποσβέσεων παγίων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα πάγια στοιχεία που, σύμφωνα με τα Ελληνικά

Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ), ορίζονται ως τα περιουσιακά στοιχεία που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν κατά τρόπο διαρκή για τους σκοπούς της επιχείρησης και αναμένεται να προσφέρουν οφέλη πέραν μιας ετήσιας περιόδου. Ακόμη, ένα σημαντικό στοιχείο στις αποσβέσεις είναι ο προσδιορισμός της αξίας κτήσης του πάγιου στοιχείου, όταν ακολουθείται το μοντέλο του ιστορικού κόστους ή το μοντέλο της εύλογης αξίας. Σε κάθε περίπτωση, το κόστος κτήσης περιλαμβάνει την αξία αγοράς (συμπεριλαμβανομένων των εισαγωγικών δασμών και των μη επιστρεπτέων φόρων αγοράς, μετά την αφαίρεση εμπορικών εκπτώσεων και μειώσεων τιμών), το κόστος αποσυναρμολόγησης και απομάκρυνσης του στοιχείου και αποκατάστασης του χώρου, το κόστος της προετοιμασίας του χώρου, τις δαπάνες παράδοσης και μεταφοράς, το κόστος της εγκατάστασης και της συναρμολόγησης και οποιαδήποτε δαπάνη που συνδέεται άμεσα με αυτό και είναι απαραίτητη για να φτάσει το πάγιο σε κατάσταση που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από πρακτικές ασκήσεις εξοικειώνονται με τις μεθόδους διενέργειας αποσβέσεων. Γίνεται σαφές ότι, όταν στην επιχείρηση τηρείται η λογιστική βάση, η επιχείρηση μπορεί να επιλέξει ανάμεσα στη σταθερή, τη φθίνουσα και τη μέθοδο των μονάδων παραγωγής ή των ωρών λειτουργίας. Αντίθετα, όταν τηρείται η φορολογική βάση, η μόνη αποδεκτή μέθοδος είναι η σταθερή. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στις απαραίτητες λογιστικές εγγραφές που χρειάζεται να γίνονται κατά τη διενέργεια των αποσβέσεων. Είναι χρήσιμο, επίσης, να γίνει η ανάλυση των επιπτώσεων στις οικονομικές καταστάσεις.

2.1.Δ.6 | ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Η μαθησιακή υποενότητα «Λογιστικό αποτέλεσμα» αποσκοπεί στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τη διαδικασία προσδιορισμού του λογιστικού αποτελέσματος, δηλαδή του κέρδους ή της ζημίας της επιχείρησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να καταγράφουν και να αναλύουν τα έσοδα και τα έξοδα της επιχείρησης, καθώς και να υπολογίζουν το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα. Η κατανόηση του λογιστικού αποτελέσματος είναι κρίσιμη, καθώς αποτελεί βασικό δείκτη της οικονομικής απόδοσης της επιχείρησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρειάζεται να δώσουν μεγάλη σημασία στην ακρίβεια αποτύπωσης των στοιχείων κατά την καταγραφή των εσόδων και των εξόδων, καθώς και στην κατανόηση των παραγόντων που επηρεάζουν το λογιστικό αποτέλεσμα. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με όλη τη διαδικασία της προετοιμασίας που κάνει μια επιχείρηση μέχρι να καταλήξει στον προσδιορισμό του οικονομικού αποτελέσματος και θα μάθουν τις λογιστικές εγγραφές που απαιτούνται. Μέσα από τη διαδικασία αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να συντάσσουν καταστάσεις κέρδους και ζημίας που στον επιχειρηματικό κόσμο αναφέρονται ως Profit & Loss (P&L). Στις καταστάσεις αυτές προσδιορίζεται το αποτέλεσμα προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων που είναι γνωστό ως EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation, and Amortization).

Κατά τη μελέτη της εν λόγω μαθησιακής υποενότητας, προτείνεται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ασχοληθούν ατομικά ή σε ομάδες με την καταγραφή και την ανάλυση εσόδων και εξόδων για εικονικές επιχειρήσεις, τη σύγκριση των οικονομικών αποτελεσμάτων διαφορετικών περιόδων και την ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν το λογιστικό αποτέλεσμα. Αυτές οι ασκήσεις θα βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κατανοήσουν τη διαδικασία προσδιορισμού του λογιστικού αποτελέσματος και να αναπτύξουν πρακτικές δεξιότητες στην ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

2.1.Δ.7 | ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στην ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αξιοποιούν τις γνώσεις τους και την κριτική τους ικανότητα για να αξιολογούν τα οικονομικά δεδομένα μιας επιχείρησης και να σκέφτονται προτεινόμενες ενέργειες βελτίωσης του αποτελέσματός της. Συνήθως, από την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης αξιολογούνται οικονομικά μεγέθη, όπως οι πωλήσεις, το μικτό κέρδος και το καθαρό κέρδος προ και μετά φόρων, ενώ από τον ισολογισμό αξιολογούνται τα ίδια κεφάλαια, τα πάγια, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα και ο δανεισμός. Τα στοιχεία αυτά είναι χρήσιμα, όμως χρειάζεται ένας πιο συστηματικός τρόπος ανάλυσης που να εξάγει ασφαλέστερα αποτελέσματα που μπορούν να συγκριθούν.

Η «Ανάλυση Νεκρού Σημείου» δείχνει το απαραίτητο επίπεδο των πωλήσεων, ώστε τα έσοδα να καλύπτουν (να είναι ίσα) τα συνολικά κόστη της επιχείρησης. Η διεξαγωγή μιας τέτοιας ανάλυσης είναι εξαιρετικά σημαντική για τον κατάλληλο καθορισμό τιμών και στόχων πωλήσεων και τον εντοπισμό σημείων προς βελτίωση του επιχειρηματικού μοντέλου. Επιπλέον, η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων με αριθμοδείκτες είναι απαραίτητη, καθώς βοηθά στην αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης και στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν να υπολογίζουν και να ερμηνεύουν βασικούς αριθμοδείκτες, όπως η ρευστότητα, η αποδοτικότητα, η κερδοφορία και η μόχλευση. Συστήνονται πρακτικές μελέτης, όπως ασκήσεις εύρεσης του «Νεκρού Σημείου» και η ανάλυση οικονομικών καταστάσεων πραγματικών ή εικονικών επιχειρήσεων με τη χρήση αριθμοδεικτών, η σύγκριση των αριθμοδεικτών μεταξύ διαφορετικών επιχειρήσεων ή περιόδων και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βασιλείου, Δ., Ηρειώτης, Ν. & Μπάλιος, Δ. (2019). *Αρχές χρηματοοικονομικής λογιστικής: Χρηματοοικονομική ανάλυση και λήψη αποφάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
2. Δημοπούλου-Δημάκη, Ι. (2013). *Γενική λογιστική: Χρηματοοικονομική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Φαίδιμος.

Συμπληρωματικές

1. Καλαμαράς, Ν. Δ. & Καλαμαράς, Α. Ν. (2013). *Γενική λογιστική: Θεωρία και εφαρμογή* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Μπατσινίλας, Ε. & Πατατούκας, Κ. (2012). *Σύγχρονη λογιστική: Σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και με αναφορά κατά θέμα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

2.1.E • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Εισαγωγή στο δίκαιο» έχει στόχο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά του δικαίου και τη σύνδεσή του με το ευρύτερο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Παράλληλα, αποσκοπεί στο να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τους κανονισμούς και το πλαίσιο που διέπουν την άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας και τις εμπορικές συναλλαγές. Στην ενότητα αυτή αναπτύσσονται οι πηγές δικαίου, οι κατηγορίες δικαίου, η διαδικασία νομοθέτησης και οι κανόνες δικαίου. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι διακρίσεις μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και αναλύονται οι υποκατηγορίες αυτών.

Επιπλέον, η μαθησιακή ενότητα περιλαμβάνει έννοιες, όπως η εμπορική ιδιότητα, η εμπορική επιχείρηση, το φυσικό πρόσωπο ως καταναλωτής και ως έμπορος και η παράλληλη διάκριση του νομικού από το φυσικό πρόσωπο. Η ενότητα καλύπτει την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων από πλευράς νομοθετικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων των διαφορετικών νομικών μορφών τους (εταιρικός τύπος). Ακολούθως, αναλύονται θέματα που αφορούν εμπορικές συμβάσεις και τα χαρακτηριστικά τους, αλλά και έννοιες που αφορούν τον ανταγωνισμό και τα είδη του. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται σε σύγχρονες μορφές εμπορικών πράξεων και συμβάσεων (όπως εμπορική αντιπροσωπεία, δικαιόχρηση, χρηματοδοτική μίσθωση κ.λπ.), συνδέοντας τις εμπορικές πράξεις με τις τραπεζικές συναλλαγές στον σύγχρονο διεθνή εμπορικό κόσμο.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν τις έννοιες του δικαίου και της εθιμοτυπίας,
- Εξηγούν τις ιδιωτικές έννομες κοινωνικές σχέσεις βάσει της κατηγορίας του ιδιωτικού δικαίου,
- Καθορίζουν τις σχέσεις συνεργασίας βάσει των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων,
- Αναλύουν την ανάγκη τήρησης συγκεκριμένων κοινωνικών συμπεριφορών από τα μέλη ενός προσδιορισμένου κοινωνικού συνόλου,
- Υιοθετούν την αρχή της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών στην ιδιωτική ζωή, αλλά και στον χώρο εργασίας,
- Εκτιμούν την ανάγκη ύπαρξης ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου ως ρυθμιστών των σχέσεων, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων σε κάθε έκφανση της καθημερινής ζωής, συμπεριλαμβανομένου του εργασιακού περιβάλλοντος,
- Ορίζουν την έννοια και τα συστατικά στοιχεία της εμπορικής δραστηριότητας,
- Αναπτύσσουν τις θεμελιώδεις έννοιες του εμπόρου και των εμπορικών πράξεων και την οργάνωση τόσο του εμπορίου όσο και του εμπορικού επαγγέλματος,
- Αναλύουν τα βασικά στοιχεία που διέπουν την ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία των εταιρειών,
- Διακρίνουν τις νομικές μορφές των εμπορικών εταιρειών,
- Αναλύουν τα βασικά στοιχεία της έννοιας μιας εμπορικής σύμβασης και τα χαρακτηριστικά της,
- Αντιπαραβάλλουν έννοιες σχετικές με τα είδη του ανταγωνισμού στον εμπορικό κόσμο,
- Υιοθετούν σύγχρονες μορφές εμπορικών πράξεων και συμβάσεων (εμπορική αντιπροσωπεία, δικαιόχρηση, χρηματοδοτική μίσθωση),
- Συνδέουν τις εμπορικές πράξεις με τις τραπεζικές συναλλαγές για τη διευκόλυνση των συναλλαγών στον διεθνή χώρο.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Πηγές δικαίου / Δημόσιο δίκαιο / Ιδιωτικό δίκαιο / Εμπορική ιδιότητα / Νομική μορφή / Αντιπροσωπεία / Δικαιοπαροχή.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΝΝΟΙΑ, ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
2	ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
3	Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
4	ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
5	ΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
5	ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.E.1 | ΕΝΝΟΙΑ, ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΗΓΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν την έννοια του δικαίου, τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του και τη σύνδεσή του με το ευρύτερο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον. Η γενική έννοια του δικαίου συνίσταται σε ένα σύστημα κανόνων οι οποίοι ρυθμίζουν ετερόνομα και επιτακτικά τις βιοτικές σχέσεις των μελών μιας κοινωνίας. Η ειδική έννοια του δικαίου συνδέεται με εθνικά ή θεματικά κριτήρια για ένα υποσύνολο κανόνων, όπως το ελληνικό δίκαιο ή το ναυτικό δίκαιο, αντίστοιχα. Η κατανόηση του δικαίου απαιτεί την αναγνώριση των πηγών του, οι οποίες διακρίνονται σε δύο γενικές κατηγορίες, τους νόμους σε ευρεία έννοια (νομοθετήματα, όπως το Σύνταγμα, οι τυπικοί νόμοι κ.ά.) και τα έθιμα. Η νομολογία στην ελληνική έννομη τάξη δεν θεωρείται πηγή του δικαίου, όπως και η νομική θεωρία, αλλά μπορεί να συνιστά σημαντικό προηγούμενο που λαμβάνεται παγίως υπόψη από τα αρμόδια όργανα. Κάθε μια από τις διάφορες κατηγορίες πηγών διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση του νομικού πλαισίου που διέπει τις εμπορικές δραστηριότητες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι τα έθιμα είναι πρακτικές που έχουν αναπτυχθεί με την πάροδο του χρόνου και αναγνωρίζονται ως δεσμευτικές. Επιπλέον, αντιλαμβάνονται τη σημασία των πηγών του δικαίου και τη διαδικασία με την οποία επηρεάζουν την άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας. Μέσα από την ανάλυση παραδειγμάτων και τη μελέτη πραγματικών περιπτώσεων, αποκτούν την ικανότητα να αναγνωρίζουν πώς το δίκαιο αλληλοεπιδρά με το οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο εφαρμόζεται και πώς η νομική συμμόρφωση αποτελεί βασικό παράγοντα για την επιτυχία των εμπορικών επιχειρήσεων.

2.1.E.2 | ΟΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στις κατηγορίες του δικαίου, εισάγοντας τη μείζονα διάκριση σε δημόσιο δίκαιο και ιδιωτικό δίκαιο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις υποκατηγορίες αυτών των δύο κλάδων και κατανοούν πώς καθένας από αυτούς διαμορφώνει το νομικό πλαίσιο που διέπει τις διάφορες

πτυχές της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Η διάκριση αφορά, αρχικά, το δημόσιο δίκαιο, το οποίο διέπει την οργάνωση και λειτουργία του κράτους και τις σχέσεις του κράτους με τους ιδιώτες. Περιλαμβάνει κλάδους όπως το δημόσιο δίκαιο σε στενή έννοια (ή πολιτειακό δίκαιο), που απαρτίζεται από το συνταγματικό δίκαιο και το διοικητικό δίκαιο, και το ποινικό δίκαιο. Αντίθετα, το ιδιωτικό δίκαιο ρυθμίζει τις έννομες σχέσεις μεταξύ ιδιωτών και περιλαμβάνει έναν γενικό κλάδο, το αστικό δίκαιο (γενικές αρχές, ενοχικό δίκαιο, εμπράγματο δίκαιο, οικογενειακό δίκαιο, κληρονομικό δίκαιο), και άλλους ειδικούς κλάδους, όπως το εμπορικό δίκαιο και το εργατικό δίκαιο. Κεντρική νομική έννοια αποτελεί το πρόσωπο, το οποίο αποτελεί υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Τα πρόσωπα υποδιαιρούνται στα φυσικά (οι άνθρωποι, όσο ζουν) και στα νομικά, κατά περίπτωση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (π.χ. εταιρείες). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τη διαδικασία νομοθέτησης, που περιλαμβάνει διάφορα στάδια, όπως τη σύνταξη της σχετικής πρότασης. Αναλύονται οι κανόνες δικαίου που διέπουν κάθε κλάδο, εξετάζοντας πώς αυτοί οι κανόνες εφαρμόζονται στην πράξη για την επίλυση διαφορών και την προαγωγή της δικαιοσύνης. Μέσω παραδειγμάτων και πρακτικών ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν και να εφαρμόζουν τις αρχές των διαφορετικών κλάδων, ενισχύοντας την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν νομικά ζητήματα που προκύπτουν στην προσωπική και επαγγελματική τους ζωή.

2.1.Ε.3 | Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζονται στον κλάδο του εμπορικού δικαίου, του οποίου οι πρωταγωνιστές είναι οι έμποροι και τα εμπορικά νομικά πρόσωπα. Εξετάζουν τις έννοιες της εμπορικής ιδιότητας και της εμπορικής επιχείρησης. Η εμπορική ιδιότητα αποκτάται είτε κατά το ουσιαστικό σύστημα, δηλαδή με την πλήρωση των ουσιαστικών προϋποθέσεων που ορίζονται από τον νόμο, είτε κατά το τυπικό, εφόσον πληρούνται ορισμένες τυπικές προϋποθέσεις. Ειδικότερα, την ιδιότητα αυτή κατά το ουσιαστικό σύστημα αποκτά όποιο φυσικό πρόσωπο προβαίνει κατά σύνηθες σε εμπορικές πράξεις, π.χ. αγορά κινητού πράγματος προς μεταπώληση. Την έχουν κατά το τυπικό σύστημα οι ανώνυμες εταιρείες (ΑΕ), οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΙΚΕ), η ναυτική εταιρεία και ο συνεταιρισμός, μόλις τηρηθούν οι διατυπώσεις εγγραφής τους στο σχετικό μητρώο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις νομικές απαιτήσεις για την ίδρυση, την οργάνωση και τη λειτουργία των εμπορικών επιχειρήσεων. Αυτό περιλαμβάνει την επιλογή της κατάλληλης νομικής μορφής (π.χ. ατομική επιχείρηση, ΙΚΕ κ.ά.), τη διαδικασία εγγραφής στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), στο οποίο είναι υποχρεωτικό να εγγράφονται οι έμποροι και οι εταιρείες, και την εκπλήρωση των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Επίσης, εξετάζονται οι απαιτήσεις για την τήρηση λογιστικών βιβλίων και η συμμόρφωση με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τους ρόλους και τις ευθύνες

που έχουν οι διάφοροι φορείς στην αγορά, όπως οι ιδιοκτήτες επιχειρήσεων, οι μέτοχοι, οι διευθυντές και οι διαχειριστές, έναντι του κράτους και των ιδιωτών.

2.1.E.4 | ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στους διάφορους τύπους που μπορεί να λάβει μια επιχείρηση, παρέχοντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις για να επιλέξουν την κατάλληλη μορφή για τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Αναλύονται οι κυριότερες μορφές που χρησιμοποιούνται στον επιχειρηματικό κόσμο. Γίνεται αρχικά σαφές ότι η ατομική επιχείρηση είναι ο απλούστερος τύπος, ο οποίος ιδρύεται και λειτουργεί από ένα άτομο. Αναλύονται τα πλεονεκτήματα, όπως η απλότητα στη σύσταση και διαχείριση, καθώς και τα μειονεκτήματα, όπως η προσωπική ευθύνη για τα χρέη της επιχείρησης. Οι εταιρείες του εμπορικού δικαίου διακρίνονται στις προσωπικές, στις οποίες σημασία έχει η προσωπικότητα των εταίρων, και στις κεφαλαιουχικές, στις οποίες σημασία έχει το κεφάλαιο. Προσωπικές εταιρείες είναι και οι αστικές, όπως οι αστικές επαγγελματικές δικηγορικές εταιρείες. Μεταξύ των εταιρικών τύπων, δύο συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά των κατηγοριών αυτών στην αμιγή τους μορφή. Αφενός, καθαρά προσωπική είναι η ΟΕ, ενώ, ακραιφνώς κεφαλαιουχική είναι η ΑΕ. Η ΟΕ ιδρύεται από δύο ή περισσότερα πρόσωπα που έχουν απεριόριστη και αλληλέγγυα ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας. Σύμφωνα με τον Ν. 4548/2018 για την αναμόρφωση του δικαίου των ΑΕ, η ΑΕ είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της. Το κεφάλαιό της είναι διαιρεμένο σε μετοχές, οι οποίες ενσωματώνονται στο αξιόγραφο της μετοχής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις διαφορές μεταξύ των μορφών επιχείρησης, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της καθεμίας και τις νομικές υποχρεώσεις που τις συνοδεύουν, προετοιμάζοντάς τους/τις να λάβουν ενημερωμένες αποφάσεις για τη σύσταση και τη διαχείριση επιχειρήσεων.

2.1.E.5 | ΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Στην πέμπτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζονται στις εμπορικές συμβάσεις και τα χαρακτηριστικά τους. Αρχικά, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές που πρέπει να περιλαμβάνονται σε κάθε εμπορική σύμβαση για να είναι έγκυρη. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ότι μια έγκυρη εμπορική σύμβαση προϋποθέτει την ικανότητα των συμβαλλόμενων να συμβληθούν (δικαιοπρακτική ικανότητα), τη συναφή συμφωνία μεταξύ των μερών σε όλα τα υποχρεωτικά από τον νόμο επιμέρους θέματα και τη νομιμότητα του αντικειμένου της σύμβασης. Εξετάζουν τις διάφορες κατηγορίες εμπορικών συμβάσεων, όπως οι συμβάσεις πώλησης κινητού πράγματος προς μεταπώληση, η μεταπώληση και η ναύλωση. Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα αυτή καλύπτει τις ρυθμίσεις που διέπουν τον εμπορικό ανταγωνισμό. Εξετάζονται οι κανόνες που ισχύουν για την προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού και την αποφυ-

γή πρακτικών αντίθετων στα χρηστά ήθη, δηλαδή αθέμιτων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές και τους νόμους που διέπουν τον ανταγωνισμό σε εθνικό (Ν. 146/1914) και διεθνές επίπεδο. Εξετάζεται επίσης ο ρόλος των ρυθμιστικών αρχών και των δικαστηρίων στην επιβολή των κανόνων ανταγωνισμού. Μέσω αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια ολοκληρωμένη κατανόηση των εμπορικών συμβάσεων και του ανταγωνισμού, ενισχύοντας την ικανότητά τους να διαπραγματεύονται, να συντάσσουν και να διαχειρίζονται συμβάσεις, καθώς και να λειτουργούν σε συνθήκες ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού.

2.1.E.6 | ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Στην τελική μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με σύγχρονες μορφές εμπορικών πράξεων και συμβάσεων, όπως είναι η εμπορική αντιπροσωπεία, η δικαιόχρηση (franchising) και η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing). Αυτές οι μορφές συμβάσεων είναι σημαντικές για την κατανόηση των νέων τάσεων και πρακτικών που ισχύουν πλέον στις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν το νομικό πλαίσιο και τις πρακτικές πτυχές της εμπορικής αντιπροσωπείας, στην οποία ένας αντιπρόσωπος ενεργεί εκ μέρους μιας επιχείρησης για την πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τους τύπους δικαιόχρησης, τις συμβατικές ρήτρες και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών. Ακόμη, εξετάζονται οι διάφορες μορφές της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα αυτού του χρηματοδοτικού μηχανισμού, ο οποίος είναι σχετικός με το επάγγελμα ή την επιχείρηση του μισθωτή, καθώς και οι νομικές πτυχές της σύμβασης forfaiting. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ακόμη πώς οι τράπεζες συμμετέχουν και ενθαρρύνουν τη χρηματοδότηση και τη διευκόλυνση αυτών των τύπων συμβάσεων μέσω πιστώσεων, εγγυήσεων και άλλων χρηματοοικονομικών προϊόντων. Αναλύονται, παράλληλα, στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας οι επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης, οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι μεταβαλλόμενες αγορές, καθώς και πώς αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν τις εμπορικές δραστηριότητες. Με την ολοκλήρωση αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από απλοποιημένα πραγματικά παραδείγματα αποκτούν μια ολοκληρωμένη κατανόηση των σύγχρονων μορφών εμπορικών πράξεων και συμβάσεων, καθώς και της σημασίας τους στον σύγχρονο διεθνή εμπορικό κόσμο.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Καρακώστας, Β. (2018). *Νομικές σκέψεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Παναγιώτου, Π. (2019). *Εμπορικό δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Συμπληρωματικές

1. Βενιέρης, Ι. & Βερβεσός, Ν. (επιμ.). (2021). *Δίκαιο εμπορικών συμβάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Σινανιώτη-Μαρούδη, Α. (2021). *Εμπορικό δίκαιο – Εταιρίες* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

2.1.ΣΤ • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Α΄

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Πρακτική εφαρμογή στην ειδικότητα» έχει σκοπό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να συνθέσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτώνται από τις μαθησιακές ενότητες του εξαμήνου Α΄, με προσανατολισμό στην οικονομική επιστήμη και τον χώρο των επιχειρήσεων. Αρχικά, αναπτύσσονται έννοιες όπως η προσφορά και η ζήτηση, το κόστος παραγωγής, οι μορφές αγοράς και άλλες μικροοικονομικές και μακροοικονομικές μεταβλητές. Έπειτα, η ενότητα εξετάζει τις παραγωγικές λειτουργίες των επιχειρήσεων και τις αποφάσεις παραγωγής με βάση παράγοντες όπως το κόστος εισροών, η τεχνολογία και τα επίπεδα παραγωγής.

Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με διαφορετικούς τύπους αγορών και τα χαρακτηριστικά τους. Επιπλέον, αναλύονται οικονομικές μεταβλητές, όπως το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), τα κρατικά/εμπορικά ισοζύγια, τα επιτόκια των τραπεζών και η επιρροή τους στην ευημερία της εκάστοτε κοινωνίας. Στην ενότητα αναλύονται οικονομικά δεδομένα ως προς την απόδοση και τη λήψη διοικητικών αποφάσεων. Επιπρόσθετα, περιγράφεται η λειτουργία του τραπεζικού συστήματος εντός της Ευρωζώνης, αλλά και διεθνώς, και ως εκ τούτου προκύπτει η διευκόλυνση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και η παροχή νομισματικών υπηρεσιών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Προσδιορίζουν το αντικείμενο μελέτης της οικονομικής επιστήμης, εξηγώντας βασικές έννοιες και σχέσεις μεταξύ των οικονομικών επιστημών,
- Χρησιμοποιούν την οικονομική ορολογία, τις βασικές οικονομικές θεωρίες και υποδείγματα,

- Παρουσιάζουν βασικές έννοιες και μηχανισμούς της παραγωγικής λειτουργίας των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους παραγωγής,
- Συνοψίζουν βασικές έννοιες της συμπεριφοράς μιας επιχείρησης ως προς τα θέματα παραγωγής αγαθών και αποφάσεων παραγωγής,
- Ταξινομούν τα κύρια χαρακτηριστικά των βασικών μορφών αγοράς και εξηγούν τις σημαντικότερες διαφορές τους,
- Εξηγούν τη σημασία βασικών μακροοικονομικών μεγεθών (ΑΕΠ, επιτόκια τραπεζών, ισοζύγιο κ.λπ.) και τον ρόλο τους στην ευημερία της κοινωνίας,
- Αντιπαραβάλλουν μακροοικονομικούς δείκτες μέσα από ψηφιακές πηγές πληροφόρησης,
- Διατυπώνουν τον τρόπο λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος στην Ευρωζώνη και διεθνώς,
- Δικαιολογούν τις επιπτώσεις των οικονομικών διακυμάνσεων και τον ρόλο που ασκούν στο πλαίσιο της εθνικής και οικονομικής πολιτικής,
- Εξετάζουν μελέτες περίπτωσης εφαρμογής των βασικών θεωριών μικροοικονομικής και μακροοικονομικής,
- Αξιολογούν οικονομικά δεδομένα διαφορετικής μορφής (γραπτό κείμενο, αριθμητικά δεδομένα, διαγράμματα/γραφήματα),
- Συζητούν τεκμηριωμένα επί οικονομικών θεμάτων,
- Συνθέτουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες των ενοτήτων του εξαμήνου Α΄ με κατεύθυνση την οικονομική επιστήμη.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Μακροοικονομική / Μικροοικονομική / Ζήτηση / Προσφορά / ΑΕΠ / Ευρωζώνη / Καθαρή Παρούσα Αξία / Επενδυτική πρόταση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
2	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
3	ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ
4	ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ
5	ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ
6	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.ΣΤ.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις βασικές έννοιες της μικροοικονομικής και μακροοικονομικής, εστιάζοντας σε θέματα όπως η προσφορά και η ζήτηση, το κόστος παραγωγής και οι διάφορες μορφές αγοράς. Γίνεται κατανοητό το πώς οι αγοραίες δυνάμεις της προσφοράς και της ζήτησης καθορίζουν τις τιμές και τις ποσότητες στις ναυτιλιακές αγορές. Επιπλέον, μέσα από πρακτικά παραδείγματα, διασαφηνίζεται η σημασία του κόστους παραγωγής για τις ναυτιλιακές εταιρείες και πώς αυτό επηρεάζει τις αποφάσεις ναύλωσης και τις στρατηγικές τους.

Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, εξετάζονται οι μορφές αγοράς που δημιουργούνται στη ναυτιλία. Για παράδειγμα, μελετάται η τέλεια ανταγωνιστική αγορά στη χύδην ναυτιλία, το μονοπώλιο σε περιπτώσεις ακτοπλοΐας και το олиγοπώλιο στη ναυτιλία γραμμών. Ειδικά για τους/τις ναυλομεσίτες/-τριες, η κατανόηση αυτών των εννοιών είναι κρίσιμη, καθώς επηρεάζει τη διαπραγματευτική τους δύναμη, την αξιολόγηση των προσφορών και των ναυλοσυμφώνων και τη διαμόρφωση στρατηγικών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών τους. Μέσα από εμπλουτισμένη εισήγηση και πρακτικά παραδείγματα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, από αυτή τη μαθησιακή υποενότητα, καθίστανται καλύτερα προετοιμασμένοι/-ες να αναλύουν τις οικονομικές συνθήκες και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις που θα συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των ναυλώσεων και των ναυτιλιακών συμβολαίων που θα αντιμετωπίσουν κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου.

2.1.ΣΤ.2 | ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα εξετάζει τις παραγωγικές λειτουργίες των ναυτιλιακών επιχειρήσεων και τις αποφάσεις παραγωγής, με έμφαση στον τομέα της ναυλομεσιτείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις αποφασίζουν τι υπηρεσία θα προσφέρουν και σε ποια ποσότητα, με βάση το κόστος των πιθανών επενδύσεων που έχουν πραγματοποιήσει, το λειτουργικό κόστος των πλοίων τους και το ύψος των τρεχόντων και μελλοντικών ναύλων. Θα αναλυθούν έννοιες όπως τα μη αναστρέψιμα κόστη παραγωγής υπηρεσίας και η βέλτιστη χρήση των πόρων στο πλαίσιο των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από απλοποιημένα πραγματικά παραδείγματα, εξοικειώνονται με τον τρόπο υπολογισμού του κόστους παραγωγής, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά κόστη που συνδέονται με τη ναυτιλία, όπως τα λειτουργικά έξοδα πλοίων και τα έξοδα καυσίμων. Η ενότητα θα αναλύσει την επίδραση των τεχνολογικών αλλαγών στην παραγωγική διαδικασία, εξετάζοντας πώς οι νέες τεχνολογίες μπορούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητα των πλοίων και να μειώσουν το κόστος ναύλωσης.

Επιπλέον, εξετάζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τις αποφάσεις παραγωγής, όπως η διαθεσιμότητα των πιθανών φορτίων, η τεχνολογική πρόοδος, το θεσμικό

πλαίσιο και οι κανονισμοί που επηρεάζουν τη ναυτιλιακή βιομηχανία. Τέλος, αναλύονται οι στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις για να βελτιώσουν την παραγωγικότητα και να μειώσουν το κόστος, όπως η αναβάθμιση του στόλου και η βελτιστοποίηση των διαδρομών των ναυλώσεων στη ναυτιλία γραμμών. Με την ολοκλήρωση αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια ολοκληρωμένη κατανόηση των παραγωγικών διαδικασιών και μπορούν να υποστηρίξουν καλύτερα τις επιχειρηματικές αποφάσεις στον τομέα της ναυτιλίας, ως εργαζόμενοι/-ες.

2.1.ΣΤ.3 | ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα εξετάζει τις έννοιες της προσφοράς και της ζήτησης, προσαρμοσμένες στον τομέα της ναυλομεσιτείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν πώς οι αγοραίες δυνάμεις της προσφοράς και της ζήτησης καθορίζουν την ποσότητα των μεταφερόμενων φορτίων και, έμμεσα, τους ναύλους που με τη σειρά τους καθορίζουν τη ζήτηση ναυλομεσιτικών υπηρεσιών στην αγορά. Αναλύονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση για ναυτιλιακές υπηρεσίες, όπως η παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα, οι εμπορικές ροές και οι αλλαγές στις καταναλωτικές προτιμήσεις. Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα θα εξετάσει, μέσα από πρακτικά παραδείγματα, τους παράγοντες που επηρεάζουν την προσφορά χωρητικότητας, όπως οι τρέχουσες συνθήκες στην αγορά πλοίων, οι επενδύσεις σε νέο στόλο και οι τεχνολογικές εξελίξεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς η αλληλεπίδραση αυτών των δυνάμεων οδηγεί στον καθορισμό των ναύλων και πώς οι ναυλομεσιτές/-τριες μπορούν να αξιοποιήσουν κάθε χρήσιμη συγκυρία για να διαπραγματευτούν καλύτερες συμφωνίες για τους/τις πελάτες/-ιστές τους. Η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται επίσης στην ελαστικότητα της προσφοράς και της ζήτησης και στο πώς αυτές οι έννοιες επηρεάζουν την ευαισθησία των τιμών στις μεταβολές της αγοράς.

Μέσα από πρακτικά παραδείγματα και πραγματικές περιπτώσεις, όπως αυτές παρουσιάζονται απλοποιημένα και αναλύονται στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γίνονται ικανοί/-ές να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις που έχουν αποκτήσει στην αγορά ναυτιλιακών υπηρεσιών σε εργασίες που τους ανατίθενται. Με την ολοκλήρωση αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν την ικανότητα να αναλύουν και να προβλέπουν τις τάσεις της αγοράς, ενισχύοντας έτσι την αποτελεσματικότητά τους στην παροχή συμβουλών και υπηρεσιών στους/στις πελάτες/-ιστές τους.

2.1.ΣΤ.4 | ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στην ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών μεταβλητών και της επιρροής τους στην οικονομία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), τα κρατικά και εμπορικά ισοζύγια και τα επιτόκια των τραπεζών. Γίνεται σαφές ότι το ΑΕΠ αποτελεί έναν από τους σημα-

ντικότερους δείκτες της οικονομικής υγείας μιας χώρας, παρέχοντας πληροφορίες για την αξία όλων των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται από τους/τις υπηκόους ενός κράτους σε παγκόσμια κλίμακα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς το ΑΕΠ επηρεάζει την ευημερία της κοινωνίας, την απασχόληση και τον πληθωρισμό. Τα κρατικά και εμπορικά ισοζύγια αναλύονται στο πλαίσιο της μαθησιακής υποεπενδύτητας και, ειδικότερα, πώς οι εισαγωγές και εξαγωγές, το ισοζύγιο άδηλων πόρων, το οποίο είναι σημαντικό για τη ναυτιλία και το εισόδημα που δημιουργείται από αυτήν, καθώς και οι δημοσιονομικές πολιτικές, επηρεάζουν την οικονομία. Η ανάλυση των επιτοκίων θα δείξει πώς οι αποφάσεις των κεντρικών τραπεζών επηρεάζουν τη ρευστότητα, τον δανεισμό και την οικονομική δραστηριότητα.

Η μαθησιακή υποεπενδύτητα περιλαμβάνει επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής και των εργαλείων που χρησιμοποιούν οι κυβερνήσεις και οι κεντρικές τράπεζες για να επηρεάσουν αυτές τις μεταβλητές. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναλύουν οικονομικά δεδομένα και να τα χρησιμοποιούν για τη λήψη διοικητικών αποφάσεων. Αναπτύσσουν δεξιότητες σχετικά με την ερμηνεία των οικονομικών δεικτών και την αξιολόγηση των οικονομικών συνθηκών. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποεπενδύτητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αξιολογήσουν τις μακροοικονομικές συνθήκες και να αντιληφθούν το πώς οι μεταβολές σε αυτές τις βασικές μεταβλητές μπορούν να επηρεάσουν τις επιχειρηματικές στρατηγικές και τις αποφάσεις κάθε εταιρείας.

2.1.ΣΤ.5 | ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ

Αυτή η μαθησιακή υποεπενδύτητα περιγράφει τη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος εντός της Ευρωζώνης και διεθνώς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη δομή και τη λειτουργία των κεντρικών τραπεζών, των εμπορικών τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Γίνεται σαφές ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη νομισματική πολιτική και στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ευρωζώνης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσω πρακτικών παραδειγμάτων, εξετάζουν παράλληλα τον ρόλο των εμπορικών τραπεζών στη διευκόλυνση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και στην παροχή νομισματικών υπηρεσιών, όπως δάνεια, καταθέσεις και επενδυτικές υπηρεσίες. Αντιλαμβάνονται το πώς οι τράπεζες συμβάλλουν στη σταθερότητα και την ανάπτυξη της οικονομίας μέσω της παροχής πιστώσεων, που ενισχύουν την επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά και την κατανάλωση.

Επιπλέον, παρουσιάζεται και η διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων από τις τράπεζες, όπως ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς και ο λειτουργικός κίνδυνος. Αναλύεται το πώς οι τράπεζες χρησιμοποιούν διάφορα χρηματοοικονομικά εργαλεία για να προστατεύσουν τις ίδιες, αλλά και τους/τις πελάτες/-ισσές τους από αυτούς τους κινδύνους. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν, μέσα από καθοδηγούμενη εισήγηση, την επίδραση των διεθνών τραπεζικών κανονισμών και της

παγκοσμιοποίησης στο τραπεζικό σύστημα. Οι κανονισμοί, όπως η Βασιλεία III, οι οποίοι θέτουν πρότυπα για την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα των τραπεζών, επηρεάζουν τον τρόπο λειτουργίας τους σε διεθνές επίπεδο. Με την ολοκλήρωση αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια ολοκληρωμένη κατανόηση της λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος, της σημασίας των τραπεζών για την οικονομία και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

2.1.ΣΤ.6 | ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα, δίνεται έμφαση στη χρήση οικονομικών δεδομένων για την απόδοση και τη λήψη διοικητικών αποφάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να συλλέγουν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν οικονομικά δεδομένα από διάφορες πηγές, όπως χρηματοοικονομικές αναφορές, στατιστικές βάσεις δεδομένων και μελέτες αγοράς. Η ανάλυση κόστους-οφέλους αποτελεί κεντρικό αντικείμενο μάθησης, επιτρέποντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να αξιολογούν τα οικονομικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα διαφόρων επιχειρηματικών επιλογών. Επιπλέον, στο πλαίσιο της υποενότητας αναπτύσσονται δεξιότητες στη χρηματοοικονομική ανάλυση, βοηθώντας τους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να ερμηνεύουν τους χρηματοοικονομικούς δείκτες και να αναλύουν την οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης. Μια σημαντική εφαρμογή των δεξιοτήτων αυτών είναι η εκτίμηση της αποδοτικότητας των επενδύσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από εισήγηση και εφαρμογή ασκήσεων, μαθαίνουν να χρησιμοποιούν εργαλεία όπως η καθαρή παρούσα αξία (NPV), ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης (IRR) και η ανάλυση ευαισθησίας, ώστε να αξιολογούν νέες επενδυτικές προτάσεις και έργα. Η υποενότητα περιλαμβάνει επίσης πρακτικές εφαρμογές της οικονομικής ανάλυσης στη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν το πώς μπορούν να διαχειριστούν τους κινδύνους και να βελτιστοποιούν τους πόρους για τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εκπαιδευτούν στη χρήση λογισμικών και εργαλείων ανάλυσης δεδομένων που υποστηρίζουν τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, εξασφαλίζοντας ότι οι επιχειρηματικές στρατηγικές βασίζονται σε ακριβή και ενημερωμένα οικονομικά δεδομένα.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Mankiw, G. N. & Taylor, M. P. (2011). *Αρχές οικονομικής θεωρίας με αναφορά στις ευρωπαϊκές οικονομίες* (μτφρ. Α. Σακκά). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
2. Samuelson, P. A. & Nordhaus, W. D. (2000). *Οικονομική* (τόμος Α΄), (μτφρ. Ν. Σταματάκης). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Συμπληρωματικές

1. Baumol, W. J. & Blinder, A. S. (2011). *Μακροοικονομική: Αρχές και πολιτική* (Ι. Αθ. Χατζηδημητρίου, επιμ.). Broken Hill Publishers Ltd.
2. Krugman, P. & Wells, R. (2018). *Οικονομική σε διδακτικές ενότητες* (μτφρ. Θ. Αθανασίου, Θ. Βασιλείου & Ν. Σταματάκης). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

2.2 • ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A • ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Διεθνείς εμπορικές και οικονομικές σχέσεις» έχει στόχο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εισαχθούν και να εξοικειωθούν με την έννοια των διεθνών οικονομικών σχέσεων, καθώς και του κρίσιμου ρόλου που διαδραματίζει το διεθνές εμπόριο στη διαμόρφωση αυτών των σχέσεων. Επιπλέον, η ενότητα καλύπτει θέματα που αφορούν τις διακρίσεις του εμπορίου στο εξελισσόμενο διεθνές οικονομικό τοπίο, στις διαδικασίες διεθνοποίησης και παγκοσμιοποίησης, καθώς και στις ποικίλες μεθόδους, μορφές και εργαλεία που χρησιμοποιούνται στις διεθνείς οικονομικές συναλλαγές. Ακολούθως, εξετάζονται οι διακρατικές εμπορικές συμφωνίες και η επιρροή τους στο διεθνές εμπόριο και τον αντίκτυπό τους στην παγκόσμια ναυτιλία. Τέλος, παρουσιάζονται σύγχρονες γεωπολιτικές εξελίξεις και οι συνέπειές τους στο ελεύθερο εμπόριο.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τις διακρίσεις του εμπορίου, ερμηνεύοντας το εσωτερικό, το εξωτερικό και το διαμετακομιστικό εμπόριο,
- Περιγράφουν τους παράγοντες που διαμορφώνουν το διεθνές εμπόριο,
- Αναπτύσσουν τους όρους του εμπορίου και τον λόγο της τιμής των εξαγωγών μιας χώρας ως προς την τιμή των εισαγωγών της,
- Διατυπώνουν τις διαδικασίες διεθνοποίησης των επιχειρήσεων,
- Παρουσιάζουν τις λειτουργίες μιας εξαγωγικής επιχείρησης,
- Διακρίνουν το εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο, καθώς και την εκτελωνιστική διαδικασία,
- Ερμηνεύουν την έννοια και τις μορφές των διεθνών οικονομικών σχέσεων,
- Αναλύουν γενικά ισοζύγια κρατών, αντιπαραβάλλοντάς τα,
- Αναλύουν στοιχεία της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος,
- Ερμηνεύουν αναφορές, μελέτες και ποσοτικά δεδομένα για το διεθνές οικονομικό περιβάλλον,
- Περιγράφουν τις μορφές, τις μεθόδους και τα εργαλεία των διεθνών χρηματοοικονομικών συναλλαγών,
- Προσδιορίζουν τις επιπτώσεις των εναλλακτικών μέτρων εμπορικής πολιτικής,
- Δικαιολογούν τη σημαντικότητα της χρηματοδότησης στις διεθνείς οικονομικές σχέσεις,

- Υποστηρίζουν τη σημασία ύπαρξης διακρατικών εμπορικών συμφωνιών και την επιρροή που έχουν στο διεθνές εμπόριο.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Διακρίσεις εμπορίου / Διεθνές εμπόριο / Όροι εμπορίου / Εισαγωγικό εμπόριο / Εξαγωγικό εμπόριο / Διεθνοποίηση επιχειρήσεων / Εκτελωνιστική διαδικασία / Γενικά ισοζύγια κρατών / Χρηματοδότηση / Γεωπολιτικές εξελίξεις.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ
2	ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
3	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
4	ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ
5	ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
6	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Κείμενο αναφοράς

2.2.A.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

Η μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών αρχών και εννοιών των διεθνών οικονομικών σχέσεων και του διεθνούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες προσδιορίζουν εννοιολογικά το διεθνές εμπόριο και περιγράφουν τα οφέλη του διεθνούς εμπορίου και τα προβλήματα που ανακύπτουν από τη λειτουργία του. Εξετάζονται οι διάφοροι τύποι εμπορίου, όπως το εσωτερικό, το εξωτερικό και το διαμετακομιστικό εμπόριο και οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις βασικές έννοιες που αφορούν τη διαμόρφωση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των χωρών.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την κατανόηση της παγκόσμιας οικονομίας και των διακρατικών οικονομικών συναλλαγών. Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την εξέταση των παραγόντων που επηρεάζουν το διεθνές εμπόριο, όπως οι τεχνολογικές αλλαγές, η γεωγραφική θέση και οι πολιτικές συνθήκες. Οι γνώσεις αυτές συνδέονται άμεσα με την άσκηση της ειδικότητάς τους, καθώς παρέχουν την αναγκαία κατανόηση για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα διεθνούς εμπορίου και οικονομικής πολιτικής.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζονται στην κατανόηση των εμπορικών θεωριών, την ανάλυση των διακρατικών εμπορικών σχέσεων και την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων σε πρακτικά σενάρια. Σκόπιμο, επομένως, είναι να πραγματοποιηθεί εξάσκηση μέσω της ανάλυσης περιπτώσεων (case studies) και διαδραστικών ασκήσεων που προσομοιώνουν πραγματικές καταστάσεις διεθνούς εμπορίου. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, ενώ παράλληλα μαθαίνουν πώς να εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις στην ανάλυση και λήψη αποφάσεων στον τομέα των διεθνών οικονομικών σχέσεων.

2.2.A.2 | ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις βασικές θεωρίες του διεθνούς εμπορίου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις κύριες οικονομικές θεωρίες που διαμορφώνουν το πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου, όπως η θεωρία του меркантиλισμού, η θεωρία του απόλυτου πλεονεκτήματος του Adam Smith, η θεωρία του συγκριτικού πλεονεκτήματος του David Ricardo, καθώς και τις νεότερες προσεγγίσεις, όπως η θεωρία Heckscher-Ohlin και το θεώρημα Stolper-Samuelson. Εξετάζεται επίσης η κρατική παρέμβαση και οι επιπτώσεις των δασμών και άλλων περιορισμών στο εμπόριο, όπως περιγράφονται από τη θεωρία των δασμών και τη θεωρία του ντάμπινγκ.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες στην εφαρμογή των θεωρητικών μοντέλων για την αξιολόγηση των επιπτώσεων των εμπορικών πολιτικών στις εθνικές και διεθνείς αγορές. Σημεία προσοχής, στα οποία χρειάζεται να εστιαστούν, περιλαμβάνουν την κατανόηση της διαφοράς μεταξύ απόλυτου και συγκριτικού πλεονεκτήματος, τη σημασία της εξειδίκευσης και των όρων εμπορίου, καθώς και την επίδραση των πολιτικών περιορισμών στις εμπορικές ροές. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στη μελέτη των διαγραμμάτων και των μαθηματικών μοντέλων που περιγράφουν αυτές τις θεωρίες, καθώς αποτελούν βασικό εργαλείο ανάλυσης. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, ενώ παράλληλα μαθαίνουν πώς να εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις στην ανάλυση και τη λήψη αποφάσεων στον τομέα των διεθνών οικονομικών σχέσεων.

2.2.A.3 | ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην παροχή γνώσεων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι σε θέση να περιγράφουν τις διαδικασίες διεθνοποίησης και παγκοσμιοποίησης των επιχειρήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τους βασικούς παράγοντες και τα κίνητρα που οδηγούν τις επιχειρήσεις να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε διεθνές επίπεδο. Εξοικειώνονται με τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για την είσοδο

τους σε ξένες αγορές, όπως οι εξαγωγές, οι άμεσες ξένες επενδύσεις, οι κοινοπραξίες και οι στρατηγικές συμμαχίες. Επίσης, εξετάζονται οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες που προκύπτουν από τη διεθνοποίηση, όπως οι πολιτισμικές διαφορές, οι κανονιστικές απαιτήσεις και ο ανταγωνισμός.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν τις αγορές-στόχους, τον σχεδιασμό στρατηγικών διεθνοποίησης και την αξιολόγηση των κινδύνων και των αποδόσεων των διεθνών επενδύσεων. Σημεία προσοχής, στα οποία θα πρέπει να εστιάστούν, περιλαμβάνουν την κατανόηση των διαφόρων μεθόδων διεθνοποίησης, την αξιολόγηση των στρατηγικών επιλογών και την αναγνώριση των πολιτισμικών και κανονιστικών διαφορών που επηρεάζουν τις διεθνείς επιχειρήσεις. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην ανάλυση περιπτώσεων πραγματικών επιχειρήσεων που έχουν επιτύχει ή αποτύχει στη διεθνοποίηση, προκειμένου να αποκτηθεί μια πιο ρεαλιστική εικόνα των προκλήσεων και των ευκαιριών. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με πρακτικά παραδείγματα και ασκήσεις που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις, ενώ παράλληλα μαθαίνουν πώς να εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις στην ανάλυση και τη λήψη αποφάσεων στον τομέα της διεθνούς επιχειρηματικότητας.

2.2.A.4 | ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τις βασικές αρχές και έννοιες των διακρατικών εμπορικών συμφωνιών και του ρόλου τους στο διεθνές εμπόριο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις διάφορες μορφές εμπορικών συμφωνιών, όπως οι διμερείς και πολυμερείς συμφωνίες και τους οργανισμούς που τις επιβλέπουν, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), με έμφαση στις διμερείς εμπορικές σχέσεις της ΕΕ με τρίτες χώρες. Εξοικειώνονται με τις βασικές διατάξεις και τους στόχους αυτών των συμφωνιών, όπως η μείωση των δασμών, η κατάργηση των ποσοτικών περιορισμών και η εφαρμογή της ρήτρας του μάλλον ευνοουμένου κράτους. Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, αναλύονται θέματα διεθνών εμπορικών συναλλαγών, όπως ο διεθνής χαρακτήρας μιας σύμβασης, στοιχεία δικαίου που εφαρμόζονται στη διεθνή σύμβαση, καθώς επίσης το καθεστώς ορισμένων χαρακτηριστικών συναλλαγών, όπως η πώληση εμπορευμάτων, η παροχή υπηρεσιών, οι κατασκευαστικές συμβάσεις και η σύμβαση παραχώρησης της χρήσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν την κριτική τους σκέψη στην ανάλυση των επιπτώσεων των εμπορικών συμφωνιών στην εγχώρια αγορά, την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζονται στην κατανόηση των διατάξεων των εμπορικών συμφωνιών, την αναγνώριση των ωφελειών και των προκλήσεων που προκύπτουν από την εφαρμογή τους και την επίδραση αυτών των συμφωνιών στις μικρές και αναπτυσσόμενες οικονομίες. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να

δοθεί στην ανάλυση περιπτώσεων επιτυχών και αποτυχημένων εφαρμογών εμπορικών συμφωνιών, προκειμένου να αποκτηθεί μια πιο ολοκληρωμένη κατανόηση των δυνατοτήτων και των περιορισμών τους. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση μέσω της ανάλυσης περιπτώσεων (case studies) και της προσομοίωσης διαπραγματεύσεων εμπορικών συμφωνιών.

2.2.A.5 | ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Η μαθησιακή υποεπένδυση αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των βασικών εργαλείων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται στις διεθνείς οικονομικές συναλλαγές. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τα κύρια εργαλεία, όπως οι πιστωτικές επιστολές, οι μέθοδοι πληρωμής (προκαταβολή, ανοιχτός λογαριασμός, πληρωμή μέσω τραπεζών) και τα μέσα προστασίας από τον συναλλαγματικό κίνδυνο, όπως προθεσμιακά συμβόλαια (forward contracts), δικαιώματα προαίρεσης (options) και ανταλλαγές μελλοντικών χρηματοροών (swaps). Εξοικειώνονται επίσης με τις διαδικασίες εκτελωνισμού, τη χρήση των διεθνών εμπορικών όρων (πιο γνωστοί ως Incoterms, από την αγγλική συντομογραφία του International Commercial Terms) και τις διάφορες μορφές χρηματοδότησης του εμπορίου, όπως οι εξαγωγικές πιστώσεις και η ασφάλιση εξαγωγών. Η εν λόγω μαθησιακή υποεπένδυση προσφέρει τη βάση για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την επιτυχή διαχείριση των διεθνών οικονομικών συναλλαγών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες στη χρήση των κατάλληλων εργαλείων και μεθόδων για τη διευκόλυνση και την ασφάλεια των διεθνών συναλλαγών, καθώς και στη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με αυτές.

Σημεία προσοχής, στα οποία θα πρέπει να εστιαστούν, περιλαμβάνουν την κατανόηση των διαφορετικών μεθόδων πληρωμής και των σχετικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων τους, την αναγνώριση των κινδύνων που συνδέονται με τις διεθνείς συναλλαγές και τις στρατηγικές για την αντιμετώπισή τους. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη χρήση των διεθνών εμπορικών όρων (Incoterms), καθώς αποτελούν βασικό εργαλείο για τον καθορισμό των ευθυνών και των κινδύνων στις διεθνείς αποστολές. Σκόπιμο, επομένως, θα ήταν να πραγματοποιηθεί εξάσκηση μέσω της ανάλυσης μελετών περιπτώσεων που περιλαμβάνουν πραγματικές διεθνείς συναλλαγές και τη χρήση των διαφόρων εργαλείων και μεθόδων πληρωμής.

2.2.A.6 | ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Σκοπός της εν λόγω μαθησιακής υποεπένδυσης είναι να προσεγγίσει την εξαιρετική σημασία που έχουν οι σύγχρονες γεωπολιτικές εξελίξεις, δίνοντας έμφαση στις επιπτώσεις τους στο ελεύθερο εμπόριο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις επιδράσεις των γεωπολιτικών γεγονότων, όπως οι διεθνείς συγκρούσεις, οι εμπορικοί πόλεμοι, οι οικονομικές κυρώσεις και οι πολιτικές αστάθειες, στις παγκόσμιες εμπορικές ροές και στις αγορές. Εξοικειώνονται με την ανάλυση των πολιτικών κινδύνων

και των στρατηγικών αντιμετώπισής τους, καθώς και την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο οι γεωπολιτικές εξελίξεις επηρεάζουν την οικονομική παγκοσμιοποίηση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις θεωρητικές γνώσεις και αναπτύσσουν δεξιότητες στην εκτίμηση των επιπτώσεων των γεωπολιτικών εξελίξεων στις διεθνείς επιχειρηματικές δραστηριότητες και στη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη στρατηγική διαχείριση των κινδύνων. Αυτές οι γνώσεις και δεξιότητες είναι κρίσιμες για την άσκηση επαγγελματών στον τομέα της διεθνούς επιχειρηματικότητας, της στρατηγικής ανάλυσης και των διεθνών σχέσεων. Είναι χρήσιμοι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιαστούν στην κατανόηση της επίδρασης των γεωπολιτικών εντάσεων στις εμπορικές ροές, την αναγνώριση των στρατηγικών αντιμετώπισης των πολιτικών κινδύνων και την ανάλυση των διακυμάνσεων των αγορών που προκύπτουν από γεωπολιτικά γεγονότα. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη μελέτη περιπτώσεων που αφορούν την επίδραση των γεωπολιτικών εξελίξεων στις παγκόσμιες αγορές, προκειμένου να αποκτηθεί μια πιο ολοκληρωμένη κατανόηση των δυνατοτήτων και των περιορισμών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Δασκάλου, Γ. Χ. (2001). *Διεθνές εμπόριο*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική.
2. Krugman, P. R., Obstfeld, M. & Melitz, M. J. (2016). *Διεθνής οικονομική: Θεωρία και πολιτική* (μτφρ. Γ. Λαντούρης), (4η βελτιωμένη έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
3. Χολέβας, Ι. Κ. (1997). *Διεθνείς εμπορικές σχέσεις – Διεθνές εμπόριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

Συμπληρωματικές

1. Salvatore, D. (2022). *Διεθνής οικονομική* (13η έκδοση), (μτφρ. Π. Γκάσης). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
2. Αγιομυργιανάκης, Γ. Μ., Βλάσσης, Μ. & Thompson, H. (2006). *Διεθνείς οικονομικές σχέσεις: Διεθνές εμπόριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.

2.2.B • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στόχος της μαθησιακής ενότητας «Εισαγωγή στις ναυλώσεις» είναι να θέσει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τη βάση για την κατανόηση των ναυλαγορών, την πρακτική των ναυλώσεων και τη χρήση των ναυλοσυμφώνων, αλλά και των φορτωτικών που αποτελούν τα βασικά έγγραφα στον τομέα των ναυλώσεων. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στις έννοιες της ναύλωσης, του ναύλου/μισθώματος, της ναυλαγο-

ράς και των επιμέρους μορφών της. Επίσης, αποτυπώνονται αναλυτικά τα εμπλεκόμενα πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στη διεθνή ναυτιλία και επισημαίνονται όσοι εξ αυτών εμπλέκονται στην πράξη της ναύλωσης. Συνάμα, παρουσιάζονται οι διαφορετικοί τύποι ναυλώσεων και ναυλοσυμφώνων, συμπεριλαμβανομένων των τυποποιημένων μορφών ναυλοσυμφώνων. Ακολούθως, στη μαθησιακή ενότητα περιγράφεται η τυπική δομή, αλλά και οι κύριοι όροι μιας σύμβασης ναύλωσης. Τέλος, αναλύεται η έννοια της φορτωτικής και παρουσιάζονται τα είδη των φορτωτικών, το περιεχόμενό τους, καθώς και οι διεθνείς κανονισμοί στους οποίους υπάγονται οι φορτωτικές.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Διατυπώνουν έννοιες συνδεδεμένες με την πράξη της ναύλωσης, όπως ο ναύλος, το μίσθωμα, τα νομικά πρόσωπα ναυλωτή/-τριας και εκναυλωτή/-τριας, η φορτωτική κ.ο.κ.,
- Κατονομάζουν τις διάφορες μορφές των ναυλαγορών,
- Αναγνωρίζουν τα εμπλεκόμενα πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στη διεθνή ναυτιλία και στην πράξη της ναύλωσης,
- Διακρίνουν διαφορετικούς τύπους ναυλοσυμφώνων βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους και της χρήσης τους,
- Αναλύουν τις παρεχόμενες πληροφορίες και τους βασικούς όρους ενός ναυλοσυμφώνου ως προς το οικονομικό και νομικό τους περιεχόμενο και τον αντίκτυπό τους στην πράξη της ναύλωσης,
- Εξοικειώνονται με την ορολογία, τις τηρούμενες διαδικασίες και την πρακτική των ναυλώσεων,
- Εξηγούν την τυπική δομή και τους ρητούς όρους μιας σύμβασης ναύλωσης,
- Υποστηρίζουν τη σύνδεση μεταξύ φορτωτικής και σύμβασης ναύλωσης,
- Ταξινομούν τις υποχρεώσεις πλοιοκτήτη/-τριας και ναυλωτή/-τριας στα διαφορετικά είδη ναύλωσης,
- Προσδιορίζουν τη φορτωτική ως αξιόγραφο, τίτλο ιδιοκτησίας και βασικό έγγραφο της ναύλωσης, αλλά και την αξία της ηλεκτρονικής φορτωτικής ως σύγχρονη πρακτική,
- Υιοθετούν τους διεθνείς κανονισμούς στους οποίους υπάγονται οι φορτωτικές,
- Αντιπαραβάλλουν παλαιότερους και νεότερους διεθνείς κανονισμούς σχετικούς με την εκτέλεση της ναύλωσης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ναυλωτής/-τρια / Ναυλοσύμφωνο / Φορτίο / Φορτωτής / Ναυλομεσίτης/-τρια / Ναυτασφάλιση / Ευθύνη ναυλωτή/-τριας.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΙ ΝΑΥΛΑΓΟΡΕΣ
2	Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΑΥΛΟΥΣ
3	ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΗΣ ΝΑΥΛΩΣΗΣ
4	ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΝΑΥΛΩΣΗΣ
5	Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ
6	ΤΑ ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΑ
10	ΟΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΝΑΥΛΩΣΗΣ

Κείμενο αναφοράς

2.2.B.1 | ΟΙ ΝΑΥΛΑΓΟΡΕΣ

Στην εισαγωγική μαθησιακή υποενότητα «Οι ναυλαγορές», οι εκπαιδευόμενοι/-ες κάνουν μια ανασκόπηση στη λειτουργία των ετερογενών αγορών στη ναυτιλία και στις διακρίσεις τους με βάση τα πλοία, τον βαθμό και τον χρόνο για τον οποίο αυτά παραχωρούνται, τα φορτία και τη γεωγραφική θέση στην οποία μετακινούνται. Παράλληλα, γίνεται αναφορά στη διαδικασία της ναύλωσης, διασαφηνίζοντας τους ρόλους του/της φορτωτή, του/της ναυλωτή/-τριας, με την πιθανή μεσολάβηση ενός/μίας ή περισσότερων ναυλομεσιτών/-τριών επ' αμοιβή προμήθειας. Η ναυλαγορά γίνεται αντιληπτή ως ένα πλέγμα διάφορων ετερογενών, αλλά συνδεδεμένων, αγορών. Παράλληλα, αποτελεί και τον μηχανισμό ο οποίος συνδέει τη ζήτηση με την προσφορά για την πραγματοποίηση της συμφωνίας ναύλωσης. Σημασία δίνεται στο γεγονός ότι το μέγεθος των αγορών είναι τέτοιο, ούτως ώστε να θεωρείται βέβαιο για όποιο-ν/-α θέλει να συμμετέχει ότι θα βρει εύκολα αντισυμβαλλόμενο/-η στην οργανωμένη αγορά που είναι παγκόσμιας σημασίας. Ο βαθμός της οργάνωσης αυτής είναι μάλιστα τέτοιος που παίρνει τη μορφή αντίστοιχων χρηματιστηριακών δεικτών (Baltic Exchange), αλλά και δευτερογενούς αγοράς παράγωγων προϊόντων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν, στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, μέσα από εμπλουτισμένη παρουσίαση, τα χαρακτηριστικά διαφορετικών ειδών φορτίων τα οποία θεωρούνται σημαντικά για τη διεθνή ναυτιλία. Παράλληλα, αναλύουν τη διαχρονική εξέλιξη επιλεγμένων δεικτών με έμφαση στις πιθανές περιόδους απότομης μεταβολής τους και στην επεξήγηση τόσο των αιτιών όσο και των συνθηκών που οδήγησαν στη διαταραχή αυτή, καθώς και τις λύσεις που δόθηκαν στην πράξη.

2.2.B.2 | Η ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΑΥΛΟΥΣ

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συνδέουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της μεταφοράς, όπως είναι η ασφάλεια, η ταχύτητα και η αξιοπιστία, με την ουσία της σύμβασης ναύλωσης. Η διαρκής και αξιόπιστη ροή της πληροφορίας

ας είναι απαραίτητη για την ανάλυση των ναυλαγορών, αλλά και για τις πρακτικές της ναύλωσης. Η έγκυρη και έγκαιρη πληροφορία προέρχεται από τις αναφορές που εκδίδουν διεθνείς οργανισμοί, αναφορικά με τις ναυλαγορές, πιθανές εντολές ναύλωσης (orders) ή πλοία διαθέσιμα προς ναύλωση (positions) που γίνονται γνωστά, καθώς και πλήθος άλλων, ελεύθερα διαθέσιμων, πηγών.

Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποεπάρκειας, γίνεται αναφορά και σε πιθανά ναυτιλιακά κέντρα και εφοπλιστικές ενώσεις, οι οποίες συλλέγουν και εξειδικεύουν την παραπάνω πληροφορία με τη λογική ανάπτυξης διεθνών δικτύων πληροφόρησης. Παράλληλα, γίνεται αναφορά στον ρόλο του/της ναυλομεσίτη/-τριας ως κόμβου πληροφόρησης προς όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές, παράλληλα με τους/τις διαμεταφορείς (freight forwarders) και τους/τις ναυτικούς πράκτορες (liner agents). Τέλος, παρουσιάζονται τα μέσα τα οποία αφορούν τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας, μέσω των οποίων η επικοινωνία γίνεται αποτελεσματική, έγκαιρη και αξιόπιστη. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, αφού αναλύσουν τη σημασία της χρήσης και της αξιοποίησης αξιόπιστων πηγών, έρχονται σε επαφή με τις νέες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται στη ναυτιλιακή πληροφόρηση, ενώ παράλληλα παρουσιάζονται και οι σχέσεις που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της ναυτικής βιομηχανίας, αλλά και η διάκριση των ρόλων των συμμετεχόντων/-ουσών.

2.2.B.3 | ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΗΣ ΝΑΥΛΩΣΗΣ

Στην ενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την πολιτική των ναυλώσεων των εταιρειών. Στις χύδην αγορές, η πολιτική ναύλωσης ορίζεται από τον τύπο του πλοίου και αντίστροφα. Ο/Η πλοιοκτήτης/-τρια έχει το πλοίο του/της διαθέσιμο. Γίνεται σαφές ότι στις μικρότερες επιχειρήσεις ο/η πλοιοκτήτης/-τρια αποφασίζει το πώς θα διαθέσει το/τα πλοίο/-α του/της. Οι μεγαλύτερες εταιρείες λειτουργούν μέσω αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας. Ιδιαίτερη σημασία για την πολιτική ναύλωσης έχει, αφενός, η φάση του ναυτιλιακού κύκλου στην οποία βρίσκεται η αγορά και, αφετέρου, η αρχή ότι το πλοίο δεν απαιτείται να ταξιδεύει άφορτο. Σε περιόδους ανόδου ή κρίσης επιλέγεται το/τα πλοίο/-α να μη μείνει/-ουν ναυλωμένο/-α για μεγάλο χρονικό διάστημα. Αντίθετα, σε περιόδους πτώσης ή ύφεσης επιλέγεται η μακροχρόνια μίσθωση του/των πλοίου/-ων.

Στη ναυτιλία γραμμών λειτουργούν, συνήθως, μόνο μεγάλες εταιρείες και η διαπραγμάτευση με τον/τη φορτωτή/-τρια δεν απαιτεί τόσο χρόνο. Η πλειοψηφία των φορτίων είναι σχετικά μικρή και ο/η φορτωτής/-τρια κλείνει χώρο μέσω κάποιου/-ας ναυλομεσίτη/-τριας. Η έμφαση των ναυλωτών/-τριών δίνεται σε ζητήματα που αφορούν την αξιοπιστία του/της μεταφορέα, την παροχή ολοκληρωμένης μεταφοράς, καθώς και την επίλυση των προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν στη διαδικασία μεταφοράς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κάθε ευρείας κατηγορίας πλοίων και φορτίων στη ναυτιλία, διακρίνουν τις διαφορές και τις απαιτήσεις για κάθε τύπο ναύλωσης, στις οποίες θα εξειδικευτούν αργότερα σε επόμενες μαθησιακές ενότητες.

2.2.B.4 | ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΝΑΥΛΩΣΗΣ

Ιδιαίτερα σημαντική για τα ζητήματα και τη ρύθμιση των αγορών των ναυλώσεων θεωρείται η γνώση του ευρύτερου νομικού πλαισίου που διέπει τις συμφωνίες ναύλωσης. Σε κάθε εμπορική πράξη, όπως είναι η ναύλωση, ποικίλα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη σχέση αγοραστή/-τριας-πωλητή/-τριας ή και τρίτων, την τιμή, τον τρόπο πληρωμής, την ευθύνη και την ασφάλεια κατά τη μεταφορά κ.ά. προκύπτουν και πρέπει να ρυθμιστούν σε νομική βάση. Ειδικότερα, οι εθνικές μεταφορές υπάγονται στην εθνική νομοθεσία, ενώ οι διεθνείς μεταφορές στη Σύμβαση για τη Διεθνή Πώληση Αγαθών υπό την αιγίδα του ΟΗΕ που καθορίζει τους διεθνείς εμπορικούς όρους (Incoterms). Οι παραπάνω όροι αποτελούν μια διεθνή γλώσσα, της οποίας η γνώση είναι απαραίτητη για την ανάλυση των απαιτήσεων και την επίλυση διαφωνιών που ενδέχεται να προκύψουν από τη διαδικασία της ναύλωσης.

Γίνεται σαφές ότι οι κανόνες υπόκεινται σε διαρκείς προσθήκες και ανανεώσεις, προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις σύγχρονες εξελίξεις ή ανάγκες της αγοράς. Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποεπενότητας, γίνεται αναφορά και στις ενέγγυες πιστώσεις (letters of credit) και αντίστοιχα στη φορτωτική (Bill of Lading), τους τύπους της και το πώς επηρεάζει τις αγορές. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από εμπλουτισμένη διάλεξη-παρουσίαση έρχονται σε επαφή με τη σημασία των όρων, καθώς και με τη χρήση πραγματικών αντιτύπων των εγγράφων που χρησιμοποιούνται στην πράξη στο πλαίσιο της καθημερινής λειτουργίας της ναυτιλιακής εταιρείας, τα οποία θα κληθούν να χρησιμοποιήσουν κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου.

2.2.B.5 | Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ

Στην πέμπτη μαθησιακή υποεπενότητα, γίνεται αναφορά στη σύμβαση της ναύλωσης και ιδιαίτερα στον βασικό στόχο του θεσμικού πλαισίου, ο οποίος είναι η θεμελίωση μιας ελάχιστης, βασικής αξιοπιστίας στις θαλάσσιες μεταφορές, την οποία επιβεβαιώνει το επίσημο έγγραφο της φορτωτικής. Παράλληλα, γίνεται σαφής αναφορά στην ευθύνη του/της πλοιοκτήτη/-τριας τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της μεταφοράς να τηρεί τους όρους της ναυλωτικής σύμβασης και να διατηρεί το πλοίο του αξιόπλοο. Ο/Η πλοίαρχος είναι ο/η εκπρόσωπος του/της πλοιοκτήτη/-τριας και μεταβιβάζεται σε αυτόν/-ην η ευθύνη της μεταφοράς. Στη μαθησιακή υποεπενότητα γίνεται αναφορά και στους κανόνες της Χάγης-Βίσμπυ και του Αμβούργου, οι οποίοι προβλέπουν ότι δεν προκύπτει ευθύνη του/της πλοιοκτήτη/-τριας από λόγους που δεν άπτονται των δικών του/της ενεργειών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται και σε ζητήματα ασφάλισης που συνδέονται με τη μεταφορά και αφορούν την αποζημίωση του/της πλοιοκτήτη/-τριας σε περίπτωση ζημιάς του πλοίου ή του φορτίου, απώλειας κερδών ή/και ευθυνών απέναντι σε τρίτους. Παράλληλα, αναλύονται και οι αντίστοιχες καλύψεις που προκύπτουν από την κάλυψη έναντι των παραπάνω κινδύνων. Μέσα από τη μελέτη της νομοθεσίας, με αναφορές σε συγκεκριμένες διατάξεις και υποθέσεις στις διατάξεις που δι-

έπουν την ευθύνη του μεταφορέα, όπως αυτή περιγράφεται, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στη νομική διάσταση της ναύλωσης και στις αντίστοιχες ευθύνες των εμπλεκόμενων μερών.

2.2.B.6 | ΤΑ ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΑ

Στη μαθησιακή υποενότητα αυτή, στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες παρουσιάζονται οι βασικοί τύποι ναυλοσυμφώνων. Η πραγματικότητα και ο όγκος των ναυλοσυμφώνων έχουν οδηγήσει τη διεθνή ναυτιλιακή κοινότητα στο να τυποποιήσει και να ομαδοποιήσει τα συμβόλαια ανά τύπο ναύλωσης και ανά φορτίο, ενισχύοντας τον χαρακτήρα της ολοκληρωμένης αλυσίδας μεταφοράς. Οι εμπλεκόμενοι/-ες στη ναύλωση επιλέγουν το πρότυπο ναυλοσύμφωνο και στη συνέχεια προσθέτουν, αφαιρούν ή και εξειδικεύουν τους όρους. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στα κόστη τα οποία εμπλέκονται με τη μεταφορά και με το ποια πλευρά τα αναλαμβάνει. Η βασική διάκριση έχει να κάνει με τον τύπο της φόρτωσης και τη διάκριση ανάλογα με το αν το πλοίο ναυλώνεται στη βάση ναυλοσυμφώνου στην ελεύθερη αγορά ή μέρος του με την έκδοση φορτωτικής, ή αν ναυλώνεται ολικά για το σύνολο της χωρητικότητάς του ή μερικώς και, από λειτουργική άποψη, η ανάλυση αυτού θα εξειδικευτεί σε επόμενες μαθησιακές ενότητες.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή, μέσα από αναφορές και παραδείγματα ναυλοσυμφώνων, με ποικίλους τύπους εγγράφων που πιστοποιούν τη μεταφορά ανάλογα με τις διακρίσεις που παρουσιάζονται, τα πρότυπα ναυλοσύμφωνα της BIMCO και, γενικότερα, με ό,τι καθιστά ρουτίνα την υπογραφή ενός ναυλοσυμφώνου για όλες τις πλευρές που συμμετέχουν σε αυτό και τους παράγοντες που το καθιστούν νομικά ισχυρό μεταξύ στους/στις αντισυμβαλλομένων και σε τρίτους.

2.2.B.7 | ΟΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΝΑΥΛΩΣΗΣ

Στην έβδομη μαθησιακή υποενότητα, περιγράφονται οι πρακτικές της ναύλωσης. Η ναύλωση είναι μια πράξη διαπραγμάτευσης στην ελεύθερη αγορά, η οποία όμως στην πράξη βασίζεται σε κάποιο πρότυπο το οποίο έχει τροποποιηθεί με βάση τις επιθυμίες των αντισυμβαλλομένων, προκειμένου να καλύψει τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης σύμβασης. Γίνεται σαφής διάκριση σε τρία στάδια τα οποία περιγράφονται στο πλαίσιο της υποενότητας: το στάδιο της έρευνας για τη φόρτωση, το στάδιο της διαπραγμάτευσης με τον/τη ναυλωτή/-τρια και το στάδιο το οποίο ακολουθεί την υπογραφή του ναυλοσυμφώνου μέχρι και την παράδοση του φορτίου. Παράλληλα παρουσιάζονται και οι πρακτικές προκήρυξης προσφορών από τον/τη φορτωτή/-τρια, στις οποίες ανταποκρίνονται οι ενδιαφερόμενοι/-ες πλοιοκτήτες/-τριες.

Αναφορά γίνεται επίσης στην αντίστοιχη δεοντολογία, η οποία ακολουθεί την «ηθική» της ναυτιλίας και στο εθνικό δίκαιο, με ιδιαίτερες αρχές και αξίες τις οποίες η ναυτική κοινότητα αποδέχεται και τις πρακτικές που θεωρεί απαράδεκτες. Οι εκ-

παιδευόμενοι/-ες, μέσα από την παρουσίαση με εμπλουτισμένη εισήγηση, αλλά και την ανάλυση σεναρίων, αντιλαμβάνονται τις πρακτικές της ναύλωσης τις οποίες θα κληθούν να συνεισφέρουν αν ο/η φορτωτής/-τρια ή ο/η πλοιοκτήτης/-τρια επιλέξει να χρησιμοποιήσει ναυλομεσίτη/-τρια. Παράλληλα, στο πλαίσιο της υποενότητας, παρουσιάζονται οι ορθές και οι αποφευκτές πρακτικές του επαγγέλματος με τις οποίες οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γκιζιάκης, Κ. Β., Παπαδόπουλος, Α. Ι. & Πλωμαρίτου, Ε. Η. (2010). *Ναυλώσεις* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Βλάχος, Γ. & Ψύχου, Ξ.-Ε. (2012). *Ναυλώσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Plomaritou, E. & Papadopoulos, A. (2019). *Shipbroking and Chartering Practice* (8th ed.). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.
2. Gorton, L., Hillenius, P., Ihre, R. & Sandevärn, A. (2009). *Shipbroking and Chartering Practice* (7th ed.). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.

2.2.Γ • ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Οργάνωση και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων» έχει στόχο να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σε βασικές γνώσεις του τρόπου λειτουργίας και οργάνωσης των ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο της ενότητας αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, οι ιδιομορφίες, η ποικιλομορφία και η τμηματοποίηση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων και στη συνέχεια εξετάζονται ενδεικτικές οργανωτικές δομές μέσα από τυπικά οργανογράμματα. Επίσης, αναδεικνύεται ο σημαντικός ρόλος της διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού στη ναυτιλιακή επιχείρηση, αλλά και στο πλοίο, και παρουσιάζονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εξωτερικής ανάθεσης σε τρίτους των λειτουργιών και δραστηριοτήτων από τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις (outsourcing). Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τις έννοιες της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στη διοίκηση των ναυτιλιακών επιχειρήσεων, τον διεθνή κώδικα ασφαλούς διαχείρισης (International

Safety Management Code-ISM Code) και τον σημαντικό ρόλο του στην εφαρμογή πολιτικών για την ασφάλεια. Τέλος, η ενότητα εξετάζει επιτυχημένες πρακτικές ναυτιλιακών επιχειρήσεων από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Περιγράφουν τις κυριότερες παραμέτρους της σύγχρονης διοίκησης των επιχειρήσεων του ναυτιλιακού κλάδου,
- Διακρίνουν τον προσανατολισμό της ναυτιλιακής επιχείρησης και του περιβάλλοντος λειτουργίας της,
- Αναλύουν την οργανωτική δομή μιας ναυτιλιακής επιχείρησης και τα τμήματα που την απαρτίζουν,
- Αντιπαραβάλλουν τη συγκέντρωση και αποκέντρωση εξουσίας στην οργανωτική δομή μιας ναυτιλιακής επιχείρησης,
- Αναπαριστούν πιθανά διαγράμματα τμηματοποίησης μιας ναυτιλιακής επιχείρησης μέσα από οργανογράμματα,
- Υποστηρίζουν τα οργανωτικά και διοικητικά προβλήματα των ναυτιλιακών επιχειρήσεων, υπό το πρίσμα των ιδιαιτεροτήτων που συνδέονται με τις ναυλαγορές,
- Επιδεικνύουν τον σημαντικό ρόλο της διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού στη ναυτιλιακή επιχείρηση,
- Αναγνωρίζουν τον διεθνή κώδικα ασφαλούς διαχείρισης και τον καίριο ρόλο που διαδραματίζει στην ανάπτυξη, υλοποίηση και εφαρμογή πολιτικών για την ασφάλεια,
- Ερμηνεύουν την εξωτερική ανάθεση ως στρατηγική επιλογή μιας ναυτιλιακής επιχείρησης,
- Διατυπώνουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της εξωτερικής ανάθεσης λειτουργιών και δραστηριοτήτων σε τρίτους από μια ναυτιλιακή επιχείρηση,
- Αναδεικνύουν τον ρόλο και τη σημασία της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στη σύγχρονη ναυτιλιακή επιχείρηση,
- Υιοθετούν τα χαρακτηριστικά της οργανωσιακής κουλτούρας μιας ναυτιλιακής επιχείρησης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ναυτιλιακή εταιρεία / Ναυτιλιακές αγορές / Διαχείριση πόρων / Επιχειρησιακή οργάνωση / Ναυτιλιακή βιομηχανία / Οργάνωση / Στρατηγικός σχεδιασμός / Λειτουργικές δραστηριότητες.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
2	ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
3	ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
4	Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
5	Η ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
6	Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
7	Η ΛΗΨΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
8	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Γ.1 | Η ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στην έννοια της ναυτιλιακής εταιρείας, δηλαδή ενός ατόμου ή μιας μικρής ομάδας ατόμων, τα οποία παίρνουν αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση των παραγωγικών συντελεστών που έχουν στην κατοχή τους, τον χρόνο και την αγορά στην οποία θα τους αξιοποιήσουν. Έμμεσα, παίρνουν αποφάσεις για τον/τους τύπο/-ους των πλοίων που θα αγοράσουν και αντίστοιχα για το πώς αυτή η επένδυση θα χρηματοδοτηθεί. Κύριο χαρακτηριστικό της ναυτιλιακής βιομηχανίας είναι η απόσταση μεταξύ της παραγωγής που γίνεται στο πλοίο και της διοίκησης που κατευθύνεται από το γραφείο, καθώς και ο πολυεθνικός χαρακτήρας της εταιρείας.

Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, γίνεται διάκριση των εταιρειών ανάλογα με τον/τους τύπο/-ους του/των φορτίου/-ων στους/στις οποίους εξειδικεύονται, το αν είναι προσανατολισμένες αποκλειστικά στο μεταφορικό έργο ή επεκτείνονται σε άλλες παραναυτιλιακές δραστηριότητες. Αναφορά γίνεται και στη συνήθη πολιτική των εταιρειών να εκχωρούν τη διαχείριση της εταιρείας σε διακριτή διαχειρίστρια εταιρεία ή όχι. Τέλος, εξετάζονται οι θεωρίες που αφορούν την οργάνωση και εφαρμόζονται στη ναυτιλιακή εταιρεία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στη διοικητική επιστήμη και στις βασικές θεωρίες που συνθέτουν τον εταιρικό χαρακτήρα της ναυτιλιακής εταιρείας μέσα από πραγματικά παραδείγματα και μοντέλα οργάνωσης τα οποία καλύπτουν τους πιθανούς τύπους πλοίων ή/και φορτίων που επηρεάζουν τη δομή της εταιρείας.

2.2.Γ.2 | ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ναυτιλιακή εταιρεία, όπως και κάθε άλλο σύστημα, επηρεάζεται αμφίδρομα από το ευρύτερο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείται. Είναι σαφές ότι υπόκειται στους περιορισμούς που αυτό θέτει και αναζητά ευκαιρίες μέσα από αυτό. Το ευρύτερο (μά-

κρο ή γενικό) εξωτερικό περιβάλλον διακρίνεται σε τεχνολογικό, οικονομικό, πολιτιστικό και πολιτικό, το οποίο ειδικότερα στην περίπτωση της ναυτιλιακής εταιρείας υπερβαίνει τα στενά όρια του κράτους σημαίας των πλοίων της. Ειδικότερα, οι τέσσερις ναυτιλιακές αγορές, ναύλων, νεότευκτων πλοίων, μεταχειρισμένων πλοίων και διαλύσεων, όπως έχουν αναλυθεί στη μαθησιακή ενότητα «Εισαγωγή στη ναυτιλία», αποτελούν έκφραση της αλληλεπίδρασης της αγοράς με τη ναυτιλιακή εταιρεία. Παράλληλα, κάθε εταιρεία έχει το δικό της άμεσο (μικροοικονομικό ή ειδικό) εξωτερικό περιβάλλον, το οποίο αναλύεται σε πελάτες, ανταγωνιστές, προμηθευτές και τους ανθρώπινους πόρους που η ίδια διαχειρίζεται.

Όλες οι παραπάνω δυνάμεις διαμορφώνουν και επηρεάζουν την πολιτική και τις αποφάσεις της, αλλά και την ευρύτερη στρατηγική της. Το πλαίσιο των αλληλεπιδράσεων που εμπεριέχεται στις παραπάνω σχέσεις αναλύεται και αναθεωρείται διαρκώς σε μια δυναμική διαδικασία ανάλυσης και προσαρμογής στις συνθήκες της αγοράς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από την εμπλουτισμένη παρουσίαση και την ανάλυση των παραγόντων του εξωτερικού περιβάλλοντος διαπιστώνουν το εύρος και τη σημασία του στη λειτουργία της ναυτιλιακής επιχείρησης και του δικού τους επαγγελματικού ρόλου ως ναυλομεσίτες/-τριες στις ναυτιλιακές αγορές κατά τον εργασιακό τους βίο.

2.2.Γ.3 | ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Αναλύοντας την έννοια της ναυτιλιακής εταιρείας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν τις επιμέρους λειτουργίες της και τις αντιλαμβάνονται ως μια έκφραση των δραστηριοτήτων της. Οι κύριες λειτουργίες της επιχείρησης είναι για όλες τις επιχειρήσεις του κλάδου κοινές και εξειδικεύονται στις διαδικασίες παροχής της ναυτιλιακής υπηρεσίας, στις διαδικασίες διαχείρισης της ζήτησης και στα αντίστοιχα συστήματα υποστήριξης και διαχείρισης της λειτουργίας της εταιρείας. Παράλληλα, κάθε εταιρεία επιθυμεί την αύξηση των πωλήσεων και την επέκτασή της σε νέες αγορές, ενώ λειτουργούν και συστήματα που αφορούν τη διαχείριση πιθανών αγοραπωλησιών πλοίων και της χρηματοδότησής τους.

Οι εταιρείες γραμμών ναυτιλίας έχουν επιπλέον την ανάγκη λειτουργίας τμημάτων που αφορούν τον σχεδιασμό των πλόων και την κατανομή των φορτωτών/-τριών στα αντίστοιχα πλοία. Η ναύλωση (απασχόληση) των πλοίων είναι άλλη μια διαδικασία, η οποία διαφοροποιείται ανά εταιρεία, φορτίο, και ευρύτερη στρατηγική. Τέλος, η καθημερινή διαχείριση και πρακτόρευση του πλοίου, σε λειτουργικό και τεχνικό επίπεδο, αποτελεί κι αυτή στοιχείο διαφοροποίησης ανά εταιρεία. Πολλές εταιρείες επιλέγουν αν θα εκτελέσουν οι ίδιες τις παραπάνω λειτουργίες ή αν θα εκχωρήσουν τις δραστηριότητες αυτές σε τρίτους έναντι πληρωμής (outsourcing). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τα στοιχεία που συνθέτουν την ανάλυση των δραστηριοτήτων της ναυτιλιακής εταιρείας μελετώντας πραγματικές μελέτες περιπτώσεων. Σε αυτές καλούνται να διακρίνουν τις επιμέρους λειτουργίες και να τις κατηγοριοποιήσουν ανάλογα με την/τις αγορά/-ες που οι εταιρείες δραστηριοποιούνται.

2.2.Γ.4 | Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ο τρόπος με τον οποίο μια ναυτιλιακή επιχείρηση (εταιρεία) προσαρμόζεται για να επιβιώσει, αλλά και να λειτουργήσει αποτελεσματικά ως διακριτό σύστημα στο εξωτερικό της περιβάλλον παρουσιάζεται στην τέταρτη υποενότητα. Γίνεται σαφές ότι η επιλογή της δομής και του τρόπου λειτουργίας αφορά, αλλά και εξαρτάται, τόσο από το εσωτερικό περιβάλλον όσο και από τις επιδράσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος. Δεν υπάρχει ένας και μοναδικός τρόπος με τον οποίο ένα σύνολο ατόμων, μέσων και διαδικασιών μπορεί να οργανωθεί, αλλά και να αναθεωρηθεί όποτε απαιτείται, προκειμένου να επιτύχει τους στόχους που έχει θέσει. Παράλληλα, η οργάνωση εκφράζει τις προσδοκίες, οι οποίες συνδέονται με τα αντίστοιχα μέσα, προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός της επιχείρησης. Από τη διαχρονικά εξελισσόμενη και ήδη δημιουργημένη δομή που παρέχει η οργάνωση πηγάζει η αντίστοιχη τυπική εξουσία, με βάση τα επίπεδα εξουσίας, και η άτυπη εξουσία, ενώ καθορίζονται τα επίσημα και ανεπίσημα κανάλια επικοινωνίας και μεταφοράς της γνώσης εντός της επιχείρησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από την ανάλυση πραγματικών οργανογραμμάτων που αποτυπώνουν τις αντίστοιχες δομές της ναυτιλιακής επιχείρησης, αντιλαμβάνονται το πώς η οργάνωση εκφράζει τους ευρύτερους στόχους και εξυπηρετεί τις ανάγκες της επιχείρησης που ενδέχεται να ανήκουν στο μέλλον, και εκφράζει τη φιλοσοφία και το όραμα της επιχείρησης, αλλά και το όραμα των μελών του οργανισμού σε όποια θέση και αν βρίσκονται.

2.2.Γ.5 | Η ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η τμηματοποίηση χωρίζει το σύνολο του οργανισμού σε επιμέρους λειτουργικά τμήματα. Οι εργασίες διακρίνονται, αλλά και διασυνδέονται μεταξύ τους, προκειμένου να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά οι διαθέσιμοι πόροι συνολικά. Η παραπάνω διάκριση εξαρτάται από τον/τους τύπο/τύπους των πλοίων και των αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται η εταιρεία, το ιδιοκτησιακό και διαχειριστικό καθεστώς της εταιρείας, τη σχέση με τους/τις φορτωτές/-τριες, την τεχνολογία και τους παράγοντες του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, αναλύονται και οι βασικοί τύποι δομών, οι οποίοι χαρακτηρίζονται είτε ως παραδοσιακοί (λειτουργική, τμηματική, γεωγραφική ή Matrix) είτε ως σύγχρονοι (ομαδική προσέγγιση, δομή δικτύου, συνδυασμοί ή υβριδικές μορφές). Γίνεται σαφές το πώς παράγοντες που αφορούν το μέγεθος, την εξειδίκευση του στόλου, το εξωτερικό περιβάλλον και την ευρύτερη στρατηγική της εταιρείας διαμορφώνουν την ιδιαίτερη οργανωσιακή κουλτούρα της εταιρείας. Έμφαση δίνεται και στον τρόπο με τον οποίο είναι οργανωμένες και εν γένει διοικούνται οι ελληνόκτητες ναυτιλιακές εταιρείες και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Η παρουσίαση των παραπάνω εταιρικών δομών γίνεται σε συνδυασμό με την ανάλυση του τρόπου διοίκησης της εταιρείας. Παρουσιάζονται τα διακριτά τμήματα

της οργάνωσης με βάση τον τύπο της ναυτιλιακής εταιρείας, ώστε να μελετηθούν οι ανάγκες που οδήγησαν στην επιλογή και την εξέλιξη της αντίστοιχης δομής. Ο ιδιαίτερος τρόπος με τον οποίο κάθε εταιρεία που θα αναλυθεί παρουσιάζεται ως πραγματικό παράδειγμα (case study).

2.2.Γ.6 | Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΤΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, παρουσιάζεται η σημασία και η ιδιαιτερότητα της Διοίκησης Ανθρώπινων Πόρων (ΔΑΠ) στη ναυτιλία. Ενώ στις περισσότερες επιχειρήσεις η ΔΑΠ είναι ενιαία, στην περίπτωση της ναυτιλίας απαιτείται η σύνδεση δύο διακριτών συστημάτων που βρίσκονται σε απόσταση μεταξύ τους, του πλοίου και του γραφείου, προκειμένου να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Όσον αφορά το πρώτο σύστημα, στους εργαζόμενους στο γραφείο γίνεται διάκριση ανάμεσα στα άτομα που απασχολούνται με τη διαμόρφωση της πολιτικής και της στρατηγικής της εταιρείας, τα άτομα που ασχολούνται με την αμιγώς λειτουργική διαχείριση της εταιρείας (τεχνικό τμήμα, τμήμα προμηθειών, τμήμα πληρωμάτων κ.ά.) και τα άτομα που ασχολούνται με υποστηρικτικές λειτουργίες (τμήμα ναυλώσεων, ασφάλιση κ.ά.).

Σε επίπεδο πλοίου, περιγράφονται οι κατηγορίες των θέσεων εργασίας, οι κανονισμοί, αλλά και το περιβάλλον εργασίας στη θάλασσα. Απαραίτητη κρίνεται η συνεργασία με τα αντίστοιχα τμήματα πληρωμάτων στην ξηρά, τα οποία έχουν καθοριστικό ρόλο στη στρατολόγηση, διανομή και αντίστοιχη διαχείριση των ναυτικών. Στόχος της ΔΑΠ είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν από τη συνύπαρξη πολλών διαφορετικών ατόμων που προέρχονται από διαφορετικές κουλτούρες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν μέσα από εμπλουτισμένη παρουσίαση τα δύο διαφορετικά περιβάλλοντα στα οποία λειτουργεί η ναυτιλιακή επιχείρηση, τον ρόλο των στελεχών της, καθώς και τον δικό τους ρόλο ως στελέχη υποστήριξης της ναυτιλιακής επιχείρησης στο μελλοντικό τους εργασιακό βίο.

2.2.Γ.7 | Η ΛΗΨΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Στη μαθησιακή υποενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, συνθέτοντας μια σειρά από στοιχεία που καθορίζουν το ευρύτερο περιβάλλον και τη λειτουργία των ναυτιλιακών επιχειρήσεων, αναλύουν τα στοιχεία και τα κριτήρια που οδηγούν στη λήψη των αποφάσεών τους. Σε πρώτο στάδιο προσδιορίζεται το πρόβλημα που απαιτείται να λυθεί, σε δεύτερο στάδιο εξετάζονται οι πιθανές εναλλακτικές λύσεις, και σε τρίτο στάδιο γίνεται η αντικειμενική ή η υποκειμενική επιλογή της αντίστοιχης λύσης που κρίνεται

καλύτερη. Γίνεται σαφές ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι εύκολη ή προφανής η αντίστοιχη λύση, αλλά λαμβάνεται η λιγότερο επώδυνη ή η επιβλαβής απόφαση για όλους τους παράγοντες που αποτελούν την εταιρεία ή καθορίζουν το ευρύτερο εξωτερικό περιβάλλον της. Η μεθοδολογία που ακολουθείται για την αιτιολόγηση και τον χαρακτηρισμό της απόφασης ως η καλύτερη δυνατή, δεδομένων των καταστάσεων και των συνθηκών που επικρατούν.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από μελέτες πραγματικών περιπτώσεων (case studies) από τον κλάδο της ναυτιλίας, εισάγονται σε αντικειμενικές ή/και υποκειμενικές μεθόδους λήψης απόφασης, οι οποίες ενδέχεται να επηρέασαν την αξιοπιστία των αντισυμβαλλόμενων μερών, και μπορούν να τις αντιπαραβάλλουν με πιθανές ρήτρες ναυλοσυμφώνων που έχουν υπογραφεί και εφαρμόζονται. Στη συνέχεια καλούνται οι ίδιοι/-ες, ομαδικά ή ατομικά, να αποφασίσουν τι θα έκαναν, αν τους συνέβαινε το αντίστοιχο περιστατικό, και πώς θα το διαχειρίζονταν μέσα από τους αντίστοιχους ρόλους που θα τους ανατεθούν στην αναπαράσταση του σεναρίου.

2.2.Γ.8 | ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα, παρουσιάζεται το πλαίσιο που έχει καθορίσει ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (International Maritime Organization, IMO) αναφορικά με την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής, αλλά και της παρουσίας στη θάλασσα. Γίνεται σαφές ο διαρκώς βελτιούμενος και υποχρεωτικός χαρακτήρας της ασφάλειας και της διαρκούς βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Σκοπός των νομοθετικών παρεμβάσεων είναι κατά κύριο λόγο ο αποκλεισμός των πλοίων που αντικειμενικά δεν πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις πραγματοποίησης του μεταφορικού έργου. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα διακριτά μέρη και στην πρακτική εφαρμογή του Διεθνούς Κώδικα Διαχείρισης Ασφάλειας (International Safety Management (ISM) Code) και του αντίστοιχου Συστήματος Ασφαλείας της Εταιρείας (Safety Management System (SMS)), το οποίο αποδεικνύει τη συμμόρφωση των πλοίων της εταιρείας.

Αναλύεται παράλληλα η ευθύνη του Υπεύθυνου Ασφαλείας “Designated Person Ashore (DPA)” της εταιρείας, ο/η οποίος/-ά έχει επιφορτιστεί με το έργο αυτό και έχει την αποκλειστική ευθύνη για τη συμμόρφωση, την εφαρμογή και τη διόρθωση των πιθανών παραβάσεων του κώδικα. Η εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης κουλτούρας ασφαλείας της εταιρείας καθορίζει την οργανωτική της δομή, τον τρόπο λήψης των αποφάσεων και την εικόνα των παρεχόμενων υπηρεσιών εν γένει. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν εκτενώς το περιεχόμενο του SMS μιας ναυτιλιακής εταιρείας και την έμπρακτη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του ISM, και αντίστοιχα έρχονται σε επαφή με περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, οι οποίες οδήγησαν σε αναθεωρήσεις του κώδικα ή/και παραβάσεις του πλαισίου ασφαλείας από πλοία, καθώς και τις ευρύτερες επιπτώσεις στην εταιρεία.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Θεοτοκάς, Γ. (2025). *Οργάνωση και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.
2. Βασιλειάδης, Λ. (2021). *Σύγχρονο στρατηγικό μάνατζμεντ ναυτιλιακών επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Τσότρα.

Συμπληρωματικές

1. Theotokas, I. (2018). *Management of Shipping Companies*. London-New York: Εκδόσεις Routledge.
2. Γουλιέλμος, Α. Μ. (2003). *Οργάνωση και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη Ε.

2.2.Δ • ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Ναυτιλιακή Οικονομική» έχει στόχο να εισαχθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε οικονομικά μεγέθη που περιγράφουν τις θαλάσσιες μεταφορικές υπηρεσίες. Επικεντρώνεται σε βασικά θέματα, όπως η προσφορά και η ζήτηση για ναυτιλιακές υπηρεσίες, οι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση και την προσφορά της χωρητικότητας, αλλά και η δυναμική αυτών στις διεθνείς ναυτιλιακές αγορές. Η ενότητα αναλύει τις μορφές ανταγωνισμού που αναπτύσσονται στις αγορές της ναυτιλίας, ενώ παράλληλα διερευνά τις ναυτιλιακές διακυμάνσεις και τον ναυτιλιακό κύκλο. Επιπρόσθετα, διαχωρίζονται τα είδη κόστους που προκύπτουν στις θαλάσσιες μεταφορές και οι επιμέρους κατηγοριοποιήσεις αυτών. Ακολουθώντας, η ενότητα κατηγοριοποιεί το κόστος των θαλάσσιων μεταφορών σε άμεσο κόστος και κόστος απόσβεσης, με διάκριση σε σταθερό, μεταβλητό και συνολικό κόστος. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα στοιχεία που συνθέτουν το κόστος (έξοδα), αλλά και ο διαχωρισμός τους ανά κατηγορία δαπάνης, όπως η δαπάνη στελέχωσης, η δαπάνη καυσίμων, η δαπάνη ελλιμενισμού κ.ο.κ., τα λειτουργικά έξοδα και τα έξοδα ταξιδιού. Τέλος, παρουσιάζονται στοιχεία που συνθέτουν τα έσοδα της ναυτιλιακής επιχείρησης από την οικονομι-

κή εκμετάλλευση του εμπορικού πλοίου, αλλά και οι διαφορετικές πηγές εσόδων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν βασικά οικονομικά μεγέθη που περιγράφουν τις θαλάσσιες μεταφορικές υπηρεσίες,
- Παρουσιάζουν τα διαφορετικά κόστη που προκύπτουν στις θαλάσσιες μεταφορικές υπηρεσίες,
- Αναλύουν τους προσδιοριστικούς παράγοντες και τη δυναμική της ζήτησης και της προσφοράς στη ναυτιλιακή αγορά,
- Διατυπώνουν την εξέλιξη των σταδίων ενός ναυτιλιακού κύκλου,
- Υποστηρίζουν τον ρόλο και τη συμβολή της θαλάσσιας μεταφοράς στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας,
- Συγκρίνουν τη σημασία και τη δυναμικότητα της ελληνόκτητης με την ευρωπαϊκή ναυτιλία,
- Συζητούν τις εξελίξεις της ναυτιλιακής πολιτικής στον διεθνή χώρο,
- Διακρίνουν τις διαφορές ανάμεσα στις εθνικές σημαίες και τις σημαίες ευκαιρίας (Flags of Convenience),
- Ορίζουν τον τρόπο με τον οποίο βασικές λογιστικές έννοιες, όπως το ενεργητικό, το παθητικό, τα έσοδα και τα έξοδα, μεταφράζονται στον χώρο των ναυτιλιακών επιχειρήσεων και των εμπορικών πλοίων,
- Αναγνωρίζουν λογιστικά μεγέθη, όπως το κέρδος και η ζημία, και πηγές αυτών, στο πλαίσιο μιας ναυτιλιακής επιχείρησης,
- Καταγράφουν τα πάγια στοιχεία που συνθέτουν την περιουσία μιας ναυτιλιακής επιχείρησης και τις μεταβολές της,
- Κατηγοριοποιούν τις δαπάνες σε κατηγορίες, ως περιεχόμενο οικονομικών αναφορών,
- Αναλύουν βασικά συμπεράσματα μέσα από οικονομικές καταστάσεις, όπως είναι ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσης μιας ναυτιλιακής επιχείρησης,
- Αντιπαραβάλλουν οικονομικά αποτελέσματα (κέρδος ή ζημία) μεταξύ διαφορετικών ταξιδιών ή συνολικών οικονομικών ετών,
- Υιοθετούν οικονομική σκέψη γύρω από την εκμετάλλευση ενός εμπορικού πλοίου.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Παράγωγος ζήτηση / Προσφορά / Ελαστικότητα / Ναυτιλιακές αγορές / Ισορροπία αγοράς / Κόστος / Δαπάνη / Έσοδο.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (5), Εργαστήριο (0), Σύνολο (5).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
2	Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
3	Η ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
4	Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ
5	Η ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ
6	ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Δ.1 | Η ΠΑΡΑΓΩΓΟΣ ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα εισάγει τις βασικές έννοιες της προσφοράς και της ζήτησης στις ναυτιλιακές υπηρεσίες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν, με βάση τα γενικά στοιχεία που είχαν αναλύσει στην πρακτική άσκηση της ειδικότητας του εξαμήνου Α', πώς καθορίζεται η ζήτηση για ναυτιλιακές υπηρεσίες. Η παράγωγος ζήτηση στη Ναυτιλιακή Οικονομική αναφέρεται στη ζήτηση για ναυτιλιακές υπηρεσίες που προκύπτει από τη ζήτηση για τα αγαθά που μεταφέρονται μέσω της ναυτιλίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ότι η ζήτηση για ναυτιλιακές υπηρεσίες δεν είναι αυτοτελής, αλλά εξαρτάται από τη ζήτηση για τα αγαθά που μεταφέρονται με τα πλοία. Η ζήτηση που δημιουργείται για τη μεταφορά πετρελαίου αυξάνεται όταν η ζήτηση για πετρέλαιο είναι υψηλή. Οι παράγοντες που επηρεάζουν την παράγωγο ζήτηση περιλαμβάνουν την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, τις εμπορικές πολιτικές, τις γεωπολιτικές εξελίξεις, καθώς και τις καιρικές συνθήκες.

Η μαθησιακή υποενότητα εξετάζει επίσης τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ της παράγωγης ζήτησης και της προσφοράς για ναυτιλιακές υπηρεσίες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς οι αλλαγές στη ζήτηση για μεταφερόμενα αγαθά επηρεάζουν τις ναυτιλιακές αγορές, τις τιμές των ναύλων και τη χωρητικότητα των πλοίων. Αναλύονται οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων στη ζήτηση για ναυτιλιακές υπηρεσίες, όπως οι περίοδοι υπερπροσφοράς ή έλλειψης χωρητικότητας, και πώς αυτές οι διακυμάνσεις επηρεάζουν την οικονομική βιωσιμότητα των ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από ποσοτικά, κατά βάση, παραδείγματα, εφαρμόζουν την έννοια της παράγωγης ζήτησης στην ανάλυση των ναυτιλιακών αγορών και προβλέπουν τις μελλοντικές τάσεις της ζήτησης για ναυτιλιακές υπηρεσίες.

2.2.Δ.2 | Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στην προσφορά ναυτιλιακών υπηρεσιών και στους παράγοντες που την επηρεάζουν. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ότι η προσφορά ναυτιλιακών υπηρεσιών εκφράζεται ως η διαθέσιμη χωρητικότητα των

πλοίων για τη μεταφορά αγαθών και εμπορευμάτων. Η προσφορά επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες, όπως η διαθεσιμότητα των πλοίων, οι τεχνολογικές εξελίξεις, οι ναυτιλιακές πολιτικές και οι οικονομικές συνθήκες. Η μαθησιακή υποενοότητα εξετάζει τη σχέση μεταξύ της προσφοράς και της ζήτησης στις ναυτιλιακές αγορές και πώς αυτή η σχέση επηρεάζει τις τιμές των ναύλων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν το πώς οι ναυτιλιακές εταιρείες αποφασίζουν να επενδύσουν σε νέα πλοία ή να αποσύρουν παλαιά, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις για τη ζήτηση και το κόστος κατασκευής ή συντήρησης των πλοίων. Παρουσιάζονται επίσης οι επιπτώσεις των καιρικών συνθηκών, των γεωπολιτικών εξελίξεων και των κανονιστικών ρυθμίσεων στη διαθέσιμη χωρητικότητα.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται σε στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι ναυτιλιακές εταιρείες για να διαχειρίζονται την προσφορά τους, όπως οι ναυλώσεις και οι συμβάσεις χρονοναύλωσης. Εξετάζονται οι διαφορές μεταξύ των αγορών χύδην φορτίου, των δεξαμενόπλοιων και των πλοίων εμπορευματοκιβωτίων και πώς η προσφορά και η ζήτηση διαμορφώνουν τις τιμές και τη χωρητικότητα σε κάθε μια από αυτές τις αγορές. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν δεξιότητες στην πρόβλεψη των τάσεων στην προσφορά ναυτιλιακών υπηρεσιών και μαθαίνουν να χρησιμοποιούν αυτά τα δεδομένα για να λαμβάνουν στρατηγικές αποφάσεις που βελτιώνουν την αποδοτικότητα και την ανταγωνιστικότητα των ναυτιλιακών επιχειρήσεων.

2.2.Δ.3 | Η ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Αυτή η μαθησιακή υποενοότητα επικεντρώνεται στην έννοια της ελαστικότητας της ζήτησης και της προσφοράς, και πώς αυτή επηρεάζει τη ναυτιλιακή επιχείρηση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς η ελαστικότητα της ζήτησης μετρά την ευαισθησία της ζητούμενης ποσότητας στις αλλαγές της τιμής των ναυτιλιακών υπηρεσιών. Αναλύεται το πώς οι παράγοντες, όπως η διαθεσιμότητα υποκατάστατων υπηρεσιών, η αναγκαιότητα της υπηρεσίας και το χρονικό διάστημα επηρεάζουν την ελαστικότητα της ζήτησης. Παράλληλα, εξετάζεται η ελαστικότητα της προσφοράς, η οποία μετρά την αντίστοιχη ευαισθησία της προσφερόμενης ποσότητας στις αλλαγές της τιμής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται πώς οι παράγοντες, όπως η παραγωγική ικανότητα τη δεδομένη στιγμή, αλλά και στο μέλλον, η ευελιξία των πόρων που μπορεί να διαθέτει η επιχείρηση και το κόστος παραγωγής επηρεάζουν την ελαστικότητα της προσφοράς.

Στο πλαίσιο της ναυτιλιακής επιχείρησης, η κατανόηση της ελαστικότητας είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να χρησιμοποιούν την ελαστικότητα για να προβλέπουν τις τρέχουσες, αλλά και τις μελλοντικές αντιδράσεις της αγοράς σε αλλαγές τιμών, καθώς και τον μηχανισμό με τον οποίο οι εταιρείες προσαρμόζουν τις πολιτικές τιμολόγησης και παραγωγής ανάλογα. Αναλύονται παραδείγματα από τον ναυτιλιακό τομέα, ώστε να κατανοηθεί πώς οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ελα-

στικότητα για να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία τους.

2.2.Δ.4 | Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στη δυναμική των διεθνών ναυτιλιακών αγορών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συνδέουν τις διαφορετικές μορφές ανταγωνισμού που αναπτύσσονται στις αγορές της ναυτιλίας με τα αντίστοιχα αποτελέσματά τους στη δομή της ναυτιλιακής εταιρείας. Αναλύονται οι παράγοντες που επηρεάζουν τον ανταγωνισμό, όπως η συγκέντρωση της αγοράς, τα εμπόδια εισόδου και η διαθεσιμότητα υποκατάστατων υπηρεσιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν το πώς οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις ανταγωνίζονται για την εξασφάλιση φορτίων και τη μεγιστοποίηση των κερδών τους. Γίνεται κατανοητό ότι ο ανταγωνισμός μπορεί να επηρεαστεί από παράγοντες, όπως η διαπραγματευτική δύναμη των πελατών και προμηθευτών, οι στρατηγικές συνεργασίες και οι συγχωνεύσεις και εξαγορές. Η κατανόηση αυτών των παραγόντων επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους/-ες να αναλύουν στρατηγικές που αναπτύσσουν οι εταιρείες για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Επιπλέον, εξετάζονται οι ναυτιλιακές διακυμάνσεις και ο ναυτιλιακός κύκλος, με έμφαση στις αιτίες και τις συνέπειες των διακυμάνσεων αυτών. Οι ναυτιλιακές αγορές χαρακτηρίζονται από κυκλικές τάσεις που επηρεάζονται από την παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα, τις γεωπολιτικές εξελίξεις και τις αλλαγές στην προσφορά και τη ζήτηση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από παραδείγματα και ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων (case studies), μαθαίνουν να αναλύουν αυτές τις κυκλικές τάσεις και να προβλέπουν τις επιπτώσεις τους στις επιχειρήσεις. Τέλος, η μαθησιακή υποενότητα παρέχει εργαλεία και μεθοδολογίες για την ανάλυση της δυναμικής της αγοράς και τη χρήση οικονομικών δεικτών. Με την ολοκλήρωση αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι σε θέση να αντιληφθούν τις δυνάμεις που διαμορφώνουν τις ναυτιλιακές αγορές και να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την αξιοποίηση των ευκαιριών στην παγκόσμια ναυτιλιακή βιομηχανία.

2.2.Δ.5 | Η ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στις δαπάνες στη ναυτιλία, αναλύοντας τα είδη και τη σημασία τους για τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να κατηγοριοποιούν τις δαπάνες σε σταθερές, μεταβλητές και συνολικές δαπάνες. Σταθερές δαπάνες είναι αυτές που δεν αλλάζουν ανεξάρτητα από την πο-

σότητα των υπηρεσιών που παρέχει η επιχείρηση, όπως η απόσβεση του πλοίου και οι ασφαλιστικές δαπάνες. Οι μεταβλητές δαπάνες, από την άλλη, αλλάζουν ανάλογα με τη δραστηριότητα της επιχείρησης και περιλαμβάνουν το κόστος καυσίμων και τα τέλη λιμένων. Η ενότητα εξετάζει και το πώς οι δαπάνες αυτές επηρεάζουν τη διαμόρφωση των ναύλων και τις στρατηγικές τιμολόγησης των ναυτιλιακών εταιρειών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να υπολογίζουν το λειτουργικό κόστος των πλοίων και τον τρόπο με τον οποίο τα ανώτερα στελέχη το χρησιμοποιούν για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Εξετάζονται επίσης οι επιπτώσεις των διακυμάνσεων των καυσίμων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών στις δαπάνες της ναυτιλίας.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν, μέσα από υπολογισμούς απλοποιημένων παραδειγμάτων, στρατηγικές για τη μείωση των δαπανών και την αύξηση της αποδοτικότητας. Αυτό περιλαμβάνει τη χρήση νέων τεχνολογιών, την εφαρμογή πρακτικών βέλτιστης διαχείρισης πόρων και την αναδιάρθρωση των δρομολογίων για τη μείωση του λειτουργικού κόστους. Συνολικά, η υποενότητα αυτή δίνει στους εκπαιδευόμενους/-ες τα εργαλεία για να κατανοήσουν και να διαχειριστούν αποτελεσματικά τις δαπάνες στη ναυτιλία και να βελτιώσουν έτσι την οικονομική απόδοση και την ανταγωνιστικότητα των ναυτιλιακών επιχειρήσεων.

2.2.Δ.6 | ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η τελευταία μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στα έσοδα των ναυτιλιακών επιχειρήσεων από την οικονομική εκμετάλλευση των εμπορικών πλοίων και στις διαφορετικές πηγές εσόδων που διαθέτουν. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τις κύριες πηγές εσόδων, όπως τα ναύλα, τα έσοδα από ναυλώσεις και τα έσοδα από άλλες ναυτιλιακές υπηρεσίες. Επιπλέον, αναλύεται η σημασία της διαφοροποίησης των πηγών εσόδων για τη σταθερότητα και την κερδοφορία των ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Η διαφοροποίηση αυτή επιτρέπει στις επιχειρήσεις να μειώσουν τον κίνδυνο από την εξάρτηση από μια μόνο πηγή εσόδων, ενισχύοντας έτσι την ανθεκτικότητά τους σε περιόδους οικονομικών διακυμάνσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς να αναλύουν τα έσοδα, να εντοπίζουν τις πιο κερδοφόρες δραστηριότητες και να αναπτύσσουν στρατηγικές για τη μεγιστοποίηση των κερδών. Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, εξετάζονται μέθοδοι για τη βελτιστοποίηση των ναύλων, την αύξηση των εσόδων από ναυλώσεις κάθε τύπου και την παροχή επιπλέον ναυτιλιακών υπηρεσιών που μπορούν να προσθέσουν αξία. Τέλος, εξετάζεται η σημασία της παρακολούθησης των εσόδων και της αξιολόγησης της οικονομικής απόδοσης των ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από τη χρήση οικονομικών δεικτών και αναλύσεων, αξιολογούν την επίδοση της επιχείρησης. Η γνώση αυτή τους/τις βοηθά να συμβουλεύσουν τα ανώτερα στελέχη, ώστε να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για μελλοντικές επενδύσεις και στρατηγικές ανάπτυξης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βλάχος, Γ. Π. (2019). *Ναυτιλιακή οικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Unibooks.
2. Storford, M. (2025). *Ναυτιλιακή οικονομική* (2η έκδοση), (μτφρ. Γ. Μ. Μελάς). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Συμπληρωματικές

1. Σαμπράκος, Ε. & Γιαννόπουλος, Ι. (χ.χ.). *Ναυτιλιακή οικονομική*. Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου. Ανακτήθηκε από:
https://www.eef.edu.gr/media/7623/nautliaki_oikonomiki_site.pdf
2. Μεταξάς, Β. (1992). *Αρχές ναυτιλιακής οικονομικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

2.2.Ε • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Εισαγωγή στα ναυτιλιακά αγγλικά» έχει στόχο να εισαχθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην αγγλική ναυτιλιακή ορολογία. Η μαθησιακή ενότητα εστιάζεται στους πιο σημαντικούς, κοινά αποδεκτούς και χρησιμοποιούμενους αγγλικούς όρους που αναφέρονται στις θαλάσσιες μεταφορές και στις ναυτιλιακές εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των βασικών τύπων εμπορικών και επιβατικών πλοίων, των τμημάτων μιας ναυτιλιακής εταιρείας και των βαθμίδων πληρώματος των εμπορικών και επιβατικών πλοίων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, κατά τη διάρκεια της μαθησιακής ενότητας, μεταφράζουν ναυτιλιακά κείμενα που σχετίζονται με διεθνείς κανονισμούς, συμβάσεις κ.ά., και παράλληλα παράγουν τόσο προφορικό όσο και γραπτό λόγο που σχετίζεται με ναυτιλιακές εργασίες στην αγγλική γλώσσα. Με την ολοκλήρωση της παρούσας μαθησιακής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη χρήση της αγγλικής γλώσσας, με έμφαση στις επικοινωνιακές ανάγκες του ναυτιλιακού κλάδου.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Αναζητούν όρους και πληροφορίες για ναυτιλιακά θέματα στο Διαδίκτυο, στην αγγλική γλώσσα,
- Αξιοποιούν τη ναυτική και ναυτιλιακή ορολογία στην αγγλική γλώσσα,
- Αντιστοιχίζουν βασικές ελληνικές ναυτιλιακές έννοιες με τις αντίστοιχες αγγλικές,

- Διατυπώνουν στα αγγλικά ορολογία και φράσεις που σχετίζονται με τον κλάδο της ναυτιλίας, τόσο προφορικά όσο και γραπτά,
- Αναλύουν τους πιο σημαντικούς αγγλικούς όρους που αναφέρονται στις ναυτιλιακές μεταφορές,
- Ερμηνεύουν τους βασικούς τύπους εμπορικών και επιβατικών πλοίων στα αγγλικά,
- Παρουσιάζουν τις βασικές θέσεις εργασίας σε ένα πλοίο στην αγγλική γλώσσα,
- Αναπτύσσουν την τμηματοποίηση και το οργανόγραμμα μιας ναυτιλιακής επιχείρησης στα αγγλικά,
- Μεταφράζουν ναυτιλιακά κείμενα, όπως διεθνείς συμβάσεις, από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα,
- Παράγουν γραπτό λόγο που σχετίζεται με ναυτιλιακές εργασίες στην αγγλική γλώσσα,
- Υιοθετούν την αγγλική γλώσσα σε όλες τις επικοινωνιακές ανάγκες μιας ναυτιλιακής επιχείρησης ή ναυτιλιακού οργανισμού.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Cargo handling / Charterparty broker / Communication in professional contexts / Companies and organizations / Conversation context / Freight broker / Independent communicator / International Maritime Organization (IMO) / Nautical terminology / Professional terminology / Ship parts / Standard Marine Communication Phrases (SMCP).

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ (ENGLISH TERMINOLOGY OF SHIPBROKERS)
2	ΒΑΣΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (BASIC MERCHANT NAVY TERMINOLOGY IN ENGLISH LANGUAGE)
3	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ-ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΟΡΩΝ (COMPARATIVE ANALYSIS OF GREEK-ENGLISH MERCHANT NAVY TERMINOLOGY)
4	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (PROFESSIONAL TERMINOLOGY FOR ENGLISH COMMUNICATION)
5	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΑΓΓΛΙΚΟ ΛΟΓΟ (SYSTEMIC FUNCTIONAL GRAMMAR IN ENGLISH DISCOURSE)
6	ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (INDEPENDENT LANGUAGE USER FOR SPECIAL PURPOSES)
7	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ (ENGLISH FOR COMMUNICATIVE PURPOSES IN BUSINESS AND ORGANIZATIONS)

Κείμενο αναφοράς

2.2.E.1 | ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ (ENGLISH TERMINOLOGY OF SHIPBROKERS)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, γίνεται μια εισαγωγή στην αγγλική ορολογία που χρησιμοποιούν οι ναυλομεσίτες/-τριες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι, όταν γίνεται το κλείσιμο μιας συμφωνίας βάσει των προτεραιοτήτων που θέτονται, οι ναυλομεσίτες/-τριες δύναται να διαχωριστούν σε “freight brokers” ή σε “charter party brokers”. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι οι ναυλομεσίτες/-τριες, ανάλογα με τον τομέα που δραστηριοποιούνται, μπορούν να διακριθούν σε ναυλομεσίτες/-τριες που δραστηριοποιούνται στη ναυλαγορά χύδην υγρού φορτίου (tanker brokers) και σε εκείνους/-ες στη ναυλαγορά χύδην ξηρού φορτίου (dry cargo brokers). Επίσης, είναι σε θέση να κάνουν τον διαχωρισμό μεταξύ αυτών που δραστηριοποιούνται στα containerships και gas, δηλαδή containership brokers και gas brokers. Υπάρχουν ναυλομεσίτες/-τριες που απασχολούνται ως ελεύθεροι επαγγελματίες (separate individuals, competitive brokers), στους/στις οποίους/-ες κάθε πλοιοκτήτης/-τρια μπορεί να απευθυνθεί για διάφορες εργασίες, ενώ, από την άλλη πλευρά, κάποιοι ναυλομεσίτες/-τριες δουλεύουν ως υπάλληλοι αποκλειστικά για λογαριασμό κάποιου/-ας συγκεκριμένου/-ης πλοιοκτήτη/-τριας ή ναυλωτή/-τριας (in-house brokers ή charterer brokers).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι οι ναυλομεσίτες/-τριες που συνεργάζονται με άλλους ναυλομεσίτες/-τριες σε άλλο διεθνές ναυτιλιακό κέντρο και έχουν ως σκοπό την εύρεση κατάλληλου πλοίου ή φορτίου (ανάλογα με τον πελάτη) ονομάζονται “correspondent chartering brokers”. Τέλος, υπάρχουν και οι “competitive brokers”, οι οποίοι φέρνουν σε επικοινωνία ναυλομεσίτες/-τριες ναυλωτών/-τριών με ναυλομεσίτες/-τριες πλοιοκτητών/-τριών, ούτως ώστε να γίνει μια αούλωση.

2.2.E.2 | ΒΑΣΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (BASIC MERCHANT NAVY TERMINOLOGY IN ENGLISH LANGUAGE)

Η μαθησιακή υποενότητα «Βασική ναυτιλιακή ορολογία στην αγγλική γλώσσα» εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στους κυριότερους ναυτιλιακούς όρους που χρησιμοποιούνται στην αγγλική γλώσσα. Έχοντας ως γνώμονα έγκυρα και διεθνώς αναγνωρισμένα εγχειρίδια, όπως αυτό του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (International Maritime Organization (IMO), 2005), η υποενότητα δίνει έμφαση στην παρουσίαση ενός αντιπροσωπευτικού μέρους της διεθνούς αγγλικής ορολογίας, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκομίσουν μια γενική, περιεκτική και αντιπροσωπευτική εικόνα των διαφορετικών όρων που χρησιμοποιούνται.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην παρουσίαση τυποποιημένων ναυτικών φράσεων επικοινωνίας (Standard Marine Communication Phrases (SMCP)), πρωτίστως για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων κατανόησης λόγου και δευτερευόντως των δεξιοτήτων πα-

ραγωγής λόγου. Πρέπει να σημειωθεί ότι η μαθησιακή υποεπάρκεια δεν έχει «συνταγολογικό» χαρακτήρα, δηλαδή αποφεύγει την παράθεση μακροσκελών λιστών με όρους απομονωμένους από το πλαίσιο χρήσης τους, αντιθέτως δίνει έμφαση στην παρουσίαση και κατανόηση της ορολογίας μέσα σε κείμενα (εντός του πλαισίου χρήσης τους).

Ενδεικτικά, τα αντικείμενα που καλύπτονται περιλαμβάνουν τη ναυτική ορολογία (nautical terminology), τις τυποποιημένες ναυτικές φράσεις επικοινωνίας (Standard Marine Communication Phrases (SMCP)), το επάγγελμα του ναυτικού, τα μέρη του πλοίου (ship parts), την ασφάλεια εν πλω (safety at sea), τις εργασίες και δραστηριότητες εν πλω, τις επείγουσες καταστάσεις εν πλω, τη διαχείριση φορτίου (cargo handling), τη θαλάσσια κυκλοφορία (maritime traffic), τα είδη των πλοίων, τις καιρικές συνθήκες (weather conditions), τις θαλάσσιες διαδρομές (shipping routes), τα θαλάσσια περιστατικά και ατυχήματα, τις πρώτες βοήθειες και τις επικοινωνίες. Συνιστάται η τακτική επανάληψη των όρων σε ομαδοποιημένες κατηγορίες καθ' όλη τη διάρκεια της υποεπάρκειας.

2.2.E.3 | ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ-ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΟΡΩΝ (COMPARATIVE ANALYSIS OF GREEK-ENGLISH MERCHANT NAVY TERMINOLOGY)

Η μαθησιακή υποεπάρκεια «Συγκριτική παρουσίαση ελληνικών-αγγλικών ναυτιλιακών όρων» εξετάζει, σε αντιπαραβολή, τους σημαντικότερους ναυτιλιακούς όρους στην αγγλική γλώσσα (όπως αυτοί παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες μαθησιακές υποεπάρκειες) και την απόδοσή τους στην ελληνική γλώσσα. Σκοπός είναι η πρώτη επαφή των εκπαιδευόμενων με τους ίδιους όρους σε δύο διαφορετικές γλώσσες, ώστε να αναδειχθούν οι διαφορές και ομοιότητες στη μορφή, αλλά και στη χρήση τους.

Μέσω της αντιστοίχισης των όρων και των εννοιών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν με ποιον τρόπο οι όροι που ήδη γνωρίζουν στα ελληνικά εμφανίζονται στα αγγλικά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την ορολογία μέσω φράσεων και προτάσεων, αλλά και σύντομων παραγράφων που είναι ανεξάρτητες και δεν περιλαμβάνονται απαραίτητα σε μεγάλα κείμενα. Με αυτόν τον τρόπο, η μύηση στην ορολογία γίνεται με σταθερό βήμα και σταδιακά, με μικρά κατά κύριο λόγο κείμενα που συμβάλουν στην ευκολότερη και στοχευμένη μύηση στην επαγγελματική αγγλική ορολογία.

Κατά τη διάρκεια της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με πρακτικά παραδείγματα μετατροπής μεμονωμένων όρων και φράσεων από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα και αντίστροφα. Καλύπτεται το μεγαλύτερο μέρος της αγγλικής ορολογίας που παρουσιάζεται εκτενέστερα στις επόμενες θεματικές ενότητες. Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκομίζουν μια γενικότερη εικόνα της ύλης και των απαιτήσεων της ενότητας συνολικά. Βάσει αυτού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν και τις τέσσερις δεξιότητες: ανάγνωση (reading), παραγωγή γραπτού λόγου (writing), παραγωγή προφορικού λόγου (speaking), και κατανόηση προφορικού λόγου (listening). Συνιστάται ο/η εκπαιδευτής/-τρια να υιοθετήσει την παραπάνω τακτική, επιλέγοντας ορολογικούς όρους που διδάσκονται σε όλες τις επόμενες υποεπάρκειες.

2.2.E.4 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (PROFESSIONAL TERMINOLOGY FOR ENGLISH COMMUNICATION)

Στη μαθησιακή υποεπάρκεια «Επαγγελματική ορολογία στην αγγλική επικοινωνία» οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενεργοποιούν και επεκτείνουν τις γνώσεις τους στη διδαχθείσα αγγλική ορολογία. Επίσης, αποκτούν την απαραίτητη αυτοπεποίθηση (confidence) και δεξιότητες (skills) για να τις χρησιμοποιήσουν για την επικοινωνία σε διεθνές περιβάλλον. Συγκεκριμένα, η μαθησιακή υποεπάρκεια ενθαρρύνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να καλλιεργήσουν τη γλωσσική δημιουργικότητα (language creativity) ατομικά, σε ζεύγη, σε ομάδες, αλλά και σε προσωπική μελέτη στο σπίτι (homework). Η υποεπάρκεια αποτελεί μια γενική εισαγωγή στην αγγλική γλώσσα ως είδος επαγγελματικής ορολογίας που χρησιμοποιείται σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα (Communication in professional contexts).

Τα αποσπάσματα κειμένων (προφορικά και γραπτά) συνιστάται να παρέχουν παραδείγματα αυθεντικών ή τυπικών αγγλικών κειμένων που εστιάζονται στη ναυτική ορολογία και στον τρόπο με τον οποίο εκφέρουν οι συνομιλητές/-τριες τη σχετική ειδική φρασεολογία. Προέρχονται από διάφορες πηγές, όπως εφημερίδες, περιοδικά, επιστολές, τεχνικά εγχειρίδια, κανονισμούς και το Διαδίκτυο. Προτείνεται να δοθούν ασκήσεις με σκοπό να ενθαρρύνουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να διαβάζουν χωρίς άγχος, για απόλαυση και για συγκεκριμένες πληροφορίες, εστιάζοντας στην ακρίβεια και στην ευχέρεια. Αυτές οι δραστηριότητες παρέχουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες την ευκαιρία να αλληλοεπιδρούν σε ζευγάρια και ομάδες, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα με πιο ελεύθερο, χαλαρό και δημιουργικό τρόπο, καθιστώντας τους/τις ανεξάρτητους/-ες χρήστες/-τριες της γλώσσας (Independent communicator). Μέσω ενός ευρέως φάσματος ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατακτούν και τις τέσσερις δεξιότητες. Το μαθησιακό υλικό προτείνεται να εστιάζεται στα παρακάτω αντικείμενα:

- Εισαγωγή στα επιχειρηματικά αγγλικά,
- Σύνταξη βιογραφικού σημειώματος και επιστολής αίτησης,
- Συνεντεύξεις για εργασία,
- Επιχειρηματική εθιμοτυπία,
- Τύποι επιχειρηματικών οργανισμών,
- Δομή της ναυτιλιακής εταιρείας,
- Χρηματοοικονομικά θέματα,
- Ηλεκτρονική/τηλεφωνική επικοινωνία,
- Πραγματοποίηση μιας επιτυχημένης παρουσίασης.

2.2.E.5 | ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΑΓΓΛΙΚΟ ΛΟΓΟ (SYSTEMIC FUNCTIONAL GRAMMAR IN ENGLISH DISCOURSE)

Στη συστημική λειτουργική γραμματική, οι επικοινωνιακές περιστάσεις είναι αυτές που περιορίζουν και προσδιορίζουν τη γραμματική δομή μιας πρότασης. Κάθε γλωσσική έκφραση βρίσκεται στο ευρύτερο πλαίσιο της περίπτωσης, που περιλαμβάνει

το περιεχόμενο της συζήτησης, τις σχέσεις μεταξύ των συνομιλητών/-τριών και το μέσο, προφορικό ή γραπτό, στο οποίο πραγματοποιείται η συνομιλία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τις κύριες παραμέτρους του ευρύτερου πλαισίου (wider context) που καθορίζουν τις επιλογές οι οποίες γίνονται σε επίπεδο σημασίας των λέξεων. Το πεδίο της επικοινωνίας προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο αναπαριστώνται οι φράσεις, ο οποίος σχετίζεται με την αναπαράσταση της πραγματικότητας, ενώ ο συγκεκριμένος τόνος και τρόπος της επικοινωνίας προσδιορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι εκφράσεις επηρεάζουν τις διαπροσωπικές σχέσεις και τον τρόπο χρήσης των εκφράσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν το ευρύτερο πλαίσιο της συνομιλίας (conversation context) και κατ' επέκταση τη σημασία της συζήτησης που καθορίζει με τη σειρά της τις λεκτικές και συντακτικές επιλογές των συνομιλητών (interlocutors). Επιλέγουν τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζουν το περιεχόμενο της συζήτησης, τη διαπροσωπική σχέση που αναπτύσσουν με τον/τη συνομιλητή/-τρια και το είδος του κειμένου που χρησιμοποιούν. Επιλέγουν τα ρήματα και την αντίστοιχη σημασία που τα προσδίδουν, τον τόνο της φωνής που συνδέεται με την έκφραση της στάσης απέναντι στον/στη συνομιλητή/-τρια, και τον τρόπο που σχετίζεται με τις επιλογές του/της ομιλητή/-τριας αναφορικά με τους γραμματικούς κανόνες που υπαγορεύει η συνομιλία που διεξάγεται. Με σκοπό να επιτευχθούν τα παραπάνω, συνιστάται η χρήση αυθεντικών γραπτών κειμένων, τόσο εντύπων όσο και ηλεκτρονικών στο Διαδίκτυο, για την εξοικείωση με πραγματικά κείμενα, όπως αυτά με τα οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε καθημερινή επαφή.

2.2.E.6 | ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΓΛΩΣΣΙΚΟΣ ΧΡΗΣΤΗΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (INDEPENDENT LANGUAGE USER FOR SPECIAL PURPOSES)

Στην εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν τους λόγους για τους οποίους η βασική γνώση της γενικής θεωρίας της ορολογίας είναι σημαντική και ειδικότερα για τον επαγγελματικό χώρο της ναυτιλίας. Αναδεικνύεται η διάσταση της ακριβούς χρήσης της ενιαίας ορολογίας ως υψίστης σημασίας στη ναυτιλιακή γλώσσα για ειδικούς σκοπούς, ως μέσο διευκόλυνσης της επαγγελματικής επικοινωνίας. Η ναυτιλιακή ορολογία ως μέρος του γλωσσικού συστήματος έχει ουσιαστικά κανονιστικό χαρακτήρα, και η τυποποίησή της βοηθά στην επίτευξη αποτελεσματικής αλληλεπίδρασης μεταξύ των ειδικών, επιταχύνοντας τη διαδικασία της επικοινωνίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν την ανάγκη ενσωμάτωσης της ναυτιλιακής ορολογίας στο μοντέλο επικοινωνιακής επάρκειας (communicative adequacy) κατά την εκμάθηση της αγγλικής γλώσσας για ειδικούς σκοπούς. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα ορολογικά στοιχεία και αναπαρίσταται εικονικά βήμα προς βήμα η προσέγγιση της αύξησης της ορολογικής επίγνωσης (terminology awareness) στην τάξη της αγγλικής για ειδικούς σκοπούς. Ορίζεται η ορολογική επάρκεια και απαριθμούνται

νται οι ικανότητες που πρέπει να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, προκειμένου να κατακτήσουν τη ναυτιλιακή ορολογία στην αγγλική γλώσσα, καθώς και στη διασύνδεσή της με την αντίστοιχη ελληνική ορολογία.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κωδικοποιούν (codify) την ακριβή χρήση της ορολογίας όχι μόνο σε επίπεδο λέξης ή πρότασης, αλλά και σε επίπεδο κειμένου, καθώς αυτό διασφαλίζει τη συνοχή του ίδιου του κειμένου, αλλά και τη σχέση του με άλλα κείμενα. Επίσης, αναλύουν τις χρήσεις των όρων σε ένα μεταφρασμένο κείμενο όταν οι μεταφρασμένοι αυτοί όροι δεν έχουν αντίστοιχο όρο στο πρωτότυπο κείμενο. Με αυτόν τον τρόπο αντιστοιχούν τις σημασίες των εννοιών στο κείμενο της γλώσσας προέλευσης με αυτές στο κείμενο της γλώσσας μετάφρασης.

2.2.E.7 | ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ (ENGLISH FOR COMMUNICATIVE PURPOSES IN BUSINESS AND ORGANIZATIONS)

Η επικοινωνιακή αγγλική γλώσσα είναι μια προσέγγιση στην εκμάθηση της γλώσσας κατά την οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες αλληλεπιδρούν με την πραγματική ζωή, η οποία μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση της αξίας των σπουδών τους. Βάσει αυτού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην εν λόγω μαθησιακή υποεπένδυση διερευνούν τεχνικές βελτίωσης των επικοινωνιακών τους δεξιοτήτων στα αγγλικά, καθώς και την επικοινωνιακή προσέγγιση, η οποία είναι μια δοκιμασμένη μέθοδος για την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη βελτίωση των δεξιοτήτων τους στα αγγλικά. Η ενίσχυση των επικοινωνιακών τους δεξιοτήτων στα αγγλικά είναι ένα ισχυρό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επαγγελματικούς λόγους, αλλά και για λόγους κοινωνικής συναναστροφής (social interaction).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να αναπτύσσουν στα αγγλικά τις απαιτούμενες δεξιότητες για μια φυσική προσέγγιση στην εκμάθηση γλωσσών και την απόκτηση λεξιλογίου που τους/τις καθιστά αυτόνομους/-ες γλωσσικούς/-ές χρήστες/-τριες. Μέσω της εξάσκησης με τους/τις υπόλοιπους/-ες εκπαιδευόμενους/-ες επιδιώκουν να βελτιώσουν τον τρόπο που μιλούν, την προφορά τους και τις δομές των προτάσεων που χρησιμοποιούν, καθώς και οτιδήποτε μπορεί να αφορά το άτομο με το οποίο μιλούν, όπως η γλώσσα του σώματος (body language), λέξεις ή φράσεις της αργκό (slang), τον τόνο με τον οποίο θέτουν ερωτήσεις.

Συνοψίζοντας, με την υιοθέτηση της επικοινωνιακής προσέγγισης στην εκμάθηση των αγγλικών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες βελτιώνουν τις κάτωθι επικοινωνιακές δεξιότητες στα αγγλικά:

- Σκέφτονται πριν μιλήσουν,
- Εξασκούνται με άλλα άτομα,
- Αναγνωρίζουν τις λέξεις και τις προτάσεις των συνομιλητών/-τριών τους,
- Επικεντρώνονται στην ευχέρεια,
- Δεν βιάζονται όταν μιλούν.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Παπαλεωνίδα, Π. Λ. (2020). *Maritime English* (Vol. 1). Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου. Ανακτήθηκε από:
https://www.eef.edu.gr/media/5894/maritime_english_volume_1new.pdf
2. Καλπαξίδης, Π. Γ., Καρυοφύλλης, Α. Α., Ράμφορ, Α. Δ. & Τσαούσης, Κ. Δ. (2008). *Λεξικό ναυτικών και ναυτιλιακών όρων (Αγγλοελληνικό-Ελληνοαγγλικό)*. Αθήνα: Εκδόσεις Δ. Α. Σταφυλίδη.

Συμπληρωματικές

1. IMO. (2005). *Τυποποιημένες ναυτικές φράσεις επικοινωνίας* [Εξουσιοδοτημένη ελληνική μετάφραση του IMO Standard Marine Communication Phrases (2002)], (μτφρ. Γ. Μ. Δούναβης). Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου. Ανακτήθηκε από: <https://maredu.hcg.gr/modules/document/file.php/AENXM106/Standard%20communication%20phrases.pdf>
2. Anthony, L. (2018). *Introducing English for Specific Purposes*. London-New York: Εκδόσεις Routledge. Ανακτήθηκε από:
https://hs-cims-v2.kku.ac.th/uploads/files/617af37155e2d_Introducing%20English%20for%20Specific%20Purposes.pdf

2.2.ΣΤ • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Β΄

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αναπτύξουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τις κατάλληλες επαγγελματικές ικανότητες και δεξιότητες σχετικά με τον τομέα των ναυλομεσιτικών εργασιών και να είναι σε θέση να λειτουργούν τόσο ατομικά όσο και συνεργατικά. Η μαθησιακή ενότητα προωθεί την εξοικείωση και εφαρμογή γνώσεων και δεξιοτήτων που αποκτώνται από τις υπόλοιπες μαθησιακές ενότητες του εξαμήνου Β΄. Ενδείκνυται η διεξαγωγή του μαθήματος να γίνεται μέσω προσομοιωμένων εργασιών και πραγματικών μοντελοποιημένων σεναρίων. Στη μαθησιακή αυτή ενότητα ακολουθείται το πλαίσιο της εργαστηριακής διδασκαλίας, υλοποιώντας εργασία πάνω σε αυτό το θέμα υπό τη μορφή σχεδίου (project) ή μελέτης περίπτωσης (case study). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να εξετάσουν πραγματικά θέματα-προβλήματα που άπτονται της ειδικότητας, παρουσιάζοντας τα συμπεράσματά τους. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τις θαλάσσιες μεταφορές και

τις ναυτιλιακές εταιρείες στην Ελλάδα και τον κόσμο μέσω εκπαιδευτικών επισκέψεων (study visits) σε επιχειρήσεις του ναυτιλιακού και παραναυτιλιακού χώρου και της παρακολούθησης της σύγχρονης ειδησεογραφίας που αφορά τόσο τις θαλάσσιες μεταφορές όσο και τις ναυτιλιακές εταιρείες σε παγκόσμιο επίπεδο. Αναλυτικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες σχεδιάζουν μια εικονική επιχείρηση σχετικά με τον τομέα των ναυλομεσιτικών εργασιών και χρησιμοποιούν τεχνικές εύρεσης και ανάπτυξης ιδεών. Επιπρόσθετα, καλούνται να κάνουν εκτίμηση του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος της εικονικής επιχείρησης, συμμετέχοντας στον προσδιορισμό των δυνατοτήτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών της (SWOT analysis).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Προσομοιώνουν μια εικονική επιχείρηση σχετικά με τον τομέα των ναυλομεσιτικών εργασιών,
- Χρησιμοποιούν τεχνικές εύρεσης και ανάπτυξης επιχειρηματικών ιδεών,
- Προσδιορίζουν τους στόχους και το πεδίο δραστηριότητας μιας επιχείρησης,
- Εκτιμούν το εσωτερικό και το εξωτερικό περιβάλλον μιας επιχείρησης,
- Συμμετέχουν στον προσδιορισμό των δυνατοτήτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών, των απειλών μιας επιχείρησης,
- Παρουσιάζουν προβλέψεις και αναλύσεις τάσεων της αγοράς για μια επιχείρηση,
- Υιοθετούν την αποστολή, το όραμα και τις αξίες μιας επιχείρησης,
- Συντάσσουν επιχειρηματικό σχέδιο για μια νεοσύστατη επιχείρηση,
- Αναπτύσσουν στρατηγική δράσης και εναλλακτικές στρατηγικές για μια επιχείρηση,
- Εφαρμόζουν χρονικό προγραμματισμό (deadline) και οικονομικό προϋπολογισμό (budget),
- Αξιολογούν εναλλακτικές στρατηγικές μιας επιχείρησης σε συνάρτηση με τις τρέχουσες συνθήκες ανταγωνισμού της αγοράς στην οποία δραστηριοποιείται,
- Προβάλλουν τα οικονομικά στοιχεία μιας επιχείρησης, συγκρίνοντας βασικές οικονομικές μεταβλητές,
- Εξάγουν συμπεράσματα και ανταλλάσσουν ιδέες στο πλαίσιο μιας επιχειρησιακής δραστηριότητας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Εσωτερικό περιβάλλον / Εξωτερικό περιβάλλον / Προϋπολογισμός / Ανάλυση SWOT / Εικονική επιχείρηση / Ενημέρωση / Αξιοπιστία / Project.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΙ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΕΝΑΡΙΑ
2	ΤΟ PROJECT ΚΑΙ Η ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (PROJECT ΚΑΙ CASE STUDY)
3	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
4	Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑΣ
5	Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
6	SWOT ANALYSIS ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Κείμενο αναφοράς

2.2.ΣΤ.1 | ΟΙ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΕΝΑΡΙΑ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στο να ενισχύσει την κατανόηση των πραγματικών συνθηκών που επικρατούν στις ναυτιλιακές αγορές, δίνοντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τη δυνατότητα να δοκιμάσουν τις γνώσεις τους σε ένα ελεγχόμενο εικονικό περιβάλλον. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν το πώς να διαχειρίζονται προσομοιωμένες καταστάσεις που αφορούν τις ναυλομεσιτικές εργασίες, όπως η διαπραγμάτευση ναυλώσεων και η διαχείριση πλοίων. Μέσω αυτών των προσομοιώσεων, αναπτύσσουν δεξιότητες λήψης αποφάσεων υπό πίεση, μαθαίνοντας να αξιολογούν τις διάφορες παραμέτρους και να επιλέγουν τις βέλτιστες στρατηγικές. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις επιπτώσεις των αποφάσεών τους στην πραγματική αγορά, βλέποντας πώς οι επιλογές τους θα μπορούσαν να επηρεάσουν, σε πραγματικό περιβάλλον, τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις και τις αγορές. Η πρακτική αυτή εμπειρία είναι ανεκτίμητη, καθώς επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους/-ες να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη, κατανοώντας καλύτερα τις δυναμικές της αγοράς και τις επιχειρηματικές στρατηγικές που απαιτούνται για την επιτυχία στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις.

Μέσω των τεχνικών της προσομοίωσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια ολοκληρωμένη εικόνα των προκλήσεων και των ευκαιριών που υπάρχουν στον κλάδο, προετοιμάζοντάς τους για μια επιτυχημένη σταδιοδρομία στη ναυτιλία. Η πρακτική αυτή εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων ενισχύει τη μάθηση και εξασφαλίζει ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι έτοιμοι να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πραγματικής αγοράς κατά τη διάρκεια του μελλοντικού τους εργασιακού βίου.

2.2.ΣΤ.2 | ΤΟ PROJECT ΚΑΙ Η ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ (PROJECT ΚΑΙ CASE STUDY)

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εργάζονται πάνω σε συγκεκριμένα projects και μελέτες περίπτωσης που αφορούν πραγματικά προβλήματα της ναυτιλιακής βιομηχανίας. Η μαθησιακή υποενότητα αυτή ενισχύει την ικανότητά τους να αναλύουν και να επιλύουν σύνθετα προβλήματα, εφαρμόζοντας τις γνώ-

σεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος, αλλά και του προηγούμενου εξαμήνου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να αναπτύξουν και να παρουσιάσουν στρατηγικές λύσεις για προβλήματα που σχετίζονται με τις ναυλομεσιτικές δραστηριότητες.

Μέσα από εργασία σε ομάδες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες βελτιώνουν τις συνεργατικές τους ικανότητες, έχοντας την ευκαιρία να παρουσιάσουν οι ίδιοι/-ες, αλλά και να μάθουν από τους συναδέλφους τους. Τους δίνεται η ευκαιρία να αναπτύξουν δεξιότητες που αφορούν την ομαδική εργασία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στην ικανότητα να παρουσιάζουν τα συμπεράσματά τους σε επαγγελματικό επίπεδο, ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση και την ικανότητά τους να επικοινωνούν αποτελεσματικά τις ιδέες τους. Μέσω αυτής της διαδικασίας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις πραγματικές συνθήκες εργασίας στη ναυτιλιακή βιομηχανία και βελτιώνουν τις πρακτικές τους δεξιότητες. Η εμπειρία αυτή τους επιτρέπει να κατανοήσουν καλύτερα τις προκλήσεις και τις απαιτήσεις του κλάδου, προετοιμάζοντάς τους για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Επιπλέον, η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και η ανάπτυξη στρατηγικών λύσεων τους καθιστούν πολύτιμα μέλη κάθε ναυτιλιακής επιχείρησης.

2.2.ΣΤ.3 | ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΕ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Στο πλαίσιο της τρίτης μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι καλό να πραγματοποιήσουν εκπαιδευτικές επισκέψεις σε ναυτιλιακές και παραναυτιλιακές επιχειρήσεις με προκαθορισμένο πρόγραμμα και καθοδήγηση. Η εμπειρία αυτή τους προσφέρει άμεση επαφή με το επαγγελματικό περιβάλλον της ναυτιλίας. Αυτές οι επισκέψεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές, διότι επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους/-ες να κατανοήσουν τις πρακτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις του κλάδου, διά ζωής.

Κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών επισκέψεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν την ευκαιρία να συζητήσουν με καταξιωμένους/-ες επαγγελματίες του χώρου, να ανταλλάξουν απόψεις και να αποκτήσουν πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τις τάσεις και τις προκλήσεις της αγοράς σε πραγματικές καταστάσεις. Αυτή η αλληλεπίδραση ενισχύει την κατανόησή τους για τις πραγματικές απαιτήσεις και τις συνθήκες εργασίας στη ναυτιλία, ενώ τους δίνει επίσης τη δυνατότητα να εντοπίσουν τις διαφορές μεταξύ της θεωρίας και της πράξης.

Επιπλέον, οι επισκέψεις αυτές ενισχύουν την ικανότητά τους να συνδέουν τη θεωρητική και τεχνική τους εκπαίδευση με την εφαρμογή των γνώσεών τους στο πραγματικό περιβάλλον της εργασίας. Η χρονική και χωρική καθοδήγηση τους επιτρέπει να έχουν την όσο το δυνατόν πιο σφαιρική εικόνα της αγοράς. Μέσα από την εμπειρική αυτή προσέγγιση στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες επιτυγχάνουν την πιο ολοκληρωμένη εικόνα της κατανόησης της ναυτιλιακής βιομηχανίας και καθίστανται καλύτερα προετοιμασμένοι για τη μελλοντική τους επαγγελματική σταδιοδρομία.

Η κατανόηση του ναυτιλιακού κλάδου είναι η βάση της ναυλομεσιτείας. Χωρίς αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δεν μπορούν να κατανοήσουν το αντικείμενο της συγκεκριμένης ειδικότητας. Η γνώση των μεταφορών συνδέεται με αυτή της ναυτιλίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από εμπλουτισμένη εισήγηση και επισκέψεις σε χώρους του ναυτιλιακού κλάδου, αντιλαμβάνονται τη ναυτιλία στην πράξη.

2.2.ΣΤ.4 | Η ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑΣ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα στηρίζεται στην ενημέρωση και ανάλυση της σύγχρονης ειδησεογραφίας σχετικά με ζητήματα και δεδομένα που αφορούν τις θαλάσσιες μεταφορές και τις ναυτιλιακές εταιρείες σε παγκόσμια βάση. Μέσα από αυτόν τον τύπο εκπαίδευσης ενισχύεται η δεξιότητα της κατανόησης των εκπαιδευόμενων για τις τρέχουσες εξελίξεις και τις τάσεις στην αγορά, παρέχοντάς τους, με αυτόν τον τρόπο, μια επικαιροποιημένη εικόνα της ναυτιλίας. Κατά τη διάρκεια αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αξιολογούν και να αναλύουν τις ειδήσεις και τα άρθρα που βρίσκουν σε συγκεκριμένες, αλλά και νέες πηγές, καθώς και να εντοπίζουν τις σημαντικές πληροφορίες που επηρεάζουν τον τομέα της ναυτιλίας ή και τις διακριτές αγορές της. Αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής σκέψης και ανάλυσης δεδομένων, καθώς διακρίνουν τη σημασία των ειδήσεων και την επίδρασή τους στις ναυτιλιακές αγορές.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στη διαδικασία προσαρμογής των προσωπικών και εταιρικών στρατηγικών των εκπαιδευόμενων σύμφωνα με τις νέες πληροφορίες και τις αλλαγές στην αγορά. Μέσω αυτής της διαδικασίας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να προσδιορίζουν και να αξιοποιούν ευκαιρίες ή να αντιμετωπίζουν προκλήσεις που ενδέχεται να προκύψουν στο περιβάλλον της ναυτιλίας στο παρόν και στο μέλλον. Συνολικά, η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα ενδυναμώνει την ικανότητα των εκπαιδευόμενων να διαχειρίζονται τις πληροφορίες και να αντιδρούν αποτελεσματικά στις δυναμικές της ναυτιλιακής αγοράς.

2.2.ΣΤ.5 | Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Στην πέμπτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες σχεδιάζουν μια εικονική επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα των ναυλομεσιτικών εργασιών, χρησιμοποιώντας τεχνικές εύρεσης και ανάπτυξης νέων ιδεών. Αυτή η υποενότητα παρέχει μια πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που αποκτήθηκαν στη μέχρι τώρα πορεία τους, ενισχύοντας την κατανόηση των επιχειρηματικών διαδικασιών και στρατηγικών που εφαρμόζονται στη ναυτιλιακή βιομηχανία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναπτύσσουν επιχειρηματικά σχέδια, να προσδιορίζουν τις ανάγκες της αγοράς και να

δημιουργούν στρατηγικές για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Μέσα από τη διαδικασία αυτή, αποκτούν ισχυρές δεξιότητες στην καινοτομία και την επιχειρηματικότητα, μαθαίνοντας πώς να διαχειρίζονται μια επιχείρηση από την αρχική ιδέα μέχρι την υλοποίηση και την επίτευξη της επιτυχίας.

Η μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει δραστηριότητες που προάγουν την ανάπτυξη αγοράς, την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και την εφαρμογή επιχειρηματικών στρατηγικών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εργάζονται σε ομάδες με σκοπό να προσομοιώσουν τις πραγματικές συνθήκες εργασίας σε ελεγχόμενο περιβάλλον, ενισχύοντας τις συνεργατικές τους ικανότητες. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς να αξιολογούν τις οικονομικές και λειτουργικές πτυχές μιας επιχείρησης, ενσωματώνοντας στοιχεία όπως η ανάλυση κόστους-οφέλους και η διαχείριση κινδύνων. Μέσα από αυτή την πρακτική προσέγγιση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν την ικανότητα να μετατρέπουν τις θεωρητικές τους γνώσεις σε πρακτικές λύσεις, προετοιμάζοντάς τους για την προσωπική τους επιτυχία στον μελλοντικό τους εργασιακό βίο.

2.2.ΣΤ.6 | SWOT ANALYSIS ΕΙΚΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κάνουν μια γενική εκτίμηση του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος της εικονικής επιχείρησης, συμμετέχοντας στον προσδιορισμό των δυνατοτήτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών της (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats (SWOT analysis)). Αυτή η υποενότητα ενισχύει την ικανότητά τους να αναλύουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και να λαμβάνουν στρατηγικές αποφάσεις με βάση την ανάλυση αυτή. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα εσωτερικά και εξωτερικά στοιχεία που επηρεάζουν την επιχείρησή τους και να αναπτύσσουν στρατηγικές για την αντιμετώπιση των αδυναμιών και την αξιοποίηση των ευκαιριών. Μέσω της SWOT ανάλυσης μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της επιχείρησής τους, καθώς και τις εξωτερικές συνθήκες που μπορούν να επηρεάσουν την επιτυχία ή την αποτυχία της.

Η μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει επίσης πρακτικές δραστηριότητες που προάγουν την κριτική σκέψη και την ικανότητα λήψης στρατηγικών αποφάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εργάζονται σε ομάδες, προκειμένου να αξιολογήσουν το εσωτερικό και το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης, χρησιμοποιώντας πραγματικά δεδομένα και σενάρια της αγοράς. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναπτύσσουν στρατηγικές για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και την εκμετάλλευση των ευκαιριών που παρουσιάζονται. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, αποκτούν πολύτιμες δεξιότητες στη στρατηγική ανάλυση και στη διαχείριση επιχειρηματικών κινδύνων, μαθαίνοντας πώς να προσαρμόζονται στις αλλαγές του περιβάλλοντος και να εξασφαλίζουν τη μακροχρόνια επιτυχία της επιχείρησής τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σαμπράκος, Ε. (2013). *Εισαγωγή στην οικονομική των μεταφορών* (3η έκδοση). Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.
2. Πλατιάς, Α. & Κολιόπουλος, Κ. (2021). *Η τέχνη της στρατηγικής: 50 κανόνες για τον πόλεμο, την πολιτική, τις επιχειρήσεις και την καθημερινή ζωή*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.

Συμπληρωματικές

1. Νικολόπουλος, Α. (2018). *Εισαγωγή στην οικονομική και διοικητική των επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις ΟΠΑ (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών).
2. Williams, J. R., Haka, S. F., Bettner, M. S., Carcello, J. V. & Ντόκας, Ι. Γ. (2021). *Χρηματοοικονομική λογιστική: Η βάση για επιχειρηματικές αποφάσεις* (μτφρ. Ν. Ρούσσος). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

2.3 • ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A • ΝΑΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Ναυτική και ναυτιλιακή επικοινωνία στην αγγλική γλώσσα» έχει στόχο να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τον σημαντικό ρόλο της αγγλικής γλώσσας στον χώρο των ναυτιλιακών επιχειρήσεων και των συνεργατικών σχέσεων και επικοινωνίας που αναπτύσσονται στον διαπολιτισμικό και παγκόσμιο χώρο της ναυτιλίας. Στην ενότητα αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα ναυτιλιακά αγγλικά, εισάγονται σε ειδικό ναυτικό και ναυτιλιακό λεξιλόγιο, χρησιμοποιούν το ναυτικό αλφάβητο για συλλαβισμό όρων και ονομάτων, και εκπαιδεύονται στη μετάφραση εγγράφων και ειδησεογραφικών κειμένων που άπτονται της ειδικότητάς τους, από τα ελληνικά στα αγγλικά και αντιστρόφως. Παράλληλα, η ενότητα εντάσσει πρότυπα επικοινωνίας και σύνταξης ναυτικών και ναυτιλιακών επιστολών στα αγγλικά.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ερμηνεύουν τη ναυτική και ναυτιλιακή ορολογία στην αγγλική γλώσσα,
- Χρησιμοποιούν ειδική ναυτική και ναυτιλιακή ορολογία της αγγλικής γλώσσας γραπτά και προφορικά,
- Αναπτύσσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες με χρήση της αγγλικής γλώσσας,
- Διαχειρίζονται αλληλογραφία γραφείου και πλοίου, αλλά και ηλεκτρονική αλληλογραφία, στην αγγλική γλώσσα,
- Μεταφράζουν έγγραφα και ειδησεογραφικά κείμενα που άπτονται της ειδικότητάς τους, από τα ελληνικά στα αγγλικά, και αντιστρόφως,
- Αναγνωρίζουν την αγγλική ως βασική γλώσσα επικοινωνίας στη ναυτιλιακή αγορά,
- Υιοθετούν την κουλτούρα της επιχειρησιακής επικοινωνίας στην αγγλική γλώσσα,
- Χειρίζονται την αγγλική γλώσσα σε όλες τις επικοινωνιακές ανάγκες μιας ναυτιλιακής επιχείρησης ή ναυτιλιακού οργανισμού,
- Υποστηρίζουν την εμπορική δεοντολογία της διαπολιτισμικής επικοινωνίας στην αγγλική γλώσσα,
- Συντάσσουν διαφορετικές μορφές ναυτικών και ναυτιλιακών εγγράφων, σύμφωνα με τα πρότυπα επικοινωνίας στα αγγλικά,
- Επικοινωνούν στην αγγλική γλώσσα με συναδέλφους, εξωτερικούς συνεργάτες/-τριες ή/και πελάτες/-ισσες σε διεθνές επίπεδο.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Cargo handling / Cargo storage / Intercultural communication / Maritime law / Maritime transport / Merchant navy / Passenger shipping / Shipping management / Shipping organization / Web-based resources.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ORGANISATION AND MANAGEMENT OF SHIPPING IN ENGLISH-GREEK)
2	ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ (MARITIME LAW AND PASSENGER SHIPPING IN ENGLISH-GREEK)
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΟΡΤΙΟΥ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ (CARGO HANDLING IN ENGLISH-GREEK)
4	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ (INTERCULTURAL COMMUNICATION IN MERCHANT NAVY)
5	ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΩΣ ΠΗΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ (THE INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION FOR ENGLISH MERCHANT NAVY CONCEPTS)
6	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ (COMMUNICATIVE REQUIREMENTS IN INTERNATIONAL PROFESSIONAL CONTEXTS)
7	ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (STANDARD MARINE COMMUNICATION PHRASES-SMCP)

Κείμενο αναφοράς

2.3.A.1 | ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ORGANISATION AND MANAGEMENT OF SHIPPING IN ENGLISH-GREEK)

Στη μαθησιακή υποενότητα «Οργάνωση και διοίκηση μεταφορών στα αγγλικά-ελληνικά» οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με κείμενα και ορολογία που πραγματεύονται έννοιες, όπως ναυτιλιακές μεταφορές (maritime transport), ναυτιλιακή εταιρεία, διεθνές πλαίσιο των οικονομικών της ναυτιλίας, ναυτιλιακή αγορά, ναύλους και τύπους ναύλων, προσφορά και ζήτηση, κύκλο της αγοράς στη ναυτιλία, κατηγορίες και είδη πλοίων, πολυεθνικές εταιρείες και τα είδη εταιρειών διεθνώς. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν κείμενα και ορολογία, ώστε να εμπεδώσουν τη διδαχθείσα ύλη μέσω της πλατφόρμας εκμάθησης με ενισχυμένη τεχνητή νοημοσύνη «Quizlet» (μπορούν να επιλέξουν άλλη αντίστοιχη πλατφόρμα), εξασκούνται στον προφορικό λόγο μέσω συζητήσεων στην τάξη (class discussion) και κατανοούν αυθεντικό προφορικό και γραπτό λόγο σε θέματα που αφορούν μια σύντομη ιστορική ανασκόπηση του IMO, τη ναυτιλία και το περιβάλλον, την περιβαλλοντική ρύπανση (environmental pollution), την προστασία της ανθρώπινης ζωής και του περιβάλλοντος, τις λιμενικές διευκολύνσεις και τα είδη ναυλώσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αλληλεπιδρούν μέσω της προώθησης και κατανόησης του λόγου κατά ζεύγη και ομάδες, συμπεριλαμβάνοντας συνεντεύξεις, και εξοικειώνονται σε στρατηγικές αυτοδιαχείρισης της μάθησης, μέσα από δραστηριότητες που προσομοιώνουν (κατά το δυνατόν) αυθεντικές διαδραστικές καταστάσεις που επιτρέπουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να ασκούνται ως εν δυνάμει πομποί και δέκτες σε πραγματικά επικοινωνιακά γεγονότα. Για κάθε ομάδα κειμένων που μελετούν, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο (glossary) στο οποίο παρατίθενται συνώνυμα ή ορισμοί για το λεξιλόγιο των κειμένων που τους/τις ενθαρρύνει να κρατούν τις δικές τους αγγλο-αγγλικές σημειώσεις για το λεξιλόγιο. Το γλωσσάριο συνοδεύεται από μια λίστα αγγλο-ελληνικών όρων ειδικά για κάθε ομάδα κειμένων. Τα κείμενα είναι αυθεντικά, από τη διεθνή βιβλιογραφία, και περιλαμβάνουν περιοδικά, διεθνείς κανονισμούς, εγχειρίδια και ηλεκτρονικές πηγές, όπως ειδησεογραφικές πηγές στο Διαδίκτυο.

2.3.A.2 | **ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ (MARITIME LAW AND PASSENGER SHIPPING IN ENGLISH-GREEK)**

Στην υποενότητα «Ναυτικό δίκαιο και επιβατηγός ναυτιλία στα αγγλικά-ελληνικά» οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με κείμενα και ορολογία που πραγματεύονται έννοιες, όπως οι τράπεζες και τα προβλήματα εξόφλησης, τους κινδύνους στο διεθνές εμπόριο και τους τρόπους πληρωμής, τις ναυτασφαλίσεις (shipping insurance), τις κατασχέσεις φορτίου (seizure of cargo), τις ναυτικές απαιτήσεις/-αγωγές και τις ασφαλιστικές καλύψεις από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν νομικά κείμενα και τα εμπεδώνουν μέσω της πλατφόρμας εκμάθησης με ενισχυμένη τεχνητή νοημοσύνη «Quizlet» (μπορούν ελεύθερα να επιλέξουν οποιαδήποτε άλλη αντίστοιχη πλατφόρμα), και εξασκούνται στον προφορικό λόγο μέσω συζητήσεων στην τάξη. Σκοπός της υποενότητας είναι να μπορούν να κατανοούν αυθεντικό προφορικό και γραπτό λόγο σε κείμενα σχετικά με νομικά θέματα, όπως ευθύνη (liability), αποζημιώσεις (compensation), απαιτήσεις και αγωγές που άπτονται της ναυτιλίας, θέματα πειρατείας και ένοπλων επιθέσεων εναντίον πλοίων (piracy incidents), αντιμετώπισης ναυαγίων (shipwrecks), αμοιβών, προστίμων, επίσχεσης, ασφαλιστήριων συμβολαίων και ρητρών για θαλάσσιες μεταφορές.

Για τους νομικούς όρους που χρησιμοποιούνται στο ναυτικό δίκαιο γύρω από την επιβατηγό ναυτιλία, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμβουλευόμαστε εγκεκριμένα και δημοσιευμένα εγχειρίδια που περιέχουν σχετικούς όρους, φυλλάδια και άλλα σχετικά έντυπα, δικής τους επιλογής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο στο οποίο καταγράφουν έναν αντιπροσωπευτικό αριθμό όρων και τους συγκρίνουν με τους/τις υπόλοιπους/-ες εκπαιδευόμενους/-ες, ώστε όλοι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μοιραστούν την ίδια γνώση. Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται από τα στελέχη που εργάζονται στον χώρο της ναυτιλίας για τη βασική κατανόηση του ναυτικού δικαίου στην αγγλική γλώσσα.

2.3.A.3 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΟΡΤΙΟΥ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ-ΕΛΛΗΝΙΚΑ (CARGO HANDLING IN ENGLISH-GREEK)

Στη μαθησιακή υποενότητα «Διαχείριση φορτίου στα αγγλικά-ελληνικά» οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με κείμενα και ορολογία που πραγματεύονται έννοιες, όπως επικίνδυνα φορτία, ρύπανση θαλασσών (sea pollution), φορτωτικές (bills of lading) και συνοδευτικά έγγραφα (accompanying documents), έξοδα φόρτωσης ναυτικού εμπορίου, έσοδα και εκπλήρωση οικονομικών υποχρεώσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα κείμενα που περιέχουν ορολογία με την οποία ήδη έχουν εξοικειωθεί και η οποία εμπεδώνεται μέσω της πλατφόρμας «Quizlet» (μπορούν ελεύθερα να επιλέξουν οποιαδήποτε άλλη αντίστοιχη πλατφόρμα), και εξασκούνται στον προφορικό λόγο μέσω συζητήσεων στην τάξη. Στόχος είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μπορούν να κατανοούν αυθεντικό προφορικό και γραπτό λόγο σε θέματα που αφορούν την κατάλληλη διευθέτηση του φορτίου για την ασφαλή μεταφορά του, τη χωρητικότητα του πλοίου και το βάρος του φορτίου σε τόνους.

Συνιστάται τα κείμενα που μελετώνται στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας να είναι τόσο σε έντυπη όσο και σε οπτικο-ακουστική μορφή και να είναι αυθεντικά από τη διεθνή βιβλιογραφία. Επίσης, να υπάρχει ποικιλομορφία όσον αφορά το είδος των κειμένων, όπως περιοδικά, διεθνείς κανονισμοί (international regulations) και εγχειρίδια (textbooks), καθώς και ηλεκτρονικές πηγές, όπως ειδησεογραφικές πηγές (news) στο Διαδίκτυο. Στη συγκεκριμένη υποενότητα, για κάθε ομάδα κειμένων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο στο οποίο παρατίθενται συνώνυμα ή ορισμοί. Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη δημιουργία του δικού τους λεξιλογίου των κειμένων που μελετούν ως μια άσκηση τήρησης προσωπικών σημειώσεων. Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα συμβάλλει στην καλύτερη προετοιμασία των εκπαιδευόμενων στην εξειδικευμένη ορολογία σχετικά με τη διαχείριση φορτίου στον χώρο της ναυτιλίας στην αγγλική γλώσσα.

2.3.A.4 | ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ (INTERCULTURAL COMMUNICATION IN MERCHANT NAVY)

Στη μαθησιακή υποενότητα «Διαπολιτισμική επικοινωνία στην εμπορική ναυτιλία» τα κείμενα συνδέονται με επικοινωνιακές καταστάσεις μεταξύ ατόμων από διαφορετικούς πολιτισμούς. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτών των πολιτισμών (cultures) καθορίζουν και τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η επικοινωνία μεταξύ των ατόμων γύρω από θέματα ναυτιλίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συνδέουν τα στοιχεία αυτής της επικοινωνίας με τις ανάγκες επαγγελματιών στον χώρο της ναυτιλίας. Προσεγγίζουν με πολιτισμική ευαισθησία (cultural sensitivity) τον διαφορετικό τρόπο σκέψης στους ξένους πολιτισμούς που εξωτερικεύεται με την ιδιαίτερη δομή διαφόρων κειμένων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μυούνται στις αρχές και στους μηχανισμούς που διέπουν την επικοινωνία γνώσεων και τις προεκτάσεις που λαμβάνει, όταν προκύπτει η μεταβίβαση γνώσεων πέρα από πολιτισμικά όρια. Εξετάζουν τους μηχανισμούς της επικοινωνίας

νίας γνώσεων και πώς αυτοί οι μηχανισμοί συνδέονται με την επικοινωνία στο πλαίσιο της εμπορικής ναυτιλίας. Μελετούν τις μεταφράσεις κειμένων (π.χ. κανονισμών, εγχειριδίων, διατάξεων) στο πλαίσιο πολυεθνικών εταιρειών, κάτι που αποτελεί πρόκληση λόγω της διαφορετικής θεώρησης των αξιών της επιχείρησης, ανάλογα με την τοποθεσία και την εταιρική ταυτότητα των πολυεθνικών επιχειρήσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώση, εμπειρία και δεξιότητες ώστε να αντιλαμβάνονται την επικοινωνιακή θέση του ατόμου που στέλνει και του ατόμου που λαμβάνει το μήνυμα, προκειμένου και οι δύο να επικοινωνήσουν με επιτυχία. Προσεγγίζουν το πρωτότυπο κείμενο (αγγλικό/ελληνικό) ως πηγή πληροφοριών (source of information) που χρησιμοποιούνται στη δόμηση του λειτουργικού κειμένου-στόχου. Ανταλλάσσουν πληροφορίες και γνώσεις μέσω συζητήσεων και αναδομούν την κειμενική πραγματικότητα σε διάφορες επικοινωνιακές συνθήκες. Αυτή η διαδικασία επιτυγχάνεται με την παρουσίαση διαφόρων σεναρίων επικοινωνίας, όπως η επικοινωνία μεταξύ πληρωμάτων πλοίων που βρίσκονται εν πλω, καθώς και μεταξύ ναυτικών και λιμενικών αρχών.

2.3.A.5 | ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΩΣ ΠΗΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ (THE INTERNET AS A SOURCE OF INFORMATION FOR ENGLISH MERCHANT NAVY CONCEPTS)

Στη μαθησιακή υποενότητα «Το Διαδίκτυο ως πηγή πληροφοριών για αγγλικές ναυτιλιακές έννοιες», οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της αναζήτησης πληροφοριών στο Διαδίκτυο, καθώς και με τις αποτελεσματικές μεθόδους αναζήτησης της αγγλικής ναυτιλιακής ορολογίας. Εξετάζουν τεχνικές για την ασφαλή και αποτελεσματική αναζήτηση πληροφοριών με επιθυμητά χαρακτηριστικά (όπως είναι η αξιοπιστία, η επικαιρότητα, η πληρότητα των πληροφοριών κ.ά.). Αναζητούν, επεξεργάζονται και αναμεταδίδουν πληροφορίες σε συγκεκριμένα επαγγελματικά περιβάλλοντα με σκοπό την επαγγελματική αξιοποίηση των πληροφοριών αυτών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εντοπίζουν πληροφορίες (που περιλαμβάνουν μεγάλο εύρος από μέσα μαζικής ενημέρωσης), καθίστανται «ερευνητές/-τριες πληροφοριών» λόγω της εύκολης πρόσβασης σε δεδομένα (data) και χρησιμοποιούν μηχανές αναζήτησης ορολογικών πληροφοριών. Σε επίπεδο επικοινωνίας, αποκτούν τη δυνατότητα άμεσης σύνδεσης με μέρη και ανθρώπους, διάχυσης της πληροφορίας (information dissemination) σε διεθνές επίπεδο και μοιράζονται σε πραγματικό χρόνο (online) τη δουλειά τους με άλλα άτομα οπουδήποτε. Εντοπίζουν και κατανοούν ευκολότερα πληροφορίες που βρίσκονται σε μεγάλες ορολογικές βάσεις δεδομένων (terminology databases).

Επιπλέον, αποκτούν μεγαλύτερο έλεγχο της μάθησης, καθώς από μόνοι/-ες τους ανακαλύπτουν τη νέα γνώση. Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναζητούν διάφορους αγγλικούς ναυτικούς όρους σε πηγές του διαδικτύου (web-

based resources for nautical terminology) και βάσεις δεδομένων, όπως ναυτικά εγχειρίδια και ιστοσελίδες που είναι ελεύθερα διαθέσιμες. Επίσης, αναζητούν στο Διαδίκτυο λεξικά, γλωσσάρια και εγχειρίδια στο ζεύγος γλωσσών αγγλικά-ελληνικά από σχετικές ελληνόγλωσσες πηγές.

2.3.A.6 | ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ (COMMUNICATIVE REQUIREMENTS IN INTERNATIONAL PROFESSIONAL CONTEXTS)

Στη μαθησιακή υποενότητα «Επικοινωνιακές απαιτήσεις σε διεθνή επαγγελματικά περιβάλλοντα» οι εκπαιδευόμενοι/-ες μυούνται στην έννοια της ειδικής επικοινωνίας μέσω της σχέσης με την ειδική γλώσσα της εμπορικής ναυτιλίας. Κατανοούν τους μηχανισμούς της επαγγελματικής και επιστημονικής επικοινωνίας, αναλύουν την ολιστική φύση της επικοινωνίας και περιγράφουν τα δομικά στοιχεία της επικοινωνίας στη ναυτιλία. Σκοπός της μαθησιακής υποενότητας είναι να αναδειχθεί πώς η ειδική επικοινωνία είναι συνεπακόλουθο συνειδητών επιλογών στο επίπεδο της γλώσσας. Εξετάζουν τους μηχανισμούς σχηματισμού ναυτιλιακών όρων, καθώς και γλωσσικές ιδιαιτερότητες που εμφανίζονται στα ναυτιλιακά κείμενα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις θεμελιώδεις αρχές της επικοινωνίας στους ειδικούς επιστημονικούς και επαγγελματικούς χώρους, καθώς αυτή διέπεται από τα ίδια κοινά χαρακτηριστικά.

Πέρα από την ορολογία, υπάρχουν στα ναυτιλιακά κείμενα επιπλέον στοιχεία που την πλαισιώνουν και της επιτρέπουν να αναπτυχθεί σημασιολογικά. Λεξιλογικά, ένα ναυτιλιακό κείμενο δεν συγκροτείται αποκλειστικά από ορολογία, καθώς συναντάμε λεξιλογικό υλικό διαφορετικής φύσης. Το μεγαλύτερο μέρος της παρούσας υποενότητας είναι αφιερωμένο στην ορολογία ως αιτία των περισσότερων εμποδίων που ο (μη) ειδικός ((non) expert) καλείται να υπερπηδήσει κατά την προσπάθειά του να κατανοήσει ένα ειδικό κείμενο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά του συντακτικού των ειδικών κειμένων, που συναντώνται σχεδόν εξολοκλήρου και στην κοινή γλώσσα. Σε αντίθεση με το λεξιλόγιο των γενικών κειμένων, όπου η ορολογία είναι το διακριτικό στοιχείο της ειδικής γλώσσας (special language) από την κοινή (common language), η ειδική γλώσσα χρησιμοποιεί συντακτικές δομές που υπάρχουν και στη γενική γλώσσα. Προτείνεται η συγκριτική αντιπαράθεση των ίδιων λέξεων και φράσεων που χρησιμοποιούνται σε γενικά κείμενα με ειδικά κείμενα.

2.3.A.7 | ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΝΑΥΤΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (STANDARD MARINE COMMUNICATION PHRASES-SMCP)

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στον ιδιαίτερα εξειδικευμένο τομέα των τυποποιημένων ναυτικών φράσεων επικοινωνίας (Standard Marine Communication Phrases, SMCP). Οι SMCP, που είναι εγκεκριμένοι από τον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (International Maritime Organization (IMO)), αποτελούν σημαντικό μέρος της επικοινωνίας των ναυτικών και των ναυτικών αγγλικών. Λόγω του

διεθνούς χαρακτήρα του ναυτικού επαγγέλματος, πολλές φορές στο ίδιο πλοίο εργάζονται ναυτικοί από διαφορετικές εθνικότητες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται ότι τυχόν δυσκολία στην αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των μελών του πληρώματος μπορεί να οδηγήσει σε ατυχήματα και να θέσει σε κίνδυνο τους ανθρώπους, το περιβάλλον και το πλοίο. Συνεπώς, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ότι η χρήση ενός κοινού συνόλου ναυτικών όρων, που γίνεται κατανοητό από όλους τους ναυτικούς, ανεξαρτήτως εθνικότητας (ethnic background), ενισχύει την ασφάλεια στη θάλασσα. Αποκτούν την ικανότητα κατανόησης και χρήσης των όρων αυτών, τουλάχιστον σε βασικό επίπεδο, καθώς αποτελεί προϋπόθεση για την πιστοποίηση των αξιωματικών φυλακής σε πλοία άνω των 500 Κόρων Ολικής Χωρητικότητας (ΚΟΧ).

Με την ολοκλήρωση της εν λόγω μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επικοινωνιών που πραγματοποιούν οι ναυτικοί σε θέματα σχετικά με την ασφάλεια και τη ναυσιπλοΐα, στις επικοινωνίες μεταξύ ξηράς και πλοίου (ή αντίστροφα), πλοίου-πλοίου και στο πλοίο μεταξύ του πληρώματος. Μέσω της κατανόησης και της χρήσης των συγκεκριμένων φράσεων και κανόνων αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες της αποτελεσματικής επικοινωνίας λόγω των διαφορετικών μητρικών γλωσσών (native language) των μελών του πληρώματος, των οποίων η ικανότητα χρήσης της αγγλικής γλώσσας ποικίλει σημαντικά, με αποτέλεσμα να αποφεύγονται τυχόν παρερμηνείες (misunderstandings) που μπορεί να προκαλέσουν ατυχήματα.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Chan, M. (2020). *English for Business Communication*. London-New York: Εκδόσεις Routledge.
2. Sheppard, S. T., Evans, V. & Dooley, J. (2018). *Career Paths: Merchant Navy* (Student's Book with DigiBooks Application). Newbury, Berkshire: Express Publishing.

Συμπληρωματικές

1. Καλπαξίδης, Π. Γ., Καρυοφύλλης, Α. Α., Ράμφος, Α. Δ. & Τσαούσης, Κ. Δ. (2008). *Λεξικό ναυτικών και ναυτιλιακών όρων (Αγγλοελληνικό-Ελληνοαγγλικό)*. Αθήνα: Εκδόσεις Δ. Α. Σταφυλίδη.
2. Anthony, L. (2018). *Introducing English for Specific Purposes*. London-New York: Εκδόσεις Routledge. Ανακτήθηκε από:
https://hs-cims-v2.kku.ac.th/uploads/files/617af37155e2d_Introducing%20English%20for%20Specific%20Purposes.pdf

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στόχος της μαθησιακής ενότητας «Ναυλώσεις χύδην φορτίων» είναι να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στη διαδικασία πραγματοποίησης της διαπραγμάτευσης, βήμα προς βήμα, και ολοκλήρωσης της ναύλωσης ενός φορτηγού πλοίου, τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη. Αρχικά, παρουσιάζονται οι έννοιες της ναύλωσης πλοίων χύδην ξηρού και υγρού φορτίου, με βάση τον διαχωρισμό ναύλωσης ανά ταξίδι και ανά περίοδο. Εν συνεχεία, η ενότητα πραγματεύεται τις διαδικασίες πώλησης εμπορευμάτων, την παρακολούθηση αυτών, τη διαπραγμάτευση της ναύλωσης και το κλείσιμο του κατάλληλου πλοίου έως την παράδοση του φορτίου στο συμφωνημένο προορισμό. Σε αυτή την κατεύθυνση επεκτείνονται οι γνώσεις των εκπαιδευόμενων από προηγούμενες μαθησιακές ενότητες, αναπαράγεται η λεπτομερής περιγραφή των χαρακτηριστικών του πλοίου (ship's particulars), που είναι απαραίτητα για τη ναύλωσή του και την καταλληλότητά του να ταιριάζει με κάποιο διαθέσιμο φορτίο της αγοράς, ώστε να ξεκινήσει μια σταθερή διαπραγμάτευση για το ταίριασμα πλοίου-φορτίου, μεταξύ εκναυλωτή και ναυλωτή, μέσω των ναυλομεσιτών τους. Επιπρόσθετα, αναλύονται χαρακτηριστικά τόσο των φορτίων όσο και των εμπλεκόμενων λιμένων, που θεωρούνται σημαντικά για τη διαπραγμάτευση και τη διεκπεραίωση μιας ναύλωσης. Ταυτόχρονα, η ενότητα πραγματεύεται τη διαδικασία ανταλλαγής προσφορών και αντιπροσφορών των εμπλεκόμενων στη διαπραγμάτευση μερών και τον τρόπο σταδιακής συμφωνίας των όρων μεταξύ τους. Τέλος, παρουσιάζονται πρότυπα, κοινώς χρησιμοποιούμενα, τυποποιημένα ναυλοσύμφωνα, που εξυπηρετούν τους συμφωνημένους όρους της ναύλωσης, κατά περίπτωση.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Αναγνωρίζουν τα στάδια της ναύλωσης, με το βασικό τους περιεχόμενο και τις εκτελούμενες πράξεις,
- Συνοψίζουν τους κύριους όρους μιας σύμβασης ναύλωσης, είτε ταξιδιού είτε χρονο-ναύλωσης,
- Ερμηνεύουν στοιχεία και παραδείγματα εντολών διαθέσιμου φορτίου (order) και θέσης διαθέσιμου πλοίου (position),
- Επιδεικνύουν τακτικές διαπραγμάτευσης ναύλωσης, όπως η τακτική «δούναι και λαβείν» (Give and Take), η μη διαπραγματεύσιμη προσφορά (Take it or leave it), αλλά και η προοδευτική αποδοχή ή όχι των όρων,
- Επαληθεύουν τους κύριους όρους και τις δευτερεύουσες ρήτρες που διατυπώνονται στο κύριο έντυπο μέρος της σύμβασης ναύλωσης και το παράρτημα πρόσθετων όρων (Rider) αντίστοιχα, βάσει των συμφωνηθέντων δεδομένων,

- Ερμηνεύουν την τάση της αγοράς χύδην φορτίων,
- Κάνουν ανασκόπηση του παγκόσμιου στόλου χύδην ξηρού και υγρού φορτίου,
- Εκτελούν συγκεκριμένες διαδικασίες πριν και μετά το κλείσιμο της ναύλωσης ενός χύδην φορτίου,
- Χειρίζονται ειδικούς όρους και συντομογραφίες που αφορούν τόσο το πλοίο, το φορτίο, τον ναύλο και το λιμάνι όσο και τις μετρήσεις ταξιδιού (laytime), αλλά και τους γεωγραφικούς τόπους και κάθε άλλο γενικό περιεχόμενο,
- Αναλύουν το περιεχόμενο τυπικών ναυλοσυμφώνων ταξιδιού και περιόδου γενικού τύπου χύδην ξηρού και υγρού φορτίου (Υποδείγματα: GENCON 2022, TANKERVOY 87, GENTIME (1999) και BPTIME 3 (2021)),
- Αποκωδικοποιούν δευτερεύουσες ρήτρες που αναφέρονται σε παραρτήματα πρόσθετων ρητρών (riders) που αντικαθιστούν ή συμπληρώνουν ρήτρες στο αρχικό έγγραφο,
- Υπολογίζουν ταξίδια και ναύλους, με αριθμητικά δεδομένα που τους δίνονται,
- Αντιπαραβάλλουν τη χρονοναύλωση έναντι της αγοράς σποτ,
- Δημιουργούν πρότυπα ναυλοσύμφωνα συνδυασμένα με τις αντίστοιχες πρότυπες φορτωτικές,
- Συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων περί διαπραγμάτευσης μιας ναύλωσης,
- Αναπαράγουν τυποποιημένες φόρμες υπολογισμού ναύλων και ταξιδιών.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ναύλωση / Βασικά φορτία / Στοιβάσια / Κόστος / Μίσθωση πλοίου / Χρονική περίοδος ναύλωσης / Πλοίο γυμνό / Σταλίες (laytime/lay-days) / Χρόνος επισταλιών (demurrage).

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (5), Εργαστήριο (0), Σύνολο (5).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΧΥΔΗΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑ
2	ΤΑ ΤΥΠΙΚΑ ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΑ ΧΥΔΗΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
3	Η ΝΑΥΛΩΣΗ ΑΝΑ ΤΑΞΙΔΙΉ ΔΙΑΔΟΧΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ
4	Η ΧΡΟΝΟΝΑΥΛΩΣΗ
5	Η ΝΑΥΛΩΣΗ ΠΛΟΙΟΥ ΓΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΦΟΡΤΩΣΗΣ
6	Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΑΥΛΟΥ
7	Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΛΙΩΝ/ΕΠΙΣΤΑΛΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.B.1 | Η ΧΥΔΗΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξειδικεύουν τη γνώση που έχουν ήδη αποκτήσει στο πλαίσιο των μαθησιακών ενοτήτων «Εισαγωγή στη ναυτιλία» και «Ναυτιλιακή Οικονομική» αναφορικά με τις αγορές της χύδην ναυτιλίας. Γίνεται σαφής η βασική διάκριση των φορτίων σε υγρά, με ιδιαίτερη έμφαση στο αργό πετρέλαιο και τα προϊόντα του, και τα ξηρά φορτία, με εστίαση στα πέντε βασικά χύδην φορτία (σίδηρος, άνθρακας, σίτος, φωσφορικά άλατα και βωξίτης/αλουμίνα). Παρουσιάζονται, επίσης, τα εξειδικευμένα χύδην φορτία, αλλά και δευτερεύουσας σημασίας φορτία. Ανά εξειδικευμένο φορτίο αναλύονται οι τύποι πλοίων, αλλά και οι ιδιαιτερότητες στη μεταφορά τους. Ακόμη, περιγράφονται οι βασικοί εμπορικοί δρόμοι που αφορούν τα πιο σημαντικά χύδην φορτία, όσον αφορά τον όγκο, τον χειρισμό και τη στοιβασία, την αξία του φορτίου και τη συχνότητα μεταφοράς. Παράλληλα, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της χύδην μεταφοράς που την καθιστούν ανταγωνιστική και αποτελεσματική ως αλυσίδα μεταφοράς.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από εμπλουτισμένη εισήγηση, παρουσίαση και ανάλυση στατιστικών στοιχείων των αγορών, διευρύνουν τη γνώση τους αναφορικά με τη λειτουργία και τον χειρισμό της μεταφοράς των χύδην φορτίων ως ολοκληρωμένα συστήματα μεταφοράς που αποτελούν το αντικείμενο της αντίστοιχης διαμεσολάβησης, την οποία θα κληθούν να διευκολύνουν και να προωθήσουν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης ή του μελλοντικού τους εργασιακού βίου.

2.3.B.2 | ΤΑ ΤΥΠΙΚΑ ΝΑΥΛΟΣΥΜΦΩΝΑ ΧΥΔΗΝ ΦΟΡΤΙΩΝ

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στους διάφορους τύπους ναυλοσυμφώνων που είναι τυποποιημένοι και περιλαμβάνουν τα βασικά στοιχεία που απαιτούνται κατά τον τύπο της ναύλωσης. Στη χύδην ναυτιλία ένα πλοίο συνήθως ναυλώνεται στο σύνολο της χωρητικότητας του ελεύθερου χώρου για ένα ή περισσότερα ταξίδια ή για προκαθορισμένο χρονικό διάστημα. Η διάκριση ανάμεσα στη διαδικασία τιμολόγησης ανά έργο, όταν αναφέρεται σαφώς ο προορισμός και το φορτίο του πλοίου, ή ανά χρόνο, όπου αναγράφεται στο ναυλοσύμφωνο η χρονική διάρκεια μίσθωσης, αποτελεί τον βασικό διαχωρισμό του τυπικού ναυλοσυμφώνου.

Οι ναυλώσεις επίσης διακρίνονται λειτουργικά. Όταν καθορίζεται σαφώς ο λιμένας αναχώρησης και προορισμού για ένα ή περισσότερα ταξίδια, τότε η ναύλωση ορίζεται ως «ανά ταξίδι» ή «διαδοχικά ταξίδια». Αντίθετα, η ναύλωση με βάση συγκεκριμένη χρονική περίοδο ορίζεται περισσότερο ως μίσθωση του πλοίου και αποκαλείται χρονοναύλωση. Στην περίπτωση που η μίσθωση του πλοίου δεν περιλαμβάνει το κόστος του πληρώματος, τότε αποκαλείται ναύλωση πλοίου γυμνού. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν μέσα από μια εμπλουτισμένη παρουσίαση τα όρια που καθορίζουν τη μεταφορά του χύδην φορτίου και αντίστοιχα εισάγονται στους τύπους ναύλωσης,

που θα αναλύσουν στις επόμενες υποενότητες της παρούσας μαθησιακής ενότητας και αποτελούν σημαντικό στοιχείο διάκρισης στο πλαίσιο της ναυτιλιακής αγοράς, στην οποία σκοπεύουν να εμπλακούν επαγγελματικά.

2.3.B.3 | Η ΝΑΥΛΩΣΗ ΑΝΑ ΤΑΞΙΔΙ/Η ΔΙΑΔΟΧΙΚΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα αναφέρεται στη συμφωνία της ναύλωσης για ένα ή περισσότερα ταξίδια. Αφορά τη μεταφορά καθορισμένου όγκου φορτίου από τον ένα προορισμό στον άλλο έναντι συμφωνημένου ναύλου. Ο/Η πλοιοκτήτης/-τρια διατηρεί τον λειτουργικό έλεγχο και αναλαμβάνει τα πάσης φύσης κόστη που σχετίζονται έμμεσα ή άμεσα με το διαμετακομιστικό έργο. Το ναυλοσύμφωνο περιγράφει το πλοίο που θα πραγματοποιήσει τη/τις μεταφορές. Η εξειδίκευση των πλοίων έχει οδηγήσει στην αναφορά του συντελεστή στοιβασίας, του όγκου που αναμένεται το φορτίο να καταλάβει στον χώρο φόρτωσης του πλοίου. Παράλληλα, ορίζει τα χαρακτηριστικά της μεταφοράς όπως είναι ο καθορισμός των λιμένων προσέγγισης και των «ασφαλών» λιμένων, η ταχύτητα του πλοίου, η ακολουθούμενη διαδρομή κ.ά. Συμφωνούνται εξειδικευμένα και ο όγκος, η ποσότητα, η ευθύνη και οι χειρισμοί που απαιτούνται για το φορτίο. Συγκεκριμένος είναι και ο ναύλος του οποίου το ύψος ορίζεται τόσο για το έμφορτο μέρος όσο και για το πιθανό άφορτο μέρος του πλοίου, καθώς και ο χρόνος πληρωμής. Τέλος, αναφέρονται πιθανές μεσιτικές αμοιβές προς ναυλομεσίτες/-τριες και ο χρόνος καταβολής τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από την παρουσίαση αντίστοιχων ναυλοσυμφώνων αναλύουν και αντιλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν τη μεταφορά ανά ταξίδι/ταξίδια, αποκτώντας σχετική γνώση για την απλούστερη και συνηθέστερη μορφή ναύλωσης που πρόκειται να συναντήσουν κατά την πρακτική τους άσκηση ή κατά τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου.

2.3.B.4 | Η ΧΡΟΝΟΝΑΥΛΩΣΗ

Η μίσθωση πλοίου για ορισμένο χρονικό διάστημα παρουσιάζεται στην τέταρτη μαθησιακή υποενότητα. Αναλυτικότερα, στην περίπτωση της χρονοναύλωσης η χρονική περίοδος ναύλωσης είναι σαφώς καθορισμένη και προϋποθέτει ότι ο/η πλοιοκτήτης/-τρια αναλαμβάνει τα κόστη του συγκεκριμένου πλοίου κατά τη διάρκεια της συμφωνίας. Παρ' όλ' αυτά, οι αποφάσεις που αφορούν τη διαχείριση, τη θέση και το/τα ταξίδι/-ια του πλοίου λαμβάνονται από τον/τη φορτωτή/-τρια σε συνεννόηση με τον/την πλοίαρχο. Ο ναύλος μπορεί να υπολογίζεται ανά ημέρα και συνήθως αφορά την προπληρωμή του επόμενου δεκαπενθήμερου. Βασικό αποδεικτικό έγγραφο αποτελεί το ναυλοσύμφωνο χρονοναύλωσης. Η περιγραφή του πλοίου είναι πιο λεπτομερής σε σχέση με τη ναύλωση ανά ταξίδι. Ιδιαίτερη σημασία στη χρονοναύλωση έχουν η οικονομική ή υπηρεσιακή ταχύτητα και η απόδοση ανά ταξίδι, η οποία συνήθως αποτελεί αντικείμενο διαφωνίας μεταξύ φορτωτών/-τριών και ναυλωτών/-τριών και αναφέρεται ρητά στο ναυλοσύμφωνο. Επειδή το πλοίο επί της ουσίας παραδίδεται

στον/στη φορτωτή/-τρια, υπάρχει αναφορά σχετικά με την κατάσταση παραλαβής, καθώς και στην υποχρέωση για τη διατήρησή της στο ναυλοσύμφωνο. Ειδική συμφωνία γίνεται και για το τι θα συμβεί αν το πλοίο περάσει συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια και την ανάληψη της σχετικής ευθύνης. Μέσα από την παρουσίαση προτύπων ναυλοσυμφώνων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν τη χρονοναύλωση ως συμφωνία και αντιλαμβάνονται την ιδιαιτερότητα της παράδοσης της διαχείρισης του πλοίου από την πλοιοκτήτρια εταιρεία, αλλά και την πολυπλοκότητα της συμφωνίας όπως αυτή παρουσιάζεται.

2.3.B.5 | Η ΝΑΥΛΩΣΗ ΠΛΟΙΟΥ ΓΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΦΟΡΤΩΣΗΣ

Στην πέμπτη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζονται δύο εναλλακτικές που δεν συναντώνται συχνά στη ναυτιλιακή αγορά. Στη ναύλωση πλοίου γυμνού ο/η πλοιοκτήτης/-τρια μισθώνει το πλοίο του/της για μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς να αναλαμβάνει τα κόστη που συνοδεύουν τη χρονοναύλωση. Η ναύλωση αυτή προσομοιώνει τη μακροχρόνια μίσθωση παγίου, με βάση τον έλεγχο και την ανάληψη του κόστους ή των επισκευών που αφορούν το πλοίο. Για αυτόν τον λόγο ο/η φορτωτής/-τρια αποκαλείται «ψευδοϊδιοκτήτης» δεδομένου ότι λαμβάνει τις βασικές λειτουργικές αποφάσεις χωρίς να δεσμεύεται με την ιδιοκτησία του πλοίου. Το όφελος από μια τέτοια συμφωνία είναι διττό. Ο/Η πλοιοκτήτης/-τρια δεν απαιτείται να έχει γνώση ή κόστος αναφορικά με τη διαχείριση του πλοίου ούτε τη διαχείριση και τη διαρκή εξασφάλιση της αξιοποΐας του και ο/η φορτωτής/-τρια δεν αναλαμβάνει τη δαπάνη αγοράς του πλοίου. Στην περίπτωση του συμβολαίου φόρτωσης υπάρχει συμβιβασμός ανάμεσα στη ναύλωση ανά ταξίδι και τη χρονοναύλωση. Ο ναύλος προπληρώνεται ουσιαστικά πριν από κάθε ταξίδι, ενώ καθορίζεται και το είδος του φορτίου, καθώς και η χρονική περίοδος η οποία απαιτείται για τη μεταφορά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν στη διάθεσή τους για μελέτη αντίστοιχα πρότυπα συμβόλαια που αφορούν πραγματικές συμφωνίες αυτών των δύο υβριδικών μορφών ναύλωσης και μελετούν τις αντίστοιχες λεπτομέρειες και συνθήκες που οδήγησαν στην τυποποίηση των σχετικά σπάνιων αυτών ναυλοσυμφώνων.

2.3.B.6 | Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΑΥΛΟΥ

Σε αυτή τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζονται οι ναύλοι σε κάθε μορφή ναύλωσης. Στη ναύλωση υπολογίζεται το συνολικό κόστος μεταφοράς από τον ένα λιμένα στον άλλο προσθέτοντας κάποιο εύλογο κέρδος. Η διαδικασία αυτή παρουσιάζει δυσκολίες αναφορικά με τη σύγκριση ενός ή περισσότερων πιθανών φορτωτών/-τριών, με δεδομένη τη θέση που βρίσκεται επί του παρόντος το πλοίο. Επειδή η ναύλωση γίνεται στην τρέχουσα αγορά, γίνεται σαφές ότι η φάση στην οποία βρίσκεται ο ναυτιλιακός κύκλος επηρεάζει σημαντικά την απόφαση του/της πλοιοκτήτη/-τριας αναφορικά με το ύψος του ναύλου, αλλά και τον χρόνο στον οποίο θα δεσμεύσει το πλοίο του/της. Προηγούμε-

νες ναυλώσεις που έχουν γίνει γνωστές στην τρέχουσα αγορά για ανάλογα πλοία ή φορτία λαμβάνονται επίσης υπόψη για τον αρχικό προσδιορισμό του ναύλου, προκειμένου να πραγματοποιηθεί ένας υπολογισμός ναύλου, ο/η πλοιοκτήτης/-τρια πρέπει να προβεί σε έναν αρχικό σχεδιασμό ταξιδιού που θα συμπεριλάβει όλα τα κρίσιμα στοιχεία (κόστη, όγκο ή ποσοστό φόρτωσης, υπηρεσιακή ταχύτητα, χρόνο φορτοεκφόρτωσης, υπολογισμό πιθανού κέρδους κ.ά.). Λαμβάνοντας όλα τα παραπάνω υπόψη, συντάσσεται η τελική πρόταση κόστους ναύλου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από την επισκόπηση των βασικών τύπων υπολογισμού του ναύλου, όπως περιγράφονται και αναλύονται στη μαθησιακή υποενότητα, εξασκούνται στο να υπολογίζουν τον ναύλο με βάση τη διδασκόμενη μεθοδολογία.

2.3.B.7 | Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΛΙΩΝ/ΕΠΙΣΤΑΛΙΩΝ

Σημαντική πρόκληση και συχνό πεδίο διαφωνίας ή και δημιουργίας κέρδους στη διαδικασία της ναύλωσης ανά ταξίδι είναι ο υπολογισμός του χρόνου αναμονής του πλοίου σε συγκεκριμένο σημείο (σταλίες) και του αντίστοιχου κόστους παραμονής (επισταλίες). Γίνεται σαφές ότι ο χρόνος ταξιδιού ή και η ανάγκη παραμονής του πλοίου σε κάποιο σαφώς ορισμένο χώρο εξαρτάται από μια σειρά παραγόντων που είναι πέρα και πάνω από τις εμπλεκόμενες στη ναύλωση πλευρές (καιρός, χρόνος φορτοεκφόρτωσης, κίνηση λιμένων κ.ά.), και με βάση τα οριζόμενα στο ναυλοσύμφωνο. Η ετοιμότητα του πλοίου για κάθε προβλεπόμενη από τη συμφωνία ενέργεια ορίζεται με βάση το συμφωνημένο χρονικό πλαίσιο. Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας παρουσιάζονται οι γενικώς αποδεκτές και καθορισμένες τεχνικές υπολογισμού των παραπάνω χρόνων και του αντίστοιχου κόστους, με έμφαση στο ποιος το αναλαμβάνει.

Μέσα από τυποποιημένα ναυλοσύμφωνα και αντίστοιχα παραδείγματα υπολογισμού που αναφέρονται σε πραγματικά γεγονότα ή και δικαστικές υποθέσεις που συνέβησαν και επηρέασαν τον χρόνο και το κόστος μεταφοράς, οι εκπαιδευόμενοι/-ες υπολογίζουν τον χρόνο των σταλιών και το ύψος των επισταλιών που απαιτεί η μια πλευρά έναντι της άλλης, καθώς και το αν είναι δίκαιες ή μη οι παραπάνω απαιτήσεις. Η παραπάνω πρακτική εφαρμογή υπολογισμών απαιτείται να πραγματοποιείται πολλές φορές από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, προκειμένου να συμμετέχουν και οι ίδιοι/-ες στην ουσιαστική γνωμοδότηση αναφορικά με το αν η πλευρά, την οποία εκπροσωπούν, έχει εύλογες απαιτήσεις από τη ναύλωση έναντι της άλλης ή όχι.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γκιζιάκης, Κ. Β., Παπαδόπουλος, Α. Ι. & Πλωμαρίτου, Ε. Η. (2010). *Ναυλώσεις* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Βλάχος, Γ. & Ψύχου, Ξ.-Ε. (2012). *Ναυλώσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Plomaritou, E. & Papadopoulos, A. (2019). *Shipbroking and Chartering Practice* (8th ed.). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.
2. Gorton, L., Hillenius, P., Ihre, R. & Sandevärn, A. (2009). *Shipbroking and Chartering Practice* (7th ed.). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.

2.3.Γ • ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Ναυτικό Δίκαιο» έχει στόχο την κατανόηση των αρχών, των κανονισμών και των νομικών πλαισίων που διέπουν τις ναυτιλιακές δραστηριότητες. Στην ενότητα αρχικά γίνεται διάκριση ανάμεσα στις έννοιες ιδιωτικού και δημόσιου ναυτικού δικαίου και στη συνέχεια γίνεται η αντιπαραβολή τους ως ενδοτικό και αναγκαστικό δίκαιο αντίστοιχα. Παράλληλα, εισάγονται τα στοιχεία ναυτικού δικαίου (όπως εμπορικό πλοίο) και βασικοί νομικοί όροι, όπως χωρικά και διεθνή ύδατα, πλοιοκτησία, ναυτικό ατύχημα, απώλεια πλοίου κ.ο.κ. Η ενότητα παρουσιάζει τα νομικά πλαίσια του διεθνούς ναυτικού δικαίου, καλύπτοντας τις νομικές πτυχές της πλοιοκτησίας, της εμπορικής εκμετάλλευσης πλοίων, του ναυλοσυμφώνου, της θαλάσσιας μεταφοράς, της φορτωτικής, της υποθήκης εμπορικών πλοίων και σκαφών αναψυχής, της διαχείρισης του περιβάλλοντος και της νομικής υποχρέωσης προστασίας των θαλασσών από τη ρύπανση, της διαχείρισης συγκρούσεων, αλλά και των απαιτήσεων. Επίσης, αναλύονται κυρώσεις και ευθύνες που προέρχονται από τη μη τήρηση των σχετικών νομοθεσιών. Επιπρόσθετα, στην ενότητα παρουσιάζονται δικαστικές περιπτώσεις για την κατανόηση της εφαρμογής του ναυτικού δικαίου σε πραγματικά σενάρια. Ακολούθως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στα ναυτιλιακά έγγραφα ενός πλοίου, όπως το έγγραφο εθνικότητας, το πιστοποιητικό καταμέτρησης, το πιστοποιητικό ασφάλειας, το ναυτολόγιο κ.λπ., καθώς και το περιεχόμενό τους, με παρουσίαση δειγμάτων του εκάστοτε εγγράφου. Επιπρόσθετα, γίνεται η διάκριση διαφορετικών τύπων πλοιοκτησίας (πρωτότυπη κτήση, παράγωγη κτήση, μεταβίβαση κτήσης). Τέλος, στην ενότητα δίνεται έμφαση στην αποτελεσματική άσκηση των δραστηριοτήτων της ναυτιλιακής επιχείρησης και στην παγκόσμια και εθνική νομοθεσία ναυτικού δικαίου που διέπει κάθε ναυτική

και ναυτιλιακή δραστηριότητα, μέσα από επεξήγηση των ναυτικών αδικημάτων και ποινικών ευθυνών που προκύπτουν.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές και έννοιες του ναυτικού δικαίου,
- Διακρίνουν βασικούς όρους και έννοιες του ναυτικού δικαίου, όπως χωρικά και διεθνή ύδατα, πλοιοκτησία, ναυτικό ατύχημα, απώλεια πλοίου κ.ο.κ.,
- Ερμηνεύουν περιπτωσιολογικές μελέτες για την κατανόηση της εφαρμογής του ναυτικού δικαίου σε πραγματικά σενάρια,
- Αποκωδικοποιούν νομικά έγγραφα που σχετίζονται με το ναυτικό δίκαιο, όπως διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις,
- Εξάγουν συμπεράσματα μέσα από συλλογή σχετικών πληροφοριών και προηγούμενων υποθέσεων στον τομέα του ναυτικού δικαίου,
- Αναγνωρίζουν τα νομικά πλαίσια του διεθνούς ναυτικού δικαίου, καλύπτοντας τις νομικές πτυχές της πλοιοκτησίας, της εμπορικής εκμετάλλευσης πλοίων, του ναυλοσυμφώνου και της θαλάσσιας μεταφοράς,
- Υιοθετούν τη νομική υποχρέωση προστασίας των θαλασσών από τη ρύπανση,
- Αναγνωρίζουν τη μεθοδολογία των διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων για τη λήψη αποφάσεων και τον τρόπο με τον οποίο αυτές επιδρούν στις διακρατικές σχέσεις,
- Δικαιολογούν τον τρόπο με τον οποίο το ναυτικό δίκαιο επιδρά στην αποτελεσματική άσκηση των δραστηριοτήτων της ναυτιλιακής επιχείρησης,
- Υιοθετούν βασική νομική σκέψη και ηθική ως προς τους μηχανισμούς επίλυσης των διαφορών και απαιτήσεων (claims) που ανακύπτουν καθημερινά στον τομέα της ναυτιλίας, αλλά και για κάθε ναυτική και ναυτιλιακή δραστηριότητα,
- Αποκωδικοποιούν τις κυρώσεις και ευθύνες που προέρχονται από τη μη τήρηση των νομοθεσιών,
- Παρουσιάζουν την ιστορική εξέλιξη των κανόνων του διεθνούς ναυτικού δικαίου και τις συνθήκες που οδήγησαν σε αυτήν.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Διάρρηση ναυτικού δικαίου / Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ΚΔΝΔ) / Πλοίαρχος / Πλοίο / Ναύλωση / Ναυτικά αδικήματα πειθαρχικά/ποινικά / Ναυτικός πράκτορας / Ναυτιλιακά έγγραφα / Σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς πραγμάτων/επιβάτη / Φορτωτική παραλαβής/φόρτωσης.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
2	ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΛΟΙΟΚΤΗΣΙΑ
3	Η ΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΣΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
4	ΤΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ
5	Η ΝΑΥΛΩΣΗ, Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ
6	Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Γ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στις βασικές αρχές του ναυτικού δικαίου και στη θεμελιώδη διάκρισή του σε δημόσιο και ιδιωτικό. Παράλληλα, εξετάζεται η φύση του ιδιωτικού ναυτικού δικαίου ως ενδοτικού δικαίου, που επιτρέπει στα μέρη να ρυθμίζουν τις σχέσεις τους μέσω συμφωνιών, σε αντίθεση με το δημόσιο ναυτικό δίκαιο, το οποίο αποτελεί αναγκαστικό δίκαιο και επιβάλλεται από τις εκάστοτε κρατικές ή διεθνείς δημόσιες αρχές για τη ρύθμιση των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με τον Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ΚΔΝΔ, ν.δ. 187/1973), πλοίο είναι κάθε σκάφος προορισμένο να μετακινείται πάνω στο νερό για μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων, ρυμούλκηση, επιθαλάσσια αρωγή, αλιεία, αναψυχή, επιστημονικές έρευνες ή άλλο σκοπό. Κατά τον νέο Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (ΚΙΝΔ, ν. 5020/2023), «πλοίο είναι κάθε πλωτή κατασκευή ικανή να κινείται αυτοδύναμα στη θάλασσα για εκτέλεση ναυσιπλοΐας». Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν τις έννοιες των «χωρικών υδάτων» (ή «αιγιαλίτιδας ζώνης»), που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα 12 ναυτικά μίλια από τις γραμμές βάσης του παρακτίου κράτους, και των διεθνών υδάτων, της πλοιοκτησίας και των ναυτικών ατυχημάτων, έτσι ώστε να κατανοήσουν τη θεμελιώδη δομή του ναυτικού δικαίου. Εξετάζονται η νομοθεσία που διέπει τα πλοία που φέρουν σημαία συγκεκριμένου κράτους και οι διαδικασίες που ακολουθούνται σε περίπτωση ναυτικού ατυχήματος. Μέσα από την ανάλυση αυτών των θεμάτων, με εμπλουτισμένη εισήγηση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια σφαιρική εικόνα αναφορικά με το πώς εφαρμόζεται το ναυτικό δίκαιο στην πράξη, εφοδιάζοντάς τους/τις με τις απαραίτητες γνώσεις για την κατανόηση των βασικών αρχών και την εφαρμογή τους σε πρακτικά ζητήματα της ναυτιλίας.

2.3.Γ.2 | ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΛΟΙΟΚΤΗΣΙΑ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στο διεθνές ναυτικό δίκαιο και στην πλοιοκτησία. Το ναυτικό δίκαιο διακρίνεται για τη δυαδικότητα των πηγών του, απαρτιζόμενο από το διεθνές και το εσωτερικό. Εφαρμόζονται πολλές διεθνείς

συμβάσεις του δικαίου της θάλασσας, κωδικοποιημένου στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), και του κυρίως διεθνούς ναυτικού δικαίου, με σημαντικότερες κατά σειρά τις συμβάσεις για την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα (SOLAS), τα πρότυπα πιστοποιητικών εκπαίδευσης και τήρησης φυλακών των ναυτικών (STCW) και την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία (MARPOL), που αφορούν την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, τον επαγγελματισμό των ναυτικών και την προστασία του περιβάλλοντος, αντίστοιχα.

Πλοιοκτήτης/-τρια είναι το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται δικό του/της πλοίο στο όνομά του/της και για λογαριασμό του/της. Εφόσον παραχωρήσει την εκμετάλλευση, θεωρείται μόνον κύριος του πλοίου. Εφοπλιστής/-τρια είναι το πρόσωπο που εκμεταλλεύεται για δικό του/της λογαριασμό πλοίο άλλου. Η πρωτότυπη κτήση κυριότητας πλοίου (ναυπήγηση, χρησικτησία, άλωση κ.ά.) δημιουργεί αυτοτελώς κυριότητα ελεύθερη βαρών (π.χ. υποθήκη), σε αντίθεση με την παράγωγη, επερχόμενη με συμβατική μεταβίβαση κυριότητας (π.χ. πώληση, απόκτηση αιτίας θανάτου, δημόσιου πλειστηριασμού ή εγκατάλειψη από τον ασφαλισμένο του πλοίου στο πρόσωπο που το ασφάλισε με απαίτηση ολόκληρου του ασφαλισματος). Ναυλομεσίτης/-τρια είναι το πρόσωπο που μεσιτεύει στη ναυτιλία έναντι αμοιβής, ενώ πολλές φορές ενεργεί και ως ναυτικός/-ή πράκτορας. Διαχειριστής/-τρια είναι τρίτο πρόσωπο προς την εκμετάλλευση του πλοίου, άμεσος/-η αντιπρόσωπος του/της πλοιοκτήτη/-τριας ή του εφοπλιστή/-τριας, που του/της ανατίθεται με σύμβαση η ολική ή η μερική διαχείριση του πλοίου, έναντι αμοιβής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν με παιχνίδι ρόλων να εξοικειωθούν με τους ρόλους των προαναφερθέντων επαγγελματιών.

2.3.Γ.3 | Η ΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΣΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα αναφέρεται στις ευθύνες των εμπλεκόμενων μερών, όπως πλοιοκτήτες, πλοίαρχοι, πληρώματα, που απορρέουν από τη μη τήρηση των κανόνων του ναυτικού δικαίου. Ειδικότερα, καλύπτει τις αστικές, διοικητικές, πειθαρχικές και ποινικές ευθύνες. Ιδιαίτερη αναφορά στο πλαίσιο της υποενότητας γίνεται στις πειθαρχικές ποινές των ναυτικών, οι οποίες επιβάλλονται από τη λιμενική ή την προξενική αρχή ή από τον πλοίαρχο και μπορεί να περιλαμβάνουν την επίπληξη και το πρόστιμο. Οι ποινές από το Πειθαρχικό Συμβούλιο Εμπορικού Ναυτικού που μπορεί να επιβληθούν είναι η προσωρινή και η οριστική στέρηση άσκησης ναυτικού επαγγέλματος.

Ο Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ΚΔΝΔ) ρυθμίζει τα ναυτικά εγκλήματα, π.χ. «απόπλου πλοίου άνευ ελέγχου της λιμενικής αρχής». Ορίζει ότι ο/η πλοίαρχος πλοίου ημεδαπού ή ξένης σημαίας, ο/η οποίος/-α ενεργεί τον απόπλου του υπό τη διοίκησή του/της πλοίου χωρίς προηγούμενο έλεγχο των ναυτιλιακών εγγράφων και την άδεια απόπλου της οικείας λιμενικής αρχής, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο μηνών. Στην ίδια ποινική κύρωση υπόκειται και ο/η πράκτορας ή ο/η αντιπρόσωπος του/της πλοιοκτήτη/-τριας ή του/της εφοπλιστή/-τριας, που εν γνώσει δεν ενεργεί για παρεμπόδιση τέτοιου απόπλου, όπως και ο/η επόμενος/-η στην ιεραρχία

αξιωματικός του πλοίου που εν γνώσει δέχεται τον χωρίς έλεγχο της λιμενικής αρχής απόπλου. Εξάλλου, η πρωτότυπη κτήση κυριότητας πλοίου αποτελεί η δήμευσή του ως παρεπόμενη ποινή εγκλήματος (ποινική κύρωση), όπως η λαθρεμπορία, της οποίας τα εμπορεύματα ομοίως δημεύονται.

Επιπλέον, η μαθησιακή υποεπάρκεια περιλαμβάνει παραδείγματα πειθαρχικών και δικαστικών περιπτώσεων και αποφάσεων που απεικονίζουν τις επιπτώσεις παραβάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν συγκεκριμένα περιστατικά, όπως ναυτικά ατυχήματα και συμβάντα ρύπανσης. Μέσα από αυτές τις περιπτώσεις, αναλύονται οι νομικές διαδικασίες που ακολουθούνται, οι αρχές που εφαρμόζονται και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον καταλογισμό ευθυνών.

2.3.Γ.4 | ΤΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ

Η τέταρτη μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στα ναυτιλιακά έγγραφα που απαιτούνται για τη λειτουργία ενός πλοίου που εκτελεί πλόες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τον τρόπο λειτουργίας και τη σημασία κάθε εγγράφου, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων εθνικότητας, του πιστοποιητικού καταμέτρησης, των πιστοποιητικών ασφάλειας, του ημερολογίου γέφυρας (ή ημερολογίου πλοίου), του ναυτολογίου και άλλων σημαντικών εγγράφων. Εφόσον ένα έγγραφο εθνικότητας εκδίδεται, βάσει της πράξης νηολόγησης, από ελληνική λιμενική ή προξενική αρχή που νηολογεί το πλοίο σε ελληνικό νηολόγιο, αυτό αποδεικνύει την ελληνική εθνικότητα του πλοίου, δηλαδή τον νομικό του δεσμό με το οικείο κράτος. Γίνεται επίσης αναφορά ότι το πιστοποιητικό καταμέτρησης αναγράφει όλα τα κύρια χαρακτηριστικά και στοιχεία του πλοίου, όχι μόνο την καταμετρημένη ολική και καθαρή χωρητικότητα του πλοίου. Το ναυτολόγιο αποτελεί το πιστοποιητικό για τη σύνθεση του προσωπικού του πλοίου, στο οποίο καταχωρούνται οι συμβάσεις ναυτολόγησης και οι σχετικές μεταβολές (π.χ. απολύσεις).

Επιπλέον, αναλύονται οι διαδικασίες έκδοσης και ανανέωσης αυτών των εγγράφων, καθώς και η σημασία της τήρησης των κανονισμών. Γίνεται αναφορά ότι η έκδοση ορισμένων εγγράφων μπορεί να γίνεται μετά από πλήρη επιθεώρηση του πλοίου από το κράτος της σημαίας ή από εξουσιοδοτημένο από το κράτος αυτό νηογνώμονα και τον έλεγχο της συμμόρφωσής του με τα ναυτιλιακά πρότυπα. Η ανανέωση είναι απαραίτητη σε τακτά χρονικά διαστήματα για να διατηρηθεί η ισχύς των πιστοποιητικών. Μέσω παραδειγμάτων και πρακτικών σεναρίων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πλήρη κατανόηση του περιεχομένου και της σημασίας αυτών των ναυτιλιακών εγγράφων στη διαχείριση ενός πλοίου και τη συμμόρφωσή του με τις νομικές απαιτήσεις και τις διεθνείς προδιαγραφές ασφαλείας.

2.3.Γ.5 | Η ΝΑΥΛΩΣΗ, Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ Η ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ

Η πέμπτη μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στις διακριτά ρυθμιζόμενες στον νέο Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (ΚΙΝΔ) εμπορικές πράξεις της ναύλωσης και

της θαλάσσιας μεταφοράς (πραγμάτων ή επιβάτη/-ιδας) και στη φορτωτική. Με τη σύμβαση ναύλωσης ο εκναυλωτής παραχωρεί έναντι ανταλλάγματος (ναύλος) τη χρήση πλοίου στον ναυλωτή για τη διενέργεια θαλάσσιας μεταφοράς πραγμάτων ή προσώπων ή άλλων συμφωνηθέντα σκοπό. Με τη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς πραγμάτων ο μεταφορέας αναλαμβάνει, έναντι ανταλλάγματος, την υποχρέωση μεταφοράς με πλοίο των πραγμάτων που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης από τον λιμένα φόρτωσης στον λιμένα εκφόρτωσης και παράδοσής τους στον νομιμοποιούμενο παραλήπτη. Η θαλάσσια φορτωτική αποδεικνύει έναντι παντός τη σύμβαση μεταφοράς και την παραλαβή των πραγμάτων από τον/τη μεταφορέα προς φόρτωση (φορτωτική παραλαβής) ή τη φόρτωσή τους στο πλοίο (φορτωτική φόρτωσης). Ως αξιόγραφο ενσωματώνει την αξίωση παράδοσης των πραγμάτων στο νομιμοποιούμενο κομιστή, π.χ. αγοραστή (εμπορευματογράφο) και τη νομή αυτών. Εκδίδεται κατ' επιλογή του φορτωτή ως:

- α) ονομαστική, μεταβιβάσιμη με εκχώρηση,
- β) σε διαταγή, μεταβιβάσιμη με οπισθογράφιση (με αναλόγως εφαρμοστέο το δίκαιο της συναλλαγματικής), ή κατά το κοινό δίκαιο (με εκχώρηση ή, όταν η τελευταία οπισθογράφιση είναι λευκή, συμφωνία και παράδοση), ή
- γ) στον κομιστή (ανώνυμη), αθέσπιστη στον παλαιό Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου, μεταβιβάσιμη με συμφωνία και παράδοση.

Φορτωτική κατονομαζόμενου δικαιούχου τεκμαίρεται, αντίστροφα με τον παλαιό Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου, σε διαταγή, εκτός αν περιέχει τη ρήτρα «όχι σε διαταγή». Η φορτωτική περιέχει την ονομασία «θαλάσσια φορτωτική» ή «φορτωτική» στο κείμενο του τίτλου και το κατά το άρθρο 124 του Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου υπόλοιπο περιεχόμενο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες με ενεργητικές τεχνικές εξοικειώνονται με τους διάφορους τύπους συμβάσεων μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης παραγγελίας θαλάσσιας μεταφοράς και φορτωτικών.

2.3.Γ.6 | Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΕ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η έκτη υποενότητα εστιάζεται στην εφαρμογή του ναυτικού δικαίου στις εμπορικές δραστηριότητες της ναυτιλιακής επιχείρησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις σύγχρονες μορφές εμπορικών συναλλαγών, όπως η διαχείριση πλοίου, η δικαιοχρησία και η χρηματοδοτική μίσθωση.

Εξετάζονται επίσης οι συνδέσεις των εμπορικών πράξεων με τις τραπεζικές συναλλαγές. Η κυριότητα στο πλοίο, όπως και η επικαρπία, αποτελούν εμπράγματα δικαιώματα που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εμπράγματης ασφάλειας μιας απαίτησης (π.χ. από σύμβαση δανείου), κατ' αρχάς μόνο με τη μορφή που προσιδιάζει σε ακίνητα πράγματα, δηλαδή την υποθήκη, αντί του ενεχύρου. Εξάλλου, ναυτικά προνόμια είναι οι απαιτήσεις (π.χ. του πλοιάρχου ή μέλους του πληρώματος από τη σύμβαση ναυτολόγησής του) οι οποίες εξασφαλίζονται με προνόμιο επί συγκεκρι-

μένου πλοίου και στρέφονται κατά του προσώπου που το εκμεταλλεύεται για δικό του λογαριασμό (πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή) και έχουν πλήρη προτεραιότητα, ακόμη και έναντι των ναυτικών υποθηκών, στην κατάταξή τους στο πλαίσιο της διενέργειας πλειστηριασμού του πλοίου.

Εξετάζεται επίσης η ανάγκη συμμόρφωσης με τις εθνικές και διεθνείς νομοθεσίες. Η νομική συμμόρφωση είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική και νόμιμη άσκηση των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων, εξασφαλίζοντας ότι οι επιχειρηματικές πρακτικές που εφαρμόζονται πληρούν τις διεθνείς προδιαγραφές και δεν παραβιάζουν τις ρυθμίσεις της σχετικής νομοθεσίας. Με αυτόν τον τρόπο, η υποενότητα αυτή εξασφαλίζει ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν το πνεύμα και την πρακτική εφαρμογή του ναυτικού δικαίου στις ναυτιλιακές επιχειρήσεις, βοηθώντας τους να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις νομικές προκλήσεις που ενδέχεται να παρουσιαστούν στην καθημερινή τους δραστηριότητα.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αντάπασης, Α. Μ. & Αθανασίου, Λ. Ι. (2020). *Ναυτικό δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Μπεχλιβάνης, Α. (2023). *Εγχειρίδιο ναυτικού δικαίου*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Α. Ν. Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Λυκούδης, Π. Π. (2014). *Στοιχεία ναυτικού δικαίου* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου.
2. Μανιάτης, Α. (2023). Πτυχές του ναυτιλιακού δικαίου, *Ναυτικά Χρονικά* 258 (04/2023), 176-182. Ανακτήθηκε από: <https://maredu.hcg.gr/modules/document/file.php/ASP284/%CE%A0%CF%84%CF%85%CF%87%CE%AD%CF%82%20%CF%84%CE%BF%CF%85%20%CE%9D%CE%B1%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BB%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CF%8D%20%CE%94%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%AF%CE%BF%CF%85.pdf>

2.3.Δ • ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΕΣ ΠΛΟΙΩΝ ΚΑΙ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Αγοραπωλησίες πλοίων και σκαφών αναψυχής» καλύπτει τα συμβαλλόμενα μέρη μιας αγοραπωλησίας πλοίου/σκάφους, την κατανόηση των ρόλων τους και τις συμβάσεις μεταξύ τους, καθώς και τη σύνταξη, αλλά και τη δι-απραγματευτική διαδικασία των συμβάσεων αυτών. Επιπλέον, παρουσιάζει τις εμπο-

ρικές πτυχές μιας αγοραπωλησίας και τα νομικά πλαίσια γύρω από αυτή. Ταυτόχρονα, αναλύεται βήμα προς βήμα η διαδικασία της διαπραγμάτευσης έως την ολοκλήρωση της σύμβασης της αγοραπωλησίας, τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη. Επιπρόσθετα, στην ενότητα συμπεριλαμβάνονται η εκτίμηση της τιμής πώλησης, η αποτίμηση του πλοίου/σκάφους, η επιθεώρηση, αλλά και η επιλογή κράτους-σημαίας για τη νηολόγηση από τον/την αγοραστή/-τρια, καθώς και ο ρόλος του/της μεσίτη/-τριας αγοραπωλησιών σε αυτήν. Τέλος, επεξηγείται η φύση, το περιεχόμενο και ο ρόλος του εγγράφου της σύμβασης αγοραπωλησίας πλοίου/σκάφους (αλλιώς μνημόνιο συμφωνίας, Memorandum of Agreement (MOA)) και συναφών εγγράφων που συνοδεύουν την αγοραπωλησία και αφορούν την τελική παράδοση του πλοίου/σκάφους στον/στην αγοραστή/-τρια και την αποπληρωμή του συμφωνημένου χρηματικού ποσού, αλλά και άλλων συναφών εξόδων. Η ίδια μαθησιακή ενότητα πραγματεύεται εξίσου και κατά αντιστοιχία την πώληση πλοίου/σκάφους προς διάλυση, αντί προς εμπορική χρήση. Στην περίπτωση αυτή, ο/η αγοραστής/-τρια είναι ένα διαλυτήριο.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Αναγνωρίζουν τα στάδια της αγοραπωλησίας, με το βασικό τους περιεχόμενο και τις εκτελούμενες πράξεις,
- Συνοψίζουν τους κύριους όρους μιας σύμβασης αγοραπωλησίας, είτε αφορά νεότευκτο (newbuilding) είτε «δεύτερο χέρι» (second hand) πλοίο/σκάφος αναψυχής, είτε πλοίο/σκάφος προς ανακύκλωση/διάλυση,
- Επαληθεύουν τους όρους που διατυπώνονται στη σύμβαση αγοραπωλησίας, βάσει των συμφωνηθέντων δεδομένων,
- Αναλύουν το περιεχόμενο τυπικών συμβάσεων αγοραπωλησιών (Memorandum of Agreement (MOA)) και πωλητηρίων πλοίου/σκάφους (Bill of Sale) χρησιμοποιώντας τυπικά υποδείγματα, όπως SHIPSALE 22, BIMCOSALE (1978), NEWBUILDCON (2007), RECYCLECON (2012), κατά περίπτωση,
- Εκτελούν συγκεκριμένες διαδικασίες πριν και μετά το κλείσιμο της συμφωνίας αγοραπωλησίας,
- Χειρίζονται ειδικούς όρους και συντομογραφίες που αφορούν το γενικό περιεχόμενο της αγοραπωλησίας,
- Εξηγούν τα «σημερινά» επίπεδα της αγοράς στις αξίες των πλοίων/σκαφών προς πώληση ή ανακύκλωση,
- Προβλέπουν μελλοντικές τάσεις της αγοράς σε αξίες αγοραπωλησιών και διαλύσεων,
- Κάνουν ανασκόπηση του παγκόσμιου στόλου που αλλάζει κυριότητα ή/και ανακυκλώνεται σε μια περίοδο αναφοράς (π.χ. μήνα, έτος, τριετία κ.ο.κ.),

- Αντιπαραβάλλουν τα πιστοποιητικά των συμβαλλόμενων μερών και του πλοίου/σκάφους, με τα κείμενα και τα δεδομένα που εισάγονται στη σύμβαση αγοραπωλησίας και τα συναφή έγγραφα,
- Προσδιορίζουν την ημερομηνία αποπληρωμής της τιμής πώλησης και της μεσιτικής αμοιβής,
- Ενθαρρύνουν αποφάσεις περί ευκαιρίας κέρδους προερχόμενης από μια αγοραπωλησία,
- Υπερασπίζονται τα συμφέροντα της πλευράς που εκπροσωπούν, κατά το στάδιο διαπραγμάτευσης μιας αγοραπωλησίας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Αγοραπωλησία / Επιθεώρηση / Memorandum of Agreement (MOA) / Συμφωνία πώλησης / Κράτος σημαίας / Εκτίμηση τιμής / Πιστοποιητικά καταλληλότητας.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (5), Εργαστήριο (0), Σύνολο (5).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΟΙ ΡΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΠΛΟΙΩΝ/ΣΚΑΦΩΝ
2	ΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
3	Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
4	Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ/ΣΚΑΦΟΥΣ
5	Η ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΣΗΜΑΙΑΣ
6	ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ (MEMORANDUM OF AGREEMENT-MOA) ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΑ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Δ.1 | ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΟΙ ΡΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ ΠΛΟΙΩΝ/ΣΚΑΦΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα αυτή εξετάζει τον ρόλο των συμβαλλόμενων μερών που εμπλέκονται σε μια αγοραπωλησία πλοίου ή σκάφους αναψυχής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τους ρόλους του/της πωλητή/-τριας, του/της αγοραστή/-τριας, του/της μεσίτη/-τριας και των νομικών συμβούλων. Διερευνώνται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε μέρους, καθώς και οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους. Επιπλέον, αναλύονται και οι διαφορετικοί τύποι συμβάσεων που συνάπτονται κατά την αγοραπωλησία, όπως το μνημόνιο συμφωνίας (Memorandum of Agreement [MOA]) και άλλες συναφείς συμβάσεις. Οι εκπαι-

δευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη σχετική νομική ορολογία και τις βασικές νομικές έννοιες που διέπουν τις συναλλαγές αυτές, καθώς και με τις επιμέρους διαδικασίες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας. Η κατανόηση των ρόλων και των υποχρεώσεων των εμπλεκόμενων μερών είναι κρίσιμη για την αποτελεσματική διαχείριση των διαπραγματεύσεων και την επίτευξη συμφωνιών που ικανοποιούν όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν το πώς να εντοπίζουν και να διαχειρίζονται τυχόν νομικά ή πρακτικά ζητήματα που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων και της ολοκλήρωσης των συναλλαγών. Μέσω της ανάλυσης πραγματικών παραδειγμάτων και μελετών περίπτωσης (case studies), οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πρακτική εμπειρία και κατανοούν τις διαδικασίες που ακολουθούνται για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων όλων των μερών και τη διασφάλιση της επιτυχίας της αγοραπωλησίας.

2.3.Δ.2 | ΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τις εμπορικές πτυχές μιας αγοραπωλησίας πλοίου ή σκάφους αναψυχής. Αναλύονται οι παράγοντες που επηρεάζουν την τιμή και τη διαπραγμάτευση, όπως η κατάσταση της αγοράς, η ηλικία του πλοίου/σκάφους, η κατάστασή του και η ζήτηση. Επιπλέον, εξετάζεται το νομικό πλαίσιο που διέπει τις αγοραπωλησίες αυτές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κανονισμών και νόμων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να συμμορφώνονται με τις νομικές απαιτήσεις που αφορούν την αγοραπωλησία πλοίων/σκαφών, κατανοώντας τη σημασία της τήρησης των νομικών προτύπων για την αποφυγή νομικών διαφορών και προβλημάτων. Διδάσκονται τις διαδικασίες και τα βήματα που απαιτούνται για την ολοκλήρωση μιας αγοραπωλησίας, από την αρχική διαπραγμάτευση μέχρι την τελική μεταβίβαση της ιδιοκτησίας.

Επιπλέον, αναλύονται οι ρόλοι και οι υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων μερών, όπως οι πωλητές, οι αγοραστές, οι μεσίτες και οι νομικοί σύμβουλοι, καθώς και οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις βασικές νομικές έννοιες και την ορολογία που διέπουν τις εμπορικές αυτές συναλλαγές. Μέσω παραδειγμάτων και μελετών περίπτωσης (case studies), οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πρακτική εμπειρία και μαθαίνουν να αναλύουν τα δεδομένα και τις συνθήκες που επηρεάζουν τις εμπορικές πτυχές των αγοραπωλησιών. Αυτή η υποενότητα παρέχει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την επιτυχή διαχείριση των εμπορικών και νομικών πτυχών στις αγοραπωλησίες πλοίων και σκαφών αναψυχής.

2.3.Δ.3 | Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα αυτή επικεντρώνεται στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και στη σύναψη των συμβάσεων αγοραπωλησίας πλοίων και σκαφών αναψυχής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις τεχνικές και τις στρατηγικές διαπραγμάτευσης

που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη συμφωνιών. Αναλύονται τα διάφορα στάδια της διαπραγμάτευσης, από την αρχική προσφορά μέχρι την τελική συμφωνία, και παρουσιάζονται πρακτικά παραδείγματα για την καλύτερη κατανόηση των διαδικασιών. Επιπλέον, εξετάζεται ο ρόλος των νομικών συμβούλων και των μεσιτών στη διαδικασία αυτή, τονίζοντας τη σημασία της σαφήνειας και της ακρίβειας στη σύνταξη των συμβάσεων. Γίνεται σαφές ότι οι νομικοί σύμβουλοι βοηθούν στην εξασφάλιση πως οι συμβάσεις είναι νομικά δεσμευτικές και προστατεύουν τα συμφέροντα των εμπλεκόμενων μερών, ενώ οι μεσίτες διευκολύνουν την επικοινωνία και τη διαπραγμάτευση μεταξύ αγοραστών και πωλητών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν στη σύνταξη και την ανάλυση συμβάσεων μέσω προσομοιωμένων σεναρίων πραγματικών καταστάσεων, αποκτώντας πρακτικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη σύναψη επιτυχημένων συμφωνιών. Μαθαίνουν επίσης να εντοπίζουν πιθανά προβλήματα και να προτείνουν λύσεις, βελτιώνοντας έτσι την ικανότητά τους να διαχειρίζονται σύνθετες διαπραγματεύσεις. Αυτή η μαθησιακή υποεπάρκεια προσφέρει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και σύνταξης συμβάσεων, παρέχοντας στους εκπαιδευόμενους/-ες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να επιτύχουν στον τομέα της ναυτιλίας.

2.3.Δ.4 | Η ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ/ΣΚΑΦΟΥΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια αυτή καλύπτει την εκτίμηση της τιμής και την αποτίμηση ενός συγκεκριμένου πλοίου ή σκάφους αναψυχής. Μετά τη γενική παρουσίαση των παραγόντων που επηρεάζουν την τιμή στη δεύτερη μαθησιακή υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξειδικεύουν στις μεθόδους και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση της αξίας ενός πλοίου/σκάφους, όπως η ηλικία, η κατάσταση, ο εξοπλισμός και η αγορά. Αναλύονται οι διαφορές μεταξύ της αγοραίας αξίας και της αξίας αντικατάστασης, καθώς και οι παράγοντες που επηρεάζουν την τιμή κάθε διαφορετικού πλοίου. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι φορείς και οι διαδικασίες επιθεώρησης που απαιτούνται για την αποτίμηση, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών ελέγχων και των πιστοποιήσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα εργαλεία και τις τεχνικές αποτίμησης, όπως οι αναλύσεις συγκριτικών πωλήσεων και οι προσαρμογές τιμών βάσει τεχνικών χαρακτηριστικών. Μαθαίνουν να χρησιμοποιούν σχετικό λογισμικό και δεδομένα αγοράς για να κάνουν ακριβείς εκτιμήσεις αξίας. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στις νομικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις που σχετίζονται με την αποτίμηση πλοίων, διασφαλίζοντας ότι οι εκτιμήσεις είναι σύμφωνες με τα διεθνή πρότυπα και κανονισμούς.

Μέσα από πρακτικές ασκήσεις και μελέτες περίπτωσης (case studies), οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σε πραγματικά σενάρια αποτίμησης, βελτιώνοντας τις ικανότητές τους στην ανάλυση και αξιολόγηση των παραγόντων που επηρεάζουν την αξία των πλοίων και των σκαφών αναψυχής.

Αυτή η μαθησιακή υποεπενότητα στοχεύει να προσφέρει μια ολοκληρωμένη κατανόηση των διαδικασιών και των τεχνικών αποτίμησης, εξοπλίζοντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την επιτυχή αξιολόγηση και εκτίμηση της αξίας των ναυτιλιακών περιουσιακών στοιχείων.

2.3.Δ.5 | Η ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΡΑΤΟΥΣ-ΣΗΜΑΙΑΣ

Σε αυτή τη μαθησιακή υποεπενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τις διαδικασίες επιθεώρησης και την επιλογή κράτους-σημαίας για τη νηολόγηση πλοίων/σκαφών. Αναλύονται οι διαφορετικοί τύποι επιθεώρησης που απαιτούνται κατά την αγοραπωλησία, όπως η τεχνική επιθεώρηση, η επιθεώρηση ασφάλειας και η επιθεώρηση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης. Περιγράφεται η τεχνική επιθεώρηση, η οποία περιλαμβάνει τον έλεγχο της μηχανολογικής και κατασκευαστικής κατάστασης του πλοίου, και η επιθεώρηση ασφάλειας, η οποία επικεντρώνεται στη συμμόρφωση με τα διεθνή πρότυπα ασφάλειας. Η επιθεώρηση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης διασφαλίζει ότι το πλοίο πληροί τις απαιτήσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Επιπλέον, εξετάζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή κράτους-σημαίας, όπως η νομοθεσία, οι φορολογικές ελαφρύνσεις, οι κανονισμοί και τα κόστη. Η νομοθεσία του κράτους-σημαίας μπορεί να επηρεάσει την επιχειρησιακή ευελιξία και την ασφάλεια του πλοίου, ενώ οι φορολογικές ελαφρύνσεις και τα κόστη νηολόγησης είναι κρίσιμοι παράγοντες για την οικονομική βιωσιμότητα της ναυτιλιακής επιχείρησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από πραγματικά παραδείγματα, αναγνωρίζουν τις προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν τα πλοία/σκάφη για τη νηολόγηση, όπως οι απαιτήσεις για την κατασκευή, την ηλικία και τον εξοπλισμό. Τέλος, κατανοούν τη σημασία της επιλογής του κατάλληλου κράτους-σημαίας για την επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και το ότι η επιλογή αυτή μπορεί να επηρεάσει τη φήμη της εταιρείας, την ασφάλεια των πλοίων και την οικονομική αποδοτικότητα. Μέσα από αυτή την υποεπενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για να κάνουν ενημερωμένες και στρατηγικές επιλογές σχετικά με την επιθεώρηση και τη νηολόγηση των πλοίων/σκαφών.

2.3.Δ.6 | ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ (MEMORANDUM OF AGREEMENT, MOA) ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΑ

Η μαθησιακή υποεπενότητα αυτή επικεντρώνεται στη φύση, το περιεχόμενο και τον ρόλο του Μνημονίου Συμφωνίας (Memorandum of Agreement [MOA]) και των συναφών εγγράφων που συνοδεύουν την αγοραπωλησία πλοίου ή σκάφους αναψυχής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να συντάσσουν και να αναλύουν το ΜΟΑ, κατανοώντας τις βασικές ρήτρες και τις απαιτήσεις που περιλαμβάνει, όπως οι όροι πληρωμής, οι προθεσμίες, οι ρήτρες αποδέσμευσης και οι ειδικές συνθήκες που μπορεί να επηρεάσουν τη συναλλαγή. Επιπλέον, εξετάζονται τα έγγραφα που απαιτούνται για την τελική παράδοση του πλοίου ή σκάφους στον αγοραστή και την αποπληρωμή του

συμφωνημένου ποσού. Αυτά περιλαμβάνουν πιστοποιήσεις καταλληλότητας, άδειες λειτουργίας, ασφαλιστήρια συμβόλαια και εγγυήσεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διασφαλίζουν ότι όλα τα απαραίτητα έγγραφα είναι έγκυρα και σύμφωνα με τους κανονισμούς.

Οι διαδικασίες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας αναλύονται λεπτομερώς, συμπεριλαμβανομένων των νομικών βημάτων που πρέπει να ακολουθηθούν για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους κανονισμούς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις διαδικασίες ελέγχου και επικύρωσης των εγγράφων, τις πρακτικές παράδοσης και αποδοχής του πλοίου, καθώς και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν για τα συμβαλλόμενα μέρη μετά την ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας. Μέσα από αυτή την υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενισχύουν την κατανόησή τους για τις νομικές και διοικητικές απαιτήσεις των συναλλαγών αυτών και προετοιμάζονται για την αποτελεσματική διαχείριση της αγοραπωλησίας πλοίων και σκαφών αναψυχής.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βλάχος, Γ. & Ψύχου, Ξ.-Ε. (2012). *Ναυλώσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Γκιζιάκης, Κ. Β., Παπαδόπουλος, Α. Ι. & Πλωμαρίτου, Ε. Η. (2010). *Ναυλώσεις* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Goldrein, I., Hannaford, M. & Turner, P. (2024). *Ship Sale and Purchase* (7th edition). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.
2. Ασημομύτης, Ι. (2001). *Νηογνώμονες – Επιθεωρήσεις*. Πειραιάς: Εκδόσεις Ε. Μ. Σταυριδάκη.

2.3.Ε • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Γ΄

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στόχος της μαθησιακής ενότητας είναι να αναγνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τα καθήκοντα που αφορούν την ειδικότητά τους ως στελέχη ναυλομεσιτικών εργασιών και να προσδιορίσουν τις θέσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες δύναται να απασχοληθούν. Συγκεκριμένα, προσδιορίζονται τα καθήκοντα που καλείται να αναλάβει ένας/μία απόφοιτος σπουδών ειδικότητας «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία» κατά την είσοδό του/της στην αγορά εργασίας, το είδος των επιχειρήσεων στις οποίες μπορεί να απασχοληθεί, καθώς και η θέση εργασίας που δύναται να αναλάβει. Η ενότητα επεξηγεί την ιεραρχία και την τμηματοποίηση που διέπει το επάγγελμα, αλλά και τη σημασία της περιγραφής της θέσης εργασίας τους κατά την ένταξη σε ένα εργασια-

κό περιβάλλον. Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται τεχνικές πλοήγησης στην αγορά εργασίας, όπως τρόποι σύνταξης βιογραφικού σημειώματος, αλλά και οι αναγκαίες δεξιότητες για την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα της μεσιτείας στον ναυτιλιακό χώρο.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τα είδη και το αντικείμενο των επιχειρήσεων στις οποίες δύναται να απασχοληθούν ως στελέχη ναυλομεσιτικών εργασιών,
- Ορίζουν τα καθήκοντα που αφορούν την ειδικότητά τους,
- Κατονομάζουν την ιεραρχία του επαγγέλματος,
- Συνθέτουν βιογραφικό σημείωμα με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές και πρότυπα,
- Περιγράφουν μια θέση εργασίας μεσιτείας στον ναυτιλιακό τομέα,
- Επιδεικνύουν ικανότητες και δεξιότητες χρήσιμες ή/και αναγκαίες στην άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος,
- Εκτιμούν τις δυνατότητες για άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος της μεσιτείας στον ναυτιλιακό χώρο,
- Εφαρμόζουν κατάλληλες τεχνικές αυτοπαρουσίασης σε μια συνέντευξη εργασίας,
- Εντοπίζουν πληροφορίες αναφορικά με ελεύθερες θέσεις εργασίας,
- Οργανώνουν πλάνο εύρεσης εργασίας,
- Υποστηρίζουν το βιογραφικό τους σημείωμα στο πλαίσιο μιας συνέντευξης σε χώρο εργασίας,
- Υιοθετούν την ενδεδειγμένη επαγγελματική συμπεριφορά για έναν χώρο εργασίας,
- Ενθαρρύνουν θέσεις και πρακτικές που προάγουν τον συναγωνισμό στον χώρο της μεσιτείας στη ναυτιλία,
- Συνεργάζονται με άλλους οριζόντια και κάθετα με βάση το οργανόγραμμα της επιχείρησης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ναυλομεσίτης/-τρια / Μεσιτικές εργασίες / Δεοντολογία / Ιεραρχία / Επαγγελματικότητα / Πλάνο εύρεσης εργασίας / Πηγές πληροφόρησης.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΤΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
2	ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΗ/-ΤΡΙΑΣ
3	Η ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΚΑΙ Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΟ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ
4	Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
5	Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
6	Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥ ΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Κείμενο αναφοράς

2.3.E.1 | ΤΑ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σε αυτή τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τα διαφορετικά είδη και το αντικείμενο των επιχειρήσεων στις οποίες μπορούν να απασχοληθούν ως ναυλομεσίτες/-τριες. Συγκεκριμένα, αναλύονται οι βασικές κατηγορίες επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ναυτιλιακό τομέα, όπως ναυλομεσιτικά γραφεία, ναυτιλιακές εταιρείες, εταιρείες πλοιοκτησίας και διαχείρισης πλοίων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις υπηρεσίες που παρέχονται από αυτές τις επιχειρήσεις, όπως η μεσιτεία ναυλώσεων, η αγοραπωλησία πλοίων, η διαχείριση πλοίων και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες.

Επιπλέον, εξετάζονται οι προοπτικές απασχόλησης σε αυτούς τους τομείς και οι απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Παράλληλα, αναλύονται οι τάσεις και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στον ναυτιλιακό τομέα, καθώς και οι ευκαιρίες που προσφέρονται για καριέρα στον κλάδο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται ώστε να εντοπίζουν τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των εργοδοτών/-τριών και το πώς να προετοιμάζονται κατάλληλα για την επαγγελματική τους πορεία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατανόηση του ρόλου και των καθηκόντων του/της ναυλομεσίτη/-τριας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος, όπως η διαπραγμάτευση, η διαχείριση πελατών/-τριών, η ανάλυση της αγοράς και η σύνταξη συμβάσεων. Μέσα από πρακτικά παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν τις γνώσεις και τις ικανότητές τους και προετοιμάζονται για μια επιτυχημένη καριέρα στον ναυτιλιακό τομέα.

2.3.E.2 | ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΗ/-ΤΡΙΑΣ

Αυτή η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στον καθορισμό των καθηκόντων και των υποχρεώσεων που αφορούν την ειδικότητα του/της ναυλομεσίτη/-τριας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς να ορίζουν τα κύρια καθήκοντα που περιλαμβάνουν

τη διαπραγμάτευση ναυλώσεων, την αγοραπωλησία πλοίων, την ανάλυση της αγοράς και την παροχή συμβουλών στους/στις πελάτες/-ισσες. Επίσης, εξετάζονται οι υποχρεώσεις που έχουν οι ναυλομεσίτες/-τριες απέναντι στους πελάτες τους, όπως η εχεμύθεια, η ακρίβεια των πληροφοριών, η διαφάνεια και η τήρηση των συμφωνιών. Αναλύονται τα ηθικά ζητήματα που προκύπτουν κατά την άσκηση του επαγγέλματος και η σημασία της επαγγελματικής δεοντολογίας. Οι ναυλομεσίτες/-τριες πρέπει να διατηρούν υψηλά πρότυπα επαγγελματικής συμπεριφοράς και να εξασφαλίζουν την ακεραιότητα των συναλλαγών τους. Η κατανόηση και η εφαρμογή αυτών των αρχών είναι κρίσιμη για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την αποτελεσματική συνεργασία με τους/τις πελάτες/-ισσες.

Μέσα από προσομοίωση εργασιακών διαδικασιών και παιχνίδια ρόλων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την καθημερινή ρουτίνα και τις διαδικασίες που απαιτούνται για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους. Εξασκούνται στη διαχείριση πελατών/-τριών, τη διαπραγμάτευση διαφόρων συμφωνιών και την επίλυση προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια των συναλλαγών. Αυτή η πρακτική εμπειρία τους προετοιμάζει για τις πραγματικές συνθήκες εργασίας και ενισχύει τις δεξιότητες που απαιτούνται για την επιτυχή καριέρα τους ως ναυλομεσίτες/-τριες.

2.3.E.3 | Η ΙΕΡΑΡΧΙΑ ΚΑΙ Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΟ ΝΑΥΛΟΜΕΣΙΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν την ιεραρχία του επαγγέλματος του/της ναυλομεσίτη/-τριας και την οργάνωση των ναυλομεσιτικών επιχειρήσεων. Αναλύονται οι διάφοροι ρόλοι και οι θέσεις εργασίας εντός μιας ναυλομεσιτικής εταιρείας, από τον/την αρχάριο/-α ναυλομεσίτη/-τρια έως τον/την ανώτερο/-η διευθυντή/-τρια. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις απαιτήσεις και τις αρμοδιότητες κάθε θέσης, καθώς και για τις ευκαιρίες επαγγελματικής ανέλιξης.

Επιπλέον, παρουσιάζονται και εξετάζονται τα διαφορετικά τμήματα μιας ναυλομεσιτικής εταιρείας και οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους. Η κατανόηση της δομής της εταιρείας είναι κρίσιμη για την αποδοτική λειτουργία και την επίτευξη των στόχων της. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τον τρόπο με τον οποίο κάθε τμήμα συμβάλλει στη συνολική επιτυχία της εταιρείας και τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ των τμημάτων.

Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην κατανόηση της οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας εντός της εταιρείας και στη σημασία της αποτελεσματικής επικοινωνίας και της ομαδικής εργασίας. Η καλή συνεργασία και η επικοινωνία είναι απαραίτητες για την επίλυση προβλημάτων και την καινοτομία. Μέσα από καθοδηγούμενη συζήτηση και καταιγισμό ιδεών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να οργανωθεί μια σχετική επιχείρηση. Αυτή η μαθησιακή υποενότητα ενισχύει την κατανόηση των εκπαιδευόμενων για την οργανωτική δομή και τις επιχειρηματικές στρατηγικές που απαιτούνται για την επιτυχία στον τομέα των ναυλομεσιτικών εργασιών. Με αυτόν τον τρόπο, είναι καλύτερα προετοιμασμένοι/-ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και την αποτελεσματική διαχείριση των ναυλομεσιτικών εταιρειών.

2.3.E.4 | Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΑΥΤΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη σύνταξη βιογραφικού σημειώματος με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές και πρότυπα, καθώς και στις τεχνικές αυτοπαρουσίασης σε συνέντευξη εργασίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να συντάσσουν ένα επαγγελματικό βιογραφικό σημείωμα που αντικατοπτρίζει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία τους. Στο πλαίσιο της υποεπάρκειας εξετάζονται οι βασικές αρχές της σύνταξης βιογραφικού, όπως η σαφήνεια, η ακρίβεια και η συντομία, καθώς και τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει, όπως τα προσωπικά στοιχεία, η εκπαίδευση, η επαγγελματική εμπειρία και οι δεξιότητες.

Επιπλέον, δίνονται σαφείς οδηγίες για τη σύνταξη συνοδευτικών επιστολών που συνοδεύουν το βιογραφικό σημείωμα και τη δημιουργία επαγγελματικών προφίλ σε διαδικτυακές πλατφόρμες όπου έχουν πρόσβαση οι πιθανοί/-ες εργοδότες/-τριες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις τεχνικές αυτοπαρουσίασης, όπως η σωστή προετοιμασία, η διαχείριση του άγχους και η αποτελεσματική επικοινωνία των δυνατοτήτων και των επιτευγμάτων τους. Μέσω προσομοιωμένων σεναρίων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν σε αντίστοιχες συνεντεύξεις εργασίας, αναπτύσσοντας δεξιότητες όπως η ενεργητική ακρόαση, η απάντηση σε σχετικά δύσκολες ερωτήσεις και η δημιουργία θετικής εντύπωσης στους/στις εργοδότες/-τριες. Αυτή η πρακτική προσέγγιση βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αισθανθούν πιο άνετα και έτοιμοι να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους και τις πιθανότητες επιτυχίας τους σε μελλοντικές επαγγελματικές συνεντεύξεις.

2.3.E.5 | Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Σε αυτή τη μαθησιακή υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς να περιγράφουν θέσεις εργασίας στον ναυτιλιακό τομέα και να εκτιμούν τις δυνατότητες για άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος στη μεσιτεία. Αναλύονται οι βασικές απαιτήσεις και οι δεξιότητες που απαιτούνται για διάφορες θέσεις εργασίας στον τομέα της ναυλομεσιτείας, όπως οι θέσεις διαπραγματευτή ναυλώσεων, συμβούλου ναυτιλιακών αγοραπωλησιών και διαχειριστή πλοίων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις κύριες αρμοδιότητες κάθε ρόλου και κατανοούν τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται, όπως η διαπραγμάτευση, η ανάλυση της αγοράς και η διαχείριση σχέσεων με πελάτες.

Επιπλέον, εξετάζονται οι προοπτικές επαγγελματικής ανάπτυξης και οι ευκαιρίες για καριέρα ως ελεύθερος/-η επαγγελματίας στον ναυτιλιακό χώρο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να εκτιμούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος, όπως η ευελιξία και η ανεξαρτησία, αλλά και οι προκλήσεις της εύρεσης πελατών/-τριών και της διαχείρισης του επιχειρηματικού ρίσκου.

Μέσα από ατομικά ραντεβού και συναντήσεις με φορείς της αγοράς, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πολύτιμες γνώσεις και εμπειρίες από επαγγελματίες του χώρου, αναγνωρίζουν τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που παρουσιάζονται στην αγορά εργασίας και μαθαίνουν να διαμορφώνουν στρατηγικές για την επιτυχή ένταξή τους στον επαγγελματικό στίβο. Αυτή η πρακτική προσέγγιση βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κατανοήσουν καλύτερα τις πραγματικές συνθήκες εργασίας και να προετοιμαστούν για μια επιτυχημένη καριέρα στη ναυλομεσιτεία.

2.3.E.6 | Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥ ΕΥΡΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΙ Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Η τελευταία μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην οργάνωση πλάνου εύρεσης εργασίας και στην υιοθέτηση της ενδεδειγμένης επαγγελματικής συμπεριφοράς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να εντοπίζουν πληροφορίες αναφορικά με τις ελεύθερες θέσεις εργασίας που προκύπτουν στον ναυτιλιακό τομέα, χρησιμοποιώντας διάφορες εναλλακτικές πηγές όπως ιστοσελίδες εύρεσης εργασίας, επαγγελματικά δίκτυα και αγγελίες σε περιοδικά. Αναλύονται οι τεχνικές οργάνωσης πλάνου εύρεσης εργασίας, όπως η δημιουργία λίστας στόχων, η προετοιμασία για συνεντεύξεις και η παρακολούθηση των αιτήσεων.

Επιπλέον, εξετάζεται και η σημασία της επαγγελματικής συμπεριφοράς και της δεοντολογίας στον χώρο εργασίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις βασικές αρχές της επαγγελματικής δεοντολογίας, όπως η εχεμύθεια, η ακρίβεια και η υπευθυνότητα. Μέσα από ατομική συνέντευξη και προσομοιώσεις, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στον τρόπο με τον οποίο μπορούν να υιοθετήσουν συμπεριφορές που προάγουν τον υγιή συναγωνισμό και την ομαδικότητα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατανόηση της σημασίας της οριζόντιας και της κάθετης συνεργασίας εντός μιας επιχείρησης, με βάση το οργανόγραμμα της επιχείρησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν ακόμη το πώς να συνεργάζονται αποτελεσματικά με τους/τις συναδέλφους/-ισσές τους, αναπτύσσοντας οριζόντιες δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας. Μέσω καθοδηγούμενων συζητήσεων και παιχνιδιών ρόλων, αποκτούν πρακτική εμπειρία στην επίλυση εσωτερικών ή εξωτερικών προβλημάτων και στη διαχείριση συγκρούσεων, ενισχύοντας την ικανότητά τους να λειτουργούν ως πολύτιμα μέλη μιας ομάδας στον επαγγελματικό τους χώρο.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βλάχος, Γ. & Ψύχου, Ξ.-Ε. (2012). *Ναυλώσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Γκιζιάκης, Κ. Β., Παπαδόπουλος, Α. Ι. & Πλωμαρίτου, Ε. Η. (2010). *Ναυλώσεις* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Θεοτοκάς, Γ. (2025). *Οργάνωση και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.
2. Μυλωνόπουλος, Δ. Ν. (2004). *Ναυτιλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

2.4 • ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A • ΝΑΥΛΩΣΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στη μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Ναυλώσεις τακτικών γραμμών» παρουσιάζεται η ναυτιλιακή αγορά που είναι οργανωμένη σε τακτικά προγραμματισμένα δρομολόγια, εξυπηρετείται από συγκεκριμένα πλοία εμπορευματοκιβωτίων (containerships) και εξυπηρετεί συγκεκριμένα προκαθορισμένα λιμάνια. Δίνεται έμφαση στην εξέλιξη των μορφών συνεργασίας, οι οποίες παίρνουν τη μορφή ενός ενιαίου δικτύου, στη βάση της συνεργασίας και στον χρόνο ή στον προκαθορισμένο αριθμό ταξιδιών, για τα οποία θα ισχύει η τακτική δρομολόγηση. Επίσης, παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες φορτίων που μεταφέρονται από τα πλοία τακτικών γραμμών και η ποικιλομορφία τους, το μέγεθος της παγκόσμιας αγοράς της ναυτιλίας τακτικών γραμμών και η οργάνωσή της σε αντιδιαστολή με την ελεύθερη αγορά, η οποία αναλύεται ξεχωριστά σε προηγούμενη μαθησιακή ενότητα. Τέλος, δίνεται έμφαση στα χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν την εν λόγω αγορά, ως προς την ποιότητα, την ταχύτητα και το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας θαλάσσιας μεταφοράς.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Αντιλαμβάνονται τη σημασία των τακτικών γραμμών στην ανάπτυξη της παγκόσμιας ναυτιλίας,
- Διασαφηνίζουν ειδικούς όρους που αφορούν εξειδικευμένες αγορές στο πλαίσιο των συμφωνιών ναύλωσης,
- Ταξινομούν τα πλοία που απασχολούνται στην αγορά γραμμών σε κύριους τύπους (όπως πλοία εμπορευματοκιβωτίων, πλοία-ψυγεία, RO-RO κ.λπ.),
- Προσδιορίζουν τις αρχές που οδήγησαν στην ανάπτυξη της χρήσης και την καινοτομία των εμπορευματοκιβωτίων (containers),
- Εξηγούν τα οικονομικά και μεταφορικά κριτήρια αντιστοίχισης συγκεκριμένης γραμμής/πλοίου με συγκεκριμένα φορτία,
- Υποστηρίζουν υπηρεσίες ναύλωσης επιβατηγών πλοίων,
- Χειρίζονται ειδική ορολογία και συντομογραφίες που αφορούν την αγορά γραμμών (εταιρείες, συνδιασκέψεις, συμμαχίες),
- Επιβεβαιώνουν την πιθανή διαδρομή του φορτίου με βάση το δρομολόγιο του εκναυλωτή και την αρχική συμφωνία,
- Επαληθεύουν την τιμή του ναύλου μέσα από το ισχύον ναυολόγιο,
- Υπολογίζουν το σχετικό κόστος των επισταλιών με βάση το συμφωνημένο ύψος του κόστους τους,

- Αναλύουν τον ρόλο των ναυτιλιακών συσκέψεων και των ευρύτερων συνεργασιών τακτικών γραμμών στη διαμόρφωση του ύψους του ναύλου,
- Αναγνωρίζουν τον σημαντικό ρόλο της ποιότητας, της ταχύτητας και του κόστους της παρεχόμενης υπηρεσίας τακτικών γραμμών,
- Παρατηρούν τις παγκόσμιες εξελίξεις στη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων,
- Ερμηνεύουν τις διαφορετικές μορφές συνεργασίας που ακολουθούν οι εταιρείες τακτικών γραμμών, στο πλαίσιο στρατηγικής οριζόντιας ολοκλήρωσης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Νάυλωση μέρους πλοίου / Εμπορευματοκιβώτιο / Επιβατηγός ναυτιλία / Συσκέψεις / Ολιγοπώλιο / Εμπόδια εισόδου / Δρομολόγιο.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (5), Εργαστήριο (0), Σύνολο (5).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ
2	Η ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑ
3	Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΨΕΩΝ
4	ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΑΙ Η ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΝΑΥΛΩΝ
5	ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΓΡΑΜΜΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΥΔΗΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑ
6	Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ
7	ΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ
8	ΟΙ ΣΥΝΔΙΑΣΜΕΝΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Κείμενο αναφοράς

2.4.A.1 | Η ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, γίνεται αναφορά στα χαρακτηριστικά της ναυτιλίας τακτικών γραμμών. Όταν το μέγεθος του φορτίου δεν επαρκεί για τη δέσμευση του συνόλου της χωρητικότητας του πλοίου, η μεταφορά πραγματοποιείται σε κάποιο συγκεκριμένο, σαφώς καθορισμένο, τακτικό δρομολόγιο που μεταφέρει ταυτόχρονα πολλά και μη ομοειδή μεταξύ τους φορτία και είναι πιθανόν, στην αντίστοιχη επιστροφή, τα φορτία να διαφοροποιούνται. Τα πλοία που πραγματοποιούν το μεταφορικό έργο είναι σχεδιασμένα ώστε να δέχονται φορτία διαφόρων τύπων. Η ναυτιλία γραμμών ως αγορά αποτελείται από τα πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, αλλά και μια σειρά από εξειδικευμένους τύπους πλοίων (επιβατηγά, πλοία μεταφοράς οχημάτων, φορτίων βαρέως τύπου κ.ά.).

Είναι φυσικό πως τόσο η συμφωνία της ναύλωσης όσο και οι πρακτικές της είναι ιδιαίτερες, δεδομένης της αβεβαιότητας αναφορικά με το/τα φορτία που θα χρειαστεί να χειριστεί το πλοίο στο επόμενο δρομολόγιό του. Αμφίβολο παραμένει και το αν θα έχει απασχόληση και σε τι ποσοστό χωρητικότητας ανάλογα με τη ζήτηση όγκου μεταφοράς. Ο ναύλος, αλλά και οι χρόνοι μεταφοράς, έχουν αποφασιστεί και ανακοινωθεί και δεν είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ του/της ναυλωτή/-τριας και των διαφόρων φορτωτών. Αποδεικτικό της ναύλωσης αποτελεί για τους αντισυμβαλλόμενους η φορτωτική, η οποία περιγράφει τα δικαιώματα του/της φορτωτή/-τριας, καθώς περιγράφει το είδος του φορτίου, το κόστος μεταφοράς και τις υποχρεώσεις του/της ναυλωτή/-τριας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κάνουν μια ανασκόπηση των στοιχείων που παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο αυτής της μαθησιακής υποενότητας, προκειμένου να εξειδικευθούν στην πολυμορφία της ναυτιλίας τακτικών γραμμών.

2.4.A.2 | Η ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες επικεντρώνονται στον τομέα της ναυτιλίας ο οποίος έχει ως κύριο αντικείμενο τη μεταφορά επιβατών. Το διαμετακομιστικό έργο εκτελείται με επιβατηγά πλοία που έχουν κατασκευαστεί ειδικά για να προσφέρουν αυξημένη άνεση και ασφάλεια στους επιβαίνοντες. Οι κανονισμοί που διέπουν την ανθρώπινη ζωή στη θάλασσα είναι ιδιαίτερα αυστηροί και η τήρησή τους είναι απαραίτητη. Η αναφορά στον διεθνή χαρακτήρα και πλαίσιο των προαναφερόμενων κανόνων γίνεται με έμφαση στην αυξημένη ανάγκη διαρκούς βελτίωσης των συνθηκών μεταφοράς και την ελαχιστοποίηση της όχλησης και του κοινωνικού κόστους το οποίο δημιουργούν οι επιβατηγές μεταφορές. Η εξειδίκευση σε τομείς εντείνεται με τη διάκριση της επιβατηγού ναυτιλίας σε ναυτιλία μικρών αποστάσεων, την αγορά της κρουαζιέρας και την αγορά σκαφών αναψυχής. Η διαδικασία της ναύλωσης ανά περίπτωση παρουσιάζεται με βάση την επιμέρους αγορά και τα αντίστοιχα αποδεικτικά έγγραφα της ναύλωσης (εισιτήριο για την ακτοπλοΐα και την κρουαζιέρα ή συμβόλαιο μίσθωσης για τα σκάφη αναψυχής). Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται και στη σημασία του κλάδου της επιβατηγού ναυτιλίας για την Ελλάδα και την εξέλιξή του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από εμπλουτισμένη παρουσίαση και πραγματικές περιπτώσεις στην επιβατηγό ναυτιλία αναλύουν θέματα τα οποία θεωρούνται σημαντικά για την κατανόηση των μηχανισμών της ιδιαίτερης υπό εξέταση αγοράς, η οποία αποτελεί το κατά βάση εθνικό κομμάτι της ελληνικής ναυτιλίας.

2.4.A.3 | Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΨΕΩΝ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα, παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο η ναυτιλία τακτικών γραμμών είναι οργανωμένη. Γίνεται σαφές ότι η παροχή τακτικής υπηρεσίας μεταφοράς δεν είναι εύκολο να υποστηριχθεί αποτελεσματικά από μικρές επιχειρήσεις μεμονωμένα. Αντίθετα, επικρατούν οι μεγάλες εταιρείες που έχουν τη δυνατότητα συνεργασίας μέσω των λεγόμενων συσκέψεων ή συμφωνιών διαχείρισης. Η παρα-

πάνω πρακτική έχει να κάνει με τη διανομή μεταξύ των εταιρειών των δρομολογίων, αλλά και την αλληλοσυμπλήρωσή τους ανά γραμμή. Το γεγονός ότι λίγες εταιρείες δραστηριοποιούνται στην αγορά κάθε γραμμής καθιστά την αγορά ολιγοπωλιακή, όπου οι ναυλωτές/-τριες έχουν δύναμη αγοράς έναντι των φορτωτών, καθορίζοντας σε μεγάλο βαθμό τόσο το ύψος των ναύλων όσο και τη συχνότητα των δρομολογίων, λειτουργώντας ως ομάδες πωλητών/-τριών που κυριαρχούν σε μια αγορά όπως οι ολιγοπωλητές/-τριες (καρτέλ).

Πολλές κυβερνήσεις σήμερα απαγορεύουν τη λειτουργία των συσκέψεων με ποικίλες νομοθετικές ρυθμίσεις που έχουν ως σκοπό το άνοιγμα της αγοράς και την άρση των τεχνητών εμποδίων. Παρουσιάζεται ακόμη η αντίδραση από τις εταιρείες ναυτιλίας γραμμών οι οποίες με τη σειρά τους επιλέγουν να αναπτύσσουν διαρκώς νέες μορφές συνεργασίας όπως είναι η ανάπτυξη δικτύου, η συγχώνευση, η σύμπραξη κ.ά., προκειμένου να κυριαρχήσουν στην αγορά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από την παρουσίαση των βασικών ναυτιλιακών συσκέψεων και τη διάκριση της κυριαρχίας της αγοράς με γεωγραφικά κριτήρια αντιλαμβάνονται το ευρύτερο πλέγμα φορτίων και εταιρειών γενικού φορτίου, όπως αυτή αποτυπώνεται σήμερα, και πώς η δυναμική των αγορών αυτών εξελίσσεται διαρκώς.

2.4.A.4 | ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΑΙ Η ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΝΑΥΛΩΝ

Στην τέταρτη μαθησιακή υποενότητα, γίνεται αναφορά στον τρόπο διαμόρφωσης των ναύλων στη ναυτιλία γραμμών. Οι συσκέψεις προανακοινώνουν τους ναύλους και συνήθως τους διατηρούν σταθερούς για μια χρονική περίοδο. Στη συνέχεια δικαιολογούν την όποια αύξηση μέσα από τη μεταβολή του αντίστοιχου κόστους παροχής της υπηρεσίας ή των τιμών γενικότερα. Οι μεταβολές είναι αποτέλεσμα των αλλαγών στην προσφορά ή στη ζήτηση για μεταφορά. Τις περισσότερες φορές ωστόσο γίνονται αντιληπτές από τις αλλαγές των αντίστοιχων δεικτών που αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένα σημαντικά δρομολόγια είτε σε σημαντικά φορτία. Οι ναυλωτές/-τριες μελετούν τη μεταβολή του δείκτη και μέσω αυτής καθορίζουν το μελλοντικό ύψος του ναύλου που θα επιδιώξουν να πετύχουν στην πραγματική συμφωνία. Γενικότερα, οι μεταβολές είναι πιο μικρές σε σχέση με την ελεύθερη αγορά φορτίων δεδομένου ότι ο έλεγχος ανήκει σχεδόν πλήρως στους/στις ναυλωτές/-τριες. Παράλληλα, ο έλεγχος αυτός επιτρέπει στην πλευρά των ναυλωτών/-τριών να χρεώνει διαφορετικούς ναύλους ανά φορτίο στο ίδιο πλοίο, ανάλογα με τη σχέση που έχει με τον/τη φορτωτή/-τρια σε συνδυασμό με την εκτίμηση της κατάστασης και των συνθηκών φόρτωσης του φορτίου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, αναλύοντας δείκτες που αφορούν συγκεκριμένες βασικές διαδρομές και τη διαχρονική τους εξέλιξη, συνδυάζουν τις απαιτήσεις των ναυλωτών/-τριών με την εξέλιξη της αγοράς και αντιλαμβάνονται τον τρόπο διαμόρφωσης των ναύλων ως τη βασική διαφορά ανάμεσα στη χύδην ναυτιλία και τη ναυτιλία γραμμών, όπου η πιθανή διαπραγμάτευση είναι σχεδόν αδύνατη.

2.4.A.5 | ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΓΡΑΜΜΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΥΔΗΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Στην προηγούμενη μαθησιακή υποενότητα, η διαμόρφωση του ύψους του ναύλου είχε παρουσιαστεί ως η βασική διαφορά ανάμεσα στην ελεύθερη ναυτιλία και αυτή των τακτικών γραμμών. Οι αποκλίσεις δικαιολογούνται λόγω της εξειδίκευσης των φορτίων, αλλά και της γενικότερης αύξησης του μεγέθους των πλοίων. Είναι δε τόσο σημαντικές ώστε να απαιτείται η ανάλυσή τους ως διακριτές αγορές με βάση τα παραπάνω κριτήρια. Το μέγεθος των εταιρειών ναυτιλίας γραμμών τους επιτρέπει να λειτουργούν σε παγκόσμια κλίμακα, κάτι που δεν συμβαίνει εύκολα με τις εταιρείες της χύδην. Ενώ στη βάση της διαπραγμάτευσης για τη φόρτωση του συνόλου της χωρητικότητας του πλοίου αποδεικτικό έγγραφο αποτελεί το ναυλοσύμφωνο, στη ναυτιλία γραμμών ο/η ναυλωτής/-τρια εκδίδει το αποδεικτικό μεταφοράς, τη φορτωτική. Στη ναυτιλία τακτικών γραμμών η επένδυση σε πλοία είναι στοχευμένη σε συνδυασμό δρομολογίων με τύπους φορτίων που η εταιρεία επιθυμεί να εξυπηρετήσει, ενώ αντίθετα στη χύδην η έμφαση δίνεται στην πλήρη όσο το δυνατόν απασχόληση του πλοίου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν μέσα από τη σύγκριση των αγορών τα διαφορετικά δεδομένα και κίνητρα και ως προς τη ναύλωση μέρους ή του συνόλου του πλοίου. Μέσα από αυτή την ανάλυση κατανοούν γιατί ενδέχεται να επιλεγεί η ναύλωση ενός φορτίου έναντι κάποιου άλλου ή αντίστοιχα να δικαιολογηθεί η επιλογή της δραστηριοποίησης στην αγορά τακτικών γραμμών από μια εταιρεία αντί της χύδην.

2.4.A.6 | Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Στις αγορές της ναυτιλίας τακτικών γραμμών, οι εταιρείες αναπτύσσουν και ακολουθούν μια στοχευμένη και μακροχρόνια στρατηγική ανάπτυξης δρομολογίων και καθορισμού του ύψους του ναύλου. Γίνεται σαφές ότι, προκειμένου μια εταιρεία να εδραιωθεί σε μια σαφώς καθορισμένη και οργανωμένη αγορά, απαιτείται να επικρατήσει έναντι ανταγωνιστών, αλλά παράλληλα και να αναπτύξει συνεργασίες, προκειμένου να επιβιώσει. Η τιμή του ναύλου είναι γενικότερα καθορισμένη και επομένως δεν υπάρχει κίνητρο για «πόλεμο τιμών» μεταξύ των συσκέψεων. Ο ανταγωνισμός περιορίζεται επομένως σε επίπεδο ποιότητας (συνέπεια, αξιοπιστία, χρόνος μεταφοράς και φορτοεκφόρτωσης κ.ά.). Παράλληλα, η εταιρεία πρέπει να εξασφαλίσει ότι οι φορτωτές/-τριες θα εξακολουθήσουν να προτιμούν το δρομολόγιό της και, αν είναι δυνατόν, να αυξάνουν διαχρονικά τον όγκο μεταφοράς (κίνηση). Για αυτό σε πολλές περιπτώσεις οι ναυτιλιακές εταιρείες τακτικών γραμμών επιδιώκουν να χορηγούν επιστροφές ναύλων σε όσους επιλέγουν τη σύσκεψη στην οποία η εταιρεία συμμετέχει ως αποκλειστικό μεταφορέα και υπάρχουν και συμφωνίες για τη διαρκή μίσθωση χώρου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (Slot Charter).

Συνοψίζοντας, οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της ναυτιλίας τακτικών γραμμών μελετώνται ξεχωριστά ερμηνεύοντας το γιατί έχουν επιτύχει ή αποτύχει οι στρατηγικές που ακολουθούν και λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα προσαρμογής τους. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν την αγορά τακτι-

κών γραμμών και μέσα από πραγματικά παραδείγματα ανάλογων επιχειρήσεων, που και οι ίδιοι/-ες θα κληθούν να υπηρετήσουν στον εργασιακό τους βίο.

2.4.A.7 | ΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΑ

Η εμπορευματοκιβωτιοποίηση (containerization) αποτελεί σημαντική καινοτομία στις μεταφορές, διότι επιτρέπει τη μεταφορά συγκεκριμένων διαστάσεων μοναδοποιημένου φορτίου με όλα τα διαθέσιμα μέσα μεταφοράς. Όπως είναι φυσικό, το μεγαλύτερο μέρος των εμπορευματοκιβωτίων γενικού φορτίου διακινείται σε παγκόσμια βάση μέσω θαλάσσης. Το ίδιο εμπορευματοκιβώτιο μπορεί να μεταφερθεί με διάφορους τύπους και μεγέθη πλοίων, δημιουργώντας κάποια πιθανότητα ύπαρξης σχετικού ανταγωνισμού μεταξύ εταιρειών. Ο ναύλος, δεδομένου ότι οι διαστάσεις του εμπορευματοκιβωτίου είναι καθορισμένες, προσδιορίζεται με αντικειμενικό και άμεσο τρόπο. Η ανάπτυξη γραμμών μίκρυνε τους χρόνους, μεγάλωσε τις αποστάσεις και απαίτησε από τους/τις ναυλωτές/-τριες την κατασκευή και την εκμετάλλευση μεγαλύτερων πλοίων. Παράλληλα, η ανάπτυξη των μεταφορών με εμπορευματοκιβώτια αύξησε την κίνηση στα λιμάνια, τα οποία τα υποχρέωσε να επενδύσουν σε υποδομές. Επιπλέον, οι οικονομίες κλίμακας της αγοράς μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων έχουν ως αποτέλεσμα σήμερα η αγορά να κυριαρχείται από δύο εταιρείες οι οποίες εξειδικεύονται σε αυτήν.

Συνοψίζοντας, στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τον τρόπο με τον οποίο οι μεταφορές με εμπορευματοκιβώτια άλλαξαν τις μεταφορές, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζεται ο αντίστοιχος ναύλος βάσει απόστασης, όγκου, βάρους και υπηρεσιακής ταχύτητας. Μέσα από σενάρια που αφορούν τη μεταφορά ίδιων ή και διαφορετικών φορτίων από διαφορετικούς λιμένες αναχώρησης προς διαφορετικούς λιμένες προορισμού αντιπαραβάλλουν το πώς οι παραπάνω παράμετροι διαφοροποιούν το κόστος μεταφοράς.

2.4.A.8 | ΟΙ ΣΥΝΔΙΑΣΜΕΝΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα, αφού οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν αντιληφθεί τη σημασία της καινοτομίας της εισαγωγής του εμπορευματοκιβωτίου στις αγορές, αναλύουν το ολοκληρωμένο σύστημα που συνδυάζει διάφορα μεταφορικά μέσα που συνεργάζονται, προκειμένου να μεταφερθεί ένα εμπορευματοκιβώτιο από την πόρτα του/της αποστολέα στην πόρτα του/της παραλήπτη στο συντομότερο χρονικό διάστημα (door to door). Η ταχύτητα όπως έχει παρουσιαστεί και στην «Εισαγωγή στη ναυτιλία» είναι το βασικό μειονέκτημα της θαλάσσιας μεταφοράς. Αλλά, αν το φορτίο δεν είναι ευπαθές και η αξία του ανά μονάδα βάρους είναι χαμηλή, η ταχύτητα δεν κρίνεται ως ανασταλτικός παράγοντας για τη μη πραγματοποίηση της μεταφοράς με αποτελεσματικό τρόπο. Πολλές εταιρείες λόγω του μεγάλου μεγέθους τους και της ανάγκης για συνδυασμένη μεταφορά προσφέρουν προσαρμοσμένες στις ανάγκες του/της φορτωτή/-τριας και ολοκληρωμένες υπηρεσίες μεταφοράς σε

παγκόσμια βάση. Στη μαθησιακή υποεπένδυση παρουσιάζονται και οι συνθήκες δημιουργίας παγκόσμιας εφοδιαστικής αλυσίδας στη λογική της συνεργασίας σε μια βάση ανάλογη με τη βάση των συσκέψεων με τη χρήση τεχνολογιών ιχνηλάτησης στη σύγχρονη εφοδιαστική.

Μέσα από παραδείγματα φορτίων τα οποία απαιτούν τη χρήση πολλαπλών (θαλάσσιων, οδικών και εναέριων) μέσων μεταφοράς, αλλά και φορτίων τα οποία απαιτούν σύντομη μεταφορά λόγω αξίας ή ευπάθειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τη σημασία της συνδυασμένης μεταφοράς στη διαμόρφωση της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης μεταφορικής αλυσίδας.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γκιζιάκης, Κ. Β., Παπαδόπουλος, Α. Ι. & Πλωμαρίτου, Ε. Η. (2010). *Ναυλώσεις* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Βλάχος, Γ. & Ψύχου, Ξ.-Ε. (2012). *Ναυλώσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Plomaritou, E. & Papadopoulos, A. (2019). *Shipbroking and Chartering Practice* (8th ed.). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.
2. Branch, A. E. & Robarts, M. (2014). *Branch's Elements of Shipping* (9th ed.). London-New York: Εκδόσεις Routledge.
3. Jansson, J. O. & Shneerson, D. (1987). *Liner Shipping Economics*. London-New: Εκδόσεις Chapman and Hall.

2.4.B • ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Ναυτασφαλίσεις και ασφαλιστικές απαιτήσεις» εξετάζει τις έννοιες που άπτονται της ναυτασφάλισης και ειδικότερα της ασφάλισης πλοίου, φορτίου και ναύλου. Η ενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο δίκαιο της ιδιωτικής ασφάλισης και εξετάζει τον ρόλο του ασφαλιστικού δικαίου στις ναυτασφαλίσεις. Αναλυτικότερα, παρουσιάζονται έννοιες όπως ο ασφαλιστής, ο λήπτης της ασφάλισης, ο μεσίτης ναυτασφαλίσεων, η ασφαλιστική σύμβαση, η αποζημίωση, τα απαλλασσόμενα έξοδα (deductible), η γενική και η μερική αβαρία. Επιπρόσθετα, η μαθησιακή ενότητα αναλύει τα ασφαλιστικά κόστη και τις ιδιαιτερότητές τους στη ναυτασφάλιση. Ακολούθως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την έννοια του καθήκοντος της προσυμβατικής γνωστοποίησης (nondisclosure, misrepresentation) και της ταξινόμησης/κατηγοριοποίησης των εγγυήσεων. Επιπλέον,

ον, διατυπώνονται οι θεσμοί της ασφαλιστικής υποκατάστασης (subrogation) και αναπτύσσεται η έννοια της υπερασφάλισης (overvaluation). Σημαντικό σημείο της μαθησιακής ενότητας αποτελεί η αποκωδικοποίηση της ασφαλιστικής αγοράς των Lloyd's και των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναλύουν τις οικονομικές και νομικές αρχές της ναυτικής ασφάλισης,
- Αντιλαμβάνονται τη σημασία της ναυτικής ασφάλισης και τον προστατευτικό της ρόλο στις θαλάσσιες μεταφορές,
- Αναγνωρίζουν τους φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία της ναυτασφάλισης,
- Προσδιορίζουν το περιεχόμενο των συμβολαίων ναυτικής ασφάλισης,
- Εμβαθύνουν στα στοιχεία της πορείας της ιστορικής εξέλιξης των θεσμών της ναυτασφάλισης,
- Περιγράφουν το βασικό πλαίσιο λειτουργίας των φορέων και των οργανισμών της ναυτικής ασφάλισης,
- Αναλύουν τα διεθνή και εσωτερικά δεδομένα που σχετίζονται με τη ναυτασφάλιση,
- Αναγνωρίζουν τα ασφαλιστικά βάρη και τις ιδιορρυθμίες που εκδηλώνονται στη θαλάσσια ασφάλιση,
- Αναλύουν τον θεσμό των ρητών και υπονοούμενων εγγυήσεων (Express και implied warranties) στο πλαίσιο του αγγλικού δικαίου,
- Περιγράφουν την αρχή της υπέρτατης καλής πίστης (Utmost good faith) στη σύμβαση ναυτασφάλισης,
- Αναλύουν την ασφαλιστική αγορά των Lloyd's και των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών (P&I clubs),
- Επιβεβαιώνουν την ορθότητα εγγράφων, όπως η σύμβαση ναυτασφάλισης, το αίτημα αποζημίωσης, η αναφορά συμβάντος προς τον ασφαλιστικό φορέα κ.ο.κ.,
- Αντιπαραβάλλουν τους όρους ενός ναυτασφαλιστηρίου συμβολαίου και ενός ναυλοσυμφώνου.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ναυτασφάλιση / Θαλάσσια ασφάλιση / Ασφαλιστική υποκατάσταση / Υπερασφάλιση / Αλληλασφάλιση / Ασφάλιση φορτίου / Ασφάλιση σκάφους.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (5), Εργαστήριο (0), Σύνολο (5).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
2	ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ
3	ΤΑ ΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΗ
4	Η ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ
5	Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΥΠΕΡΑΣΦΑΛΙΣΗ
6	Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ LLOYD'S ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Κείμενο αναφοράς

2.4.B.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, εισάγονται στις βασικές έννοιες της ναυτασφάλισης και εξετάζουν τον ρόλο του ασφαλιστικού δικαίου. Παρουσιάζονται οι κύριες κατηγορίες ναυτασφαλίσεων, όπως η ασφάλιση πλοίου, φορτίου και ναύλου, και αναλύονται οι λόγοι που καθιστούν την ασφάλιση απαραίτητη στον ναυτιλιακό τομέα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τους βασικούς όρους και τα συμβαλλόμενα μέρη σε μια ασφαλιστική σύμβαση, όπως ο/η ασφαλιστής/-τρια, ο/η λήπτης/-τρια της ασφάλισης και ο/η μεσίτης/-τρια ναυτασφαλίσεων. Εξετάζεται η σημασία της ασφάλισης για την προστασία από ναυτικούς κινδύνους και η λειτουργία του ασφαλιστικού δικαίου, το οποίο καθορίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τη διαδικασία έκδοσης των ασφαλιστικών συμβολαίων, τους όρους και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται, καθώς και τις καλύψεις και εξαιρέσεις που περιλαμβάνονται σε αυτά.

Η κατανόηση αυτών των θεμελιωδών εννοιών θα αποτελέσει τη βάση για την περαιτέρω εμβάθυνση στις επόμενες υποενότητες. Αναλύονται οι διαδικασίες αξιώσεων και αποζημιώσεων, καθώς και οι διαδικασίες διακανονισμού των ζημιών. Επιπλέον, παρουσιάζονται περιπτώσεις μελέτης πραγματικών ναυτασφαλίσεων για να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τις πρακτικές εφαρμογές των θεωρητικών εννοιών. Με τον τρόπο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια σφαιρική κατανόηση της ναυτασφάλισης και είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τη σημασία της στον ναυτιλιακό τομέα, καθώς και να διαχειρίζονται με αποτελεσματικότητα τις ασφαλιστικές διαδικασίες και να προστατεύουν τα συμφέροντα των πελατών/-ισών τους.

2.4.B.2 | ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Η μαθησιακή υποενότητα αυτή επικεντρώνεται στη δομή και το περιεχόμενο των ασφαλιστικών συμβάσεων στη ναυτασφάλιση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναλύουν τα βασικά στοιχεία μιας ασφαλιστικής σύμβασης, όπως οι όροι και οι

προϋποθέσεις της, οι καλυπτόμενοι κίνδυνοι, οι εξαιρέσεις και οι διαδικασίες αποζημίωσης. Παράλληλα, παρουσιάζονται τα διαφορετικά είδη ασφαλιστικών συμβάσεων και οι ιδιαίτερες ρήτρες που μπορεί να περιλαμβάνουν. Επιπλέον, εξετάζεται η διαδικασία υποβολής και διακανονισμού μιας ασφαλιστικής απαίτησης, περιλαμβάνοντας τα απαραίτητα έγγραφα και τις αποδείξεις που πρέπει να προσκομιστούν. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία της ακρίβειας και της διαφάνειας στις δηλώσεις που γίνονται κατά την προσυμβατική περίοδο και μαθαίνουν πώς να αποφεύγουν κοινά λάθη που μπορούν να οδηγήσουν σε απόρριψη μιας απαίτησης.

Μελετώνται παραδείγματα πραγματικών συμβάσεων και περιπτώσεων ασφαλιστικών απαιτήσεων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατανόηση των διαφορετικών τύπων συμβολαίων, όπως η ασφάλιση πλοίου (hull insurance), η ασφάλιση φορτίου (cargo insurance) και η ασφάλιση ναύλου (freight insurance), καθώς και στις ειδικές ρήτρες που ενδέχεται να περιλαμβάνονται, όπως η ρήτρα προστασίας και αποζημίωσης (P&I clause). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν επίσης για τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων μερών, όπως οι ασφαλιστές, οι μεσίτες και οι λήπτες της ασφάλισης. Με τη χρήση προσομοιωμένων σεναρίων, εξασκούνται στην αναγνώριση και επίλυση ζητημάτων που μπορεί να προκύψουν κατά την υποβολή και διαχείριση ασφαλιστικών απαιτήσεων. Συνολικά, η μαθησιακή υποενότητα αυτή δίνει στους εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις ασφαλιστικές συμβάσεις και να προστατεύουν τα συμφέροντα των πελατών τους στον ναυτιλιακό τομέα.

2.4.B.3 | ΤΑ ΚΟΣΤΗ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΗ

Σε αυτή τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα ασφαλιστικά κόστη και τις ιδιαιτερότητές τους στη ναυτασφάλιση. Αναλύονται οι παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος της ασφάλισης, όπως η ηλικία και η κατάσταση του πλοίου, η φύση του φορτίου, οι διαδρομές που ακολουθεί και το ιστορικό ζημιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αξιολογούν τα απαλλασσόμενα έξοδα (deductibles) και τον ρόλο τους στη μείωση του ασφαλίστρου. Επιπλέον, εξετάζονται οι διαφορές μεταξύ γενικής και μερικής αβαρίας, καθώς και οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την κατανομή του κόστους ζημιών μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία της προσεκτικής αξιολόγησης των παραμέτρων που επηρεάζουν το ασφαλιστικό κόστος και μαθαίνουν πώς να επιλέγουν τις κατάλληλες καλύψεις για να προστατεύουν τα συμφέροντα των πελατών τους. Αναλύονται επίσης τα εργαλεία και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των ασφαλιστικών αναγκών και τη διαμόρφωση προσαρμοσμένων ασφαλιστικών συμβολαίων.

Μέσω πρακτικών παραδειγμάτων και μελετών περιπτώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στην ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν το ασφαλιστικό κόστος και στην εφαρμογή των γνώσεών τους για την αξιολόγηση και την προσαρ-

μογή των ασφαλιστικών καλύψεων. Με αυτόν τον τρόπο, αποκτούν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείριση των ασφαλιστικών θεμάτων στον ναυτιλιακό τομέα. Η κατανόηση αυτών των παραμέτρων επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους/-ες να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με την επιλογή και την προσαρμογή των ασφαλιστικών καλύψεων, ενισχύοντας την ικανότητά τους να συμβουλεύουν αποτελεσματικά τους πελάτες τους και να διασφαλίζουν την οικονομική τους προστασία από ναυτικούς κινδύνους.

2.4.B.4 | Η ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

Η μαθησιακή υποενότητα αυτή εξετάζει τη σημασία της προσυμβατικής αναγγελίας και της κατηγοριοποίησης των εγγυήσεων στη ναυτασφάλιση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις υποχρεώσεις των ασφαλισμένων να αποκαλύπτουν όλες τις σχετικές πληροφορίες κατά την προσυμβατική περίοδο, αποφεύγοντας τη μη αποκάλυψη (nondisclosure) και την παραπλανητική παρουσίαση πληροφοριών (misrepresentation). Αναλύονται οι συνέπειες της μη αποκάλυψης ή της παραπλανητικής παρουσίασης πληροφοριών και πώς αυτές μπορεί να επηρεάσουν την ισχύ της ασφαλιστικής σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της πιθανότητας ακύρωσης της σύμβασης ή μη καταβολής αποζημιώσεων. Επιπλέον, εξετάζονται οι διάφορες κατηγορίες εγγυήσεων που μπορεί να περιλαμβάνονται σε μια ασφαλιστική σύμβαση. Αυτές περιλαμβάνουν τις ρητές εγγυήσεις, που είναι σαφώς δηλωμένες στο συμβόλαιο, και τις σιωπηρές εγγυήσεις, που προκύπτουν από τη φύση της σύμβασης ή τον νόμο. Ο ρόλος των εγγυήσεων είναι κρίσιμος στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους όρους της σύμβασης, καθώς αυτές καθορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η ασφαλιστική κάλυψη παραμένει σε ισχύ.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία της ακρίβειας και της διαφάνειας κατά την προσυμβατική περίοδο και μαθαίνουν πώς να αποφεύγουν κοινά προβλήματα που μπορούν να οδηγήσουν σε ακύρωση της ασφαλιστικής κάλυψης. Μέσω πρακτικών παραδειγμάτων και μελετών περιπτώσεων, εξασκούνται στην ανάλυση των υποχρεώσεων και των εγγυήσεων, ενισχύοντας την ικανότητά τους να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις. Η κατανόηση αυτών των θεμάτων θα βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους/-ες να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις και να αντιμετωπίζουν προβλήματα, διασφαλίζοντας ότι οι ασφαλιστικές τους συμβάσεις παραμένουν έγκυρες και λειτουργικές.

2.4.B.5 | Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΥΠΕΡΑΣΦΑΛΙΣΗ

Σε αυτή τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τους θεσμούς της ασφαλιστικής υποκατάστασης (subrogation) και της υπερασφάλισης (overvaluation). Αναλύεται η διαδικασία της ασφαλιστικής υποκατάστασης, μέσω της οποίας ο ασφαλιστής αναλαμβάνει τα δικαιώματα του ασφαλισμένου μετά την καταβολή της αποζημίωσης. Ο θεσμός αυτός παίζει σημαντικό ρόλο στην αποκατά-

σταση των ζημιών και στην πρόληψη της διπλής αποζημίωσης, επιτρέποντας στον ασφαλιστή να διεκδικήσει αποζημιώσεις από τρίτα μέρη που ευθύνονται για την απώλεια ή τη ζημιά.

Επιπλέον, εξετάζεται η έννοια της υπερασφάλισης, που αφορά την υπερτίμηση των ασφαλισμένων περιουσιακών στοιχείων, και οι κίνδυνοι που συνδέονται με αυτήν. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να εκτιμούν τα σωστά επίπεδα ασφάλισης για να αποφεύγουν την υπερασφάλιση, κατανοώντας τις συνέπειες που μπορεί να έχει για τις ασφαλιστικές απαιτήσεις και τις αποζημιώσεις. Η υπερασφάλιση μπορεί να οδηγήσει σε περιττά κόστη για τον ασφαλισμένο και μπορεί επίσης να προκαλέσει προβλήματα κατά την καταβολή των αποζημιώσεων, καθώς οι ασφαλιστές ενδέχεται να αρνηθούν την καταβολή ποσών που υπερβαίνουν την πραγματική αξία των ζημιωμένων περιουσιακών στοιχείων. Η αντίληψη του ρόλου αυτών των θεσμών επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους/-ες να διαχειρίζονται με μεγαλύτερη ακρίβεια και δικαιοσύνη τις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις τους. Κατανοώντας τις λεπτομέρειες της ασφαλιστικής υποκατάστασης και της υπερασφάλισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να διασφαλίζουν ότι οι ασφαλιστικές συμβάσεις τους είναι αποτελεσματικές και προσαρμοσμένες στις πραγματικές τους ανάγκες, αποφεύγοντας τα κοινά λάθη που μπορεί να οδηγήσουν σε προβλήματα με τις αποζημιώσεις και τις αξιώσεις τους.

2.4.B.6 | Η ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ LLOYD'S ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Η τελευταία μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην αποκωδικοποίηση της ασφαλιστικής αγοράς των Lloyd's και των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ιστορία, τη δομή και τη λειτουργία της ασφαλιστικής αγοράς των Lloyd's, η οποία είναι μια από τις πιο γνωστές και γενικώς αποδεκτές αγορές ναυτασφάλισης παγκοσμίως. Εξετάζονται οι ρόλοι των διαφόρων συμμετεχόντων/-ουσών στην αγορά, όπως οι underwriting members, οι brokers και οι syndicates. Οι underwriting members είναι φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες που αναλαμβάνουν την ασφάλιση, ενώ οι brokers είναι οι μεσολαβητές που φέρνουν σε επαφή τους πελάτες με τους underwriters και οι syndicates είναι ομάδες underwriting members που ενώνονται για να προσφέρουν ασφάλιση.

Επιπλέον, αναλύεται η λειτουργία των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών, οι οποίοι παρέχουν ασφαλιστικές καλύψεις μέσω της συνεργασίας των μελών τους. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές λειτουργίας των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών, όπως η συλλογική κάλυψη κινδύνων και η κατανομή των κερδών μεταξύ των μελών, καθώς και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους σε σχέση με τις παραδοσιακές ασφαλιστικές εταιρείες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από αναφορά σε πραγματικές περιπτώσεις κατανοούν τη σημασία αυτών των θεσμών για τη ναυτασφάλιση και μαθαίνουν πώς να επιλέγουν και να συνεργάζονται με τους κατάλληλους ασφα-

λιστικούς παρόχους. Η κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και λειτουργιών των Lloyd's και των αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους/-ές να διαχειρίζονται με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα τις ασφαλιστικές τους ανάγκες στον ναυτιλιακό τομέα.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Παζαρζής, Μ. Ι. (2015). *Ναυτασφαλίσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Da Vinci.
2. Βλάχος, Γ. & Μποβιάτσης, Μ. (2020). *Διεθνές θεσμικό πλαίσιο της ναυτιλίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Unibooks.

Συμπληρωματικές

1. Γουλιέλμος, Α. Μ. (2003). *Οργάνωση και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Γουλιέλμος, Α. Μ. & Γκιζιάκης, Κ. Β. (2005). *Έλεγχος ποιότητας στη ναυτιλιακή επιχείρηση και στο πλοίο (τόμος Α')*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

2.4.Γ • ΣΥΝΤΑΞΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Σύνταξη ναυτιλιακών εγγράφων στην αγγλική γλώσσα» είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις μαθησιακές ενότητες των ναυλώσεων, των αγοραπωλησιών και των ναυτασφαλίσεων, καθώς αναφέρεται στη σύνταξη ναυτιλιακών συμβάσεων στο πλαίσιο της συμφωνίας μιας ναύλωσης, μιας αγοραπωλησίας και μιας ναυτασφάλισης αντίστοιχα, με χρήση της επίσημα χρησιμοποιούμενης αγγλικής γλώσσας. Σκοπός της ενότητας είναι η εξοικείωση με την ειδική αγγλική ορολογία, που εισάγεται στις εν λόγω συμβάσεις, αλλά και η γνώση και η χρήση της απαιτούνται εξίσου και στα στάδια διερεύνησης και διαπραγμάτευσης προσύνταξης της κάθε σύμβασης, σε προφορικό και γραπτό λόγο. Επιπλέον, γίνεται παρουσίαση σχετικών εγγράφων στην αγγλική γλώσσα και του τρόπου σύνταξης, συμπλήρωσης και ελέγχου αυτών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ές θα είναι ικανοί/-ές να:

- Ονομάζουν κοινώς χρησιμοποιούμενα ναυτιλιακά έγγραφα με την αγγλική τους ορολογία (αντιστοίχιση όρων από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα),
- Μεταφράζουν στην ελληνική γλώσσα πρότυπα κείμενα υποδειγμάτων συμβάσεων που είναι στην αγγλική,

- Αναγνωρίζουν ορθογραφικά ή/και ερμηνευτικά λάθη σε μια σύμβαση ναύλωσης ή αγοραπωλησίας ή ναυτασφάλισης,
- Αναπτύσσουν προτάσεις και αντιπροτάσεις στην αγγλική γλώσσα,
- Συγκρίνουν πρότυπα έγγραφα με στόχο τη χρήση του καταλληλότερου ανά περίπτωση,
- Συμπληρώνουν στα αγγλικά μια ναυτιλιακή σύμβαση (ναύλωσης, αγοραπωλησίας, ναυτασφάλισης κατά περίπτωση) με τις πληροφορίες που αφορούν τα συμβαλλόμενα μέρη και τους συμφωνηθέντες όρους, όπως αυτά τους κοινοποιούνται,
- Διαχειρίζονται τα πλαίσια στο πρώτο μέρος, αλλά και τις λεπτομερείς ρήτρες του δεύτερου μέρους, σε τυπικά πρότυπα σύμβασης ναύλωσης,
- Συντάσσουν μια σύμβαση ναυτασφάλισης, με χρήση προτύπων και πληροφοριών που θα τους παρέχονται,
- Χειρίζονται ειδική αγγλική ορολογία που αφορά ναύλωση, αγοραπωλησία και ναυτασφάλιση, σε προφορικό και γραπτό λόγο,
- Υποστηρίζουν την αναθεώρηση ναυτιλιακών συμβάσεων και συναφών εγγράφων,
- Συζητούν για προσφορές και αντιπροσφορές κατά τις διαπραγματεύσεις των συμφωνιών.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Air Waybill / Bill of Lading / Certificate of Origin / Commercial Invoice / Dock/Warehouse receipt / Export License / Export packing list / Insurance certificate / Letter of Credit / Purchase Order.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΕΝΤΟΛΗ ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (PURCHASE ORDER)
2	ΤΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (COMMERCIAL INVOICE)
3	Η ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BILL OF LADING)
4	ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (PACKING LIST)
5	Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (AIR WAYBILL)
6	Η ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (LETTER OF CREDIT)
7	Η ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΛΙΜΕΝΑ/ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (DOCK/WAREHOUSE RECEIPT)
8	ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (CERTIFICATE OF ORIGIN)
9	ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (INSURANCE CERTIFICATE)
10	Η ΑΔΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (EXPORT LICENSE)

2.4.Γ.1 | Η ΕΝΤΟΛΗ ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (PURCHASE ORDER)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Εντολή Αγοράς». Τα αντικείμενα που διδάσκονται σε αυτή την υποενότητα περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του κατά τα διεθνή πρότυπα. Όπως δηλώνει και το όνομα του εντύπου, πρόκειται για ένα έγγραφο με το οποίο ο/η αγοραστής/-τρια ζητά αγαθά από τον/την πωλητή/-τρια. Μέσω αυτού του εγγράφου ο/η αγοραστής/-τρια τεκμηριώνει τις ανάγκες του/της σε προϊόντα. Συνήθως ο/η αγοραστής/-τρια στέλνει το έγγραφο στον/στην προμηθευτή/-τρια έτσι ώστε αυτός/-ή να μπορεί να παρέχει την εν λόγω παραγγελία. Σκοπός είναι να μπορέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στη συνέχεια να αντιπαραθέσουν το δελτίο παράδοσης με αυτή την παραγγελία και να σημειώσουν πιθανές ασυμφωνίες/αποκλίσεις, καθώς και να έχουν γραπτώς τους όρους της εν λόγω παραγγελίας.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο και την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία και μορφή της ελληνικής έκδοσης του εντύπου. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν εντολές αγοράς στα αγγλικά με τις αντίστοιχες στα ελληνικά ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.2 | ΤΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (COMMERCIAL INVOICE)

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Εμπορικό Τιμολόγιο». Τα αντικείμενα που διδάσκονται σε αυτή την υποενότητα περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του κατά τα διεθνή πρότυπα. Το εμπορικό τιμολόγιο είναι ένα λογιστικό παραστατικό πώλησης που κυρίως εκδίδεται για κάθε πώληση αγαθών και παροχή υπηρεσιών. Τιμολόγιο είναι το στοιχείο (έγγραφο), που εκδίδεται από μια οντότητα (με εξαίρεση τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου) που πουλάει αγαθά ή υπηρεσίες εντός της χώρας (Ελλάδας) ή εντός άλλης χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εντός οποιασδήποτε άλλης χώρας. Τιμολόγιο θεωρείται κάθε έγγραφο που περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται από τον νόμο, καθώς και κάθε έγγραφο ή πληροφορία που τροποποιεί και αναφέρεται ειδικά και αναμφισβήτητα σε ένα αρχικό τιμολόγιο.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο υπό μελέτη έγγραφο “Commercial Invoice” και την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία και μορφή της ελληνικής έκδοσης του εντύπου. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν εμπορικά τιμολόγια στα αγγλικά με τα αντίστοιχα εμπορικά τιμολόγια στα ελληνικά ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.3 | Η ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BILL OF LADING)

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Φορτωτική». Τα αντικείμενα που διδάσκονται σε αυτή την υποενότητα περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του κατά τα διεθνή πρότυπα. Η φορτωτική είναι έγγραφο που εκδίδει η ναυτιλιακή εταιρεία στον/στην εμπορικό/-ή φορτωτή/-τρια, με το οποίο βεβαιώνει ότι τα εμπορεύματα παρελήφθησαν επί του πλοίου. Ως εκ τούτου, η φορτωτική χρησιμεύει ως απόδειξη ότι ο/η μεταφορέας παρέλαβε τα εμπορεύματα και τον/την υποχρεώνει να παραδώσει τα εμπορεύματα στον/στην παραλήπτη/-τρια. Περιέχει τα στοιχεία των εμπορευμάτων, του σκάφους και του λιμένα προορισμού. Επίσης, αναφέρει τη σύμβαση μεταφοράς και αποδίδει τον τίτλο στα εμπορεύματα. Αυτό σημαίνει ότι ο/η κομιστής/-τρια της φορτωτικής είναι πλέον ο/η κύριος/-α των εμπορευμάτων.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο “Bill of Lading” και την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία και μορφή της ελληνικής έκδοσης του εντύπου αυτού. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν φορτωτικές στα αγγλικά με τις αντίστοιχες φορτωτικές στα ελληνικά ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.4 | ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (PACKING LIST)

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Δελτίο Συσκευασίας». Τα αντικείμενα που δι-

δάσκονται σε αυτή την υποενότητα περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του κατά τα διεθνή πρότυπα. Το δελτίο συσκευασίας είναι ένα έγγραφο που χρησιμοποιείται στο διεθνές εμπόριο. Παρέχει στον/στηνεξαγωγέα, στον/στη διεθνή μεταφορέα και τον/την τελικό παραλήπτη/-τρια πληροφορίες σχετικά με το φορτίο, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου συσκευασίας, των διαστάσεων και του βάρους κάθε συσκευασίας, καθώς και των σημάτων και των αριθμών που σημειώνονται στο εξωτερικό των κιβωτίων. Περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των μονάδων, τα κιβώτια και κάθε άλλη διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με τη συσκευασία. Όλα αυτά τα στοιχεία πρέπει να ταιριάζουν με το εμπορικό τιμολόγιο και να αντικατοπτρίζουν τα ίδια μέρη που εμπλέκονται στη συναλλαγή.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο “Packing List” και την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία και μορφή της ελληνικής έκδοσης του εντύπου αυτού. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν δελτία συσκευασίας στα αγγλικά με τα αντίστοιχα δελτία συσκευασίας στα ελληνικά ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.5 | Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΦΟΡΤΩΤΙΚΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (AIR WAYBILL)

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του εγγράφου με τίτλο «Αεροπορική Φορτωτική», στο πλαίσιο των ναυτιλιακών μεταφορών που συνδυάζουν και αεροπορική μεταφορά. Τα αντικείμενα που διδάσκονται σε αυτή την υποενότητα περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του κατά τα διεθνή πρότυπα. Η αεροπορική φορτωτική χρησιμοποιείται για όλους τους αεροπορικούς ναύλους και επέχει θέση δελτίου αποστολής. Σε αντίθεση με τη φορτωτική θαλάσσιας μεταφοράς, η αεροπορική φορτωτική δεν αποτελεί τίτλο κυριότητας. Η αεροπορική φορτωτική χρησιμοποιείται σε όλες τις επικοινωνίες που αφορούν τη φόρτωση, καθώς και σε άλλα έντυπα που χρησιμοποιούνται για τις τελωνειακές διατυπώσεις. Το υπό μελέτη έγγραφο παρέχει στον/στη φορτωτή/-τρια απόδειξη παραλαβής των εμπορευμάτων, ενώ άλλα αντίγραφα του συνοδεύουν το φορτίο.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο “Air Waybill” και την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία και μορ-

φή της ελληνικής έκδοσης του εντύπου. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποεπένδυση ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν αεροπορικές φορτωτικές στα αγγλικά με τις αντίστοιχες αεροπορικές φορτωτικές στα ελληνικά, ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.6 | Η ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (LETTER OF CREDIT)

Στη συγκεκριμένη υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Πιστωτική Επιστολή». Τα αντικείμενα που διδάσκονται σε αυτή την υποεπένδυση περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του κατά τα διεθνή πρότυπα. Η πιστωτική επιστολή χρησιμεύει ως ασφάλεια και εγγύηση εκπλήρωσης υποχρεώσεων και χρησιμοποιείται ως κύριο μέσο πληρωμής σε μια συναλλαγή. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν εξαιτίας των ανησυχιών εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, δημιουργήθηκε η μέθοδος πληρωμής της αξίας των αγαθών στις εξαγωγές με πιστωτική επιστολή. Στη συγκεκριμένη μέθοδο πληρωμής, δηλαδή την πληρωμή με άνοιγμα πίστωσης, είναι σύνηθες να μεσολαβούν η τράπεζα έκδοσης ή διαπραγματεύσεως του/της αγοραστή/-τριας στη χώρα του/της αγοραστή/-τριας και η βεβαιούσα τράπεζα της οποίας είναι πελάτης/-ισσα ο/η πωλητής/-τρια στη χώρα του/της πωλητή/-τριας.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπένδυση χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο “Letter of Credit” και την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία και μορφή της ελληνικής έκδοσης του εντύπου. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποεπένδυση ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν πιστωτικές επιστολές στα αγγλικά με τις αντίστοιχες πιστωτικές επιστολές στα ελληνικά ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.7 | Η ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΛΙΜΕΝΑ/ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (DOCK/WAREHOUSE RECEIPT)

Στη συγκεκριμένη υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Απόδειξη Λιμένα/Αποθήκης». Τα αντικείμενα που διδάσκονται περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Η απόδειξη λιμένα παρέχει στον/στην εξαγωγέα απόδειξη ότι το φορτίο παραδόθηκε στον/στη διεθνή μεταφορέα σε καλή κατάσταση. Ο/Η εσωτερικός/-η μεταφορέας μπορεί

να παραδώσει τα εμπορεύματα σε εταιρεία αποθήκευσης ή σε αποθήκη που διαχειρίζεται ο/η μεταφορέας, όπως έχει κανονίσει ο/η διαμεταφορέας. Συχνά συντάσσεται από τον/την εξαγωγέα ή τον/τη διαμεταφορέα και υπογράφεται, κατά την παραλαβή των εμπορευμάτων, από εργαζόμενο/-η στην αποθήκη ή από τον/την πράκτορα του/της μεταφορέα. Η απόδειξη είτε συνοδεύει το φορτίο κατά την παράδοσή του στην αποβάθρα είτε αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στον/στην υπεύθυνο/-η της αποβάθρας που παραλαμβάνει το φορτίο.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο “Dock/Warehouse Receipt”, καθώς και με την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία της ελληνικής έκδοσης. Στο τρίτο μέρος, συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν αποδείξεις λιμένα στα αγγλικά με τις αντίστοιχες αποδείξεις λιμένα στα ελληνικά, ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.8 | ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (CERTIFICATE OF ORIGIN)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Πιστοποιητικό Προέλευσης». Τα αντικείμενα που διδάσκονται σε αυτή την υποενότητα περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Το πιστοποιητικό προέλευσης είναι έγγραφο που δηλώνει σε ποια χώρα κατασκευάστηκε ένα εμπόρευμα ή αγαθό. Περιέχει πληροφορίες σχετικά με το προϊόν, τον προορισμό του και τη χώρα εξαγωγής. Καθώς απαιτείται από πολλές συμφωνίες διασυνοριακού εμπορίου, αποτελεί σημαντικό έντυπο, διότι μπορεί να συμβάλει στον καθορισμό του αν ορισμένα εμπορεύματα είναι επιλέξιμα για εισαγωγή ή αν υπόκεινται σε δασμούς.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο “Certificate of Origin”, καθώς και με την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία της ελληνικής έκδοσης. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν πιστοποιητικά προέλευσης στα αγγλικά με τα αντίστοιχα πιστοποιητικά προέλευσης στα ελληνικά, ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.9 | ΤΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (INSURANCE CERTIFICATE)

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Πιστοποιητικό Ασφάλισης». Τα αντικείμενα που διδάσκονται σε αυτή την υποενότητα περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Το πιστοποιητικό ασφάλισης είναι έγγραφο που χρησιμοποιείται για την κάλυψη απώλειας ή ζημιάς σε φορτίο κατά τη μεταφορά, όταν η ασφάλιση γίνεται βάσει ανοικτού ασφαλιστικού συμβολαίου φορτίου. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η μεταφορική εταιρεία μπορεί να εκδώσει έγγραφο που πιστοποιεί ότι μια αποστολή έχει ασφαλιστεί βάσει συγκεκριμένου ανοικτού συμβολαίου και ότι το πιστοποιητικό αντιπροσωπεύει και αντικαθιστά το εν λόγω ανοικτό συμβόλαιο, οι διατάξεις του οποίου αποτελούν τις «ελέγχουσες αρχές». Επειδή το συγκεκριμένο πιστοποιητικό δεν αποτελεί «ασφαλιστήριο συμβόλαιο» σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ενέγγυων πιστώσεων, έχει επικρατήσει η πρακτική χρήσης του πιστοποιητικού ασφάλισης. Ονομάζεται επίσης πιστοποιητικό ασφάλισης φορτίου και ειδικό συμβόλαιο φορτίου.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο “Insurance Certificate”, καθώς και με την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία και τα μέρη της ελληνικής έκδοσης. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν πιστοποιητικά ασφάλισης στα αγγλικά με τα αντίστοιχα πιστοποιητικά ασφάλισης στα ελληνικά, ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

2.4.Γ.10 | Η ΑΔΕΙΑ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (EXPORT LICENSE)

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τη σύνταξη του ναυτιλιακού εγγράφου με τίτλο «Άδεια Εξαγωγής». Τα αντικείμενα που διδάσκονται σε αυτή την υποενότητα περιλαμβάνουν την αναγνώριση της αγγλικής μορφής του εγγράφου, τη μελέτη του και τη σύνταξή του σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Η άδεια εξαγωγής είναι κυβερνητικό έγγραφο διεθνούς εμπορίου που εγκρίνει την εξαγωγή συγκεκριμένου φορτίου από τη χώρα προέλευσης. Η άδεια εξαγωγής επιτρέπει στις επιχειρήσεις να εξάγουν νόμιμα εμπορεύματα και απαιτείται όταν ένα εξαγόμενο προϊόν εμπίπτει στην κατηγορία των απαγορευμένων ή ελεγχόμενων εμπορευμάτων. Επιπλέον, συμβάλλει στο να παρακολουθεί μια κυβέρνηση τις ποσότητες εξαγωγών και τους προορισμούς τους. Το συγκεκριμένο έγγραφο είναι υποχρεωτικό μόνο για ορισμένους τύπους αγαθών, όπως χημικά προϊόντα, έργα τέχνης,

ιστορικά αντικείμενα, αντίκες, είδη διπλής χρήσης (δηλαδή αγαθά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο για πολιτικούς όσο και για στρατιωτικούς σκοπούς) κ.λπ.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα χωρίζεται σε τρία διακριτά μέρη. Στο πρώτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία και τα μέρη από τα οποία απαρτίζεται το αγγλικό πρότυπο έγγραφο “Export License”, καθώς και με την ειδική φρασεολογία που χρησιμοποιείται σε αυτό. Στο δεύτερο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συγκρίνουν την ορολογία και τα μέρη του αγγλικού εντύπου με την αντίστοιχη ορολογία και τα μέρη της ελληνικής έκδοσης. Στο τρίτο μέρος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν το αγγλικό έντυπο χρησιμοποιώντας δεδομένα από μελέτες περίπτωσης. Η μαθησιακή υποενότητα ολοκληρώνεται με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να μεταφράζουν και/ή να συγκρίνουν άδειες εξαγωγής στα αγγλικά με τις αντίστοιχες άδειες εξαγωγής στα ελληνικά, ώστε να διαπιστώσουν τις ομοιότητες και διαφορές στη συμπλήρωση του εγγράφου.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Anthony, L. (2018). *Introducing English for Specific Purposes*. London-New York: Εκδόσεις Routledge. Ανακτήθηκε από: https://hs-cims-v2.kku.ac.th/uploads/files/617af37155e2d_Introducing%20English%20for%20Specific%20Purposes.pdf
2. Chan, M. (2020). *English for Business Communication*. London-New York: Εκδόσεις Routledge.

Συμπληρωματικές

1. Maritime transport: Traffic and safety rules. *Fact Sheets on the European Union – 2024*. Ανακτήθηκε από: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/125/maritime-transport-traffic-and-safety-rules>
2. Καλπαξίδης, Π. Γ., Καρυοφύλλης, Α. Α., Ράμφος, Α. Δ. & Τσαούσης, Κ. Δ. (2008). *Λεξικό ναυτικών και ναυτιλιακών όρων (Αγγλοελληνικό-Ελληνοαγγλικό)*. Αθήνα: Εκδόσεις Δ. Α. Σταφυλίδη.

2.4.Δ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα με τίτλο «Επιχειρησιακές επικοινωνίες» έχει στόχο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναγνωρίσουν τη σημασία της επικοινωνίας ως ενός από τα βασικά στοιχεία της διοίκησης, σε όλο το φάσμα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, και να αναπτύξουν επικοινωνιακές δεξιότητες. Η ενότητα αναδεικνύει τον ρόλο της

επικοινωνίας στην ανταλλαγή πληροφοριών, ιδεών και απόψεων, καθώς και ιδεολογιών και συναισθημάτων.

Αναλυτικότερα, προσδιορίζεται το επικοινωνιακό κύκλωμα ως σύστημα κοινωνικής αλληλεπίδρασης και διακρίνεται η ιδιωτική από την επιχειρησιακή επικοινωνία, καθώς και οι επιμέρους μορφές της επιχειρησιακής επικοινωνίας. Η ενότητα καλύπτει τόσο τη γραπτή όσο και την προφορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της σωματικής γλώσσας που τη συνοδεύει. Οι επικοινωνιακές δεξιότητες καλλιεργούνται με γνώμονα τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται στην εν λόγω ειδικότητα, όπως διαπραγματευτική, διπλωματική και συνεργατική, αλλά και ανταγωνιστική ικανότητα.

Στη μαθησιακή ενότητα αναλύονται τα μηνύματα που εκπέμπονται και, αντιστοίχως, λαμβάνονται μέσα από τις εκφραστικές κινήσεις προσώπου και σώματος, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο επηρεάζουν αμφίδρομα τις συνεργατικές και πελατειακές σχέσεις. Τέλος, παρουσιάζονται τρόποι που οδηγούν σε πιο αποτελεσματική επικοινωνία, τόσο οριζόντια όσο και κάθετα, καθώς και εντός και εκτός επιχείρησης, με αξιοποίηση της ενεργητικής ακρόασης και της ενσυναίσθησης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν το επικοινωνιακό κύκλωμα ως σύστημα κοινωνικής αλληλεπίδρασης,
- Κατονομάζουν τα μέσα μεταφοράς της επικοινωνίας,
- Διακρίνουν την ιδιωτική από την επιχειρησιακή επικοινωνία, ώστε να προσαρμόζουν την επικοινωνία τους ανάλογα με τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της κάθε περίπτωσης,
- Επικοινωνούν αποτελεσματικά στο εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον μιας επιχείρησης,
- Διαχειρίζονται τα φυσικά και προσωπικά εμπόδια στην επικοινωνία,
- Μεταδίδουν με σαφήνεια πληροφορίες, τόσο μέσω του προφορικού όσο και μέσω του γραπτού λόγου,
- Εφαρμόζουν αρχές και τρόπους αποτελεσματικότερης επικοινωνίας,
- Αποκωδικοποιούν την τυπική και την άτυπη επικοινωνία σε μια επιχείρηση,
- Ερμηνεύουν τα μηνύματα που εκπέμπονται μέσα από τις διάφορες εκφραστικές κινήσεις προσώπου και σώματος,
- Συνεργάζονται σε οριζόντιο και κάθετο επίπεδο, εντός και εκτός επιχείρησης, αξιοποιώντας την ενεργητική ακρόαση, αλλά και την ενσυναίσθηση,
- Υποστηρίζουν τη δεοντολογία και την εθιμοτυπία της γραπτής και προφορικής επικοινωνίας, όπως αυτές εφαρμόζονται σε μια επιχείρηση,
- Ορίζουν τις αρχές της αποτελεσματικής επικοινωνίας μέσα από πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης,

- Συντονίζουν μια συνάντηση στελεχών μέσα στην επιχείρηση ή μια συνάντηση με εξωτερικούς συνεργάτες/-ιδες,
- Συντάσσουν επιστολές και έγγραφα διευκολύνοντας τη ροή της πληροφορίας εντός και εκτός της επιχείρησης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Αποτελεσματική επικοινωνία / Πομπός / Δέκτης / Κανάλια επικοινωνίας / Εμπόδια επικοινωνίας / Ενεργητική ακρόαση / Ενσυναίσθηση / Ανατροφοδότηση / Πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης / Τυπική επικοινωνία / Άτυπη επικοινωνία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα:

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΛΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
2	ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
3	ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ
4	ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ
5	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ
6	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
7	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Δ.1 | ΛΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η μαθησιακή υποενότητα «Λεκτική και Μη Λεκτική Επικοινωνία» στοχεύει να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις βασικές αρχές και έννοιες της αποτελεσματικής επικοινωνίας. Στο πλαίσιο της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διακρίνουν τη λεκτική από τη μη λεκτική επικοινωνία. Η λεκτική επικοινωνία περιλαμβάνει τη χρήση λέξεων για την έκφραση ενός μηνύματος, ενώ η μη λεκτική επικοινωνία περιλαμβάνει τη γλώσσα του σώματος (στάση σώματος, κινήσεις χεριών, οπτική επαφή, εκφράσεις προσώπου), καθώς και φωνητικά στοιχεία, όπως η χροιά, ο χρωματισμός, η ένταση και ο τόνος της φωνής. Η κατανόηση των παραπάνω στοιχείων είναι κρίσιμη για τη δημιουργία θετικών σχέσεων στον επαγγελματικό χώρο και για την αποτελεσματική επικοινωνία με συναδέλφους, πελάτες και, γενικότερα, με όλους τους ενδιαφερόμενους. Η εφαρμογή των δεξιοτήτων αυτών είναι απαραίτητη για την άσκηση της ειδικότητας στην οποία καταρτίζονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες, καθώς η επικοινωνία αποτελεί θεμέλιο της συνεργασίας και της επίλυσης προβλημάτων. Ιδιαίτερο σημείο προσοχής

είναι η επίγνωση της μη λεκτικής επικοινωνίας, η οποία συχνά διαδραματίζει μεγαλύτερο ρόλο από τη λεκτική στην κατανόηση και στην αλληλεπίδραση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ωφελούνται από τη συμμετοχή τους σε παιχνίδια ρόλων βασισμένα σε πραγματικά σενάρια. Μέσα από τις πρακτικές εφαρμογές όσων έμαθαν, συνειδητοποιούν τη σημασία της λεκτικής επικοινωνίας και αποκτούν επίγνωση του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιούν τη γλώσσα του σώματός τους, βελτιώνοντας τη στάση του σώματος και τον χειρισμό της φωνής τους. Μέσα από τις διαδραστικές ασκήσεις συζητούν και αναλύουν την αποτελεσματικότητα της επικοινωνίας, κατανοούν καλύτερα τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούν και ενισχύουν τις σχετικές ικανότητές τους.

2.4.Δ.2 | ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπένδυση επικεντρώνεται στην κατανόηση και διαχείριση των εμποδίων που μπορεί να ανακύψουν κατά τη διαδικασία επικοινωνίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα φυσικά εμπόδια, όπως ο θόρυβος, η θερμοκρασία και οι αποσπάσεις της προσοχής, προτείνοντας τρόπους για τον περιορισμό τους. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα εσωτερικά ή ψυχολογικά εμπόδια στην επικοινωνία, όπως είναι οι προκαταλήψεις, τα στερεότυπα και οι προηγούμενες εμπειρίες. Η αναγνώριση αυτών των εμποδίων είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη δεξιοτήτων αποτελεσματικής επικοινωνίας που είναι απαραίτητες για την επίλυση προβλημάτων και τη δημιουργία υγιών σχέσεων στον επαγγελματικό χώρο. Η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αυτά τα εμπόδια επηρεάζουν την επικοινωνία είναι κρίσιμη για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, καθώς τους/τις επιτρέπει να αναπτύξουν στρατηγικές για την υπέρβασή τους. Σημαντικό σημείο προσοχής είναι η ενεργητική ακρόαση και η ενσυναίσθηση, εργαλεία που βοηθούν στη μείωση των εμποδίων και προάγουν μια ανοικτή και ειλικρινή επικοινωνία. Ειδικά η ενεργητική ακρόαση και η ενσυναίσθηση αναλύονται στην επόμενη μαθησιακή υποεπένδυση.

Για την πρακτική εφαρμογή των παραπάνω, προτείνεται η ανάλυση στιγμιότυπων από ταινίες ή βίντεο που παρουσιάζουν εμπόδια στην επικοινωνία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συζητούν τα εμπόδια που εντόπισαν, πώς αυτά επηρέασαν την επικοινωνία και ποιες στρατηγικές θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν για να βελτιώσουν την κατάσταση. Αυτή η δραστηριότητα θα βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται τα εμπόδια στην επικοινωνία πιο αποτελεσματικά στον επαγγελματικό τους χώρο.

2.4.Δ.3 | ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

Η μαθησιακή υποεπένδυση «Ενεργητική ακρόαση και ενσυναίσθηση» έχει στόχο να εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις θεμελιώδεις δεξιότητες της ενεργητικής ακρόασης και της ενσυναίσθησης και να αναδείξει πώς αυτές οι δεξιότητες μπορούν να βελτιώσουν την επικοινωνία τους στον επαγγελματικό χώρο. Σε αυτή την υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διακρίνουν την ενεργητική ακρόαση

από την εσωτερική ακρόαση και να ακούν προσεκτικά τους συνομιλητές τους, όχι μόνο κατανοώντας τα λεγόμενα, αλλά και αναγνωρίζοντας τα συναισθήματα και τις ανάγκες που εκφράζονται μέσα από τη γλώσσα του σώματος και τον τόνο της φωνής. Σημαντικό σημείο προσοχής είναι η διατήρηση της προσοχής και της συγκέντρωσης κατά τη διάρκεια της ακρόασης, αποφεύγοντας τις διακοπές και τις προκαταλήψεις που μπορεί να επηρεάσουν την κατανόηση του μηνύματος. Η ανάπτυξη της ενσυναίσθησης απαιτεί την ικανότητα να μπαίνει κανείς στη θέση του άλλου και να αντιλαμβάνεται τα συναισθήματα και τις ανησυχίες του με ειλικρίνεια και κατανόηση.

Στους/Στις εκπαιδευόμενους/-ες προτείνεται να συμμετέχουν σε δραστηριότητες που προάγουν την ενεργητική ακρόαση και την ενσυναίσθηση, όπως ασκήσεις σε ζευγάρια και ανάλυση περιστατικών από την προσωπική ή επαγγελματική τους ζωή, όπου η ενεργητική ακρόαση και η ενσυναίσθηση έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην επίλυση συγκρούσεων ή στη βελτίωση της επικοινωνίας. Μέσα από αυτές τις πρακτικές, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναπτύξουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να γίνουν πιο αποτελεσματικοί/-ές στην επικοινωνία και να συμβάλλουν στην οικοδόμηση ισχυρών σχέσεων με συναδέλφους και πελάτες, στην επίλυση συγκρούσεων και στη βελτίωση της ομαδικής συνεργασίας.

2.4.Δ.4 | ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

Η μαθησιακή υποενότητα «Ανατροφοδότηση» επικεντρώνεται στη σημασία και τις τεχνικές της δομημένης ανατροφοδότησης στον επιχειρηματικό κόσμο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς να δίνουν και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση με τρόπο που προάγει τη βελτίωση της απόδοσης και διατηρεί θετικές σχέσεις. Η ανατροφοδότηση περιλαμβάνει μια δομημένη συζήτηση όπου ο πομπός συζητά με τον δέκτη για θέματα που χρειάζονται βελτίωση, είτε αφορούν τη συμπεριφορά του είτε την απόδοσή του στη δουλειά. Η κατανόηση της διαδικασίας της ανατροφοδότησης είναι κρίσιμη για τη μελλοντική επαγγελματική πορεία των εκπαιδευομένων, γιατί τους επιτρέπει να καθοδηγούν αποτελεσματικά τους/τις συνεργάτες/-τριές τους σε περιοχές που αυτοί/-ές χρειάζονται βελτίωση. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες υιοθετούν μια θετική στάση και δεκτικότητα όχι μόνο στο να δίνουν, αλλά και στο να αναζητούν την ανατροφοδότηση, ώστε να βελτιώνονται σε προσωπικό και επαγγελματικό επίπεδο. Σημαντικό σημείο προσοχής είναι η δομή της ανατροφοδότησης, η οποία πρέπει να προστατεύει τις σχέσεις και να επικεντρώνεται στη βελτίωση, αντί της κριτικής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με το Μοντέλο SBI (Situation, Behavior, Impact), τη Θετική Ανατροφοδότηση και την Αρχή του Σάντουιτς (Sandwich), όπου εναλλάσσονται θετικά σχόλια με περιοχές για βελτίωση και καταλήγουν με άλλα θετικά σχόλια για την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης.

Για την πρακτική εφαρμογή των παραπάνω, προτείνεται η συμμετοχή σε παιχνίδια ρόλων όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στο να δίνουν και να λαμβάνουν ανατροφοδότηση. Αυτές οι ασκήσεις τους/τις βοηθούν να βελτιώσουν τις δεξιότη-

τές τους στην ανατροφοδότηση και να αναπτύξουν την ικανότητα να διαχειρίζονται τις δύσκολες συζητήσεις με επαγγελματισμό και ευαισθησία. Μέσα από την παρατήρηση και τη συζήτηση των παιχνιδιών ρόλων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν πρακτικές βελτίωσης και ενισχύουν τις δεξιότητές τους στην ανατροφοδότηση.

2.4.Δ.5 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

Η μαθησιακή υποενοότητα «Επαγγελματικές Συναντήσεις» έχει ως στόχο να διδάξει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες πώς να οργανώνουν και να συντονίζουν αποτελεσματικές επαγγελματικές συναντήσεις. Σε αυτή την υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν τις βασικές αρχές της προετοιμασίας συναντήσεων, όπως η επιλογή του κατάλληλου χώρου, η δημιουργία ατζέντας και η καταγραφή των πρακτικών της συνάντησης. Οι επαγγελματικές συναντήσεις είναι ζωτικής σημασίας στον επιχειρηματικό κόσμο, καθώς αποτελούν βασικό εργαλείο για τον συντονισμό, την επίλυση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων. Η διοργάνωση και η συμμετοχή σε μια συνάντηση εμπεριέχουν τον συνδυασμό πολλών ικανοτήτων, όπως η σαφήνεια στην επικοινωνία, η οριοθέτηση της συζήτησης στα θέματα της ατζέντας και η διαχείριση του χρόνου και των πόρων της επιχείρησης. Σημαντικό σημείο προσοχής είναι η καθαρή διατύπωση του σκοπού και των στόχων της συνάντησης, καθώς και η αποτελεσματική κατανομή των ρόλων και των ευθυνών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ωφεληθούν σημαντικά από την πρακτική εφαρμογή όσων έμαθαν, οργανώνοντας μια εικονική επαγγελματική συνάντηση: δημιουργώντας ατζέντα, καθορίζοντας τον σκοπό και τους στόχους της συνάντησης, καλώντας τα κατάλληλα άτομα, επιλέγοντας τον χώρο, διαχειριζόμενοι/-ες τον χρόνο και καταγράφοντας πρακτικά. Αυτή η δραστηριότητα θα τους βοηθήσει να εξοικειωθούν με τη διαδικασία και να αναπτύξουν τις δεξιότητες οργάνωσης και συντονισμού. Μέσω της πρακτικής εφαρμογής, θα μάθουν πώς να διαχειρίζονται τις επαγγελματικές συναντήσεις με αποτελεσματικότητα και επαγγελματισμό, εξασφαλίζοντας ότι οι στόχοι της συνάντησης επιτυγχάνονται και ότι οι συμμετέχοντες/-ουσες είναι καλά ενημερωμένοι/-ες και συντονισμένοι/-ες.

2.4.Δ.6 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Η μαθησιακή υποενοότητα «Επαγγελματικά Έγγραφα» επικεντρώνεται στην κατανόηση και σύνταξη διαφόρων ειδών επαγγελματικών εγγράφων και επιστολών. Σε αυτή την υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς να συντάσσουν, να μορφοποιούν και να αρχειοθετούν έγγραφα που διευκολύνουν τη γραπτή επικοινωνία και την επιχειρηματική λειτουργία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται τόσο με την τυπική όσο και με την άτυπη γραπτή επικοινωνία, προσαρμόζοντας το ύφος και τη μορφή των εγγράφων ανάλογα με το ακροατήριο και την κατάσταση. Η ικανότητα να συντάσσουν σαφή και επαγγελματικά έγγραφα είναι απαραίτητη για τη διαχείριση της επιχειρηματικής επικοινωνίας. Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενοότητας,

οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασχολούνται με τη συγγραφή επιστολών, την απάντηση σε παράπονα πελατών και τη διαχείριση εγγράφων ανάλογα με τον βαθμό εμπιστευτικότητάς τους. Σημαντικό σημείο προσοχής είναι η διατήρηση της σαφήνειας και του επαγγελματισμού στη γραπτή επικοινωνία, εξασφαλίζοντας ότι τα μηνύματα είναι κατανοητά και ότι οι απαιτήσεις της επικοινωνίας πληρούνται.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται, εργαζόμενοι/-ες σε ομάδες, στη σύνταξη διαφορετικών ειδών επιστολών, όπως επιστολές απάντησης σε παράπονα πελατών και εσωτερικές ανακοινώσεις. Αυτές οι επιστολές, στη συνέχεια, αξιολογούνται από τα μέλη των υπολοίπων ομάδων των εκπαιδευομένων ως προς τη σαφήνεια και την αποτελεσματικότητά τους, προσφέροντας πολύτιμη ανατροφοδότηση. Μέσω αυτής της διαδικασίας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους στη γραπτή επικοινωνία και μαθαίνουν να προσαρμόζουν το ύφος και τη μορφή των εγγράφων ανάλογα με την περίπτωση.

2.4.Δ.7 | ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα «Ηλεκτρονικά Μέσα Επικοινωνίας και Τηλεδιασκέψεις» εστιάζεται στη χρήση της τεχνολογίας για την υποστήριξη της επιχειρηματικής επικοινωνίας. Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και τις πλατφόρμες τηλεδιασκέψεων. Η εξοικείωση με αυτά τα εργαλεία είναι απαραίτητη για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, γιατί ως μελλοντικοί/-ες επαγγελματίες πρόκειται να χρησιμοποιήσουν έντονα ψηφιακά συστήματα επικοινωνίας και τηλεδιασκέψεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη σύνταξη και την αποστολή επαγγελματικών μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), προσθέτοντας τους κατάλληλους παραλήπτες, διατυπώνοντας συνοπτικά το θέμα και το σώμα του μηνύματος και ολοκληρώνοντας με κατάλληλο χαιρετισμό και υπογραφή. Η αποτελεσματική χρήση των εργαλείων τηλεδιάσκεψης προϋποθέτει ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες ακολουθούν μια σειρά ενεργειών, όπως η επιλογή της κατάλληλης πλατφόρμας, καθώς καθεμία μπορεί να προσφέρει διαφορετικές δυνατότητες, ο έλεγχος καλής λειτουργίας του εξοπλισμού (κάμερα, μικρόφωνο, ηχεία), η σύνδεση στο Διαδίκτυο και η διαχείριση ήχου και βίντεο. Τα θέματα που αναλύονται στην υποενότητα σχετικά με τις επαγγελματικές συναντήσεις, όπως η δημιουργία και τήρηση της ατζέντας και του σκοπού της συνάντησης και η καλή διαχείριση χρόνου, είναι απαραίτητα και στις διαδικτυακές συναντήσεις.

Για την πρακτική εξάσκηση, προτείνεται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να οργανώσουν και να συμμετάσχουν σε τηλεδιασκέψεις, εξασκώντας/-ες τις δεξιότητές τους στη χρήση αυτών των πλατφορμών τηλεδιασκέψεων. Μέσα από την πρακτική εφαρμογή, θα αναπτύξουν την αυτοπεποίθηση και την ικανότητα να διαχειρίζονται αποτελεσματικά την ηλεκτρονική επικοινωνία, διασφαλίζοντας την επιτυχία των διαδικτυακών συναντήσεων και τη διατήρηση της επαγγελματικής εικόνας της επιχείρησης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σταμάτης, Γ. (2007). *Ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνία: Ένα πρακτικό εργαλείο για μια ολιστική αντιμετώπιση της επιχειρησιακής επικοινωνίας* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Κόντης, Θ. (2001). *Επιχειρησιακές επικοινωνίες* (2η έκδοση). Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική.

Συμπληρωματικές

1. Ασπρίδης, Γ., Τσέλιος, Δ. & Ρωσσίδης, Ι. (2018). *Επιχειρησιακές επικοινωνίες: Θεωρητική και πρακτική προσέγγιση* (1η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
2. Bonée, C. L. & Thill, J. V. (2021). *Σύγχρονη επιχειρησιακή επικοινωνία* (μτφρ. Γ. Φ. Κοκκίνης & Κ. Ρ. Τόκα). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

2.4.Ε • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΕΞΑΜΗΝΟΥ Δ΄

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Στόχος της μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες όχι μόνο να αναγνωρίζουν τα ναυτιλιακά έγγραφα, αλλά να είναι σε θέση να πραγματοποιούν την ορθή χρήση και αναθεώρησή τους, να προχωρούν σε σωστή ανανέωση ή παράταση ισχύος, όπου/όταν και αν αυτό απαιτείται. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη διαχείριση των ναυτιλιακών εγγράφων των εμπορικών πλοίων, όπως το έγγραφο εθνικότητας, το πιστοποιητικό καταμέτρησης, το πιστοποιητικό ασφάλειας, το ναυτολόγιο κ.λπ., αναλύουν το περιεχόμενο αυτών και μαθαίνουν την πρακτική σημασία και χρήση του εκάστοτε εγγράφου. Η ενότητα αποτελεί σύνθεση όλων των μαθησιακών ενοτήτων που έχουν προηγηθεί κατά τη φοίτηση, με σκοπό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναπτύξουν τις γνωστικές ικανότητες και δεξιότητες που απέκτησαν, με την κατάλληλη ενθάρρυνση και καθοδήγηση, ώστε να χρησιμοποιούν και να χειρίζονται τα ναυτιλιακά έγγραφα και συμβάσεις, εκτελώντας εργασίες που προηγούνται ή/και ακολουθούν την έκδοση και χρήση τους. Ακολουθώντας, η ενότητα πραγματεύεται την έμπρακτη χρήση υποδειγμάτων συμβάσεων ναυλώσεων/ναυτασφαλίσεων/αγοραπωλησιών και συναφών εγγράφων, κάνοντας έτσι ανακεφαλαίωση και συνδυασμό γνώσεων που έχουν εισαχθεί στις πυρηνικές μαθησιακές ενότητες και τις υποστηρικτικές, όπως είναι η χρήση πληροφοριακών συστημάτων και ο χειρισμός της αγγλικής γλώσσας, τόσο στα ναυτικά και ναυτιλιακά έγγραφα όσο και γενικότερα στο επάγγελμα στο οποίο αναφέρεται/αντιστοιχεί η ειδικότητα. Με την περάτωση του κύκλου σπουδών και των μαθησιακών ενοτήτων, προβλέπεται η εξοικείωση των εκ-

παιδευομένων μέσω της επαναλαμβανόμενης έκθεσης σε ναυτιλιακά έγγραφα, που ενέχουν ειδική ναυτική και ναυτιλιακή ορολογία, ξεχωριστή χρήση ανά έγγραφο, διαφορετική διαχείριση ανά περίπτωση και ιδιαίτερη δυναμική βάσει περιεχομένου, καθώς και εξοικείωσης με τις μεσιτικές εργασίες, με απώτερο στόχο την ανάπτυξη βαθύτερων επαγγελματικών δεξιοτήτων των αποφοίτων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τόσο τα ναυτιλιακά έγγραφα όσο και το περιεχόμενο αυτών,
- Συσχετίζουν έγγραφα μεταξύ τους βάσει του περιεχομένου και της χρήσης τους,
- Αναθεωρούν ναυτιλιακά έγγραφα με ορθό τρόπο,
- Εκτελούν ενέργειες για τη σωστή ανανέωση ή παράταση ισχύος των ναυτιλιακών εγγράφων, κατά περίπτωση,
- Καθορίζουν τη χρήση και τη δυναμική του εκάστοτε ναυτιλιακού εγγράφου, σύμβασης ή άλλου συναφούς εγγράφου,
- Διαχειρίζονται υποδείγματα συμβάσεων ναυλώσεων/ναυτασφαλίσεων/αγοραπωλησιών και συναφών εγγράφων,
- Αναπτύσσουν συνδυαστικές γνώσεις και δεξιότητες,
- Δίνουν παραδείγματα υποδείγματος ναυτιλιακού εγγράφου, ανά περίπτωση,
- Υιοθετούν τις αρχές και τις πρακτικές ορθής τεκμηρίωσης σχετικά με τη σύνταξη των ναυτιλιακών εγγράφων, συμβάσεων και συναφών εγγράφων,
- Αποκωδικοποιούν το περιεχόμενο ενός εγγράφου,
- Αξιοποιούν την πληροφορία που μπορούν να βρουν σε κάθε ναυτιλιακό έγγραφο, σύμβαση και συναφές έγγραφο,
- Αποδέχονται την ισχύ και τη σημασία που έχει ένα συμφωνημένο έγγραφο από τα συμβαλλόμενα μέρη,
- Διερωτώνται για την περίοδο ισχύος των ναυτικών εγγράφων και την ορθή ημερομηνία ανανέωσής τους,
- Χειρίζονται τις επίσημες και κοινώς χρησιμοποιούμενες ονομασίες των εγγράφων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Έγγραφο εθνικότητας / Πιστοποιητικό καταμέτρησης / Πιστοποιητικό ασφαλείας / Κύκλος εγγράφων / Φόρμα αίτησης / Πληροφοριακό σύστημα / Επαγγελματική πρακτική.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (3), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
2	Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
3	ΤΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
4	Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
5	Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
6	Η ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Κείμενο αναφοράς

2.4.E.1 | Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τα βασικά ναυτιλιακά έγγραφα, όπως είναι το έγγραφο εθνικότητας, το πιστοποιητικό καταμέτρησης και το πιστοποιητικό ασφάλειας. Διδάσκονται τη σημασία κάθε εγγράφου, τον σκοπό του και τη χρήση του στην καθημερινή λειτουργία ενός εμπορικού πλοίου. Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, αναλύονται οι νομικές απαιτήσεις που συνοδεύουν τα έγγραφα αυτά, καθώς και οι διαδικασίες για την έκδοση και την ανανέωσή τους. Γίνεται σαφές ότι το έγγραφο εθνικότητας πιστοποιεί την καταχώρηση του πλοίου σε συγκεκριμένο κράτος και παρέχει δικαιώματα και υποχρεώσεις υπό τη σημαία του κράτους αυτού. Αντίστοιχα, το πιστοποιητικό καταμέτρησης καταγράφει τις διαστάσεις και τη χωρητικότητα του πλοίου, οι οποίες αποτελούν κρίσιμες πληροφορίες για τη ναυσιπλοΐα και τις λιμενικές υπηρεσίες. Τέλος, το πιστοποιητικό ασφάλειας επιβεβαιώνει ότι το πλοίο πληροί τις διεθνείς και εθνικές απαιτήσεις ασφαλείας, προστατεύοντας το πλήρωμα, το φορτίο και το περιβάλλον.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν μέσα από αντίτυπα αντίστοιχων εγγράφων να αναγνωρίζουν τα έγγραφα και να κατανοούν τη δομή και το περιεχόμενό τους, ενώ παράλληλα εκτελούν βασικές πρακτικές ασκήσεις επ' αυτών, προκειμένου να εξοικειωθούν με τη χρήση τους. Η κατανόηση και η ορθή διαχείριση αυτών των εγγράφων είναι ζωτικής σημασίας για την απρόσκοπτη λειτουργία ενός πλοίου, καθώς και για την τήρηση των διεθνών κανονισμών ναυσιπλοΐας.

2.4.E.2 | Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ Η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στη διαχείριση και αναθεώρηση των ναυτιλιακών εγγράφων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις διαδικασίες για την ανανέωση ή την παράταση ισχύος των εγγράφων, καθώς και τις απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την έγκαιρη και σωστή αναθεώρησή τους. Εξετάζονται οι βασικοί λόγοι που καθιστούν απαραίτητη την αναθεώρηση των εγγράφων, όπως οι αλλαγές στη νομοθεσία, οι μεταβολές στην κατάσταση του πλοίου ή οι επιχειρησιακές

ανάγκες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται μέσα από πρακτικά παραδείγματα στη συμπλήρωση φορμών αιτήσεων και άλλων σχετικών εντύπων. Ειδικότερα, μαθαίνουν πώς να υποβάλλουν τις αιτήσεις για την ανανέωση πιστοποιητικών, να προετοιμάζουν τα απαραίτητα έγγραφα και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των διεθνών και εθνικών κανονισμών. Αναλύονται περιπτώσεις όπου τα έγγραφα πρέπει να αναθεωρηθούν λόγω αλλαγών στον νόμο ή στην κατάσταση του πλοίου, όπως είναι η αλλαγή ιδιοκτησίας, η ανακαίνιση ή η εκτεταμένη συντήρηση του πλοίου. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διαχειρίζονται τα έγγραφα σύμφωνα με τις απαιτήσεις των διεθνών και εθνικών κανονισμών, διασφαλίζοντας την ακρίβεια και την επικαιρότητα των πληροφοριών. Η ορθή διαχείριση και η έγκαιρη αναθεώρηση των ναυτιλιακών εγγράφων είναι κρίσιμη για την αποφυγή πιθανών νομικών και επιχειρησιακών προβλημάτων και για την απρόσκοπτη λειτουργία των ναυτιλιακών δραστηριοτήτων.

2.4.E.3 | ΤΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στη μελέτη υποδειγμάτων συμβάσεων ναυλώσεων, ναυτασφαλίσεων και αγοραπωλησιών, καθώς και στη διαδικασία διαπραγμάτευσης των όρων αυτών των συμβάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν τις βασικές διατάξεις και όρους που περιλαμβάνονται σε αυτές τις συμβάσεις, εκμαθαίνοντας πώς να τις χρησιμοποιούν και να τις προσαρμόζουν σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προδιαγραφές τους. Ένα σημαντικό μέρος της μαθησιακής διαδικασίας αποτελεί η διαδικασία διαπραγμάτευσης των όρων μιας σύμβασης, καθώς και η εξάσκηση στη σύνταξη και αναθεώρηση συμβατικών εγγράφων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εκτίθενται σε πρακτικά παραδείγματα και εξασκούνται στο να αντιλαμβάνονται τη σημασία της ακριβούς και σαφούς διατύπωσης στις συμβάσεις. Αυτό είναι ουσιώδες για την αποφυγή παρερμηνειών και διαφωνιών, καθώς προσδιορίζονται σαφώς οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε μέρους.

Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν υποδείγματα συμβάσεων ναυλώσεων που περιλαμβάνουν συμφωνίες για τη χρήση του πλοίου, υποδείγματα ναυτασφαλίσεων που αφορούν την κάλυψη κινδύνων κατά τη θαλάσσια μεταφορά, καθώς και συμβάσεις αγοραπωλησιών πλοίων που καθορίζουν τους όρους μεταβίβασης ιδιοκτησίας. Η διαδικασία διαπραγμάτευσης εστιάζεται στην ικανότητα των εκπαιδευομένων να διαμορφώνουν ευνοϊκούς όρους, να αναγνωρίζουν σημεία σύγκρουσης και να επιτυγχάνουν συμφωνίες που ικανοποιούν και τα δύο μέρη. Η κατανόηση των διαδικασιών διαπραγμάτευσης και η σημασία της ακριβούς διατύπωσης ενισχύουν την ικανότητα των εκπαιδευομένων να διαχειρίζονται συμβατικές σχέσεις με επιτυχία και να αποφεύγουν νομικές δυσκολίες στις ναυτιλιακές δραστηριότητες. Με την κατάλληλη εξάσκηση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να συντάσσουν σαφείς, περιεκτικές και νομικά δεσμευτικές συμβάσεις, εξασφαλίζοντας την ομαλή διεξαγωγή των ναυτιλιακών συναλλαγών και τη μείωση των κινδύνων διαφωνιών ή νομικών προβλημάτων.

2.4.E.4 | Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Η τέταρτη μαθησιακή υποεπένδυση επικεντρώνεται στην πρακτική χρήση πληροφοριακών συστημάτων για τη διαχείριση ναυτιλιακών εγγράφων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική χρήση λογισμικού που απαιτείται για την αποθήκευση, την παρακολούθηση και την ανανέωση των εγγράφων στον ναυτιλιακό τομέα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις βασικές λειτουργίες και δυνατότητες των πληροφοριακών συστημάτων, όπως η δημιουργία αρχείων για τα έγγραφα, η αναζήτηση δεδομένων και εγγράφων και η δημιουργία αναφορών για διαφορετικές ανάγκες και προδιαγραφές. Η εξοικείωση με τη χρήση αυτών των εργαλείων είναι κρίσιμη για την αποτελεσματική διαχείριση των ναυτιλιακών εγγράφων και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις κανονιστικές απαιτήσεις. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και εφαρμογών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στην ανάλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων και στη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων για την επίλυση προβλημάτων και τη βελτίωση των διαδικασιών διαχείρισης των εγγράφων. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να διαχειρίζονται ηλεκτρονικά αρχεία, να ελέγχουν την εγκυρότητα και την ακρίβεια των εγγράφων, καθώς και να παρακολουθούν τις ημερομηνίες λήξης και ανανέωσης.

Αυτή η γνώση ενισχύει τις ικανότητές τους να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις προκλήσεις του ναυτιλιακού τομέα και να διαχειρίζονται την τεκμηρίωση με ακρίβεια και ασφάλεια. Επιπλέον, η πρακτική εξάσκηση τούς επιτρέπει να αναπτύξουν μια συστηματική προσέγγιση στη διαχείριση πληροφοριών, ενισχύοντας την ικανότητά τους να χειρίζονται μεγάλο όγκο δεδομένων και να διασφαλίζουν την ποιότητα και την ακεραιότητα των εγγράφων. Συνολικά, η μαθησιακή υποεπένδυση αυτή προσφέρει πολύτιμα εργαλεία και γνώσεις για την τεχνολογική διαχείριση εγγράφων, προετοιμάζοντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των καθημερινών απαιτήσεων στη ναυτιλία, και διασφαλίζοντας την τήρηση των υψηλότερων προτύπων ασφαλείας και συμμόρφωσης.

2.4.E.5 | Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Στην πέμπτη υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζονται στη χρήση της αγγλικής γλώσσας στα ναυτιλιακά έγγραφα. Η διδασκαλία επικεντρώνεται στην εξειδικευμένη ναυτική και ναυτιλιακή ορολογία που χρησιμοποιείται στα έγγραφα, καθώς και στις βασικές τεχνικές μετάφρασης και κατανόησης του περιεχομένου τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τη σημασία των εξειδικευμένων όρων, καθώς και να τους χρησιμοποιούν σωστά στις συναλλαγές τους. Κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποεπένδυσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη σύνταξη και την αναθεώρηση εγγράφων στην αγγλική γλώσσα. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία ναυτιλιακών εγγράφων, όπως ναυλοσύμφωνα, ασφαλιστήρια συμβόλαια και έγγραφα αγοραπωλησίας πλοίων. Επιπλέον, διδάσκονται πώς να διασφαλίζουν ότι τα έγγραφα είναι ακριβή και πλήρη, αποφεύγοντας λάθη και ασάφειες που θα

μπορούσαν να οδηγήσουν σε νομικές ή επιχειρηματικές διαφωνίες.

Η γνώση της αγγλικής γλώσσας είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική επικοινωνία και διαχείριση διεθνών συναλλαγών στον ναυτιλιακό τομέα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να χρησιμοποιούν την αγγλική γλώσσα με ακρίβεια και σαφήνεια, κάτι που είναι κρίσιμο για τη διασφάλιση της επιτυχίας σε ένα διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση των διατυπώσεων και των προτύπων που χρησιμοποιούνται στις διεθνείς ναυτιλιακές συμβάσεις, καθώς και τη δυνατότητα να αναλύουν και να διαπραγματεύονται τους όρους αυτών των συμβάσεων με ξένους εταίρους. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και προσομοιώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν τις δεξιότητές τους στη μετάφραση και την κατανόηση ναυτιλιακών εγγράφων. Η εξοικείωση με τη χρήση της αγγλικής γλώσσας σε επαγγελματικά και νομικά πλαίσια ενισχύει την αυτοπεποίθησή τους και την ικανότητά τους να χειρίζονται περίπλοκα ζητήματα που σχετίζονται με τη ναυτιλία.

2.4.Ε.6 | Η ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Η έκτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί την εφαρμογή των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί στις προηγούμενες φάσεις της εκπαίδευσης στη ναυτιλιακή βιομηχανία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε προσομοιωμένες εργασίες και σενάρια που αναπαριστούν πραγματικές καταστάσεις, όπου αντιμετωπίζουν και διαχειρίζονται ναυτιλιακά έγγραφα και συμβάσεις. Σε αυτή τη φάση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη χρήση πληροφοριακών συστημάτων που απαιτούνται για την αποθήκευση, την παρακολούθηση και την ανανέωση των εγγράφων. Μαθαίνουν να συντάσσουν και να αναθεωρούν έγγραφα, κατάλληλα, καθώς και να διαπραγματεύονται συμβατικούς όρους. Επιπλέον, αποκτούν επαγγελματικές δεξιότητες, όπως η αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου, η οργάνωση της εργασίας και η επικοινωνία.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις τους σε πρακτικές συνθήκες, αναπτύσσοντας τις ικανότητές τους στην ανάλυση και την επίλυση προβλημάτων. Μέσω της προσομοίωσης πραγματικών σεναρίων, αποκτούν εμπειρία στη διαχείριση εγγράφων, όπως ναυλοσύμφωνα, ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβάσεις αγοραπωλησίας πλοίων. Η διαδικασία αυτή ενισχύει την κατανόηση των κανονιστικών απαιτήσεων και την εφαρμογή των καλύτερων πρακτικών στη ναυτιλιακή βιομηχανία. Η πρακτική αυτή διαδικασία ενισχύει σημαντικά τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους, προετοιμάζοντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία στη ναυτιλιακή βιομηχανία. Η εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων σε πρακτικές συνθήκες είναι κρίσιμη για την απόκτηση εμπειρίας και την ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης στον τομέα.

Η συμμετοχή σε τέτοιες προσομοιώσεις βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κατανοήσουν τις δυναμικές της ναυτιλιακής αγοράς και να αναπτύξουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική διαχείριση των καθημερινών προ-

κλήσεων στον τομέα. Συνολικά, η έκτη υποενοότητα προσφέρει μια ολοκληρωμένη εκπαιδευτική εμπειρία που συνδυάζει τη θεωρία με την πράξη, συμβάλλοντας στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευομένων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γκιζιάκης, Κ. Β., Παπαδόπουλος, Α. Ι. & Πλωμαρίτου, Ε. Η. (2010). *Ναυλώσεις* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
2. Βλάχος, Γ. & Ψύχου, Ξ.-Ε. (2012). *Ναυλώσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Συμπληρωματικές

1. Plomaritou, E. & Papadopoulos, A. (2019). *Shipbroking and Chartering Practice* (8th ed.). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.
2. Βλάχος, Γ., Ψύχου, Ξ.-Ε. & Μποβιάτσης, Μ. (2021). *Ναυλώσεις και αγοραπωλησίες πλοίων*. Αθήνα: Εκδόσεις Unibooks.

3 | Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και η βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων και τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/-τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/-τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Την υποστήριξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης ενισχύουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών όπως είναι ο καταγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε κρίσιμα ζητήματα δεοντολογίας, υγείας και ασφάλειας κ.λπ., προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (projects), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/-τριών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα, ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

Η ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος μεταξύ των εκπαιδευομένων και η καλλιέργεια σχέσης εμπιστοσύνης με τους/τις εκπαιδευτές/-τριες συντελούν στη δημιουργία μιας *κοινότητας μάθησης*, η οποία μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα σημαντική για την ενίσχυση των διεργασιών μάθησης τόσο κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσο και πέρα από αυτή, σε περιόδους μελέτης ή/και προετοιμασίας για τις διαδικασίες αξιολόγησης/πιστοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί.

Η ενίσχυση της συνεργασίας και της δημιουργίας μιας κοινότητας μάθησης είναι δυνατόν να επηρεάσει και τους τρόπους μελέτης των εκπαιδευομένων προς μια πιο ενεργητική, δημιουργική στάση διερεύνησης και εξοικείωσης με τη γνώση. Η τήρηση προσωπικών σημειώσεων και η ανταλλαγή τους μεταξύ των εκπαιδευομένων, η μελέτη πρόσθετων βιβλιογραφικών –ελληνόφωνων και ξενόγλωσσων– πηγών, η αναζήτηση συμπληρωματικών ερεθισμάτων στο ευρύτερο κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον (παρακολούθηση οπτικο-ακουστικού υλικού, επαγγελματικών περιοδικών, εξέλιξης θεσμικού πλαισίου κ.λπ.), σχετικών με την επαγγελματική ειδικότητα, είναι δυνατόν να αποτελέσουν σημαντικά συστατικά για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής σχέσης με την εξειδικευμένη επαγγελματική γνώση και τις δεξιότητες που απαιτεί το επάγγελμα.

Η παρακολούθηση ενός εντατικού προγράμματος κατάρτισης μεγάλης διάρκειας αναγκαστικά επιφέρει αλλαγές στην καθημερινότητα των εκπαιδευομένων. Η αποδοτική διαχείριση του καθημερινού χρόνου απαιτεί προσωπικό προγραμματισμό και φροντίδα. Η συστηματική πρόβλεψη ενός χρονικού διαστήματος μελέτης, καθημερινά, καθώς και η τήρηση ενός ημερολογίου μάθησης όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καταγράφουν την καθημερινή τους πρόοδο, αλλά ενδεχομένως θα σημειώνουν και ερωτήματα ή παρατηρήσεις σχετικές με την κάθε μαθησιακή ενότητα, μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμες και πολύ δημιουργικές πρακτικές ενίσχυσης των διαδικασιών μάθησης.

Η φοίτηση στη Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι περίοδος διαμόρφωσης μιας μελλοντικής επαγγελματικής ταυτότητας. Είναι η αρχή μιας νέας προσωπικής ιστορίας και μιας διαρκούς εξέλιξης μπροστά σε απαιτήσεις και ανα-

γκαιότητες που χαρακτηρίζουν την κάθε επαγγελματική ειδικότητα. Είναι η ευκαιρία διασύνδεσης του/της κάθε εκπαιδευομένου/-ης με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που είναι κοινές στην επαγγελματική κοινότητα στην οποία σταδιακά θα ενταχθεί.

4 | Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας και στους εργαστηριακούς χώρους της ΣΑΕΚ όσο και στις επιχειρήσεις που επισκέπτονται για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα, αλλά και ευρύτερα, όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει,
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. ΠΔ 3046/304/1989, ΦΕΚ 59/Δ/3-2-1989), όπως ισχύει,
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318/Β/2015), όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός αναγκαίος ατομικός εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

4.1 • Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Οι αίθουσες διδασκαλίας και οι χώροι εργαστηρίων πρέπει να ακολουθούν βασικούς κανόνες υγείας και ασφάλειας, που καλύπτουν τόσο τον χώρο και τον εξοπλισμό όσο και τους/τις καταρτιζόμενους/-ες. Ενδεικτικά:

- Σωστή στάση του σώματος κατά τη χρήση Η/Υ,
- Απαγόρευση εισόδου τροφίμων και ποτών στους χώρους των εργαστηρίων και των αιθουσών διδασκαλίας,
- Συχνός καθαρισμός του εξοπλισμού και αερισμός των χώρων διδασκαλίας και εργαστηρίων,
- Διάδρομοι και οδοί διαφυγής να παραμένουν ελεύθεροι από εμπόδια κάθε στιγμή,
- Χώροι διδασκαλίας και εργαστηρίων τακτοποιημένοι και καθαροί από υγρά και στερεά στοιχεία και εξοπλισμένοι με κάδους απορριμμάτων,
- Ελεγχόμενη πρόσβαση στους Η/Υ και τον εξοπλισμό,
- Απαγόρευση παρεμβάσεων στην ηλεκτρολογική εγκατάσταση των συσκευών από τους/τις καταρτιζόμενους/-ες.

4.2 • Μέσα ατομικής προστασίας

Δεν απαιτείται κάποιο ιδιαίτερο μέσο ατομικής προστασίας στα εργαστηριακά μαθήματα.

Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης

1 | Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκεια της οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/-τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία, μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των ΣΑΕΚ και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια, αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία,¹ και αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8), ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/-ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

1 Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο Μέρος Δ' του εκπαιδευτικού εγχειριδίου και που αφορούν τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, τους όρους υλοποίησης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων προέρχονται από το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται:

- α) Φορείς προσωρινής απασχόλησης
- β) Νυχτερινά κέντρα
- γ) Φορείς παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/-η ΣΑΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/-τρια, η οποία θεωρείται από τη ΣΑΕΚ φοίτηση. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/-τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας, ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκούμενων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/-τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με αυτή του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/-α ο/η ασκούμενος/-η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, αλλά και τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας.

2 | Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η

2.1 • Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία», οι εκπαιδευόμενοι/-ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το εξάμηνο Δ' της φοίτησής τους στις ΣΑΕΚ. Στην περίπτωση αυτήν, μπορούν πια να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2 • Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους, όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.² Στη συνέχεια, παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων.

Δικαιώματα πρακτικά ασκούμενων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης, η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/-η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/-τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες

2 ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης/-τρια) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.

4. Δικαίωμα αναφοράς στη ΣΑΕΚ σε περίπτωση μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και έπειτα από σχετική δήλωση στη ΣΑΕΚ εποπτείας.
6. Αλλαγή εργοδότη/-τριας, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

Υποχρεώσεις πρακτικά ασκούμενων

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/-τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/-τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/-τριας.
5. Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στη ΣΑΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης, αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση, σε περίπτωση απουσίας του/της ασκούμενου/-ης, της επιχείρησης και της ΣΑΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από τη ΣΑΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/-ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στη ΣΑΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για σχετικό έλεγχο.
10. Υποβολή, μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, του βιβλίου πρακτικής άσκησης στη ΣΑΕΚ φοίτησης, συμπληρωμένου με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας, και την επίδοσή του/της πρακτικά ασκούμενου/-ης και υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου από τον/την εργοδότη/-τρια-νόμιμο/-η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/-η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.
11. Άμεση ενημέρωση της ΣΑΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρα-

κτικής και του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/-η την πρακτική άσκηση, για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος, στον ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη/-τρια), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/-τρια, τότε οφείλει ο/η τελευταίος/-α να ενημερώσει άμεσα τη ΣΑΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκούμενου/-ης.

2.3 • Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/-η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου/-ης του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της. Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία», οι εκπαιδευόμενοι/-ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε τομείς που σχετίζονται με τη ναυτιλία, τις μεταφορές και το θαλάσσιο εμπόριο σε φορείς/επιχειρήσεις, όπως ναυτιλιακές εταιρείες (πλοιοκτήτριες ή διαχειρίστριες), ναυλομεσιτικά γραφεία, ναυτασφαλιστικά γραφεία, μεσιτικά γραφεία αγοραπωλησιών, ναυτικούς και ναυτιλιακούς οργανισμούς, γραφεία διαχείρισης κρουαζιέρας/σκαφών αναψυχής/ακτοπλοΐας, μαρίνες, εταιρείες ναυτιλιακής χρηματοδότησης, συμβουλευτικές εταιρείες και επιχειρήσεις διεθνούς εμπορίου και σε θέσεις εργασίας στα τμήματα ναυλώσεων, αγοραπωλησιών, ναυτασφαλίσεων/απαιτήσεων, συμβουλευτικής πελατών/επενδύσεων, οργάνωσης κρουαζιέρας.

3 | Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης/-τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών/-τριών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/-τρια είναι το συνδετικό πρόσωπο του/της εργοδότη/-τριας της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΣΑΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκούμενων.

4 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/-τριών ΣΑΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας, και μάλιστα υπό πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και οι οποίες δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο, κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, παρέχεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/-η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η.

Στον πίνακα που ακολουθεί, αποτυπώνονται οι ενότητες των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Στέλεχος Μεσιτικών Εργασιών στη Ναυτιλία» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες και οι ειδικές προδιαγραφές ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις ασκούμενους/-ες στην πρακτική άσκηση για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

**Πίνακας 3 /// Ενόττες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
A. «Αναζήτηση του κατάλληλου συνδυασμού πλοίου και φορτίου προς θαλάσσια μεταφορά»	- Αναζήτηση του καλύτερου συνδυασμού πλοίου και φορτίου προς διεκπεραίωση της ναύλωσης, - Ανταπόκριση σε διαθέσιμες ζητήσεις και προσφορές (orders και positions, αντίστοιχα), - Επισήμανση των ειδικών χαρακτηριστικών φορτίων ή πλοίων ή επικίνδυνων φορτίων, - Εύρεση χώρου ή μίσθωση εμπορευματοκιβωτίων, - Συνεργασία με τρίτους μεταφορείς για την εξασφάλιση απασχόλησης του πλοίου που εξυπηρετούν.	- Τηλεφωνική συσκευή (σταθερής ή/και κινητής τηλεφωνίας) (αναγκαίο), - Η/Υ (σταθερός ή/και φορητός ή/και ταμπλέτα) με λογισμικό εφαρμογών: - γραφείου - πλοήγησης στο Διαδίκτυο - ηλεκτρονικού ταχυδρομείου - τηλεδιασκέψεων - (αναγκαίο), - Παγκόσμιος χάρτης θαλάσσιων διαδρομών και λιμένων (επιθυμητό), - Ρολόγια ζώνης ώρας (επιθυμητό), - Ενεργός λογαριασμός σε ειδική πλατφόρμα εύρεσης διαθέσιμων πλοίων και φορτίων (επιθυμητό).
B. «Παροχή εμπορικών, νομικών και οικονομικών πληροφοριών και συμβουλών» συνέχεια >>	- Διαχείριση εισερχόμενων και εξερχόμενων επικοινωνιών, - Παροχή πληροφοριών προς τις ενδιαφερόμενες πλευρές για την εικόνα και τις τάσεις της ναυτιλιακής αγοράς, - Μεσολάβηση σε όποιο στάδιο της θαλάσσιας μεταφοράς κρίνεται απαραίτητο, - Πραγματοποίηση έρευνας ευκαιριών στη διεθνή ναυτιλιακή αγορά,	- Τηλεφωνική συσκευή (σταθερής ή/και κινητής τηλεφωνίας) (αναγκαίο), - Η/Υ (σταθερός ή/και φορητός ή/και ταμπλέτα) με λογισμικό εφαρμογών: - γραφείου - πλοήγησης στο Διαδίκτυο

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνέχεια Β. «Παροχή εμπορικών, νομικών και οικονομικών πληροφοριών και συμβουλών»	- Υπόδειξη ευκαιριών κέρδους και συμφέροντος στα εμπλεκόμενα μέρη, - Διευκόλυνση στην επίλυση διαφορών και προβλημάτων ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη (πλοιοκτήτη/-τριας και ναυλωτή/-τριας), - Παροχή συμβουλών για την κατάλληλη συσκευασία του φορτίου, - Εισήγηση της καταλληλότερης διαδρομής για την πραγματοποίηση της θαλάσσιας μεταφοράς, - Ενημέρωση σχετικά με την πολιτική κατάσταση, τη νομοθεσία και άλλους παράγοντες που επηρεάζουν τη μεταφορική διαδικασία ή την εκτέλεση της συμφωνίας, - Τήρηση των απαιτήσεων των προτύπων ποιότητας κατά την πραγματοποίηση της μεταφοράς, - Δημιουργία και διατήρηση αρχείου με διαθέσιμα πλοία προς πώληση, καθώς και λίστες τιμών πώλησης, - Παρακολούθηση των τάσεων της διεθνούς αγοράς για διατήρηση της ανταγωνιστικότητας.	- ηλεκτρονικού ταχυδρομείου - τηλεδιασκέψεων (αναγκαίο), - Παγκόσμιος χάρτης θαλάσσιων διαδρομών και λιμένων (επιθυμητό), - Ρολόγια ζώνης ώρας (επιθυμητό), - Ενεργός λογαριασμός σε ειδική πλατφόρμα εύρεσης οικονομικών μεγεθών και ανάρτησης διακυμάνσεων της αγοράς (επιθυμητό), - Ενεργός λογαριασμός σε ειδικά εργαλεία ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης (επιθυμητό).
Γ. «Επιμέλεια σύνταξης, υλοποίηση και παρακολούθηση των συμβάσεων και συναφών εγγράφων σχετικά με τη ναύλωση ή την αγοραπωλησία ή τη ναυτασφάλιση» συνέχεια >>	- Πρόταση προτύπου/υποδείγματος ως καταλληλότερου συμφωνητικού ναυλοσυμφώνου, σύμβασης ή άλλου εγγράφου, - Παρέμβαση στην κατάρτιση της σύμβασης ναύλωσης ή αγοραπωλησίας ή ναυτασφάλισης, - Επιβεβαίωση ένταξης στη σύμβαση των όρων της ναύλωσης, εφαρμόζοντας τις νόμιμες προδιαγραφές και τους κανόνες ασφαλείας,	- Τηλεφωνική συσκευή (σταθερής ή/και κινητής τηλεφωνίας) (αναγκαίο), - Η/Υ (σταθερός ή/και φορητός ή/και ταμπλέτα) με λογισμικό εφαρμογών: - γραφείου - πλοήγησης στο Διαδίκτυο συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνέχεια Γ. «Επιμέλεια σύνταξης, υλοποίηση και παρακολούθηση των συμβάσεων και συναφών εγγράφων σχετικά με τη ναύλωση ή την αγοραπωλησία ή τη ναυτασφάλιση» συνέχεια »	• Διαχείριση ειδικότερων πρόσθετων όρων, που αφορούν τη θαλάσσια μεταφορά εξειδικευμένων, ευαίσθητων ή επικίνδυνων φορτίων και άλλων εξειδικευμένων χαρακτηριστικών, • Μεσολάβηση στη διαδικασία προετοιμασίας, συγκέντρωσης και ανταλλαγής των απαραίτητων εγγράφων και πιστοποιητικών που ζητώνται για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων, τη συμπλήρωση και την υπογραφή της σύμβασης και τη διεκπεραίωση της συμφωνίας ως την επιτυχή ολοκλήρωσή της, • Διεξαγωγή τελικού ελέγχου του συμφωνημένου, αλλά μη υπογεγραμμένου συμφωνητικού, • Επιβεβαίωση της πληρωμής και λήψης του ναύλου ή της τιμής πώλησης ή ασφαλιστρου και άλλων χρεώσεων, • Διαχείριση δευτερευουσών διαδικασιών εξόφλησης των συμφωνημένων χρηματικών ποσών, • Φροντίδα ομαλής και εύρυθμης εκτέλεσης της σύμβασης εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών και των συμφωνημένων όρων σε συνεργασία με πελάτες, συναδέλφους άλλων τμημάτων και τρίτους εκτός εταιρείας, • Σύνταξη στατιστικών και οικονομικών αναφορών, • Μεσολάβηση σε επαφές με ασφαλιστικές εταιρείες σε περίπτωση αξίωσης αποζημιώσεων,	- ηλεκτρονικού ταχυδρομείου - τηλεδιασκέψεων - (αναγκαίο), • Ενεργός λογαριασμός σε πλατφόρμα διαχείρισης, αναθεώρησης και κοινής χρήσης εγγράφων (επιθυμητό), • Ενεργός λογαριασμός σε τυποποιημένα πρότυπα έγγραφα και δικαιώματα αναθεώρησής τους (επιθυμητό), • Ενεργός λογαριασμός σε ειδικά εργαλεία ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης (επιθυμητό).

συνέχεια »

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνέχεια Γ. «Επιμέλεια σύνταξης, υλοποίηση και παρακολούθηση των συμβάσεων και συναφών εγγράφων σχετικά με τη ναύλωση ή την αγοραπωλησία ή τη ναυτασφάλιση»	- Εποπτεία θαλάσσιας μεταφοράς ως προς την τήρηση του χρονοδιαγράμματος και των διαδικασιών σε συνεργασία με φορτωτές, ναυλωτές, αποστολείς και παραλήπτες. - Τήρηση αρχείου δραστηριοτήτων σχετικών με τη θαλάσσια εκτελούμενη μεταφορά. - Ενημέρωση των ενδιαφερόμενων σχετικά με την πορεία της θαλάσσιας μεταφοράς.	
Δ. «Συμμετοχή στις διαδικασίες αγοραπωλησίας πλοίων ή σκαφών αναψυχής» συνέχεια >>	- Διερεύνηση ευκαιριών πώλησης ή αγοράς πλοίου/σκάφους αναψυχής, - Μεσολάβηση στην επικοινωνία αγοραστή και πωλητή, - Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στο εμπλεκόμενο μέρος που εκπροσωπούν, αναφορικά με την οικονομική αξία ενός πλοίου/σκάφους, ως περιουσιακό στοιχείο (asset), - Διεύρυνση πελατολογίου και δικτύου επικοινωνίας, - Συμμετοχή στον προγραμματισμό της επιθεώρησης του πλοίου/σκάφους αναψυχής προς πώληση από τον νηογνώμονα, - Αναζήτηση πληροφοριών αναφορικά με το ιστορικό του προς πώληση πλοίου/σκάφους αναψυχής, - Συμμετοχή στην προετοιμασία και τη συγκέντρωση των απαραίτητων εγγράφων και πιστοποιητικών για την τελική αγοραπωλησία του πλοίου/σκάφους αναψυχής,	- Τηλεφωνική συσκευή (σταθερής ή/και κινητής τηλεφωνίας) (αναγκαίο), - Η/Υ (σταθερός ή/και φορητός ή/και ταμπλέτα) με λογισμικό εφαρμογών: - γραφείου - πλοήγησης στο Διαδίκτυο - ηλεκτρονικού ταχυδρομείου - τηλεδιασκέψεων - (αναγκαίο), - Ενεργός λογαριασμός σε ειδική πλατφόρμα εύρεσης οικονομικών μεγεθών και ανάρτησης διακυμάνσεων αγορών (επιθυμητό),

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνεχία Δ. «Συμμετοχή στις διαδικασίες αγοραπωλησίας πλοίων ή σκαφών αναψυχής»	• Διευθέτηση πιθανών νομικών και οικονομικών ζητημάτων, κατά τη διαδικασία αγοραπωλησίας πλοίου ή σκάφους αναψυχής, • Συμμετοχή στην προετοιμασία των εγγράφων της τελικής αγοραπωλησίας του πλοίου/σκάφους αναψυχής, • Διαμεσολάβηση στις διαδικασίες που αφορούν τη μεταφορά του πλοίου/σκάφους αναψυχής στο διαλυτήριο και τη διαγραφή του από το αντίστοιχο νηολόγιο.	• Ενεργός λογαριασμός σε ειδικά εργαλεία ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης (επιθυμητό).
Ε. «Υπολογισμός και εκτίμηση χρόνου, κόστους και αποτελέσματος ταξιδιού»	• Εκτίμηση πιθανών εναλλακτικών διαδρομών του ναυλωμένου πλοίου, • Εξέταση αποτελεσμάτων διαφορετικών τύπων ναύλωσης (ναύλωση ταξιδιού έναντι χρονοναύλωσης), • Εύρεση επικερδέστερης ζήτησης, δηλαδή διαθέσιμου φορτίου που ζητά θαλάσσια μεταφορά (order), • Παρουσίαση οικονομικών αποτελεσμάτων ταξιδιών, προς τα στελέχη του τμήματος ή τα εμπλεκόμενα μέρη, • Ορισμός χρόνου σταλίων, • Υπολογισμός χρηματικού ποσού επισταλίων.	• Η/Υ (σταθερός ή/και φορητός ή/και ταμπλέτα) με λογισμικό εφαρμογών: - γραφείου - πλοήγησης στο Διαδίκτυο - ηλεκτρονικού ταχυδρομείου - τηλεδιασκέψεων - (αναγκαίο), • Αριθμομηχανή (αναγκαίο), • Ειδικό ηλεκτρονικό φύλλο εργασίας εκτίμησης ταξιδιών (επιθυμητό), • Ενεργός λογαριασμός σε ειδική πλατφόρμα/εφαρμογή για υπολογισμούς ναύλων και ταξιδιών (επιθυμητό).

5 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης

5.1.A • ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΠΛΟΙΟΥ ΚΑΙ ΦΟΡΤΙΟΥ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες αποκτούν και αναπτύσσουν τις αναγκαίες δεξιότητες και γνώσεις για την αποτελεσματική διαχείριση και διεκπεραίωση των διαδικασιών ναύλωσης πλοίων. Συγκεκριμένα, είναι σε θέση να αναζητήσουν και στη συνέχεια να επιλέξουν τον καλύτερο συνδυασμό πλοίου και φορτίου για την επίτευξη της βέλτιστης ναύλωσης, λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια όπως η αποδοτικότητα, η ασφάλεια και οι ειδικές απαιτήσεις του φορτίου. Οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση μαθαίνουν να ανταποκρίνονται άμεσα και αποτελεσματικά σε διαθέσιμες ζητήσεις και προσφορές (orders και positions), αναλύοντας τις αγορές ναύλωσης και αναγνωρίζοντας ευκαιρίες για τοποθέτηση πλοίων, καθώς και διαπραγματευόμενοι/-ες συμφωνίες με ενδιαφερόμενους φορείς για την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών συνθηκών. Κατανοούν τη σημασία της επισήμανσης των ειδικών χαρακτηριστικών φορτίων ή πλοίων, συμπεριλαμβανομένων των επικίνδυνων φορτίων, και είναι σε θέση να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας και συμμόρφωσης για την ασφαλή μεταφορά τους, επικοινωνώντας τις ειδικές απαιτήσεις και τους περιορισμούς στους/τις σχετικούς ενδιαφερόμενους/-ες.

Επιπλέον, αναπτύσσουν την ικανότητα να βρίσκουν διαθέσιμο χώρο σε πλοία γραμμών ή να μισθώσουν εμπορευματοκιβώτια, υπολογίζοντας το κόστος και την αποδοτικότητα διαφόρων επιλογών μίσθωσης, καθώς και το πώς μπορούν να συντονίσουν τη διαδικασία μίσθωσης με ακρίβεια και αποδοτικότητα. Στο πλαίσιο της συνεργασίας με τρίτους μεταφορείς, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση μαθαίνουν να εξασφαλίζουν την απασχόληση του πλοίου που εξυπηρετούν, δημιουργώντας και διατηρώντας σχέσεις με άλλους/-ες μεταφορείς, εταιρείες logistics και άλλους εμπλεκόμενους φορείς, εξασφαλίζοντας έτσι τη συνεχή και αποδοτική λειτουργία του πλοίου. Η πρακτική αυτή άσκηση δίνει στους/τις εκπαιδευόμενους/-ες την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές γνώσεις τους σε πραγματικές συνθήκες, αναπτύσσοντας πρακτικές δεξιότητες και αποκτώντας εμπειρία, και τους/τις καθιστά ικανούς/-ές να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του τομέα της ναύλωσης πλοίων και της διαχείρισης φορτίων. Μέσα από αυτή τη διαδικασία, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση αποκτούν ολοκληρωμένη κατανόηση των απαιτήσεων και των δυνατοτήτων του κλάδου, ενισχύοντας τις επαγγελματικές τους προοπτικές.

5.1.B • ΠΑΡΟΧΗ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ, ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

Μέσω της πρακτικής άσκησης, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση αναπτύσσουν ολοκληρωμένες δεξιότητες στη διαχείριση εισερχόμενων και εξερχόμενων επικοινωνιών, εξασφαλίζοντας τη σωστή ροή πληροφοριών ανάμεσα στις ενδιαφερόμενες πλευρές και παρέχοντας ενημερωμένα δεδομένα για την εικόνα και τις τάσεις της ναυτιλιακής αγοράς. Καθίστανται ικανοί/-ές να μεσολαβήσουν σε όποιο στάδιο της θαλάσσιας μεταφοράς κρίνεται απαραίτητο, προσφέροντας καθοδήγηση και υποστήριξη σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση αποκτούν εμπειρία στην πραγματοποίηση έρευνας ευκαιριών στη διεθνή ναυτιλιακή αγορά, αναλύοντας τα δεδομένα και υποδεικνύοντας ευκαιρίες κέρδους και συμφέροντος. Επίσης, αναπτύσσουν δεξιότητες στη διευκόλυνση της επίλυσης διαφορών και προβλημάτων ανάμεσα στα εμπλεκόμενα μέρη, όπως πλοιοκτήτες/-τριες και ναυλωτές/-τριες, ενισχύοντας τη διαπραγματευτική τους ικανότητα και τη διαχείριση συγκρούσεων. Είναι σε θέση να παρέχουν συμβουλές για την κατάλληλη συσκευασία του φορτίου, εξασφαλίζοντας την ασφάλεια και την ακεραιότητα κατά τη μεταφορά, ενώ μπορούν να εισηγηθούν την καταλληλότερη διαδρομή για την πραγματοποίηση της θαλάσσιας μεταφοράς, λαμβάνοντας υπόψη γεωγραφικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες.

Επιπλέον, μπορούν να ενημερώσουν σχετικά με την πολιτική κατάσταση, τη νομοθεσία και άλλους παράγοντες που επηρεάζουν τη μεταφορική διαδικασία ή την εκτέλεση της συμφωνίας, παρέχοντας πολύτιμες πληροφορίες για την προσαρμογή στις συνεχείς αλλαγές του διεθνούς περιβάλλοντος. Η τήρηση των απαιτήσεων των προτύπων ποιότητας κατά την πραγματοποίηση της μεταφοράς είναι κρίσιμη, με τους/τις ασκούμενους/-ες στην πρακτική άσκηση να εξασφαλίζουν ότι όλες οι διαδικασίες της μεταφοράς πληρούν τα προβλεπόμενα πρότυπα. Έχουν την ικανότητα δημιουργίας και διατήρησης αρχείου με διαθέσιμα πλοία προς πώληση, καθώς και λίστες τιμών πώλησης, διευκολύνοντας τις εμπορικές συναλλαγές και την πρόσβαση σε αγοραστές/-τριες. Τέλος, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση είναι σε θέση να παρακολουθούν τις τάσεις της διεθνούς αγοράς, διατηρώντας την ανταγωνιστικότητα και προσαρμόζοντας τις στρατηγικές τους στις εξελίξεις της αγοράς. Μέσω της πρακτικής αυτής άσκησης, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση αποκτούν πολύτιμες εμπειρίες και γνώσεις, ενισχύοντας τις επαγγελματικές τους δεξιότητες και την ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της ναυτιλιακής βιομηχανίας.

5.1.Γ • ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ, ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΝΑΥΛΩΣΗ Ή ΤΗΝ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ Η ΤΗ ΝΑΥΤΑΣΦΑΛΙΣΗ

Οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση αποκτούν την ικανότητα να προτείνουν το καταλληλότερο πρότυπο ή υπόδειγμα για συμφωνητικά ναυλοσύμφωνα, συμβάσεις ή άλλα έγγραφα, διασφαλίζοντας την ορθή και νόμιμη δομή των εγγράφων. Είναι σε θέση να παρεμβαίνουν στην κατάρτιση συμβάσεων ναύλωσης, αγοραπωλησίας ή ναυτασφάλισης, επιβεβαιώνοντας την ένταξη όλων των απαραίτητων όρων σύμφωνα με τις νόμιμες προδιαγραφές και τους κανόνες ασφαλείας. Έχουν τη δεξιότητα να διαχειρίζονται ειδικότερους πρόσθετους όρους που αφορούν τη θαλάσσια μεταφορά εξειδικευμένων, ευαίσθητων ή επικίνδυνων φορτίων, διασφαλίζοντας ότι όλες οι λεπτομέρειες καλύπτονται επαρκώς. Η μεσολάβηση στη διαδικασία προετοιμασίας, συγκέντρωσης και ανταλλαγής των απαραίτητων εγγράφων και πιστοποιητικών αποτελεί βασική τους αρμοδιότητα, διευκολύνοντας τις διαπραγματεύσεις, τη συμπλήρωση και την υπογραφή των συμβάσεων, εξασφαλίζοντας την επιτυχή ολοκλήρωση της συμφωνίας.

Επιπλέον, διεξάγουν τελικό έλεγχο του συμφωνημένου, αλλά μη υπογεγραμμένου συμφωνητικού, διασφαλίζοντας την ακρίβεια και τη συμμόρφωση με τις προβλεπόμενες απαιτήσεις. Μπορούν να επιβεβαιώσουν την πληρωμή και τη λήψη του ναύλου ή του ασφαλιστρου και άλλων χρεώσεων, διαχειριζόμενοι τις δευτερεύουσες διαδικασίες εξόφλησης των συμφωνημένων χρηματικών ποσών. Έχουν μέριμνα για την ομαλή και εύρυθμη εκτέλεση της σύμβασης εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών και των συμφωνημένων όρων, συνεργαζόμενοι με πελάτες/-ισες, συναδέλφους άλλων τμημάτων και τρίτους εκτός εταιρείας. Επιπλέον, συντάσσουν στατιστικές και οικονομικές αναφορές και μεσολαβούν σε επαφές με ασφαλιστικές εταιρείες σε περίπτωση αξίωσης αποζημιώσεων. Εποπτεύουν τη θαλάσσια μεταφορά ως προς την τήρηση του χρονοδιαγράμματος και των διαδικασιών, συνεργαζόμενοι με φορτωτές/-τριες, ναυλωτές/-τριες, αποστολείς και παραλήπτες/-τριες και τηρούν αρχείο δραστηριοτήτων σχετικών με τη θαλάσσια μεταφορά. Τέλος, ενημερώνουν τους/τις ενδιαφερόμενους/-ες σχετικά με την πορεία της θαλάσσιας μεταφοράς, διασφαλίζοντας ότι όλες οι πλευρές είναι ενήμερες και ικανοποιημένες με την πορεία της μεταφοράς. Μέσα από την πρακτική αυτή, οι συμμετέχοντες/-ουσες αναπτύσσουν πολύτιμες γνώσεις και δεξιότητες που τους καθιστούν ικανούς/-ες να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις του ναυτιλιακού κλάδου.

5.1.Δ • ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑΣ ΠΛΟΙΩΝ Ή ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Μέσω της πρακτικής άσκησης, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση αποκτούν τις απαραίτητες δεξιότητες για τη διερεύνηση ευκαιριών πώλησης ή αγοράς πλοίου/

σκάφους αναψυχής, αναγνωρίζοντας τις καλύτερες προσφορές στην αγορά. Μπορούν να μεσολαβούν αποτελεσματικά στην επικοινωνία μεταξύ αγοραστή/-τριας και πωλητή/-τριας, διευκολύνοντας τη διαδικασία διαπραγμάτευσης και εξασφαλίζοντας την ομαλή ροή πληροφοριών. Παράλληλα, είναι σε θέση να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες στο εμπλεκόμενο μέρος που εκπροσωπούν, αξιολογώντας την οικονομική αξία ενός πλοίου ή σκάφους αναψυχής ως περιουσιακό στοιχείο (asset), ενισχύοντας την εμπιστοσύνη και τη λήψη ορθών αποφάσεων. Έχουν τη δυνατότητα να διευρύνουν το πελατολόγιό τους και το δίκτυο επικοινωνίας, αναπτύσσοντας επαγγελματικές σχέσεις και δημιουργώντας νέες ευκαιρίες συνεργασίας. Οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση είναι σε θέση να συμμετέχουν ενεργά στον προγραμματισμό της επιθεώρησης του πλοίου/σκάφους αναψυχής προς πώληση από τον νηογνώμονα, διασφαλίζοντας ότι όλες οι τεχνικές και νομικές προϋποθέσεις πληρούνται.

Επίσης, αναζητούν πληροφορίες σχετικά με το ιστορικό του προς πώληση πλοίου/σκάφους, παρέχοντας πλήρη και αξιόπιστα δεδομένα στους/στις αγοραστές/-τριες. Σημαντική μπορεί να είναι η συμβολή τους στην προετοιμασία και τη συγκέντρωση των απαραίτητων εγγράφων και πιστοποιητικών για την τελική αγοραπωλησία, καθώς και στη διευθέτηση πιθανών νομικών και οικονομικών ζητημάτων που μπορεί να προκύψουν κατά τη διαδικασία. Συμμετέχουν ενεργά και στην προετοιμασία των εγγράφων της τελικής αγοραπωλησίας, διασφαλίζοντας την ακρίβεια και την πληρότητα των απαραίτητων στοιχείων. Τέλος, διαμεσολαβούν στις διαδικασίες που αφορούν τη μεταφορά του πλοίου/σκάφους αναψυχής στο διαλυτήριο και τη διαγραφή του από το αντίστοιχο νηολόγιο, εξασφαλίζοντας την ολοκλήρωση όλων των απαραίτητων βημάτων. Μέσα από αυτή την πρακτική άσκηση, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση αναπτύσσουν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και γνώσεων που τους/τις καθιστούν ικανούς/-ες να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και τις προκλήσεις του τομέα της αγοραπωλησίας πλοίων και σκαφών αναψυχής, ενισχύοντας την επαγγελματική τους κατάρτιση και τις προοπτικές στον ναυτιλιακό κλάδο.

5.1.Ε • ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΧΡΟΝΟΥ, ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

Με την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση αναμένεται να έχουν αποκτήσει τη δεξιότητα να εκτιμούν πιθανές εναλλακτικές διαδρομές για το ναυλωμένο πλοίο, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες παραμέτρους που επηρεάζουν την οικονομική απόδοση και την ασφάλεια της θαλάσσιας μεταφοράς. Είναι σε θέση να εξετάζουν τα αποτελέσματα διαφορετικών τύπων ναύλωσης που προτείνονται, όπως η ναύλωση ταξιδιού έναντι της χρονοναύλωσης, και να αξιολογούν ποια είναι η πλέον επικερδής για την επιχείρηση. Είναι σε θέση να εντοπίσουν την επικερδέστερη ζήτηση και την προέλευσή της, δηλαδή το διαθέσιμο φορτίο που

ζητά θαλάσσια μεταφορά (order) και τη θέση του. Παράλληλα, είναι σε θέση να παρουσιάσουν τα οικονομικά αποτελέσματα των ταξιδιών στα εμπλεκόμενα μέρη ή στη διοίκηση του τμήματος.

Επιπλέον, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση διαχειρίζονται και κατανοούν τις λεπτομέρειες που αφορούν τις διαδικασίες ναύλωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανόησης των συμβολαίων ναύλωσης και των νομικών δεσμεύσεων που αυτά συνεπάγονται. Μπορούν να αναλύουν και να συγκρίνουν τα οικονομικά αποτελέσματα διαφόρων εναλλακτικών λύσεων και να προτείνουν την πιο αποδοτική στρατηγική για την εταιρεία τους. Επίσης, είναι σε θέση να ορίζουν τον χρόνο σταλιών και να υπολογίζουν το χρηματικό ποσό επισταλιών, δύο σημαντικές διαδικασίες που επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική πορεία της επιχείρησης. Η κατανόηση και η σωστή διαχείριση αυτών των παραγόντων μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της οικονομικής απόδοσης της επιχείρησης. Με αυτές τις δεξιότητες και γνώσεις, οι συμμετέχοντες/-ουσες είναι σε θέση να συμβάλλουν στη βελτίωση της ευρύτερης απόδοσης και της ανταγωνιστικότητας της επιχείρησης στον τομέα της θαλάσσιας μεταφοράς. Έχουν αποκτήσει τις ικανότητες που απαιτούνται για να λαμβάνουν στρατηγικές αποφάσεις που επηρεάζουν θετικά την κερδοφορία και τη βιωσιμότητα της επιχείρησης. Οι γνώσεις τους περιλαμβάνουν και τη δυνατότητα να προβλέπουν και να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της ναυτιλιακής επιχείρησης.

5.2 • Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης, απαιτείται συνέργεια των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας, αλλά και συνεργασία του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού που συμμετέχει στη μαθησιακή διαδικασία και το οποίο περιλαμβάνει τον/την εργοδότη/-τρια που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης, τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας, τους/τις εργαζόμενους/-ες στην επιχείρηση, καθώς και τον/την εκπαιδευτή/-τρια και τον/την επόπτη/-τρια από την πλευρά της εκπαιδευτικής δομής. Η εν λόγω συνεργασία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας του τρόπου εφαρμογής της πρακτικής άσκησης και για την πραγμάτωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων της ειδικότητας. Στο πλαίσιο της μάθησης στον χώρο εργασίας, ο/η ασκούμενος/-η έρχεται σε επαφή με πραγματικά εργασιακά περιβάλλοντα, ασκείται σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες και συνεργάζεται με επαγγελματίες της ειδικότητας ή άλλων ειδικοτήτων που εργάζονται στην ίδια επιχείρηση. Για τον λόγο αυτόν, η ύπαρξη κουλτούρας μάθησης αποτελεί προαπαιτούμενο για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Αναλυτικότερα, κομβικός είναι ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης, ο/η οποίος/-α καλείται να λειτουργήσει ως μέντορας, να υποστηρίξει τον/την εκπαιδευόμενο/-η στη διερεύνηση των επαγγελματικών του/της στόχων, να ενθαρρύνει

την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την απόκτηση νέων εμπειριών, ώστε να εισέλθει στον κόσμο της πραγματικής εργασίας. Επομένως, καλείται να δημιουργήσει ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης και ασφάλειας, το οποίο παρέχει στον/στην εκπαιδευόμενο/-η τη δυνατότητα δοκιμής και λάθους μέσω της ενθάρρυνσης της ατομικής πρωτοβουλίας. Απαραίτητα μεθοδολογικά βήματα, από την πλευρά του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης για την ομαλή ένταξη των εκπαιδευομένων στο εργασιακό περιβάλλον και την προώθηση της συνεργασίας με το υφιστάμενο προσωπικό της επιχείρησης είναι η περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο προσανατολισμός στο έργο και η εναλλαγή εργασιακών θέσεων.

Ειδικότερα, ως προς την περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο/η εκπαιδευτής/-τρια καλείται να λάβει υπόψη τη συνοπτική περιγραφή της ειδικότητας και τις αρμοδιότητες/καθήκοντα όπως αποτυπώνονται στον οδηγό κατάρτισης, γεγονός που προϋποθέτει τη συνεργασία με την εκπαιδευτική δομή. Καλείται να τροφοδοτήσει τους/τις ασκούμενους/-ες με τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν την εκτελούμενη εργασία, τις ευθύνες, τις δεξιότητες και την εκπαίδευση που απαιτείται, τις συνθήκες κάτω από τις οποίες γίνεται η εργασία και τις σχέσεις της με άλλες εργασίες.

Παράλληλα, απαραίτητος κρίνεται και ο προσανατολισμός στο έργο με στόχο να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες το εργασιακό περιβάλλον στο οποίο εντάσσονται, να λάβουν υπόψη τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης, να γνωρίσουν το προσωπικό της και να αναπτύξουν το αίσθημα του ανήκειν. Στο πλαίσιο του προσανατολισμού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για την ιστορία της επιχείρησης, την πολιτική της, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, την κτιριακή υποδομή, τη γενική δομή, τους κανόνες συμπεριφοράς, την πολιτική προαγωγών, τα συστήματα αξιολόγησης κ.λπ.

Τέλος, προτείνεται η εναλλαγή των εργασιακών θέσεων (job rotation), κατά την οποία ο/η εκπαιδευόμενος/-η περνάει διαδοχικά από όλες τις συναφείς ή συσχετιζόμενες θέσεις εργασίας, μέχρι να ασκηθεί σε όλο τον κύκλο της εργασίας. Η συγκεκριμένη πρακτική μειώνει τη μονοτονία, την κούραση και, κατά συνέπεια, τα σφάλματα, ενώ αυξάνει την απόδοση και την ικανοποίηση. Ωστόσο, δεν συνιστάται για τις ειδικότητες που απαιτούν υψηλή ειδίκευση και οι οποίες χρειάζονται χρόνο, επομένως ο/η εκπαιδευτής/-τρια πρέπει να λάβει υπόψη του τον περιορισμένο χρόνο (εξάμηνο) υλοποίησης της πρακτικής άσκησης. Τέλος, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το μικρό μέγεθος της επιχείρησης μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά στην εφαρμογή της εν λόγω πρακτικής.

Βιβλιογραφία

A | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

Αγιομυργιανάκης, Γ. Μ., Βλάσσης, Μ. & Thompson, H. (2006). *Διεθνείς οικονομικές σχέσεις: Διεθνές εμπόριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.

Αναγνωστέλος, Κ., Κοττώρης, Σ. & Γκορόγια, Γ. (2024, Σεπτ.). *Οδηγός κατάρτισης: Γραμματέας Ανώτερων και Ανώτατων Στελεχών*. (Σύμβουλος μεθοδολογίας: Ιωάννα Κατσιοκοπούλου). Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από:
https://gsvetlly.minedu.gov.gr/publications/docs2023/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%B7%CF%82_%CE%93%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%AD%CE%B1%CF%82_%CE%91%CE%BD%CF%8E%CF%84%CE%B5%CF%81%CF%89%CE%BD_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CE%91%CE%BD%CF%8E%CF%84%CE%B1%CF%84%CF%89%CE%BD_%CE%A3%CF%84%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%87%CF%8E%CE%BD.pdf

Αναγνωστέλος, Κ., Αθανασίου, Ε. & Καπαρελιώτης, Η. (2024). *Οδηγός Κατάρτισης: Στέλεχος Διεθνούς Εμπορίου*. Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από:
https://gsvetlly.minedu.gov.gr/publications/docs2023/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CF%87%CE%BF%CF%82_%CE%94%CE%B9%CE%B5%CE%B8%CE%BD%CE%BF%CF%8D%CF%82_%CE%95%CE%BC%CF%80%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%BF%CF%85.pdf

Αντάπασης, Α. Μ. & Αθανασίου, Λ. Ι. (2020). *Ναυτικό δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Ασημομύτης, Ι. (2001). *Νηογνώμονες – Επιθεωρήσεις*. Πειραιάς: Εκδόσεις Ε. Μ. Σταυριδάκη.

Ασπρίδης, Γ., Τσέλιος, Δ. & Ρωσσίδης, Ι. (2018). *Επιχειρησιακές επικοινωνίες: Θεωρητική και πρακτική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

- Βασιλειάδης, Λ. (2021). *Σύγχρονο στρατηγικό μάνατζμεντ ναυτιλιακών επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Τσότρα.
- Βασιλείου, Δ., Ηρειώτης, Ν. & Μπάλιος, Δ. (2019). *Αρχές χρηματοοικονομικής λογιστικής: Χρηματοοικονομική ανάλυση και λήψη αποφάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
- Βενιέρης, Ι. & Βερβεσός, Ν. (επιμ.). (2021). *Δίκαιο εμπορικών συμβάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Baumol, W. J. & Blinder, A. S. (2011). *Μακροοικονομική: Αρχές και πολιτική* (επιμ. Ι. Α. Χατζηδημητρίου). Λευκωσία: Εκδόσεις Broken Hill Publishers.
- Bennett, R. (2001). *Εισαγωγή στη διοίκηση επιχειρήσεων (μάνατζμεντ)*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Βλάχος, Γ. Π. (2019). *Ναυτιλιακή οικονομία*. Αθήνα: Εκδόσεις Unibooks.
- Βλάχος, Γ. & Μποβιάτσης, Μ. (2020). *Διεθνές θεσμικό πλαίσιο της ναυτιλίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Unibooks.
- Βλάχος, Γ. & Ψύχου, Ξ.-Ε. (2012). *Ναυλώσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.
- Βλάχος, Γ., Ψύχου, Ξ.-Ε. & Μποβιάτσης, Μ. (2021). *Ναυλώσεις και αγοραπωλησίες πλοίων*. Αθήνα: Εκδόσεις Unibooks.
- Bonée, C. L. & Thill, J. V. (2021). *Σύγχρονη επιχειρησιακή επικοινωνία* (μτφρ. Γ. Φ. Κοκκίνης & Κ. Ρ. Τόκα). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
- Γκιζιάκης, Κ. Β., Παπαδόπουλος, Α. Ι. & Πλωμαρίτου, Ε. Η. (2010). *Ναυλώσεις* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.
- Γουλιέλμος, Α. Μ. (2003). *Οργάνωση και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.
- Γουλιέλμος, Α. Μ. & Γκιζιάκης, Κ. Β. (2005). *Έλεγχος ποιότητας στη ναυτιλιακή επιχείρηση και στο πλοίο (τόμος Α')*. Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.

Δαπόντας, Δ., Αναγνωστέλος, Κ. & Παπαδοπούλου, Α. (2024). *Οδηγός κατάρτισης: Στέλεχος Ναυλομεσιτικών Εργασιών*. Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από: https://gsvetlly.minedu.gov.gr/publications/docs2023/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CF%87%CE%BF%CF%82_%CE%BD%CE%B1%CF%85%CE%BB%CE%BF%CE%BC%CE%B5%CF%83%CE%B9%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD_%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%B9%CF%8E%CE%BD.pdf

Δαπόντας, Δ., Σπυριδώνης, Λ. & Αναγνωστέλος, Κ. (2024). *Οδηγός κατάρτισης: Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα της Ναυτιλίας*. Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από: https://gsvetlly.minedu.gov.gr/publications/docs2023/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B5%CF%87%CE%BF%CF%82_%CE%94%CE%9F_%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BD_%CF%84%CE%BF%CE%BC%CE%AD%CE%B1%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%9D%CE%B1%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BB%CE%AF%CE%B1%CF%82_.pdf

Δασκάλου, Γ. Χ. (2001). *Διεθνές εμπόριο*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική.

Δημοπούλου-Δημάκη, Ι. (2013). *Γενική λογιστική: Χρηματοοικονομική προσέγγιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Φαίδιμος.

IMO. (2005). *Τυποποιημένες ναυτικές φράσεις επικοινωνίας* [Εξουσιοδοτημένη ελληνική μετάφραση του IMO Standard Marine Communication Phrases (2002)], (μτφρ. Γ. Μ. Δούναβης). Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου. Ανακτήθηκε από: <https://maredu.hcg.gr/modules/document/file.php/AENXM106/Standard%20communication%20phrases.pdf>

Θεοτοκάς, Γ. (2025). *Οργάνωση και διοίκηση ναυτιλιακών επιχειρήσεων* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.

Θεοτοκάς, Ι. (2001). *Εισαγωγή στις ναυτιλιακές σπουδές* (Πανεπιστημιακές σημειώσεις). Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Καλαμαράς, Ν. Δ. & Καλαμαρά, Α. Ν. (2013). *Γενική λογιστική: Θεωρία και εφαρμογή* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.

- Καλπαξίδης, Π. Γ., Καρυοφύλλης, Α. Α., Ράμφορ, Α. Δ. & Τσαούσης, Κ. Δ. (2008). *Λεξικό ναυτικών και ναυτιλιακών όρων* (Αγγλοελληνικό-Ελληνοαγγλικό). Αθήνα: Εκδόσεις Δ. Α. Σταφυλίδη.
- Καράκωστας, Β. (2018). *Νομικές σκέψεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- Κόντης, Θ. (2001). *Επιχειρησιακές επικοινωνίες* (2η έκδοση). Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική.
- Κοττώρης, Σ. (2013). *Δημιουργώ τη δική μου επιχείρηση*. Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από: https://gsvetlly.minedu.gov.gr/publications/docs2023/%CE%9ACE%94CE%92CE%9C-%CE%94CE%B7CE%BCCE%B9CE%BF%CF%85CF%81CE%B3CF%8E_%CF%84CE%B7_%CE%B4CE%B9CE%BACE%AE_%CE%BCCE%BF%CF%85_%CE%B5CF%80CE%B9CF%87CE%B5CE%AF%CF%81CE%B7CF%83CE%B7.pdf
- Krugman, P. & Wells, R. (2018). *Οικονομική σε διδακτικές ενότητες* (μτφρ. Θ. Αθανασίου, Θ. Βασιλείου & Ν. Σταματάκης). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Krugman, P. R., Obstfeld, M. & Melitz, M. J. (2016). *Διεθνής οικονομική: Θεωρία και πολιτική* (μτφρ. Γ. Λαντούρης), (4η βελτιωμένη έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Λυκούδης, Π. Π. (2014). *Στοιχεία ναυτικού δικαίου* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου.
- Μανιάτης, Α. (2023). Πτυχές του ναυτιλιακού δικαίου, *Ναυτικά Χρονικά* 258 (04/2023), 176-182. Ανακτήθηκε από: <https://maredu.hcg.gr/modules/document/file.php/ASP284/%CE%A0CF%84CF%85CF%87CE%ADCF%82%20CF%84CE%BF%CF%85%20CE%9DCE%B1CF%85CF%84CE%B9CE%BBCE%B9CE%B1CE%BACE%BF%CF%8D%20CE%94CE%B9CE%BACE%B1CE%AFCE%BF%CF%85.pdf>
- Mankiw, G. N. & Taylor, M. P. (2011). *Αρχές οικονομικής θεωρίας με αναφορά στις ευρωπαϊκές οικονομίες* (μτφρ. Α. Σακκά). Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- McConville, J. (2021). *Οικονομικά των θαλάσσιων μεταφορών: Θεωρία και πράξη* (μτφρ. Α. Στρατάκης). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Μεταξάς, Β. (1992). *Αρχές ναυτιλιακής οικονομικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Μπατσινίλας, Ε. & Πατατούκας, Κ. (2012). *Σύγχρονη λογιστική: Σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και με αναφορά κατά θέμα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.

Μπεχλιβάνης, Α. (2023). *Εγχειρίδιο ναυτικού δικαίου*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Α. Ν. Σάκκουλα.

Μπουραντάς, Δ. Κ. (2002). *Μάνατζμεντ: Θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου.

Μπουραντάς, Δ. Κ. (2015). *Εισαγωγή στη διοίκηση επιχειρήσεων* (νέα έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου.

Μυλωνόπουλος, Δ. Ν. (2004). *Ναυτιλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.

Νικολόπουλος, Α. (2018). *Εισαγωγή στην οικονομική και διοικητική των επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις ΟΠΑ (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών).

Παζαρζής, Μ. Ι. (2015). *Ναυτασφαλίσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Da Vinci.

Παναγιώτου, Π. (2019). *Εμπορικό δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Πανεπιστήμιο Αιγαίου: Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών. (2025-2026). *Οδηγός Σπουδών*. Ανακτήθηκε από:

<https://maritime-unipi.gr/wp-content/uploads/2026/02/%CE%9F%CE%94%CE%97%CE%93%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%A0%CE%9F%CE%A5%CE%94%CE%A9%CE%9D-%CE%A4%CE%9C%CE%97%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%A3-%CE%9D%CE%91%CE%A5%CE%A4%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%91%CE%9A%CE%A9%CE%9D-%CE%A3%CE%A0%CE%9F%CE%A5%CE%94%CE%A9%CE%9D-2025-26-v5.pdf>

Πανεπιστήμιο Πειραιώς: Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών. (2023-2024). *Οδηγός Σπουδών*. Ανακτήθηκε από: <http://www.unipi.gr/wp-content/uploads/2024/01/%CE%9F%CE%94%CE%97%CE%93%CE%9F%CE%A3-%CE%A3%CE%A0%CE%9F%CE%A5%CE%94%CE%A9%CE%9D-%CE%A4%CE%9C%CE%97%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%A3-%CE%9D%CE%91%CE%A5%CE%A4%CE%99%CE%9B%CE%99%CE%91%CE%9A%CE%A9%CE%9D-%CE%A3%CE%A0%CE%9F%CE%A5%CE%94%CE%A9%CE%9D-2023-24.pdf>

Παπαγιαννούλης, Κ. Ν. (2002). *Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και η ελληνική και διεθνής ναυτιλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.

Παπαλεωνίδα, Π. Α. (2020). *Maritime English* (Vol. 1). Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου. Ανακτήθηκε από:
https://www.eef.edu.gr/media/5894/maritime_english_volume_1new.pdf

Πλατιάς, Α. & Κολιόπουλος, Κ. (2021). *Η τέχνη της στρατηγικής: 50 κανόνες για τον πόλεμο, την πολιτική, τις επιχειρήσεις και την καθημερινή ζωή*. Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.

Salvatore, D. (2022). *Διεθνής οικονομική* (13η έκδοση), (μτφρ. Π. Γκάσης). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Σαμπράκος, Ε. (2013). *Εισαγωγή στην οικονομική των μεταφορών* (3η έκδοση). Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση.

Σαμπράκος, Ε. & Γιαννόπουλος, Ι. (2021). *Σύγχρονο στρατηγικό μάνατζμεντ ναυτιλιακών επιχειρήσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Τσότρα.

Σαμπράκος, Ε. & Γιαννόπουλος, Ι. (χ.χ.). *Ναυτιλιακή οικονομική*. Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου. Ανακτήθηκε από:
https://www.eef.edu.gr/media/7623/nautliaki_oikonomiki_site.pdf

Samuelson, P. A. & Nordhaus, W. D. (2000). *Οικονομική* (τόμος Α'), (μτφρ. Ν. Σταματάκης). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Σίδερης, Ι. (χ.χ.). *Ναυτικό και ναυτιλιακό δίκαιο: Πανεπιστημιακές παραδόσεις*. Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Ανακτήθηκε από:
<https://eclass.kedivim.uowm.gr/courses/SHIP107/>

Σινανιώτη-Μαρούδη, Α. (2021). *Εμπορικό δίκαιο – Εταιρίες* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.

Σταμάτης, Γ. (2007). *Ολοκληρωμένη στρατηγική επικοινωνία: Ένα πρακτικό εργαλείο για μια ολιστική αντιμετώπιση της επιχειρησιακής επικοινωνίας* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Π. Ν. Σταμούλη.

- Stopford, M. (2025). *Ναυτιλιακή οικονομική* (2η έκδοση), (Γ. Μ. μτφρ. Μελάς). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Williams, J. R., Haka, S. F., Bettner, M. S., Carcello, J. V. & Ντόκας, Ι. Γ. (2021). *Χρηματοοικονομική λογιστική: Η βάση για επιχειρηματικές αποφάσεις* (μτφρ. Ν. Ρούσσος). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Χολέβας, Ι. Κ. (1995). *Οργάνωση και διοίκηση: Αρχές οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων (Management)*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
- Χολέβας, Ι. Κ. (1997). *Διεθνείς εμπορικές σχέσεις – Διεθνές εμπόριο*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- ANECA. (2013). *Support Guide for drafting, implementing and evaluating learning outcomes*. Ανακτήθηκε από: https://www.unipi.gr/unipi/images/various/modip/Guide_learning_outcomes.pdf
- Anthony, L. (2018). *Introducing English for Specific Purposes*. London-New York: Εκδόσεις Routledge. Ανακτήθηκε από: https://hs-cims-v2.kku.ac.th/uploads/files/617af37155e2d_Introducing%20English%20for%20Specific%20Purposes.pdf
- BIMCO. (1987). *TANKERVOY 87: Tanker voyage charter party*. Ανακτήθηκε από: <https://www.bimco.org/contractual-affairs/bimco-contracts/contracts/tankervoy-87/>
- BIMCO. (1999). *GENTIME: General standard time charter party*. Ανακτήθηκε από: <https://www.bimco.org/contractual-affairs/bimco-contracts/contracts/gentime/>
- BIMCO. (2001). *BPTIME3: Tanker charter party developed by BP in association with BIMCO*. Ανακτήθηκε από: <https://www.bimco.org/contractual-affairs/bimco-contracts/contracts/bptime3/>
- BIMCO. (2022). *GENCON 2022: General purpose voyage charter party*. Ανακτήθηκε από: <https://www.bimco.org/contractual-affairs/bimco-contracts/contracts/gencon-2022/>

- Branch, A. E. & Robarts, M. (2014). *Branch's Elements of Shipping* (9th ed.). London-New York: Εκδόσεις Routledge.
- Century Marine Services. (χ.χ.). *Shipbrokers & shipbroking services: Role of a shipbroker*. Ανακτήθηκε από:
<https://www.centurymarineservices.com/our-company/role-of-a-shipbroker>
- Chan, M. (2020). *English for Business Communication*. London-New York: Εκδόσεις Routledge.
- Coxhead, A. & Pecorari, D. (2025). *Introducing English for Academic Purposes*. London-New York: Εκδόσεις Routledge.
- European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion. (χ.χ.). *Shipbroker* (ESCO: European Skills, Competences, Qualifications and Occupations – Occupational Profile). Ανακτήθηκε από:
<https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation?uri=http%3A%2F%2Fdata.europa.eu%2Fesco%2Foccupation%2F94adbb11-1c90-4092-ae91-781e8a55865d>
- European Consortium for Accreditation in Higher Education (ECA). (2013). *Learning Outcomes in Quality Assurance and Accreditation: Principles, recommendations and practice*. Ανακτήθηκε από: https://ecahe.eu/wp-content/uploads/2021/06/Publication-Learning_Outcomes_in_Quality_Assurance_and_Accreditation.pdf
- Girvin, S. (2011). *Carriage of Goods by Sea* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Goldrein, I., Hannaford, M. & Turner, P. (2024). *Ship Sale and Purchase* (7th ed.). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.
- Gorton, L., Hillenius, P., Ihre, R. & Sandevärn, A. (2009). *Shipbroking and Chartering Practice* (7th ed.). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.
- International Maritime Organization (IMO). (1969). *International Convention on Tonnage Measurement of Ships, 1969* (Adoption: 23 June 1969; Entry into force: 18 July 1982). London: Εκδόσεις IMO. Η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την καταμέτρηση της χωρητικότητας των πλοίων 1969 (N. 1373, ΦΕΚ 92/Α/8.7.1983) στο: <https://www.anaconda.gr/gnwsiaiki-basi/nomos-1373-8-7-1983/>

International Maritime Organization (IMO). (1986). *International Convention for the Safety of Life at Sea: Consolidated Text of the 1974 SOLAS Convention, the 1978 SOLAS Protocol, the 1981 and 1983 SOLAS Amendments*. London: Εκδόσεις IMO. Ανακτήθηκε από: [https://www.imo.org/en/about/conventions/pages/international-convention-for-the-safety-of-life-at-sea-\(solas\)-1974.aspx](https://www.imo.org/en/about/conventions/pages/international-convention-for-the-safety-of-life-at-sea-(solas)-1974.aspx)

International Maritime Organization (IMO). (2002). *MARPOL 73/78: Consolidated Edition 2002—Articles, Protocols, Annexes, Unified Interpretations of the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto*. London: Εκδόσεις IMO. Ανακτήθηκε από: [https://www.imo.org/en/about/conventions/pages/international-convention-for-the-prevention-of-pollution-from-ships-\(marpol\).aspx](https://www.imo.org/en/about/conventions/pages/international-convention-for-the-prevention-of-pollution-from-ships-(marpol).aspx)

Jansson, J. O. & Shneerson, D. (1987). *Liner Shipping Economics*. London-New: Εκδόσεις Chapman and Hall.

[Jinn]. *Shipbroker (Job Description, Duties, Skills & Career Path)*. Ανακτήθηκε από: <https://jinn.careers/wiki/shipbroker/>

[Easyship]. *10 International Shipping Documents You Should Know About*. Ανακτήθηκε από: <https://www.easyship.com/blog/common-international-shipping-documents>

Maniatis, A. (2018). Le Droit Maritime. *Neptunus* (Université de Nantes) 24(2), 1-17. Ανακτήθηκε από: <https://hal.science/hal-03843639>

Maritime transport: Traffic and safety rules. *Fact Sheets on the European Union – 2024*. Ανακτήθηκε από: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/125/maritime-transport-traffic-and-safety-rules>

Plomaritou, E. & Papadopoulos, A. (2019). *Shipbroking and Chartering Practice* (8th edition). London: Εκδόσεις Informa Law from Routledge.

Sheppard, S. T., Evans, V. & Dooley, J. (2018). *Career Paths: Merchant Navy* (Student's Book with DigiBooks Application). Newbury, Berkshire: Express Publishing.

Theotokas, I. (2018). *Management of Shipping Companies*. London-New York: Εκδόσεις Routledge.

United Nations. (1982). *United Nations Convention on the Law of the Sea*.

Ανακτήθηκε από: https://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf

B | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Γούλας, Χρ., Θεοδωρή, Ελ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. & Νάτσης, Π. (2022). *Πρότυπος Οδηγός Κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Ανάπτυξη οριζόντιας εκπαιδευτικής μεθοδολογίας/Εκπαιδευτικός σχεδιασμός στο πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπη Τράπεζα Θεμάτων*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε στις 5 Μαρτίου 2026 από: <https://gsvetlly.minedu.gov.gr/sxoles-anoteris-epaggelmatikis-katartisis-s-a-e-k/odigoi-katartisis-spoudon>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ* [Εσωτερική έκδοση]. Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας.

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. (2021). *Νέα βίντεο παρουσίασης επαγγελμαμάτων* [Video]. Ανακτήθηκε από: <https://oasi.inegsee.gr/>

- Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Ανακτήθηκε στις 15 Μαρτίου 2022 από: https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf
- Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
- Cedefop. (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms* (2nd edition). Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Cedefop. (2018). *Skills forecast, trends and challenges to 2030*. DOI: 10.2801/4492TI-RF-18-002-EN-NISBN: 978-92-896-2712-2/12/2018.
- Kopnov, V. A., Shmurygina, O., Shchipanova, D., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). "Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context", in: *The Education and Science Journal*, 20(6), pp. 90-117. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/326242379_Functional_Analysis_and_Functional_Maps_of_Qualifications_in_ECVET_Context
- Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June, 9, 2020, from: https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAET.pdf
- Μπουραντάς, Δ. Κ. (2002). *Μάνατζμεντ, θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

Psifidou, I. (2009). "What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers", in: *7th International Conference "Comparative Education and Teacher Training"* (June 29-July 3, 2009), vol. 7, pp. 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ | Σχετική εθνική νομοθεσία

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2006/962/ΕΚ). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2018/C 189/01). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=PL)

Νόμος υπ' αρ. 4763/2020 «Εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020).

Υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3 Απόφαση Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας» (ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021).

Υπ' αρ. Κ5/97484 Απόφαση Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων – Υγείας «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων» (ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021).

Υπ' αρ. Κ1/118932/2017 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης – Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων – Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας «Ρύθμιση θεμάτων επιδότησης και ασφάλισης της Μαθητείας των σπουδαστών των δημόσιων και ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)» (ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017).

Υπ' αρ. Κ1/54877/2017 Απόφαση Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Τροποποίηση του Κανονισμού λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1245/Β/11-4-2017).

Υπ' αρ. 5954/2014 Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014).

Υπ' αρ. 110998/2006 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών – Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων – Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας «Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» (ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

Συντακτική ομάδα

Ρένα Βαρβιτσιώτη

Ελένη Θεοδωρή

Κωνσταντίνος Μαρκίδης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Επιμέλεια σύνταξης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο συντάχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK)» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5069281 μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-Ε.Κ.Τ.).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

